TRAFİK İŞARETLERİ ELKİTABI
I

KGM

TRAFİK GÜVENLİĞİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
TRAFİK GÜVENLİĞİ İŞARETLEME ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ
2011

***:Her hakkı saklıdır. Bu Elkitabının bir kısmı veya tamamı Karayolları Genel Müdürlüğünün yazılı izni olmadan çoğaltılamaz. Bilgi erişim sistemine yüklenemez veya herhangi bir başka şekilde bir başka yere aktarılamaz.**

KGM

Ö N S Ö Z

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 7. maddesi (a) bendi ile; "Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırmak", aynı maddenin (b) bendi ile de; "Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek" görev ve yetkisi Genel Müdürlüğümüze verilmiştir.

Yine, adı geçen Kanunun 15. maddesi gereğince çıkarılan Trafik İşaretleri Hakkında Yönetmeliğin 3. maddesinde ise " Trafik işaretlerinin standartları, anlam, nicelik ve nitelikleri ile karayoluna uygulama tekniğinin esasları Karayolları Genel Müdürlüğünce tespit edilerek ayrıca bir elkitabı haline getirilir" denilmektedir.

Yukarıda belirtilen ilgili Kanun ve Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yayınlanan 218 Yayın Nolu Trafik İşaretleri Elkitabı, yeniden incelenerek, 8 Kasım 1968 tarihinde Viyana'da kabul edilen Karayolu Trafik Sözleşmesi ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi kapsamında düzenlenerek 2004 yılında basımı yapılan Elkitabı güncellenmiştir.

Tüm karayolculara, konu ile ilgili kişi ve kuruluşlara ve kamuoyuna sunarız.

Genel Müdür

KGM

KGM

İÇİNDEKİLER

1- Trafik İşaretleri **9**
2- Trafik İşaretlerinde Sorumluluk **10**
3- Trafik İşaretlerinin Teknik Dayanağı **10**
4- Tanımlar **11**

YATAY İŞARETLEME

5- Genel **14**
6- İşaretlerin Ölçüleri **17**
6.1- Çizgi Ölçüleri 16
6.2- Kapalı alanlar (Ofset Taramalar) 17

7- Yol Eksenine Dik yada Belirli Bir Açı İle Çizilen Çizgilerle İşaretleme ... **18**
7.1- Duraklama ve Park Yasağı Çizgileri..... 18
7.2- Yaya Geçidi Çizgileri 19
7.3- Bisiklet Geçidi Çizgileri..... 20
7.4- Yaya Geçitlerinde Sinyalizasyon Tesisinin Yeri 21
7.5- Dur ve Yol ver Çizgileri 22
7.5.1- Dur Çizgileri 22
7.5.2- Yol ver Çizgileri 23
7.6- Yavaşlama Ön Uyarı ve Yavaşlama Uyarı Çizgileri 24
7.7- Reflektif Yol Butonu ile İşaretleme..... 26
7.8- Sisli Kesimlerde İşaretleme 28

8- Kavşak Bulunmayan Yolların İşaretlenmesi **30**
8.1- Sabit Genişlik Sg<5.50m. Olan Yolların İşaretlenmesi 30
8.2- Sabit Genişlik 5.50m≤Sg<6.25m. Olan Yolların İşaretlenmesi 31
8.3- Sabit Genişlik 6.25m. Olan Yolların İşaretlenmesi 32
8.4- Sabit Genişlik 6.50≤Sg<8.00m. Olan Yolların İşaretlenmesi 33
8.5- Sabit Genişlik 7.50≤Sg<9.00m. Olan Yolların İşaretlenmesi 34
8.6- Sabit Genişlik Sg≥9.00m. Olan Yolların İşaretlenmesi 35
8.7- Dört Şeritli Taşıt Yollarının İşaretlenmesi 36
8.7.1- Fiziki Engelle Bölünmeyen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi 36
8.7.2- Fiziki Engelle Bölünen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi... 37
8.8- Kurbların İşaretlenmesi 38
8.8.1- Düşey Kurbların İşaretlenmesi 38
8.8.2- Yatay Kurbların İşaretlenmesi 39
8.9- İlave Yol Şeritlerinin Başlangıcı ve Sonu..... 40
8.10- Geçme Yasağı Yaklaşımının Ön Bildirim Okları ile Uyarılması..... 46

9- Kavşak Noktalarının İşaretlenmesi **47**
9.1- Genel 47
9.2- Sola Dönüş Şeridi Bulunmayan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi 48
9.3- Sola Dönüş Şeridi Bulunan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi 49
9.4- Dört veya Daha Fazla Şeritli Yolların İşaretlenmesi 51
9.5- Dönel Kavşakların İşaretlenmesi 53

10- Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi **55**
10.1- 2+1 Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi 56
10.2- 2+2 Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi 57
10.3- (2+1),(2+2) Karışık Kesitli Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi 58

11- Park İşaretleri..... **62**
11.1- Park Alanı İşaretlenmesi 62
11.2- Park Yasağı Bulunan Alanların İşaretlenmesi 65

12- Durak Yerlerinin İşaretlenmesi **67**
12.1- Yerleşim Birimi İçindeki Yollarda Durak Yerleri 67
12.2- Yerleşim Birimi Dışındaki Yollarda Durak Yerleri..... 68

13- Oklar, Semboller **69**
13.1- Uzunlukları 5 m. Olan Yön Okları..... 69
13.2- Uzunlukları 7,5m. Olan Yön Okları 72
13.3- Uzunluğu 5m. olan Ön Bildirim Oku..... 75
13.4- Yol Ver Sembolü..... 76

14- Harfler ve Rakamlar **78**
14.1- Harfler..... 78
14.1.1- Hız Sınırı 60 km/s veya Daha Az Olan Yollarda Harf Boyutları 78
14.1.2- Hız Sınırı 60 km /s ‘ ten Fazla Olan Yollarda Harf Boyutları .. 84
14.2- Rakamlar 88
14.2.1- Hız Sınırı 60 km/s veya Daha Az Olan Yollarda Rakam Boyutları.. 88
14.2.2- Hız Sınırı 60 km /s ‘ ten Fazla Olan Yollarda Rakam Boyutları 91

15- Figürler **95**
15.1- Bisiklet Figürü 95
15.2- Yaya Figürü 96
15.3- Özürlü Sürücü Figürü 97

DÜŞEY İŞARETLEME

16- Genel **98**
17- Trafik İşaret Levhalarının Sınıflandırılması **98**
18- Trafik İşaret Levhalarının Boyutları **99**
19- Trafik İşaret Levhalarında Renkler **100**
19.1- Standart Trafik İşaret Levhalarında Renkler 100
19.2- Boyutları Değişken Standart Bilgi Levhalarında Renkler..... 100

20- Trafik İşaret Levhalarında Kullanılan Geri Yansıtıcı (Reflektif) Malzemeler **101**

21- Trafik İşaret Levhalarının Montajı **102**
21.1- Standart İşaret Levhalarının Montajı 102
21.1.1- Yerleşim Alanları Dışında Montaj 102
21.1.2- Yerleşim Alanları İçinde Montaj 103
21.2- Boyutları Deyişken Standart Bilgi Levhalarının Montajı 104
21.3- Bir Konsola Asılacak İşaret Levhalarının Montajı 105
21.4- Kaplama Üstü Yön Levhalarının Montajı 105

22- Trafik İşaret Levhalarının Montajında Dikkat Edilecek Hususlar **106**
23- Tehlike Uyarı İşaretleri (T - Grubu)..... **109**
24- Trafik Tanzim İşaretleri (TT – Grubu) **139**
24.1- Öncelik bildiren trafik işaret levhaları..... 140
24.2- Yasaklama ve kısıtlama bildiren trafik işaret levhaları..... 145
24.3- Mecburiyet bildiren trafik işaret levhaları 165

25- Trafik Bilgi İşaretleri (B-Grubu)..... **175**
25.1- Standart Bilgi İşaret Levhaları 175
25.2- Boyutları Değişken Standart Bilgi Levhaları..... 175
25.2.1- Renkler 177
25.2.2- Birleşik Renkler 177
25.2.3- Yazı Serileri 180
25.2.4- Maksimum Boyutlar 186
25.2.5- Yol Numaraları 186
25.2.6- Oklar..... 188
25.2.7- Figürler 189
25.3- Kavşak öncesi yön levhaları 190
25.4- Diğer yön levhaları 209
25.5- Yer ve sınır levhaları..... 216
25.6- Meskun mahal isim levhaları 218
25.7- Coğrafi bilgi levhaları 222
25.8- Karayolları teşkilatına ait bilgi levhaları 223
25.9- Uzaklık levhaları 226
25.10- Diğer bilgi levhaları 230

26- Duraklama ve Park Etme İşaretleri (P-Grubu) **258**
27- Yapım Bakım Onarım İşaretleri (YB-Grubu) **261**
28- Paneller (PL-Grubu) **262**
29- Kontrol Kesim Levhaları **268**

KGM

KGM

1- TRAFİK İŞARETLERİ

Genel:

Trafik işaretleri, Avrupa Ekonomik Konseyine üye ülkelerin 8 Kasım 1968 yılında Viyana'da imzalamış oldukları Karayolu Işıklı İşareti ve İşaret Levhaları Anlaşması ile söz konusu anlaşmanın daha sonraki revizyonlarında yer alan hususlara dayanmaktadır.

Bu Elkitabında, trafik işaretlerinin tasarım ve kullanım esasları ile diğer bazı trafik kontrol elemanlarında söz konusu olan temel esaslara yer verilmekte olup, bu esaslara taşıt trafiğine açık olan tüm karayollarında uyulması zorunludur.

Trafik işaret levhaları, yolu kullananlara yol ve çevresinin genel karakteristikleri hakkında gerekli görülen uyarı ve önerilerin yazı ve semboller halinde mesajlarla aktarılmasını sağlarlar. Nizami bir şekilde kullanıldıkları takdirde, trafik işaret levhaları karayolu güvenliğine büyük ölçüde katkıda bulunurlar.

Trafik işaretlerinin tesisinde aşağıdaki 5 temel kural devamlı göz önünde bulundurulmalıdır.

- Standart olmayan işaret ve tesisler kullanılmamalıdır.

- Trafik işaret levhalarının uygun bir kararla kullanılması ve bunların sayısının sınırlandırılması gerekir. Trafik işaret levhalarının gereksiz olarak fazla sayıda kullanılmaları, inandırıcılıklarını ve etkinliklerini yitirmelerine neden olur. Bu bakımdan, trafik kontrol elemanları mümkün olduğu kadar az fakat gerektiği kadar çok olmalıdır.

- Trafik işaretleri ve tesisleri, trafik güvenliği için büyük anlam ifade ederler. Öyle tesis edilmelidirler ve bakımları öyle yapılmalıdır ki gece-gündüz hareket halindeki bir araçtan rahatça tanınıp anlaşılabilmelidir.

- Trafik işaretleri ve tesislerinin amaca uygunluğu, yörenin yabancıları tarafından test edilmelidirler. Yani, işaretleme yöreyi bilenlere göre değil, yörenin yabancılarına zorluk çıkartmayacak şekilde yapılmalıdır.

- İşaretlemeyi yapan Kuruluşların, trafik işaretlerini bu Elkitabında belirtilen esaslar dahilinde ve sadece Elkitabında konulması gerektiği belirtilen durumlarda kullanması gerekmektedir. Elkitabında işaret levhalarının konulmasının gerekli olduğu durumlar belirtilmiştir. Elkitabındaki şekillerde genel olarak anlatılan konu ile ilgili işaretlere yer verilmiş olup, şekillerde gerekli olabilecek diğer işaretlerin kullanılmamasını gerektirmez.

KGM

2- TRAFİK İŞARETLERİNDE SORUMLULUK

Karayolları Trafik Kanunu'nun 7. Maddesi ile;

- Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yapmak,

- Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek, sorumluluğu Karayolları Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü dışında hiç bir kurum, kuruluş veya özel şahıslar yazılı izin almaksızın Genel Müdürlük bakım ağına dahil karayolu ağı üzerine veya sorumlu oldukları karayolu ağı üzerine Trafik Kontrol Elemanları yerleştiremez.

Karayolları Trafik Kanunu'nun 15. Maddesi ile;

- Trafik işaretlerinin standart, anlam, nicelik ve nitelikleri ile diğer esasları hazırlama sorumluluğu da Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na verilmiştir.

3- TRAFİK İŞARETLERİNİN TEKNİK DAYANAĞI

Trafik işaretlerinin uygulanmasında yeknesaklık sağlanmalıdır.

Trafik kontrol elemanlarının kullanımı aşağıdaki genel esaslara dayandırılmalıdır.

Trafik Kontrol Elemanları;

- Bir ihtiyacı karşılıyor olmalı,
- Yeterince dikkat çekici olmalı,
- Basit ve anlamı açık olmalı,
- Saygı ve itibar ediliyor olmalı,
- Kolay okunabiliyor olmalı,
- İşaret ile verilen emrin yerine getirilebilmesi için kullanıcıya yeterli zamanı tanıyor olmalıdır.

KGM

4- TANIMLAR

Trafik İşaretleri: Trafiği düzenleme amacı ile kullanılan işaret levhaları, ışıklı ve sesli işaretler, yer işaretlemeleri ile trafik zabıtası veya diğer yetkililerin trafiği yönetmek için yaptıkları hareketlerdir.

İşaret Levhası: Sabit veya taşınabilir bir mesnet üzerine yerleştirilmiş ve üzerindeki sembol, renk ve yazı ile özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan tertibattır.

Işıklı ve Sesli İşaretler: Trafiği düzenlemede kullanılan ışıklı ve sesli, sabit veya taşınabilir, elle kumanda edilebilen veya otomatik çalışan, üzerinde çeşitli renk, sembol, yazı bulunan ve belirli yanma süresi olan, ışık veya sesle özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan tertibattır.

İşaretleme: Taşıt yolu ile bordür, ada, ayırıcı, otokorkuluk gibi karayolu elemanları üzerindeki çeşitli renkte çizgi, şekil, sembol, yazı ve yansıtıcı ve benzerleri özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan tertibattır.

Trafik Kontrol Elemanları: Trafik güvenliği ve düzeninin sağlanmasına yönelik olarak karayoluna dikilmiş veya yerleştirilmiş trafik işaretleri ile diğer tertibatlardır.

İki Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun her iki yöndeki taşıt trafiği için kullanıldığı karayoludur.

Tek Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun yalnız bir yöndeki taşıt trafiği için kullanıldığı karayoludur.

Bölünmüş Karayolu: Bir yöndeki trafiğe ait taşıt yolunun bir ayırıcı ile belirli bir şekilde diğer taşıt yolundan ayrılması ile meydana gelen karayoludur.

Anayol: Ana trafiğe açık olan ve bunu kesen karayolundaki trafiğin, bu yolu geçerken veya bu yola girerken, ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği işaretlerle belirlenmiş karayoludur.

Tali Yol: Genel olarak üzerindeki trafik yoğunluğu bakımından, bağlandığı yoldan daha az önemde olan yoldur.

Yaya Geçidi: Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır.

Kavşak: İki veya daha fazla karayolunun kesişmesi, birleşmesi veya ayrılması ile oluşan ortak alandır.

Banket: Yaya yolu ayrılmamış karayolunda, taşıt yolu kenarı ile şev başı veya hendek iç üst kenarı arasında kalan veya olağan olarak yayaların ve hayvanları kullanacağı, zorunlu hallerde de araçların faydalanabileceği kısımdır.

Okul Geçidi: Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için taşıt yolunda ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.

Kenar Çizgisi: Kaplama üzerinde karayolu şeridinin dış sınırını gösteren çizgidir.

Şerit Çizgisi: Kaplama üzerinde trafik akım şeritlerini birbirinden ayıran ve şeritlerin iç sınırlarını gösteren çizgidir.

Boyuna Devamlı Çizgi: Taşıtların bu çizgiyi geçmemeleri gerektiğini bildirir.

Boyuna Kesikli Çizgi: Taşıtların öndeki taşıtları geçebileceklerini bildirir.

Boyuna Devamlı ve Kesikli Çizgi: Trafiğin, kesikli çizgi tarafında geçilebileceğini, devamlı çizgi tarafında geçilemeyeceğini bildirir.

Boyuna Paralel Devamlı İki Çizgi: Trafiğin iki taraftan da geçilemeyeceğini bildirir.

Ayrılma ve Katılma Çizgisi: Ayrılma ve katılma alanlarında kenar çizgisi ile yavaşlama ya da hızlanma şeritlerini ayıran, bu şeritlerin bulunmadığı yerlerde de ayrılma ve katılma alanlarını belirleyen kesikli geniş çizgilerdir.

Tarama: Yol eksenine dik ya da belirli bir açı ile çizilen geniş çizgidir.

Yön Okları: Şerit seçimi ve yönlendirme amacıyla kaplama üstüne ve şeritlerin ortasına çizilen ve bir ok biçimini içeren figürlerdir.

Fiziksel Burun: Bir yol ayrımında ya da katılımında kaplamasız bölgenin uç noktasıdır.

Geometrik Burun: Bir yol ayrımında ya da katılımında iki kenar çizgisinin ayrıldıkları ya da birleştikleri noktadır.

Ofset: Geometrik burun ile fiziksel burun arasında kalan kaplamalı bölgedir.

Buton ve Kedi Gözü: Taşıt yolu üzerine yapıştırma ve çakmak suretiyle, kullanış yerine göre çeşitli rengi ve yansıtıcı özelliği olan elemanlardır.

Trafik Uyarı İşaretleri (T - Grubu): Yolu kullanıcılarını, yol üzerindeki bir tehlike konusunda uyaran ve bu tehlikenin özelliği konusunda bilgilendiren işaretlerdir.

Trafik Tanzim İşaretleri (TT - Grubu): Yol kullanıcılarını, çeşitli yasaklama ve kısıtlamalar hakkında bilgilendiren işaretlerdir.

Bilgi İşaretleri (B - Grubu): Yolu kullanıcılarını, yol ve çevresi ile yol güzergâhında bulunan yerleşme birimleri ve yolculuk sırasında gerekebilecek diğer yardımcı hizmetler hakkında bilgilendiren işaretledir.

KGM

Duraklama ve Park Etme İşaretleri (P - Grubu): Sürücülerin araçlarını park edebilecekleri ya da durdurabilecekleri yerlerin denetim ve düzenlenmesinde kullanılan işaretlerdir.

Otoyol İşaretleri (O - Grubu): Sadece erişme kontrollü karayolları (otoyol) üzerinde kullanılan işaretlerdir.

Yapım Bakım ve Onarım İşaretleri (YB - Grubu): Yol kullanıcılarını, yapım, bakım ve onarım sahalarına girerken uyarmada kullanılan sarı zemin renkli işaretlerdir.

Paneller: Genellikle standart işaret levhalarının ve gerektiğinde diğer bilgi levhalarının altına yerleştirilen ve bu işaret levhalarının mesajları ile ilgili olarak ek bilgiler veren düşey işaretleme levhalarıdır.

KGM

YATAY İŞARETLEME

5 – GENEL

Yol kaplaması işaretleri (Yatay İşaretleme); trafiğin düzenlenmesi, bazı yasaklama ve kısıtlamaların belirtilmesi ve yolu kullananlara rehberlik etmesi amacıyla yol yüzeyine çizilen çizgiler, oklar, yazı ve sembollerden oluşmaktadır.

Yol kaplaması işaretleri, gündüz yol kaplaması ile iyi bir kontrast oluşturmalı, gece far ışığında özel katkı maddelerinin etkisiyle kolayca görünür olmalıdır.

Yol kaplaması işaretlerinin de trafik işaret levhalarında olduğu gibi aynı etkiyi yaratması bakımından mutlaka gece görünürlüğünün sağlanması gereklidir.

Yol kaplaması işaretlerinin algılanması trafik işaret levhalarına nazaran daha fazla olduğu için sürücülere verilen mesajlar daha kolayca yerini bulmaktadır.

Yol kaplaması üzerine çizilen çizgilerle, yazılarla, yapılan ok ve sembollerle sürücülere önceden yol hakkında bilgiler verilir, yasaklama ve kısıtlamalar bildirilir.

Yatay işaretleme ile verilecek mesajlar:

1- Yol kaplaması yüzeyine çizilen çizgilerle, yolu kullananlara geçme yasakları bildirilir.
2- Şerit çizgileri ve yönlendirici oklar ile kavşaklarda ve yollarda trafiğin seyir yönüne uygun şeridi kullanması ve sonucunda yol kapasitesinin arttırılması sağlanır.
3- Kenar çizgileri ile yolun kaplama sınırları sürücülere bildirilir.
4- Yoldaki bakım-onarım çalışma sahaları ve olağandışı daralma ya da kaplamadaki farklılıklar gösterilir.
5- Yaya geçidi gibi işaretlerle yolun aynı düzeyde yayalar tarafından da kullanılma olasılığı belirtilmiş olur.

Yatay işaretlemenin; trafik düzeninin sağlanması ve yol emniyetinin yerine getirilmesi fonksiyonunu başarabilmesi, ekonomi ilkelerine uygun olması ve gereksiz trafik müdahaleleri ve uygulama esnasında kargaşa yaratmaması için aşağıdaki özellikleri taşıması gereklidir.

- İyi tanımlanmış geometrik boyutlandırma olmalıdır. Yani çizginin eni, boyu, sembol, yazı ve rakamların ebatları verilen toleransları aşmamalıdır.

- Gündüz görünürlüğünün sağlanabilmesi için işaretleme yeterince beyaz, ışığı geri yansıtma (retrorefleksiyon) ve kirlenme direnci (kir ve pas tutmama özelliği) yüksek olmalıdır.

- Her türlü ışık altında yeterince görünür olmalıdır.
- Kaymaya karşı yeterince dirençli olmalıdır.
- Tabana iyi yapışan, her türlü hava şartına ve kar mücadelesi amacıyla yola atılan tuza dayanıklı olmalıdır.
- Aşınmaya dayanıklı olmalıdır.
- Uygulamadan sonra yolun hemen trafiğe açılabilmesi için kuruma süresi kısa olmalıdır.
- Sürüş güvenliği ve drenaj teknikleri nedeniyle yol sathında çok fazla kabarıklık yapmaması gereklidir.
- Yol yüzeyinde kaplamayı bozucu etkisi olmamalıdır.
- İş ve çevre güvenliğinin sağlanması için işçi koruma ve çevre yasalarında öngörülen yasaklı kimyasallar içermemelidir.
- İşaretleme malzemeleri depolanmaya yeterince elverişli olmalı ve kolay işlenebilmelidir.

Yatay işaretlemede toleranslar:

Bölüm 6.1 de belirtilen çizgi ölçülerinin; genişlikleri ± 5 mm. den fazla, uzunlukları 50 mm. den daha kısa, 150 mm. daha uzun olmamalıdır.

Ok, yazı, rakam ve sembollerde; köşe noktaları arasındaki mesafe ± 20 mm. den daha geniş, ± 50 mm. den daha uzun olmamalıdır.

Öndeki bir taşıtın geçilmesini yasaklamak amacıyla çizilecek olan devamlı çizgilerin kullanılmasına ilişkin şartlar:

Görüş mesafesinin kısıtlı olduğu yerlerde (yatay ve düşey kurblar, vs.) veya taşıt yolunun dar olduğu kesimlerde; karşı yöndeki trafiğe ait olan yol bölümünün kullanılmasının yasaklanması gerektiğinde devamlı çizgi uygulanmalıdır.

Devamlı bir çizginin gerekli görüldüğü kesimlerin belirlenmesinde hıza bağlı olarak Tablo: 1'de belirtilen görüş mesafesi değerleri kullanılmalıdır. Bu görüş mesafelerinin sağlanamadığı kesimlerde, taşıtların karşı yöne ait olan trafik şeridine girmeleri yasaklanmalıdır.

6-İŞARETLERİN ÖLÇÜLERİ

6.1-Çizgi Ölçüleri

		ÇİZGİ ADI	GEN (m)	ÇİZGİ/BOŞLUK (m)	UYGULAMA ALANI
DEVLET VE İL YOLLARI	MESKUN MAHAL DIŞI	Devamlı Çizgi	0.12		.Görüşün kapalı olduğu yatay ve düşey kurblarda .Kavşak,yaya ve hemzemin geçit yaklaşımlarında .Köprü ve tünel içleri ile bunların yaklaşımında .Bakım onarım sahalarında .Kenar çizgilerinde(Şehir geçişleri dahil) .Park alanı sınır çizgilerinde
		Kesikli Çizgi	0.12	4.50 : 7.50	.Şerit çizgilerinde
				1.50 : 1.50	.Devlet Yolu-Devlet Yolu, Devlet Yolu-İl Yolu ve İl Yolu-İl Yolu kesişimlerinde
				3.00 : 3.00	.Kavşak içi geçişlerinde (Şerit çizgisinin devamında)
				4.00 : 4.00	.Kenar çizgisinin tali yollarla kesiştiği kesimlerde (Köy Yolları,Orman Yolları ve İmar Yolları)
				9.00 : 3.00	.Sisli kesimlerde
			0.25	1.00 : 1.00	.Sağa ve sola dönüş şeritlerinin ayrılmasında .Ana yoldan ayrılma ve katılmalarda
	MESKUN MAHAL İÇİ	Kesikli Çizgi	0.12	3.00 : 3.00	.Şerit çizgilerinde
				2.00 : 1.00	.Kenar çizgilerinin tali yollarla kesişimlerinde ve Akaryakıt istasyonu girişi ile kesişimlerinde
				1.50 : 1.50	.Kavşak kesişimlerinde
				0.50 : 0.20	.Sinyalize kavşaklarda yaya geçidi sınır çizgilerinde
			0.20	2.50 : 1.00	.Bisiklet yolu sınır çizgilerinde
			0.25	1.00 : 1.00	.Sağa ve sola dönüş şeritlerinin ayrılmasında .Ana yoldan ayrılma yada katılmalarda
			0.50	0.50 : 0.50	.Bisiklet yolunun ana yolla kesiştiği kesimlerde
OTOYOLLAR		Devamlı Ç.	0.25		.Kenar çizgilerinde
		Kesikli Çizgi	0.15	3.00 : 3.00	.Yavaşlama ve hızlanma şeritlerinde
				6.00 : 9.00	.Şerit çizgilerinde
Kesikli ve Devamlı Çizgi Birlikte					.Bir yönde geçmenin serbest,diğer yönde geçmenin yasak olduğu kesimlerde .Tırmanma şeritli kesimlerde
Devamlı İki Çizgi					.Fiziki engelle bölünmemiş olan yolun, bölünmüş yol haline getirilmesinde

NOT: Bölünmüş yollarda çizgi genişliği 0.14 m olarak uygulanacaktır.

KGM

6.2-Kapalı Alanlar (Ofset Taramalar)

Adı	Ölçüsü	Uygulama alanı
Seyrek Ofset Tarama	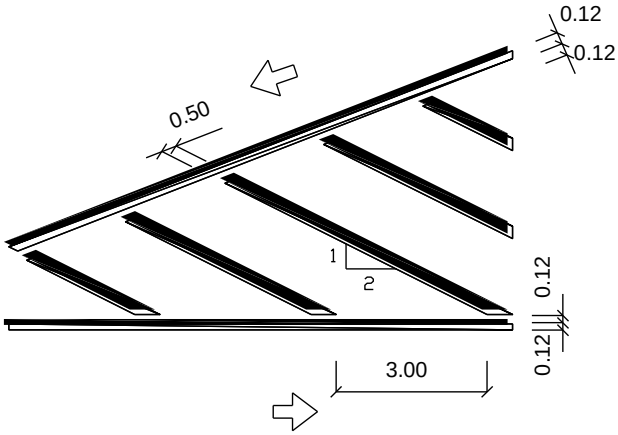	• Kavşak yaklaşımlarında sola dönüş adalarının oluşturulmasında • Tırmanma şeritli kesimlerde • Şerit daraltmalarında
Sık Ofset Tarama	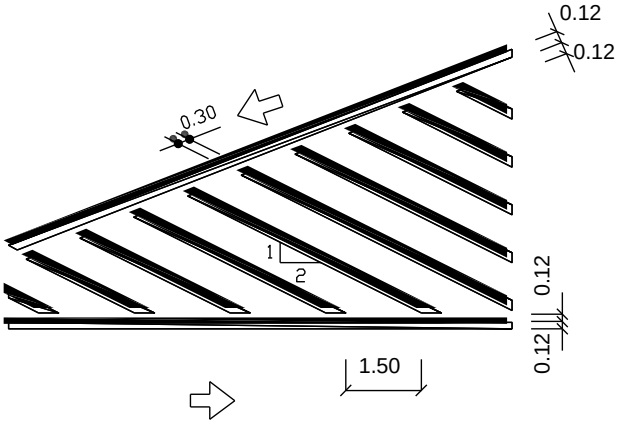	• Kavşak içerisindeki refüj başlarında • İki yönlü yollardan bölünmüş yollara girişlerde
	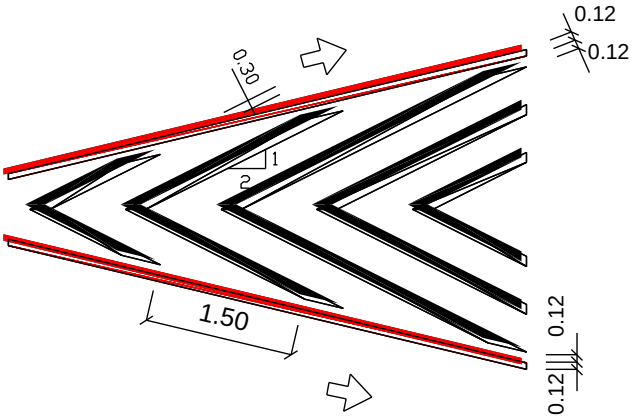	• Ayrılma ve katılma kollarındaki refüj başlarında

7-YOL EKSENİNE DİK YA DA BELİRLİ BİR AÇI İLE ÇİZİLEN ÇİZGİLERLE İŞARETLEME

Yol eksenine dik ya da belirli bir açı ile çizilen çizgilerdir.Genel olarak yaya geçitleri,dur çizgileri,yavaşlama ön uyarı ve yavaşlama uyarı çizgileri, duraklama ve park yasağı çizgileri bu kapsamda değerlendirilmektedir.

7.1-Duraklama ve Park Yasağı Çizgileri

Zig-Zag Çizgi
Çizgi Genişliği : 0.12 m

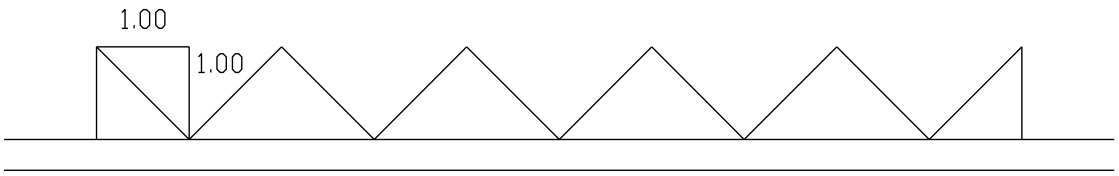

Kesikli Zig-Zag Çizgi
Çizgi Genişliği : 0.12 m

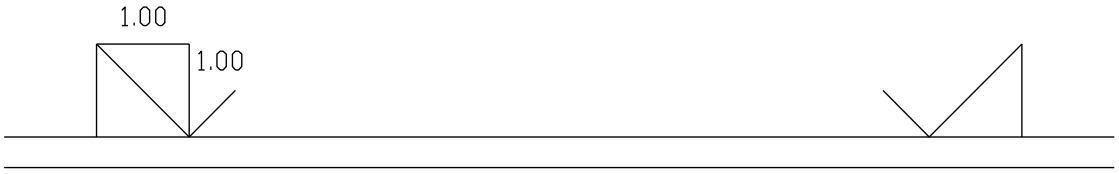

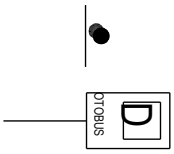

N veya X Formu
Çizgi Genişliği : 0.12 m

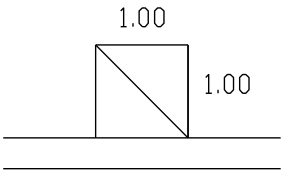

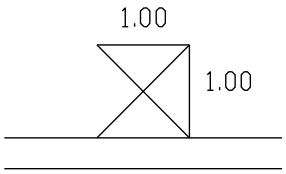

NOT:Uygulamalarda sarı renkli yol çizgi boyası da kullanılabilir.

7.2-Yaya Geçidi Çizgileri

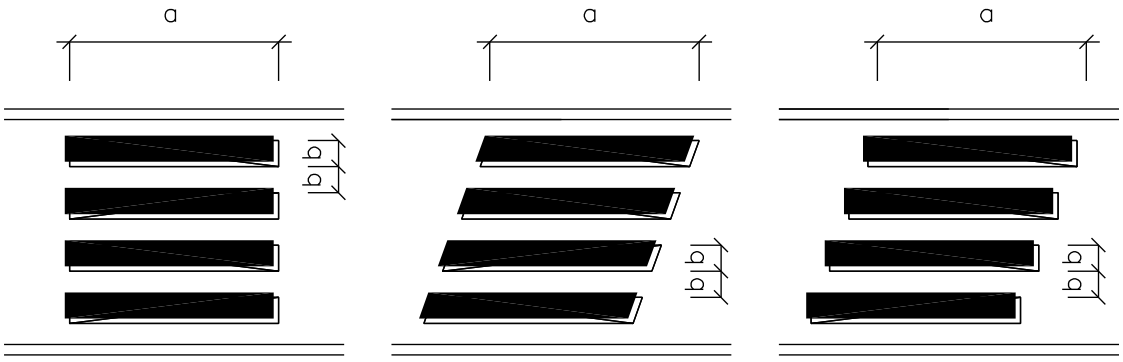

V ⩽ 60 km/s ; a ⩾ 2.50 m b = 0.50 m
V > 60 km/s ; a ⩾ 4.00 m b = 0.50 m

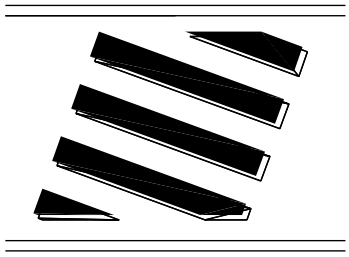

Yanlış Uygulama

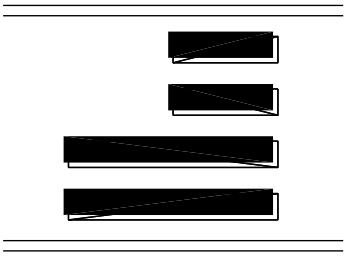

Yanlış Uygulama

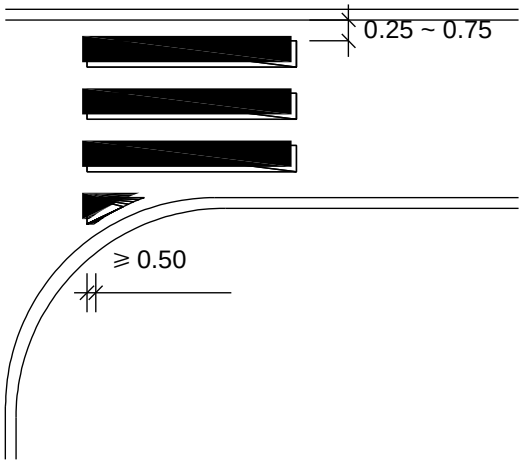

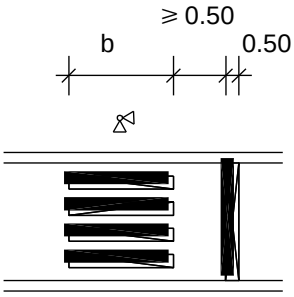

7.3-Bisiklet Geçidi Çizgileri

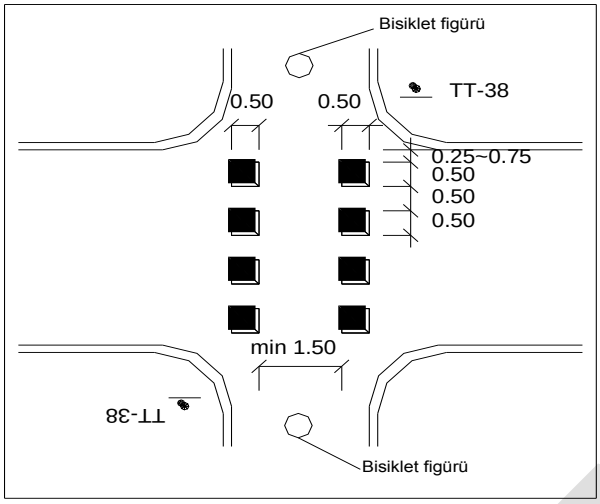

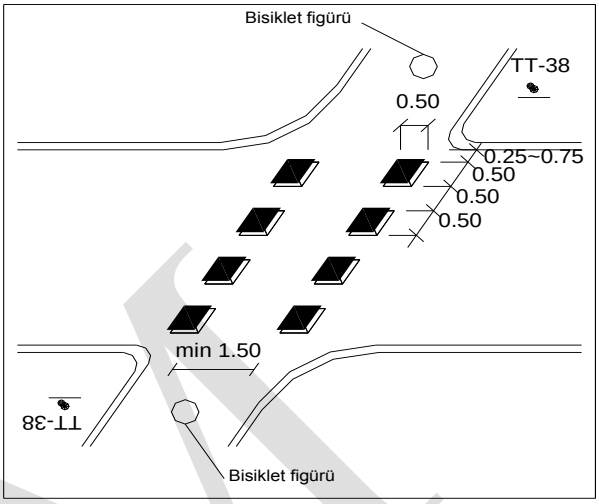

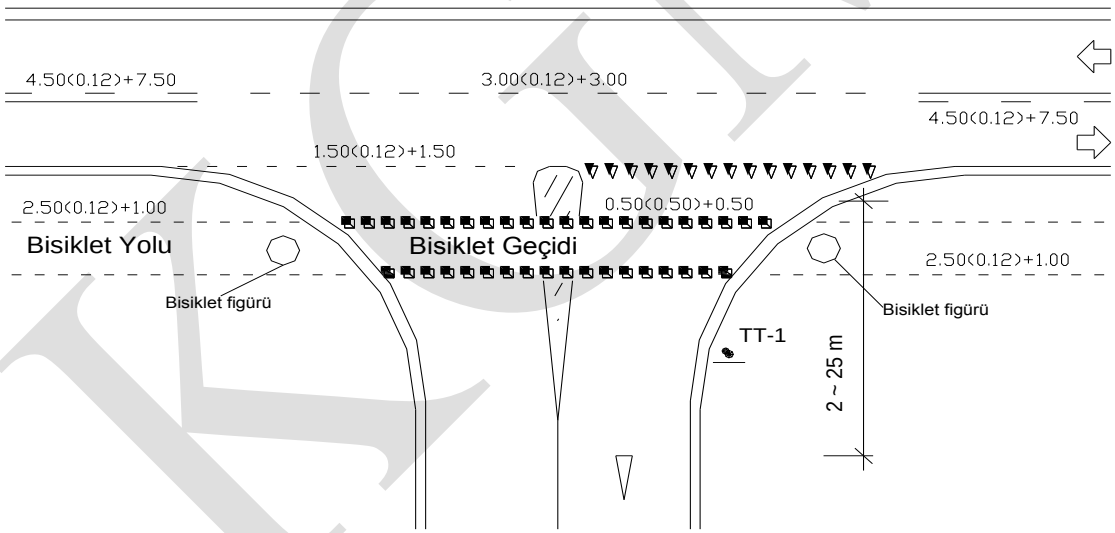

Bir T kavşakta bisiklet yolu uygulaması örneği

KGM

7.4-Yaya Geçitlerinde Sinyalizasyon Tesisinin Yeri

Yaya Geçidi > 2.50 m ise

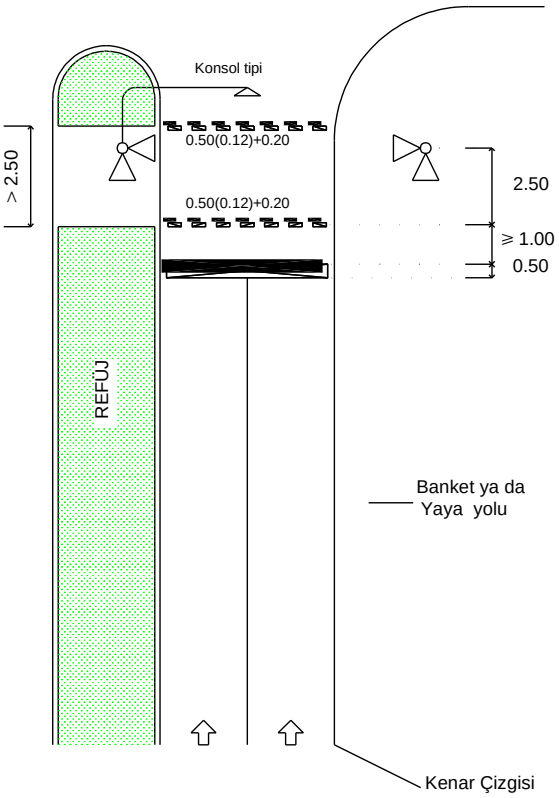

Yaya Geçidi ≤ 2.50 m ise

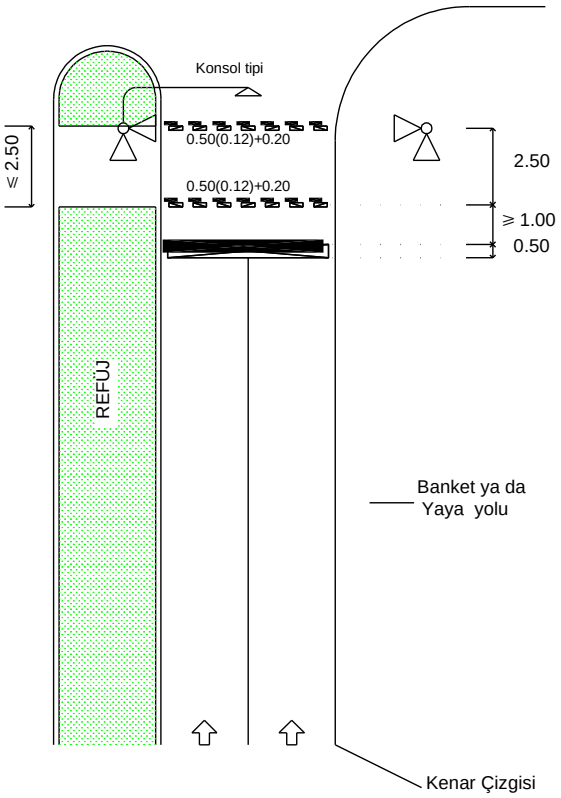

7.5-DUR ve YOLVER ÇİZGİLERİ

7.5.1-Dur Çizgileri

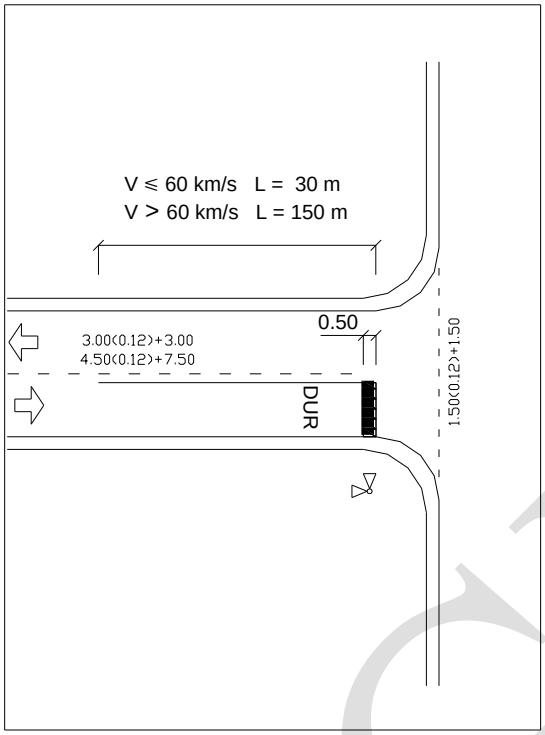

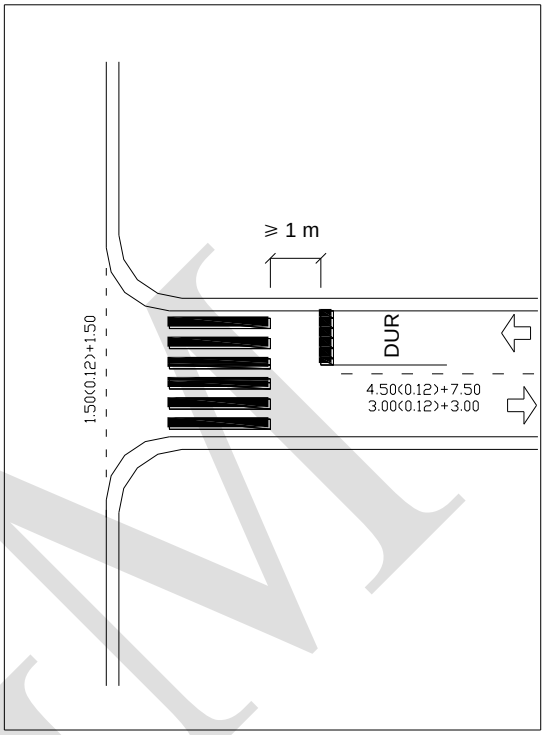

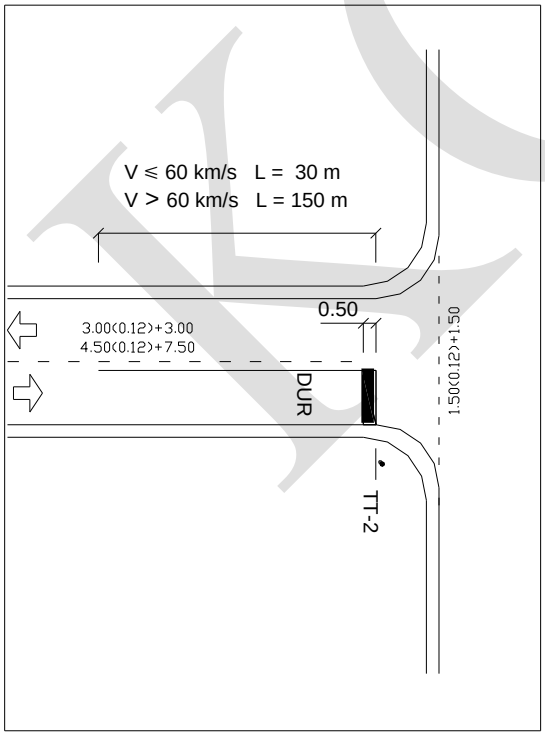

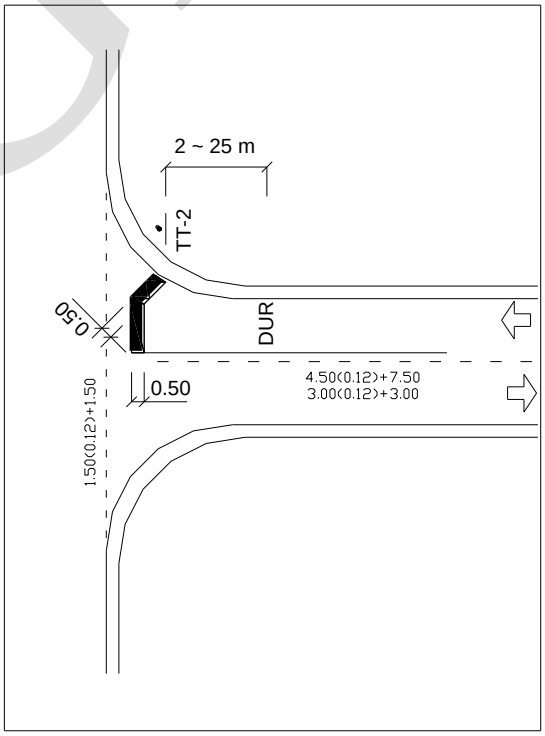

KGM

7.5.2-Yolver Çizgileri

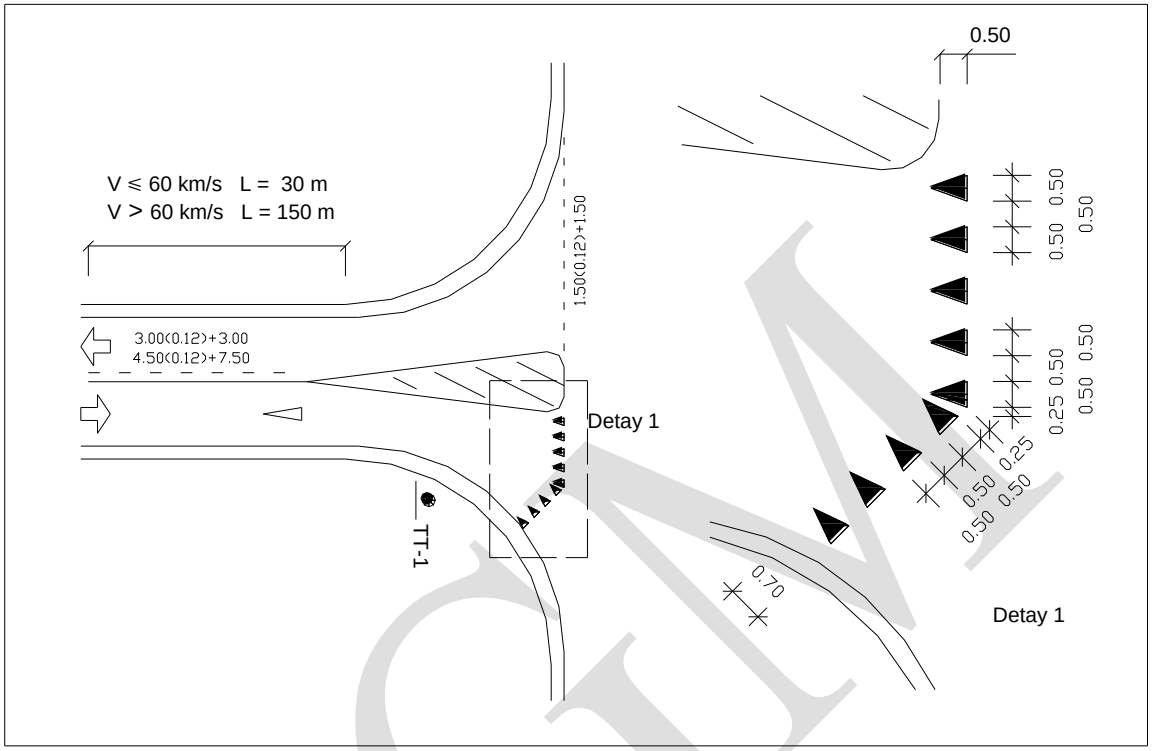

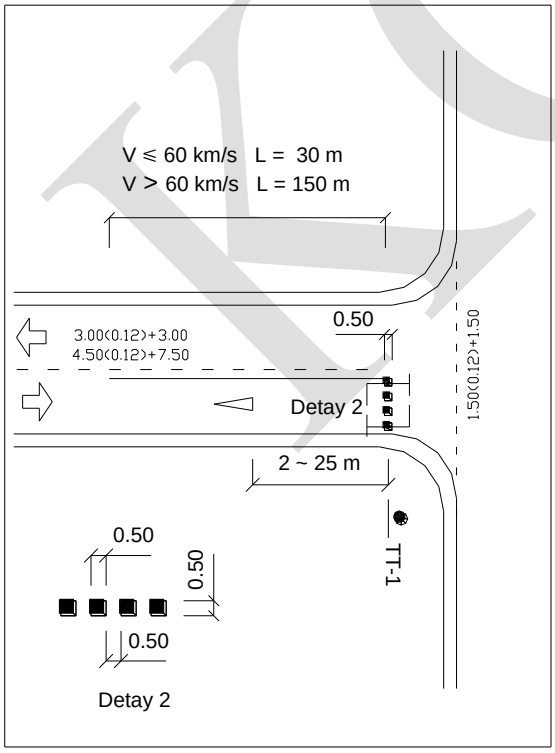

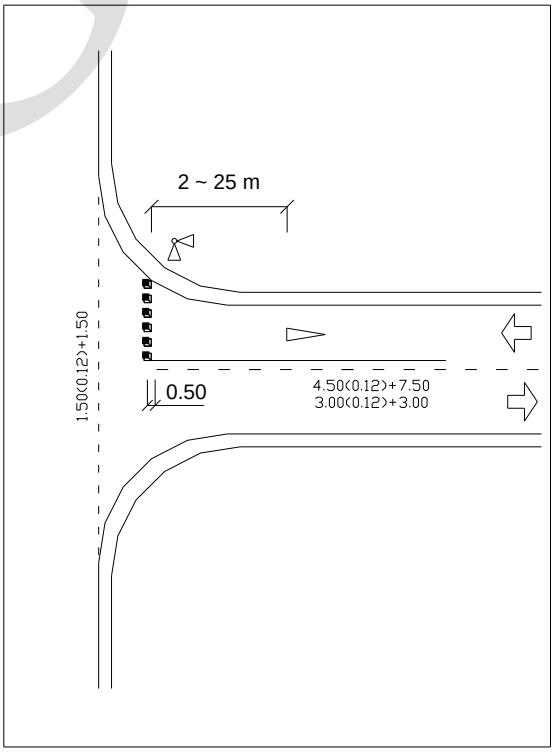

KGM

7.6-Yavaşlama Ön Uyarı ve Yavaşlama Uyarı Çizgileri

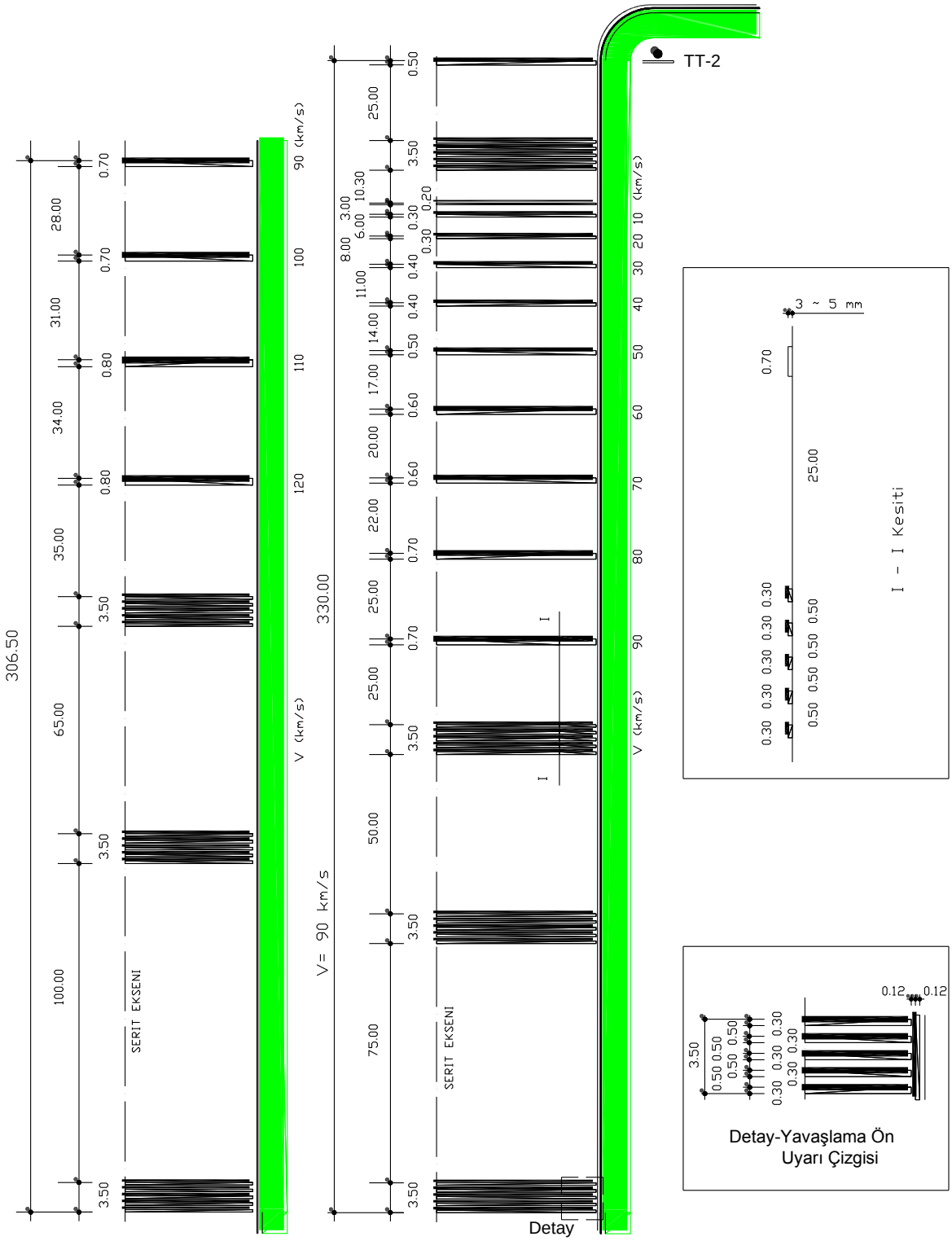

Yavaşlama Ön Uyarı ve Yavaşlama Uyarı Çizgileri İçin Alternatif Uygulama

NOT:Hız 120 km/s alınırsa(Otoyollar);

- Yavaşlama Uyarı Çizgisi 2.00 m.lik gruplar halinde;

120 km/s	için	34.00 m
110 km/s	için	31.00 m
100 km/s	için	28.00 m

aralıklarla tertip edilecektir.

- Öncesinde ; hızın süreye bağlı değişimine göre ;

3 sn. de	100.00 m	
2 sn. de	65.00 m	
1 sn. de	35.00 m	aralıklarla

toplam genişliği 3.50 m olan yavaşlama ön uyarı çizgileri uygulanacaktır.

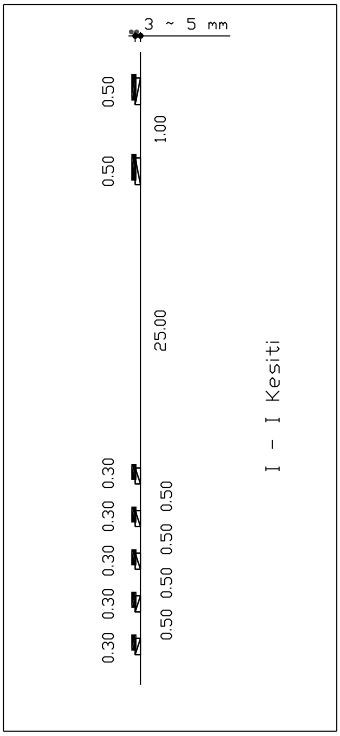

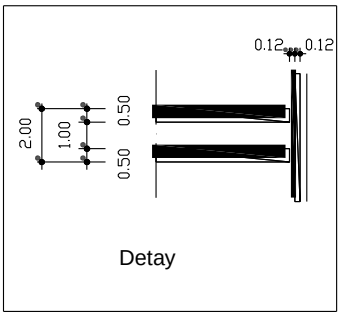

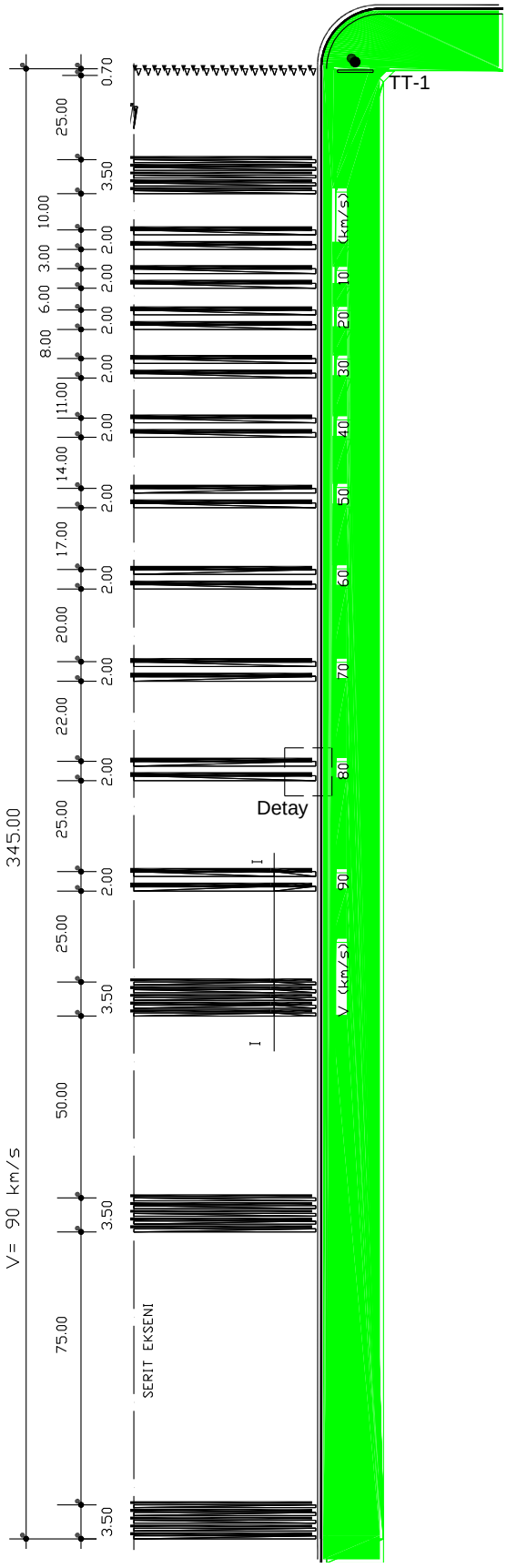

7.7- REFLEKTİF YOL BUTONU İLE İŞARETLEME

Reflektif yol butonu çizgi boşluklarına gelecek şekilde beyaz renk yansıtıcılı olarak 12 m. de bir, ayırıcı tarafındaki kenar çizgisi dış kenarında olmak üzere kırmızı renk yansıtıcılı olarak 24 m.de bir tekrarlanacaktır. Bu malzemeler gece görünürlüğü sağladığı gibi yol kaplamasından yüksek olmaları sebebiyle şerit ihlalleri halinde tekerlek darbeleri ile sürücüler için ikaz görevini de yapmaktadırlar.

Uygulama alanı olarak; genellikle kavşak noktalarındaki çizgilerin ömrünün kısa olması sebebiyle bu noktalarda kullanılmalıdır.

Ayrıca yoğun sisli kesimlerde şerit çizgilerinde boşluklara gelecek şekilde ve kenar çizgilerinin dış kenarında olmak üzere sarı renk yansıtıcılı buton uygulaması yapılabilir.

Katılma kollarında şerit daraltılmasının başladığı nokta, ayrılma kollarında tam şerit genişliğine ulaştığı noktada buton uygulamasına son verilecektir. Ölçülendirme geometrik burun esas alınarak yapılacaktır. Uygulama örneği ve detaylar şekilde olduğu gibidir.

KGM

Reflektif Yol Butonu İle İşaretleme

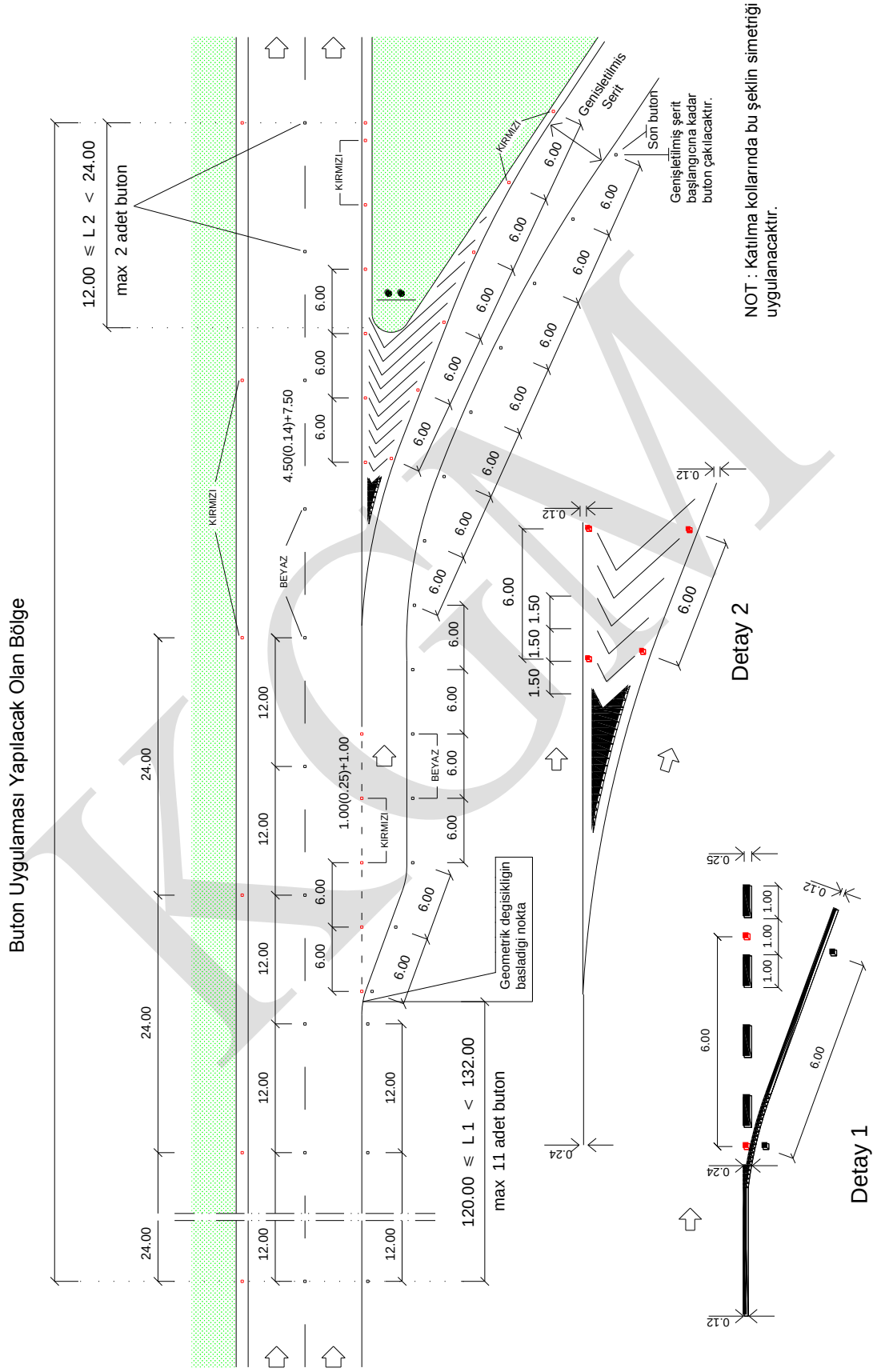

KGM

7.8-Sisli Kesimlerde İşaretleme

Özellikle yoğun sisli kesimlerde ve trafik yoğunluğu fazla olan bitümlü sıcak karışımla yapılmış yollarda ; trafik güvenliğini sağlamak için aşağıda örnekleri verilen ve bir " V " biçimini içeren uygulamaların yapılması gerekli görülmektedir.

Ayrıca bu kesimlerde kenar çizgilerinin, yoldan çıkma eğilimindeki araçları uyarması bakımından ses yapıcı özelliğe sahip, genişliği 15 cm geçmemek koşuluyla serpme , dama vb. şeklinde uygulanmasında yarar görülmektedir.

Uygulamada sarı renkli yol çizgisi kullanılabilir.

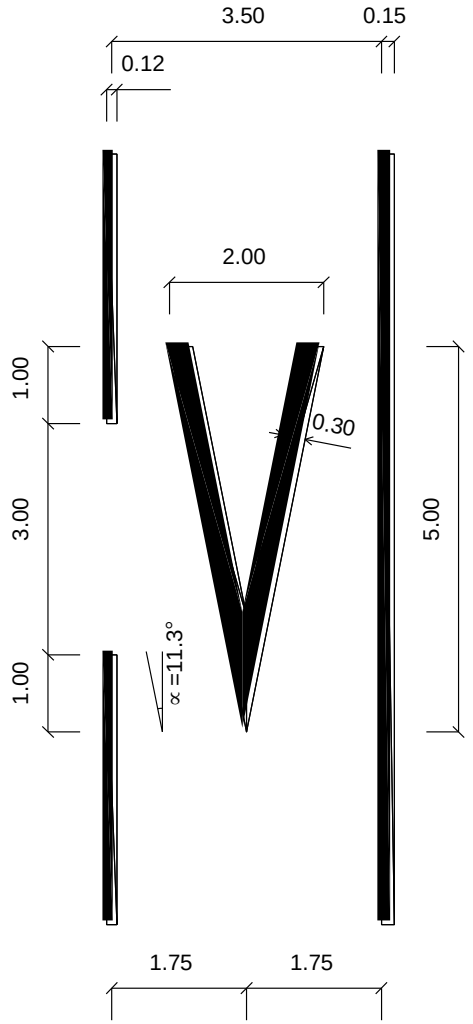

-Sisli Kesimlerde İşaretleme

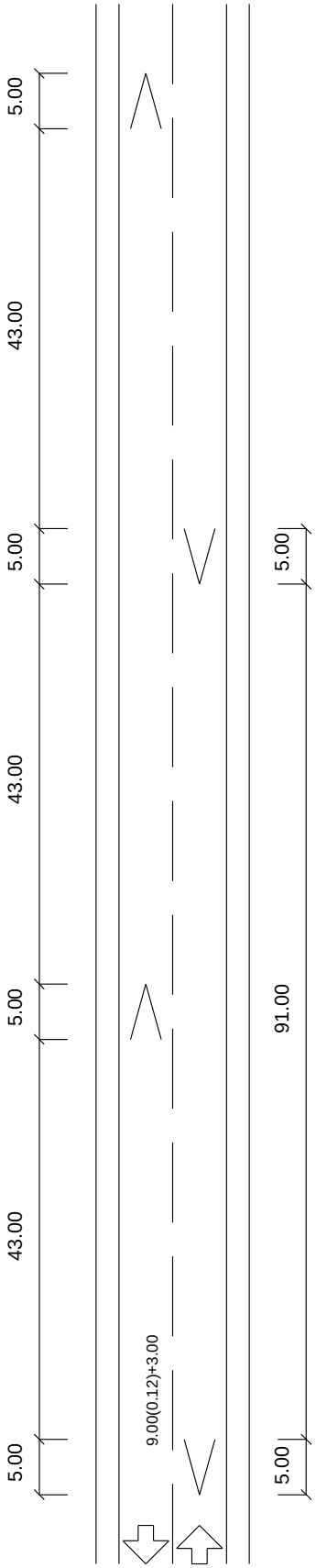

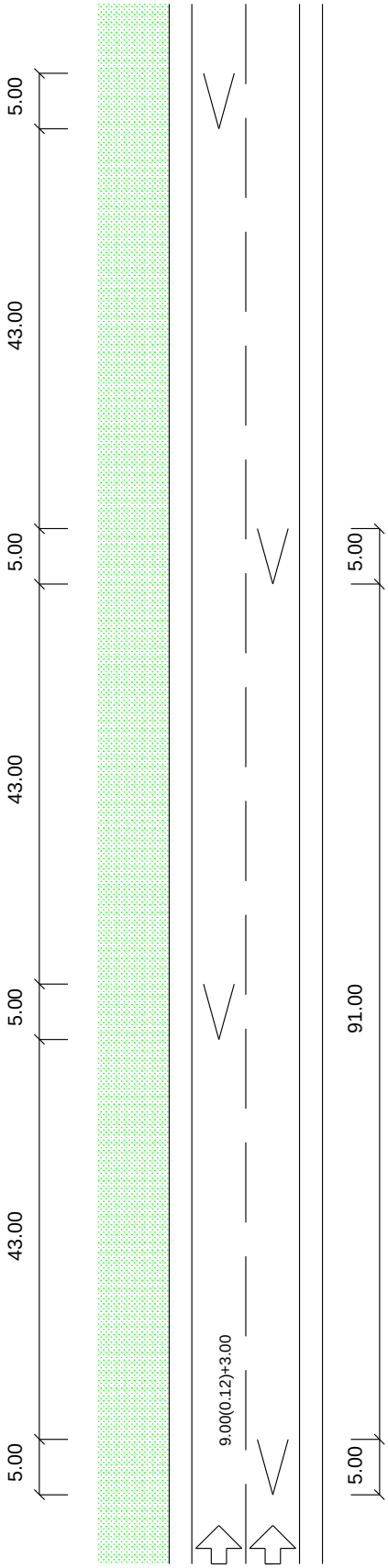

8-KAVŞAK BULUNMAYAN YOLLARIN İŞARETLENMESİ

8.1-Sabit Genişlik ; (Sg) < 5.50 m olan Yolların İşaretlenmesi

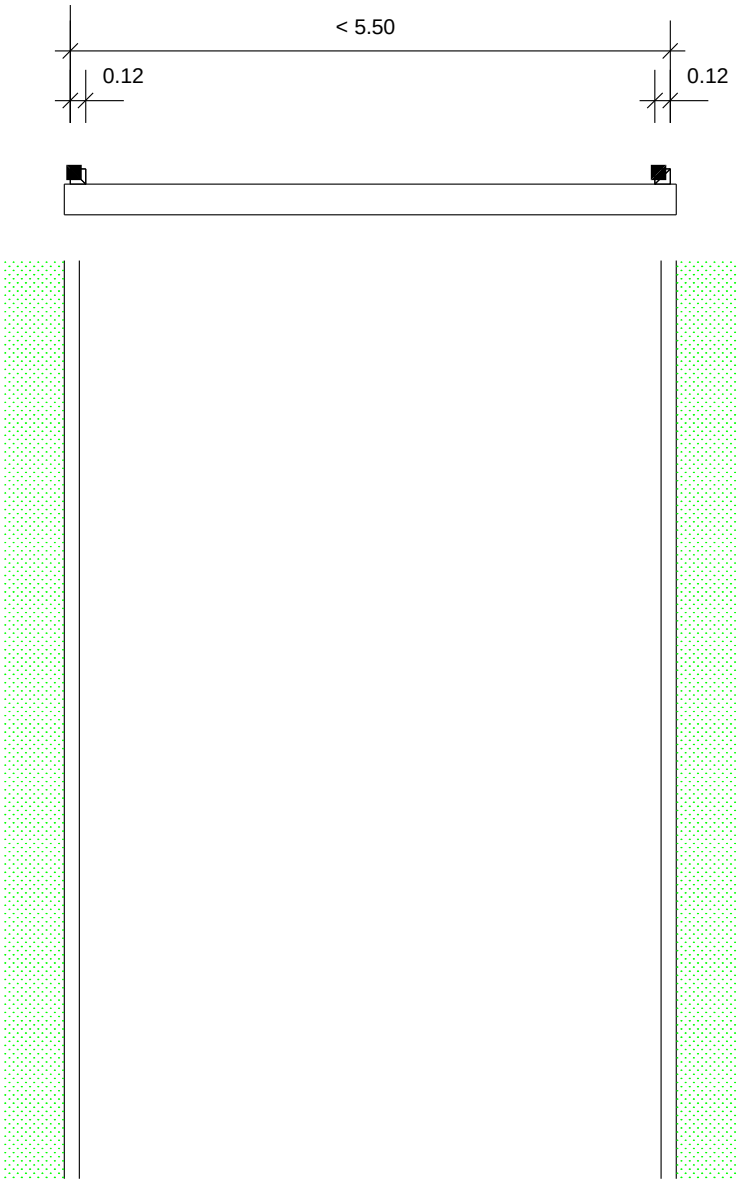

Sabit genişlik ; Sg < 5.50 m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Kenar çizgileri kaplama kenarına sıfıra yakın çizilecektir.

8.2-Sabit Genişlik ; 5.50 m ⩽ Sg < 6.25 m olan Yolların İşaretlenmesi

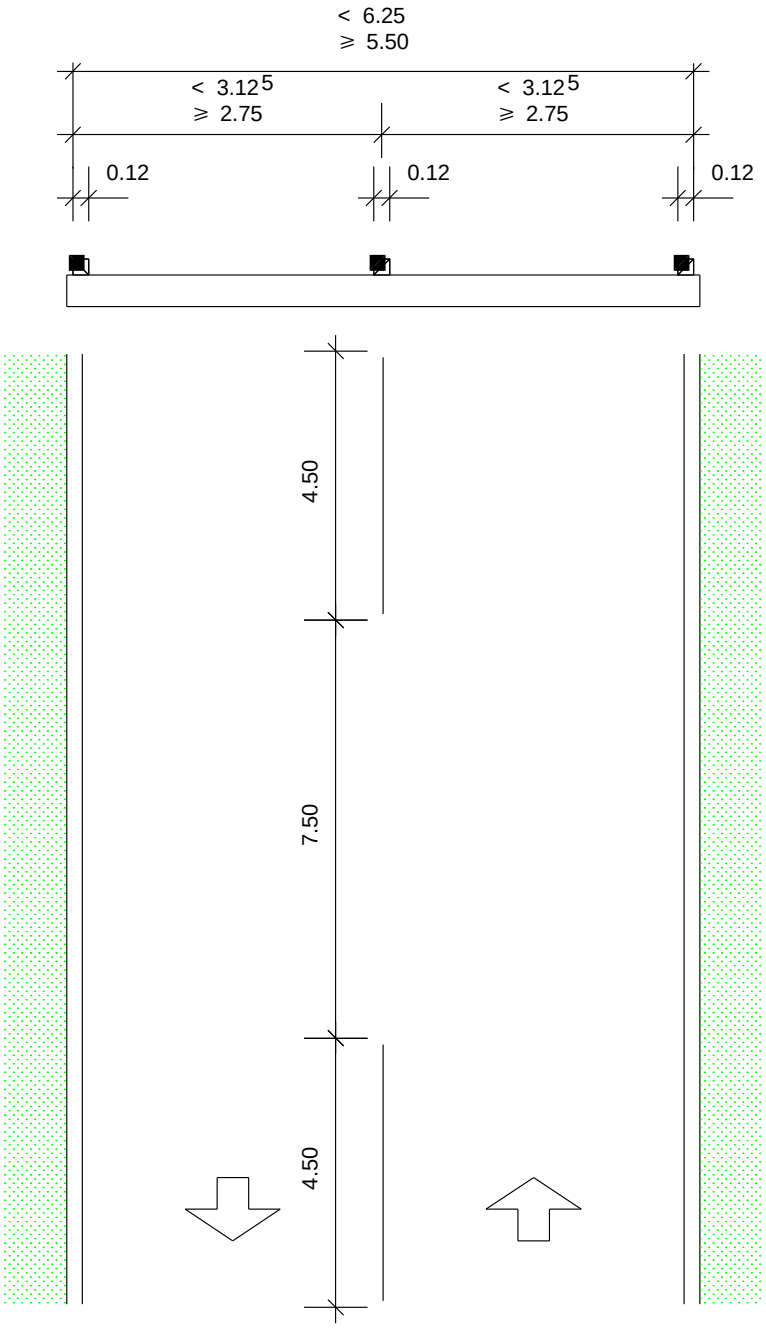

Sabit genişlik ; 5.50 m ⩽ Sg < 6.25 m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır.Kenar çizgileri kaplama kenarına sıfıra yakın çizilecektir.

8.3-Sabit Genişlik ; 6.25 m ⩽ Sg < 6.50 m olan Yolların İşaretlenmesi

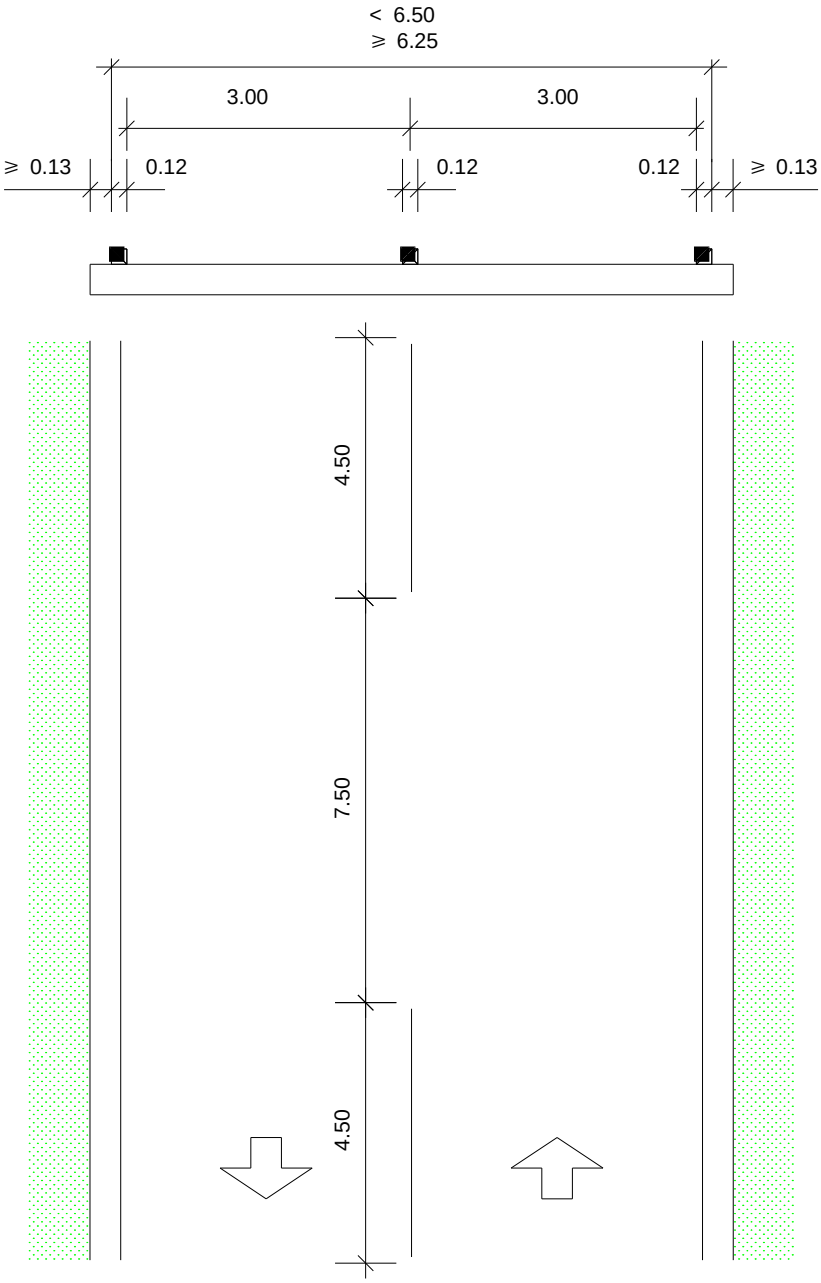

Sabit genişlik ; 6.25 m ⩽ Sg < 6.50 m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Kenar çizgileri ile kaplama sınırı arasında minimum 0.13 m lik bir bölüm bırakılacaktır.

8.4-Sabit Genişlik ; 6.50 m ⩽ Sg < 7.50 m olan Yolların İşaretlenmesi

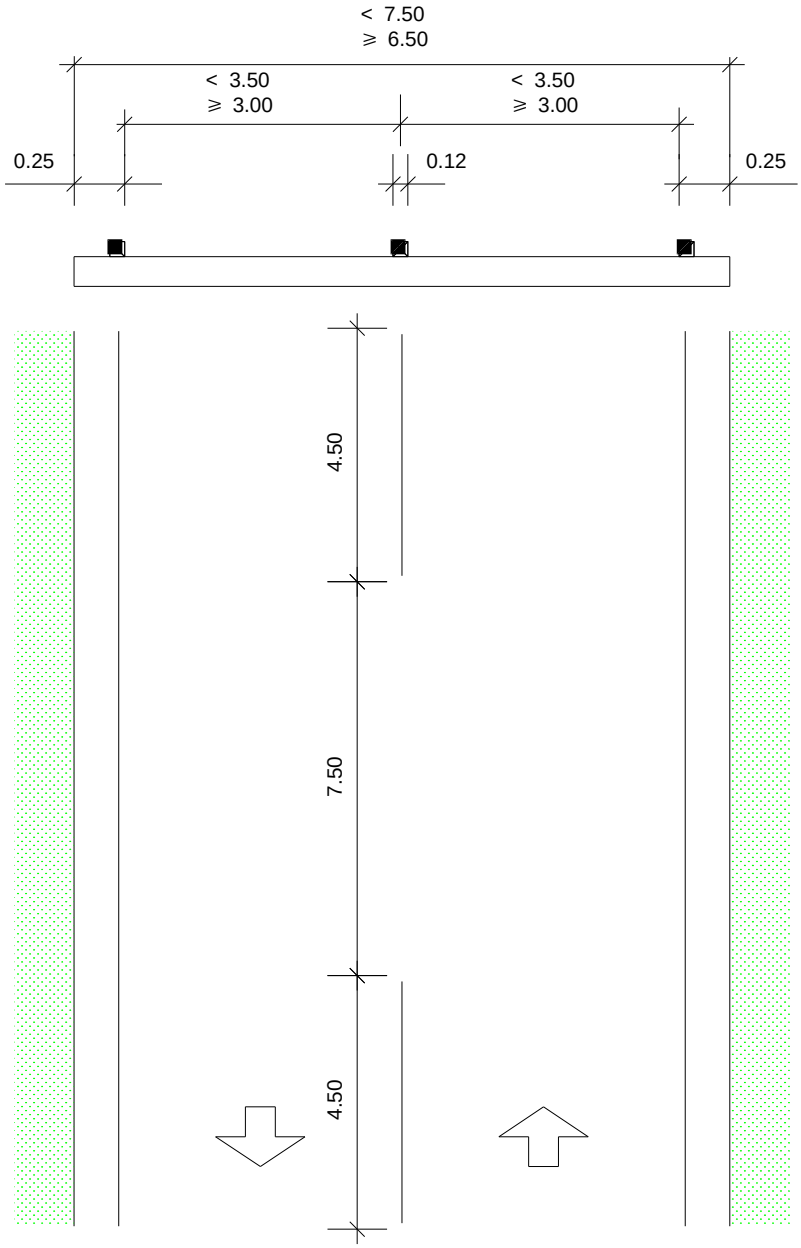

Sabit genişlik ; 6.50 m ⩽ Sg < 7.50 m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Taşıt yolu, kaplama çizgilerinin dışı esas alınarak 3.50 m den küçük, 3.00 m den büyük ya da eşit açıklıkta çizilecektir.

8.5-Sabit Genişlik ; 7.50 m ⩽ Sg < 9.00 m olan Yolların İşaretlenmesi

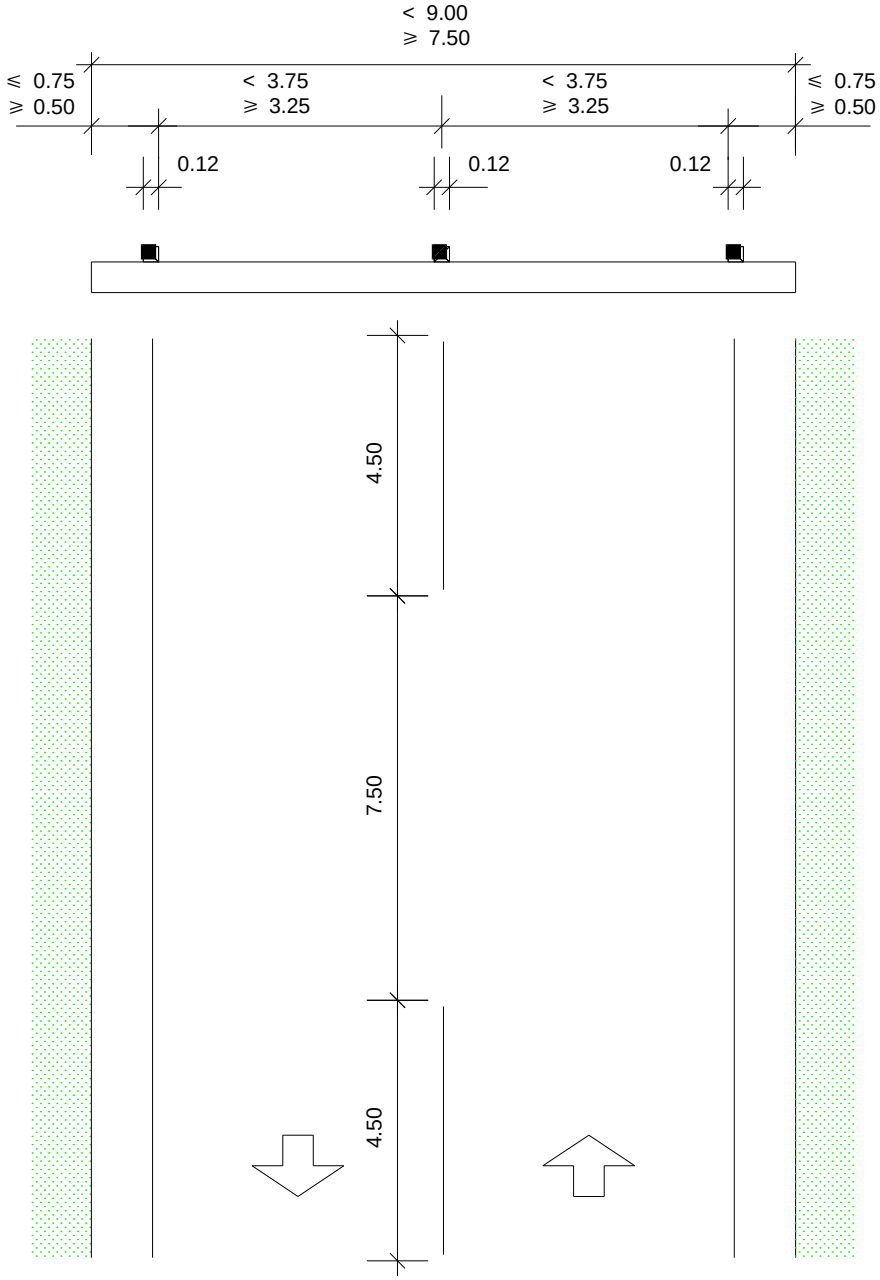

Sabit genişlik ; 7.50 m ⩽ Sg < 9.00 m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır.Mümkün olduğu kadar 3.50 m lik şerit genişliğinin sağlanmasına dikkat edilecektir. Gerek duyulursa trafik yoğunluğuna göre kenar ve şerit çizgileri sola ya da sağa kaydırılarak solda veya sağda kenar çizgisi dahil 1.00 m lik banket açıklığı bırakılabilir.

8.6-Sabit Genişlik ; Sg ⩾ 9.00 m olan Yolların İşaretlenmesi

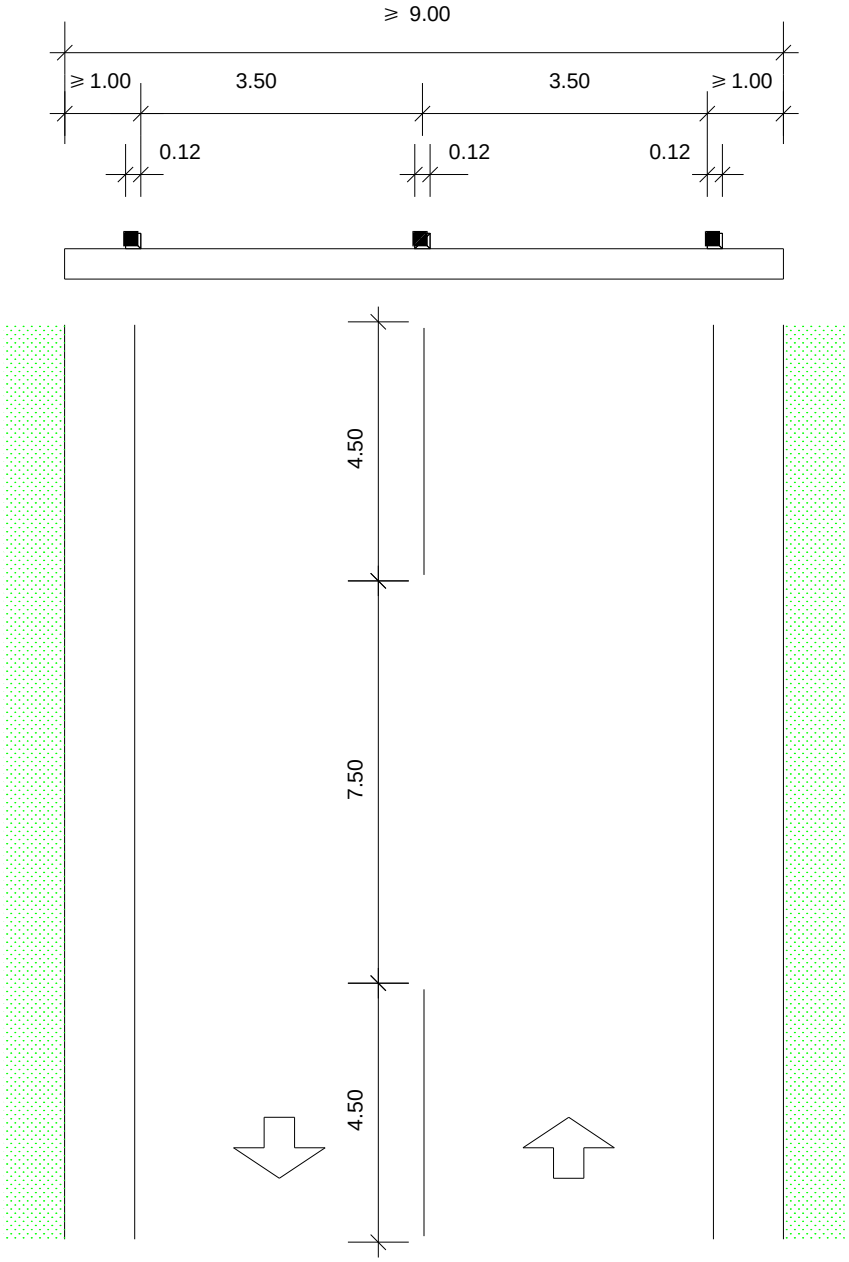

Sabit genişlik ; Sg ⩾ 9.00 m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Şerit genişlikleri 3.50 m olmak üzere her iki yanda kenar çizgileri dahil minimum 1.00 m lik açıklık bırakılacaktır.

8.7-Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi

8.7.1-Fiziki Engelle Bölünmeyen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi

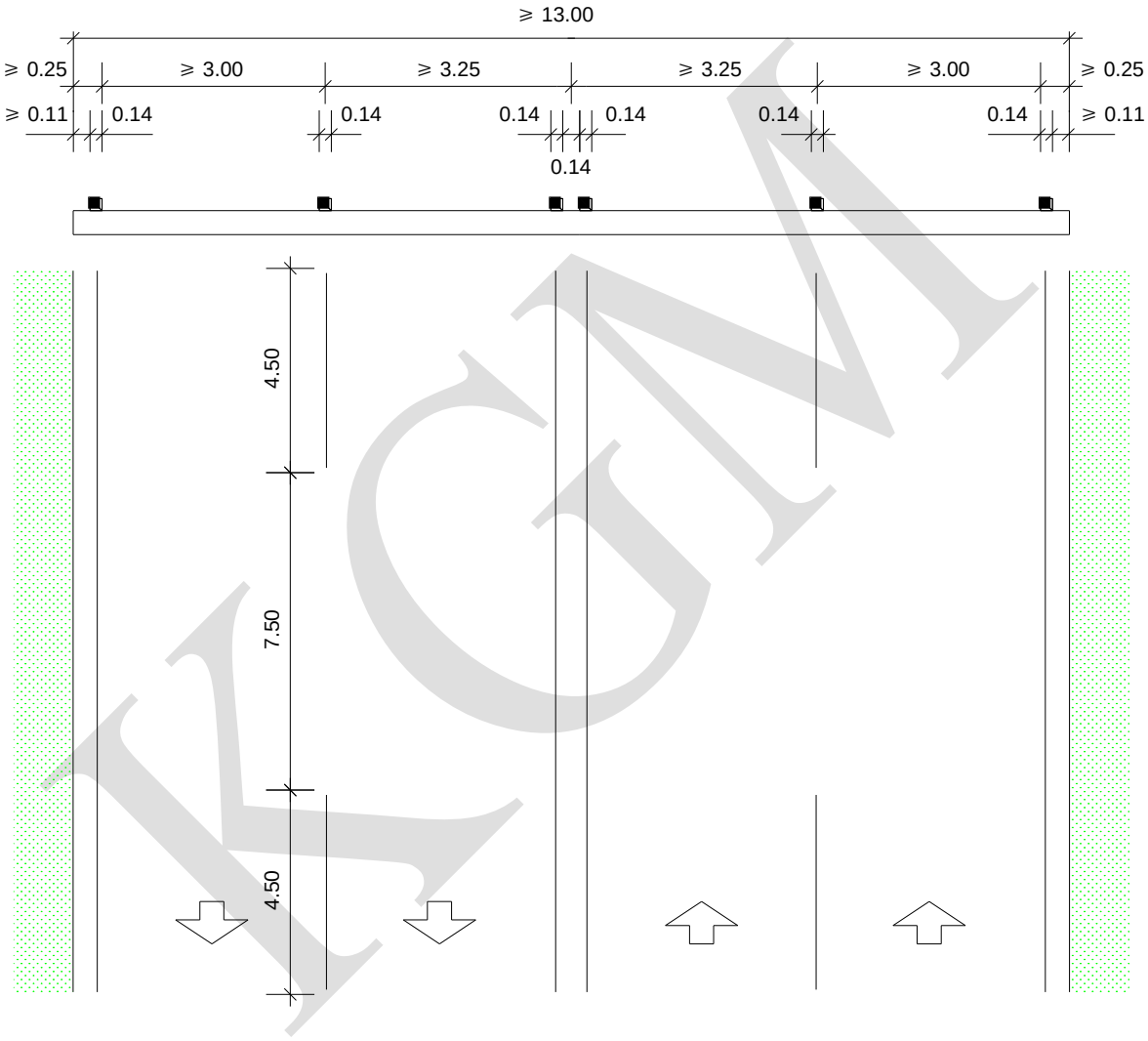

KGM

8.7.2-Fiziki Engelle Bölünen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi

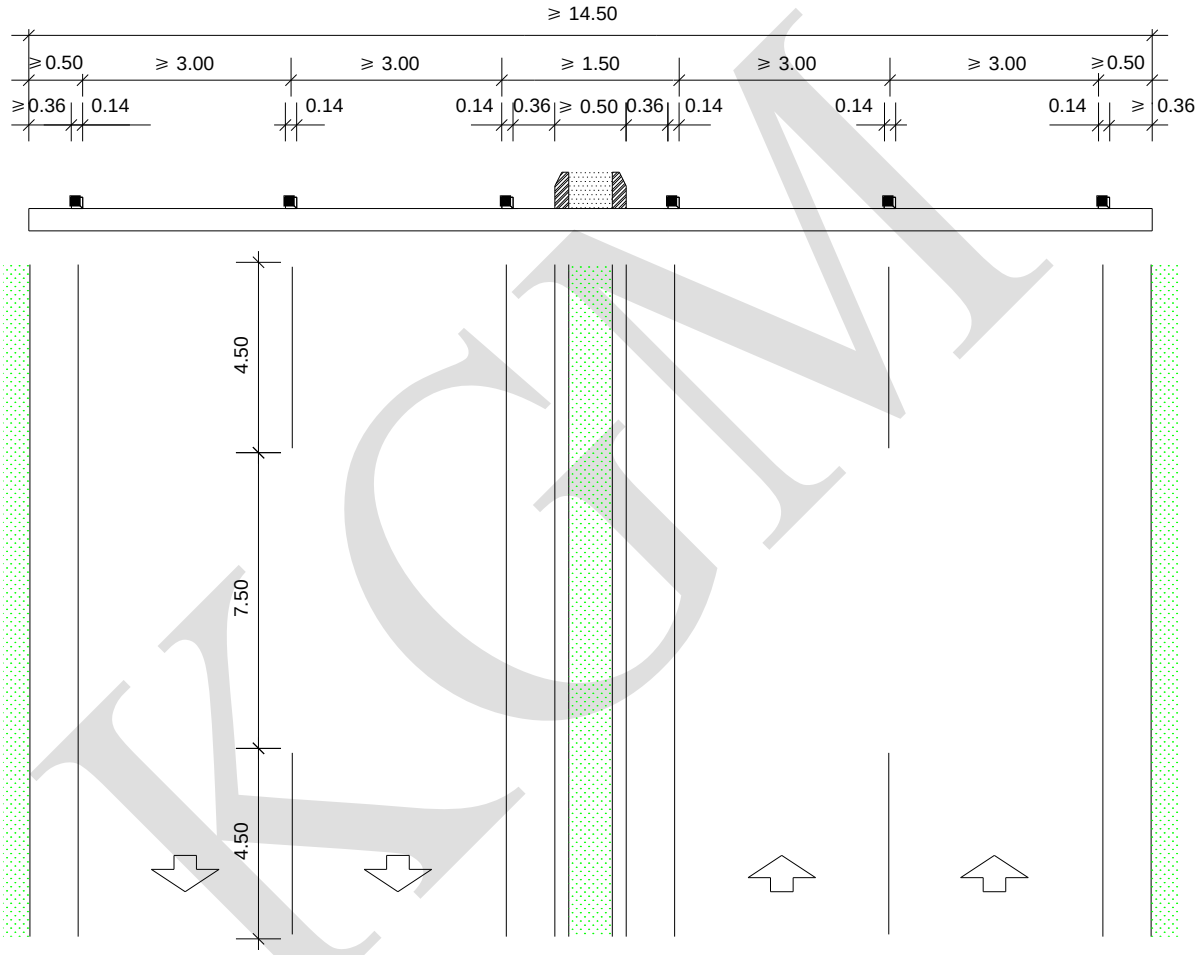

KGM

8.8- Düşey ve Yatay Kurbların İşaretlenmesi

8.8.1- Düşey Kurbların İşaretlenmesi

Görüş mesafesi (Gm); taşıt yolunun 1.2 m üzerinde bulunan bir nesnenin, taşıt yolunun 1.2 m üzerinden bakan bir gözlemci tarafından görülebildiği mesafedir. Bazı yaklaşım hızlarına göre kabul edilen Gm değerleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

V %85 (km/s)	100	90	80	70	60	50	40
Gm (m)	270	240	210	180	150	120	90

Tablo 1: Görüş mesafesi (Gm) değerleri

Gm değerlerinin sağlanamadığı kesimlerde; taşıtların karşı yöne ait yol bölümünü kullanmalarını önlemek amacıyla, tekniğine göre geçme yasağı çizgisi uygulanmalıdır.

8.8.1-Düşey Kurbların İşaretlenmesi

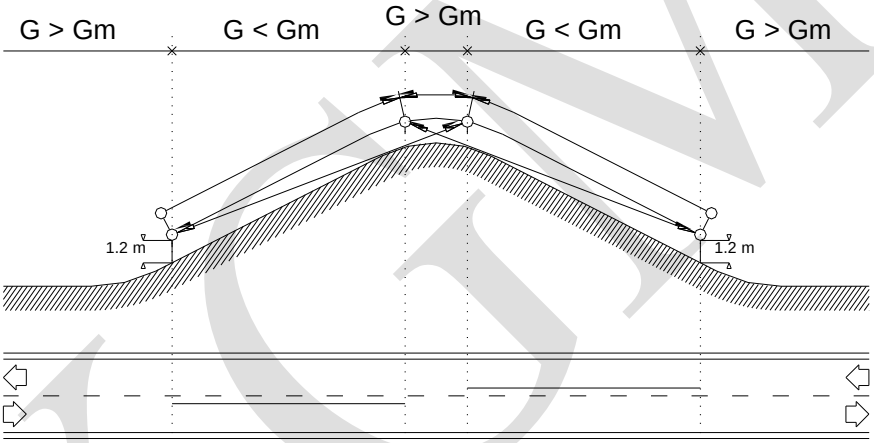

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbiriyle kesişmediği hallerde (G<Gm)

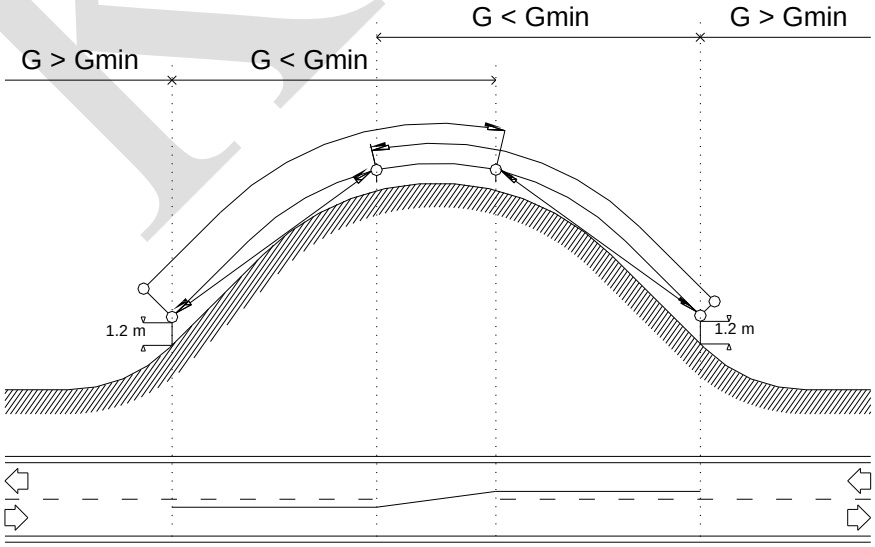

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbiriyle kesiştiği hallerde (G<Gm)

KGM

8.8.2-Yatay Kurbların İşaretlenmesi

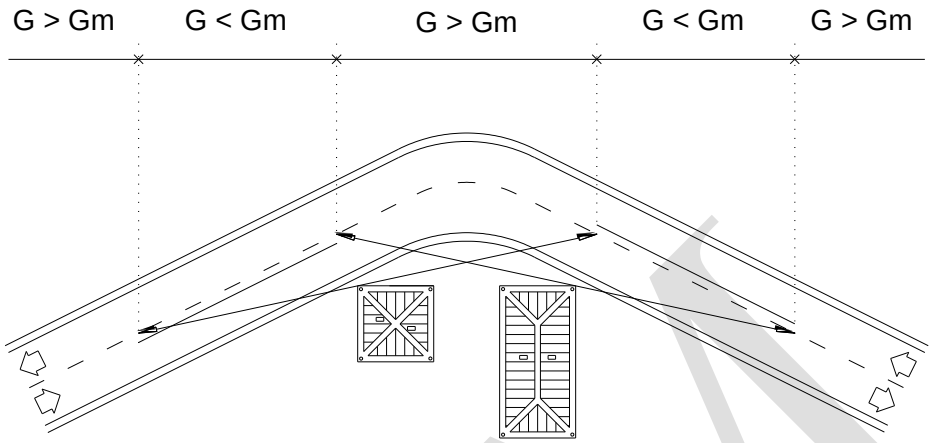

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbiriyle kesişmediği hallerde (G<Gm)

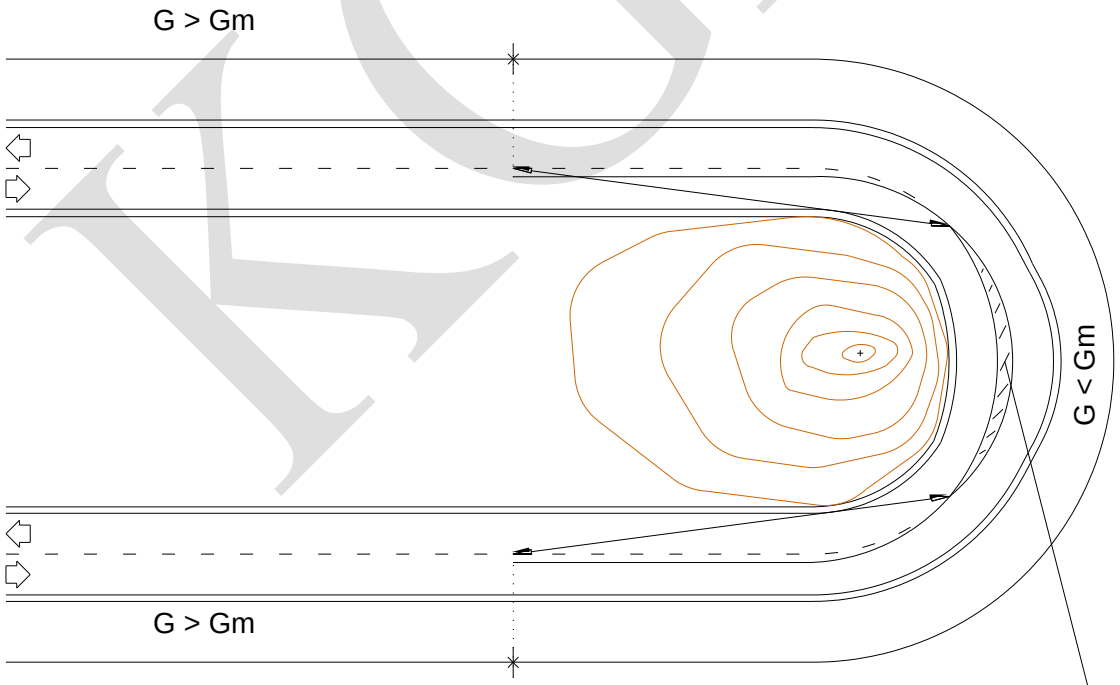

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbiriyle kesiştiği hallerde (G<Gm)

Kurbda genişletme olursa bu uygulama yapılacaktır. Aksi halde devamlı çizgi çizilecektir.

KGM

8.9- İlave Yol Şeritlerinin Başlangıç ve Sonunun İşaretlenmesi

Şerit sayısının değiştiği bölgelerde (kavşak bulunmayan kesimler) iki yönlü yolun tek yönlü hale gelmesi ya da tek yönlü yolun iki yönlü hale geldiği durumlarda, tırmanma şeritli kesimlerde ve sabit genişliğin köprü ya da geçit gibi engel sebebiyle daraldığı kesimlerde ofset tarama yapılarak uygulanacaktır.

Tablo 2: Taşıt yolu sınırlaması L1 ve kapalı alan (ofset tarama) L2 değişiklik hattının uzunluğu

YOL TÜRÜ	V km/s	L1 m	L2 m
- Tek yönlü yollardan iki yönlü yollara geçişlerde. - 3 şeritli yollardan 2 şeritli yollara geçişlerde.	90	⩾ 150.00	90.00
- Tırmanma şeridi sonundaki tek yönlü yollardan iki yönlü yollara geçişlerde. - Sola dönüş şeridi bulunan iki yönlü yollarda. - Katılma ve ayrılma kollarında.	80	⩾ 100.00	60.00
- Tırmanma şeridi geçiş bölgelerinde.	60	⩾ 75.00	75.00

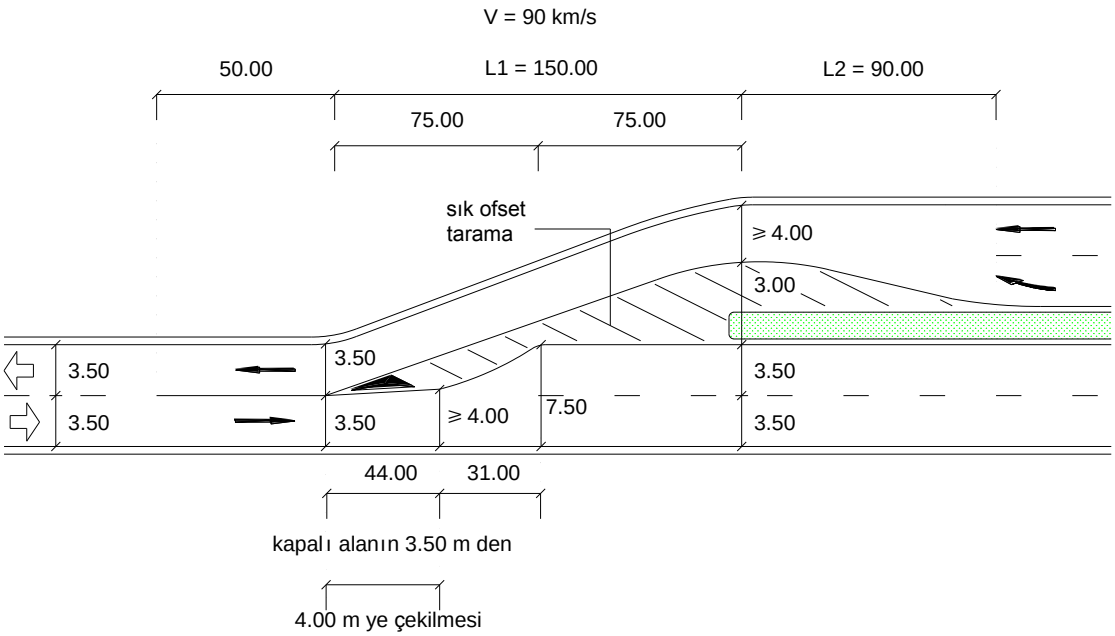

İlave Yol Şeritlerinin Başlangıç ve Sonunun İşaretlenmesi ile İlgili Örnekler

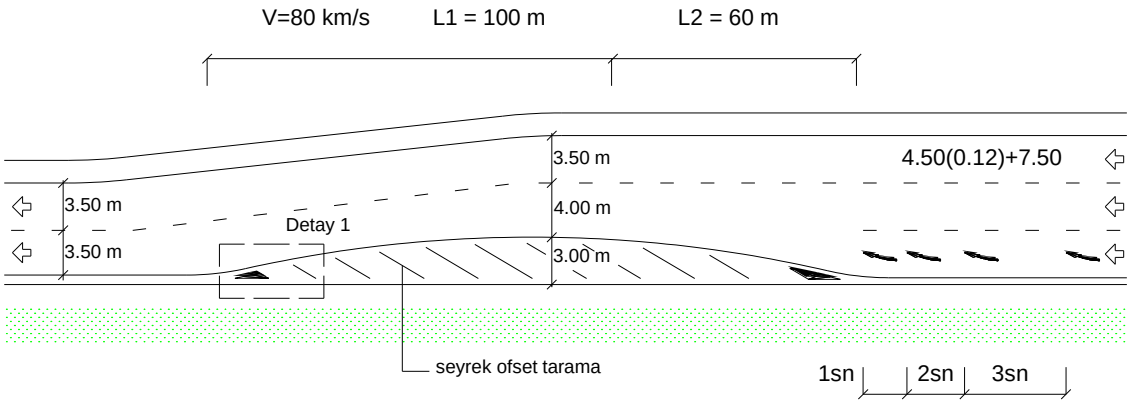

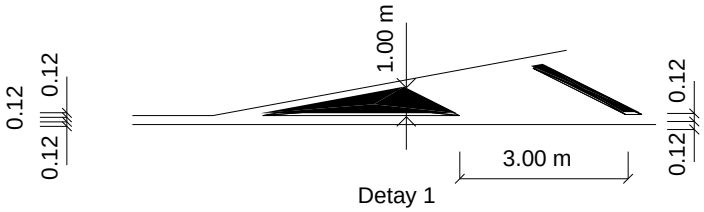

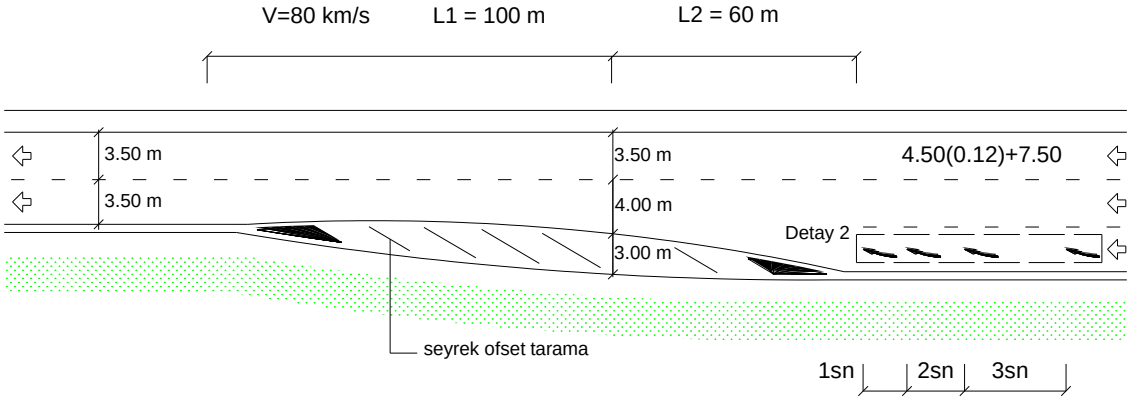

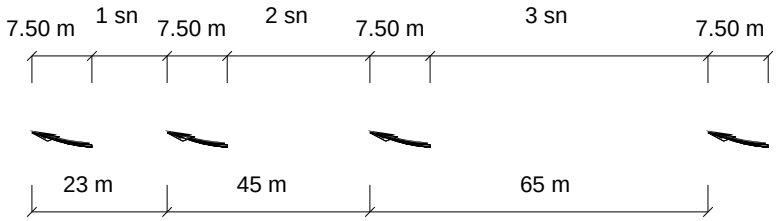

Detay 2

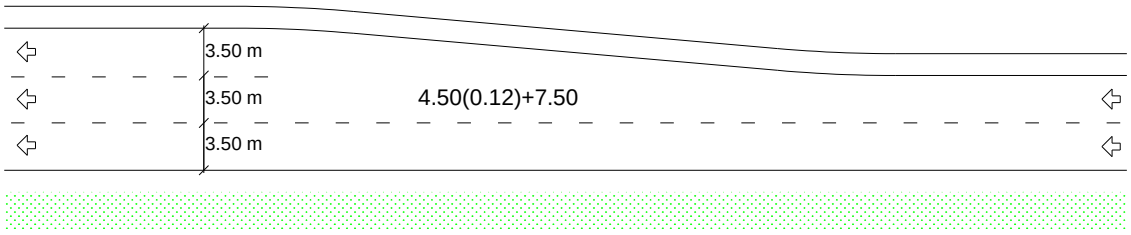

Sabit Genişliğin Köprü ya da Geçit Nedeniyle Daralması Halinde;

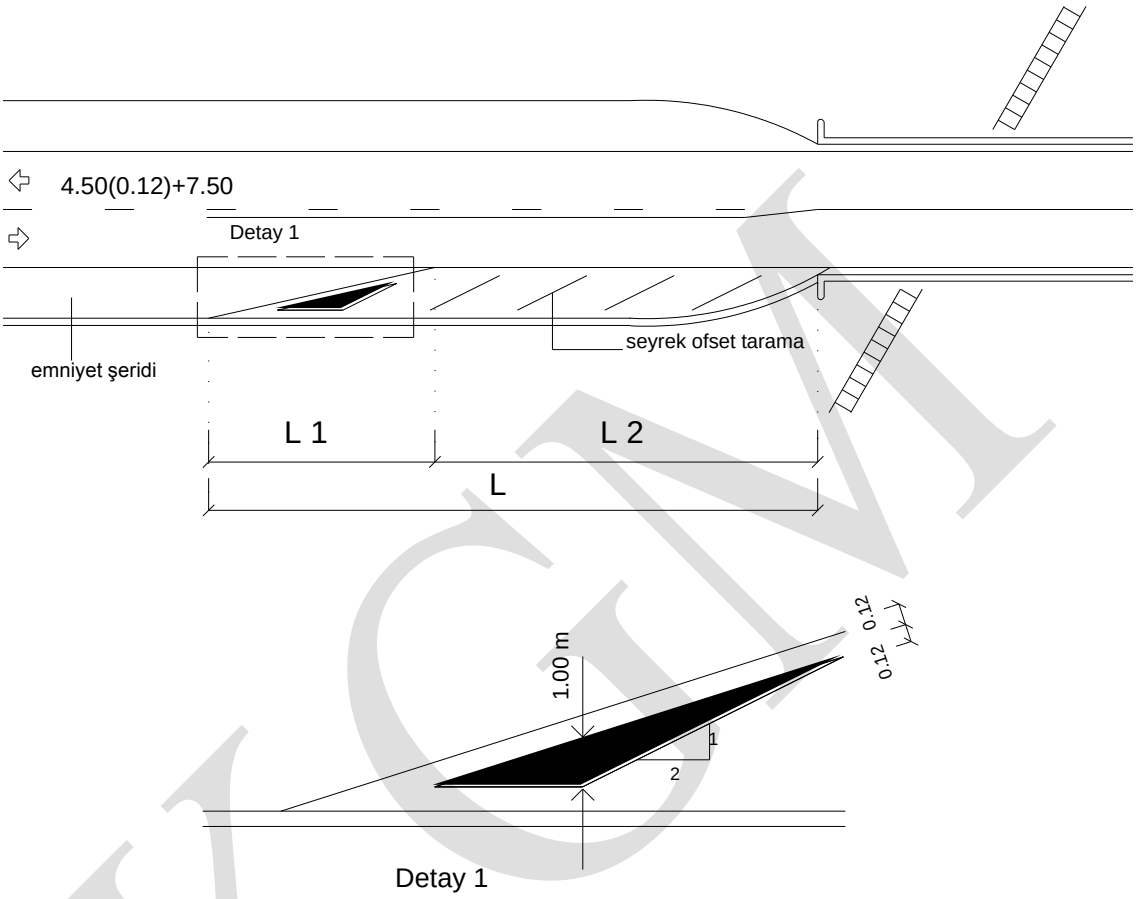

V (km/s)	L1 (m)	L2 (m)	L (m)
50	30	30	60
70	50	50	100
90	60	90	150
110	70	150	220

Tablo 3: Sabit genişliğin değiştiği durumlarda
L1 ve L2 kapalı alanının uzunluğu

KGM

Katılma Kollarında Şerit Daraltılması

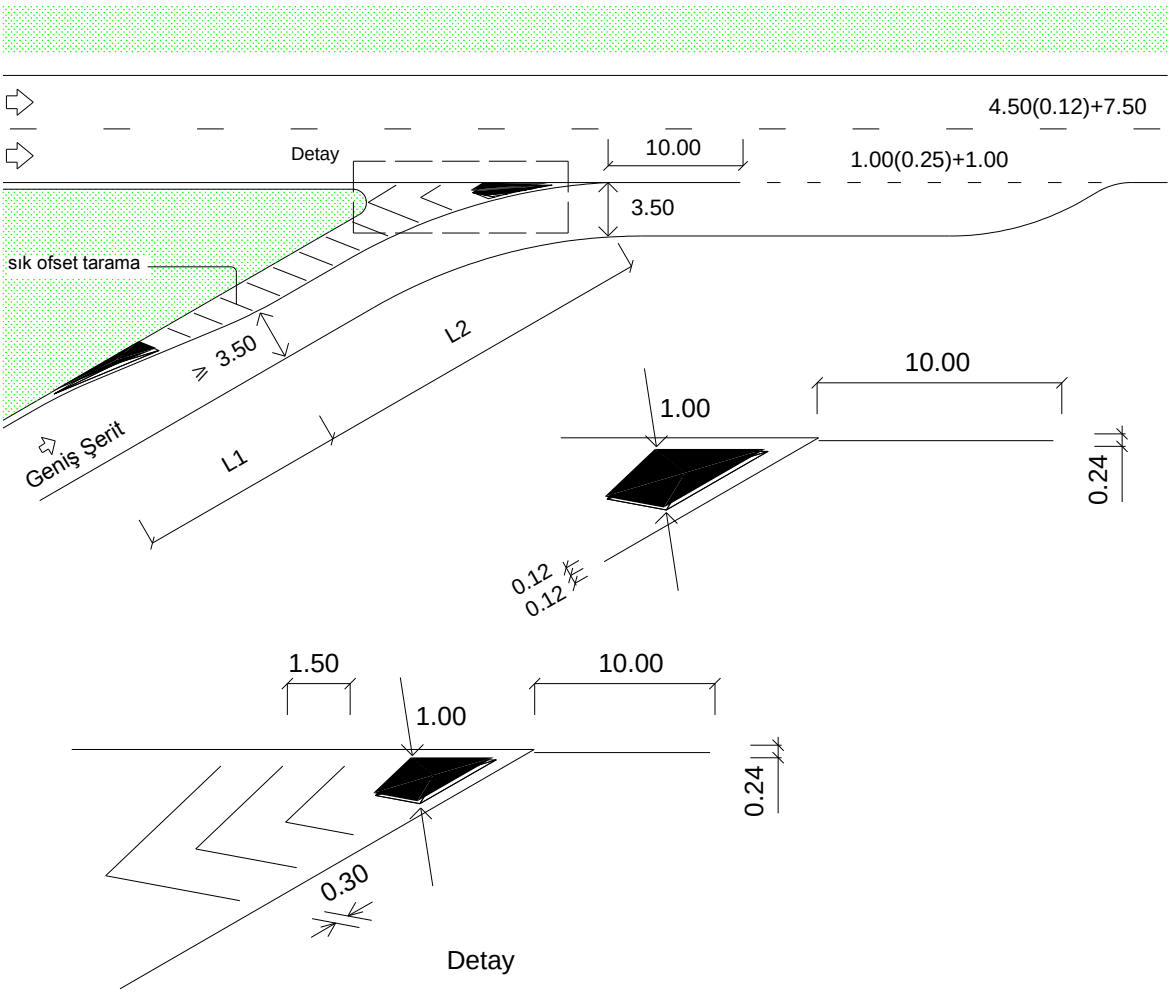

Katılma veya Ayrılma kolu	V km/s	L1 (m)	L2 (m)
	50	≥ 40	60
	60	50	80
	80	60	100

Tablo 4 : Hıza göre L1 ve L2 hattının uzunluğu

Not : Geometrik burun hizasında şerit genişliğinin ofset taramadan sonra kenar çizgisine olan açıklığı ≥ 3.50 m veya katılma kolunun anayolla paralel hale geldiği kesimdeki genişlik ile aynı olacaktır.

Ayrılma Kolunda Şerit Daraltılması

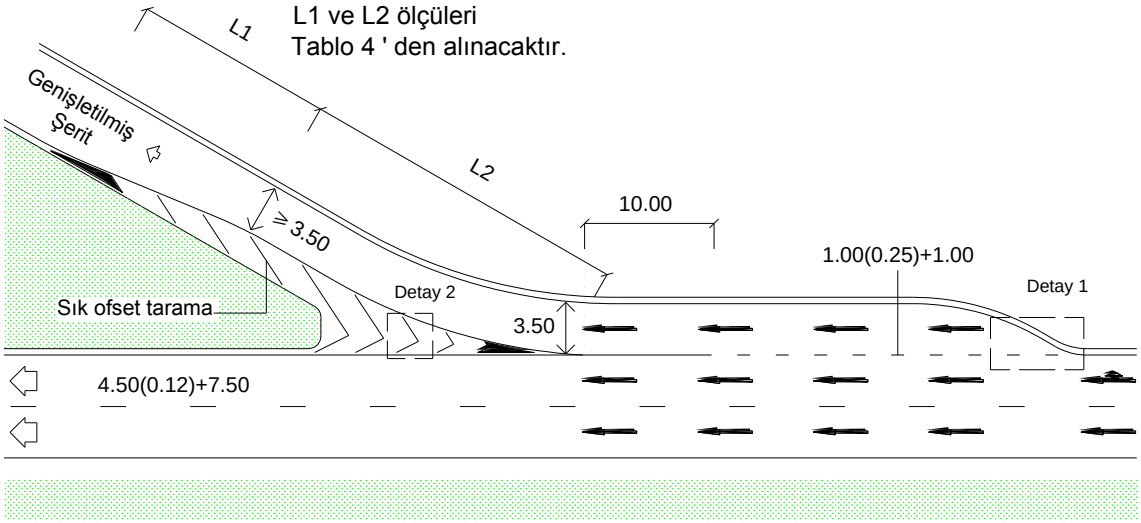

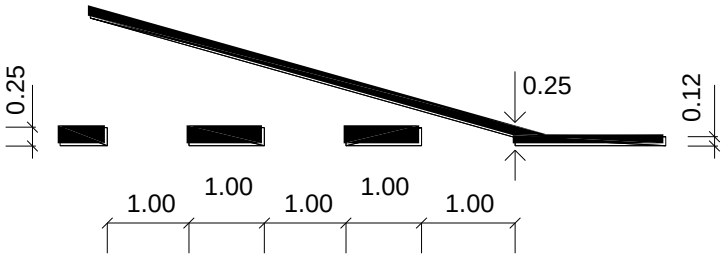

Detay 1

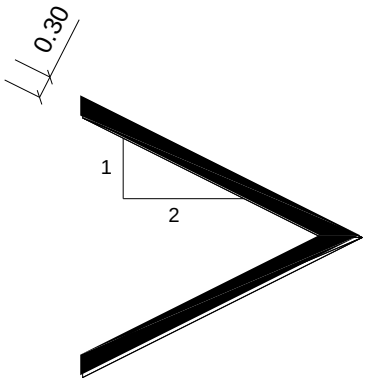

Detay 2

Tırmanma Kesimlerinde Şerit Daraltılması

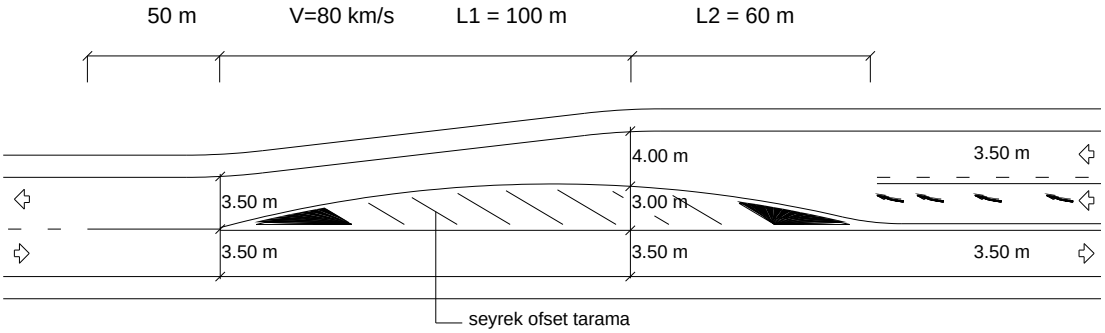

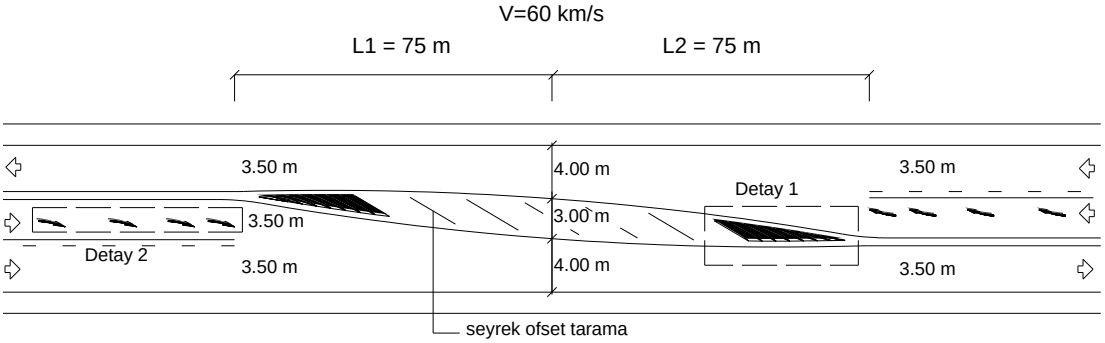

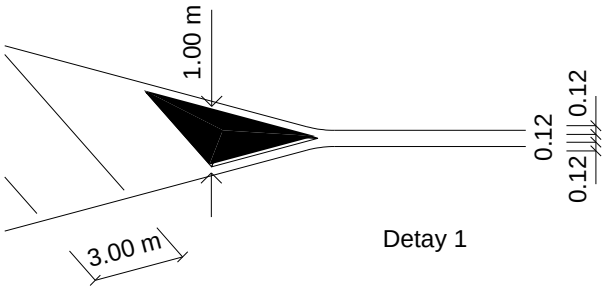

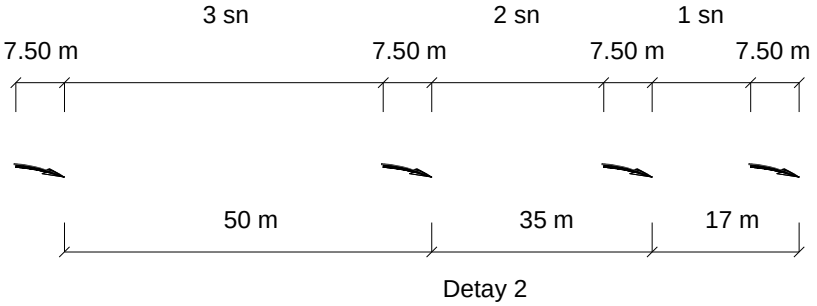

8.10-Geçme Yasağı Yaklaşımının Ön Bildirim Okları İle Bildirilmesi

Bu uygulama; kritik özellik arzeden veya kaza kara noktası konumunda bulunan kesimlerde yapılacaktır.

V > 60 km/s ise;	V ⩽ 60 km/s ise;	Detay 1
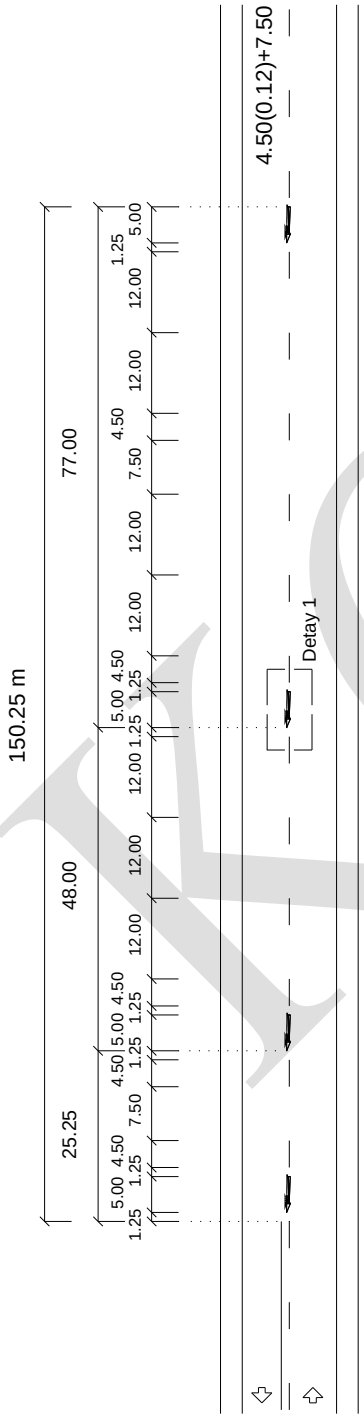	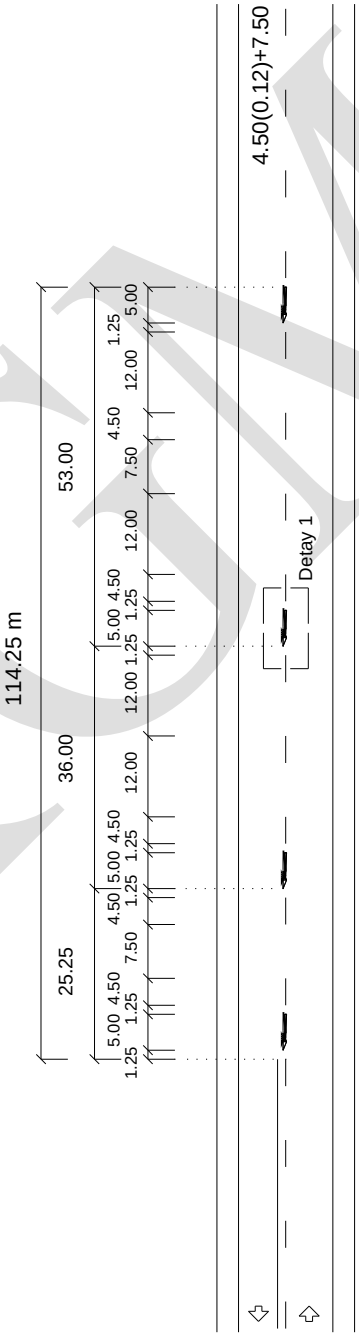	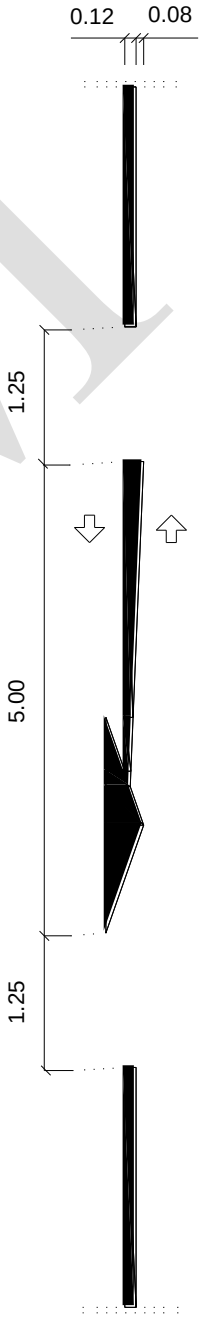

KGM

9- KAVŞAKLARIN İŞARETLENMESİ

9.1-Genel

Kavşakların işaretlemesi, diğer yol kesimlerine göre farklıdır. Kavşak geçişlerinde kenar çizgiler 1.50 metre dolu, 1.50 metre boş, şerit çizgileri ise 3 metre dolu, 3 metre boş olarak uygulanacaktır.

Dönüş şeritlerinde kullanılacak ayrım çizgileri 1 metre dolu, 1 metre boş ve 0.25 metre genişliğinde olacaktır.

Kavşak yaklaşımlarındaki yön okları ve ofset tarama uygulamaları aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir.

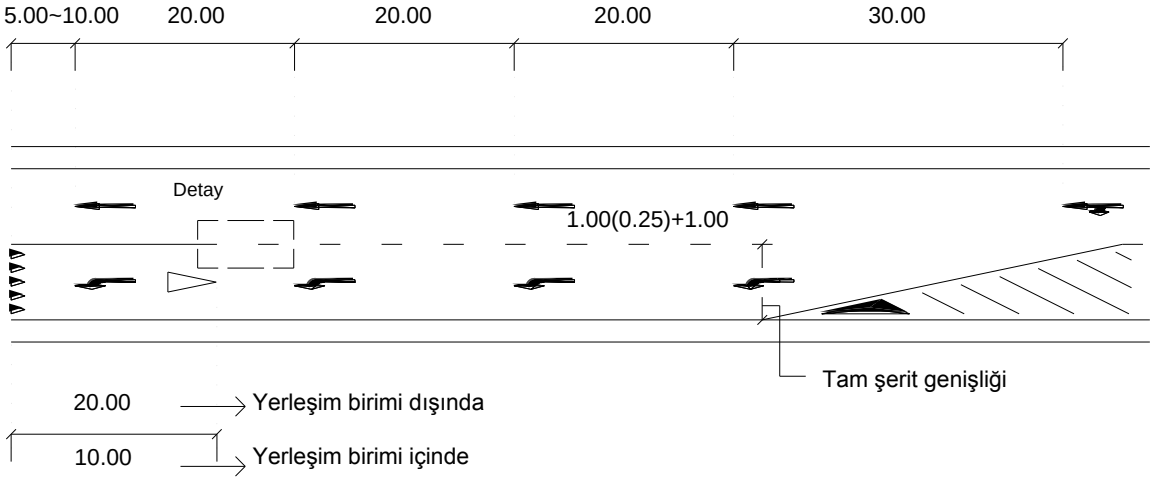

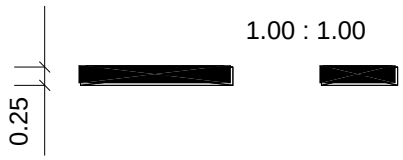

Detay

9.2-Sola Dönüş Şeridi Bulunmayan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi

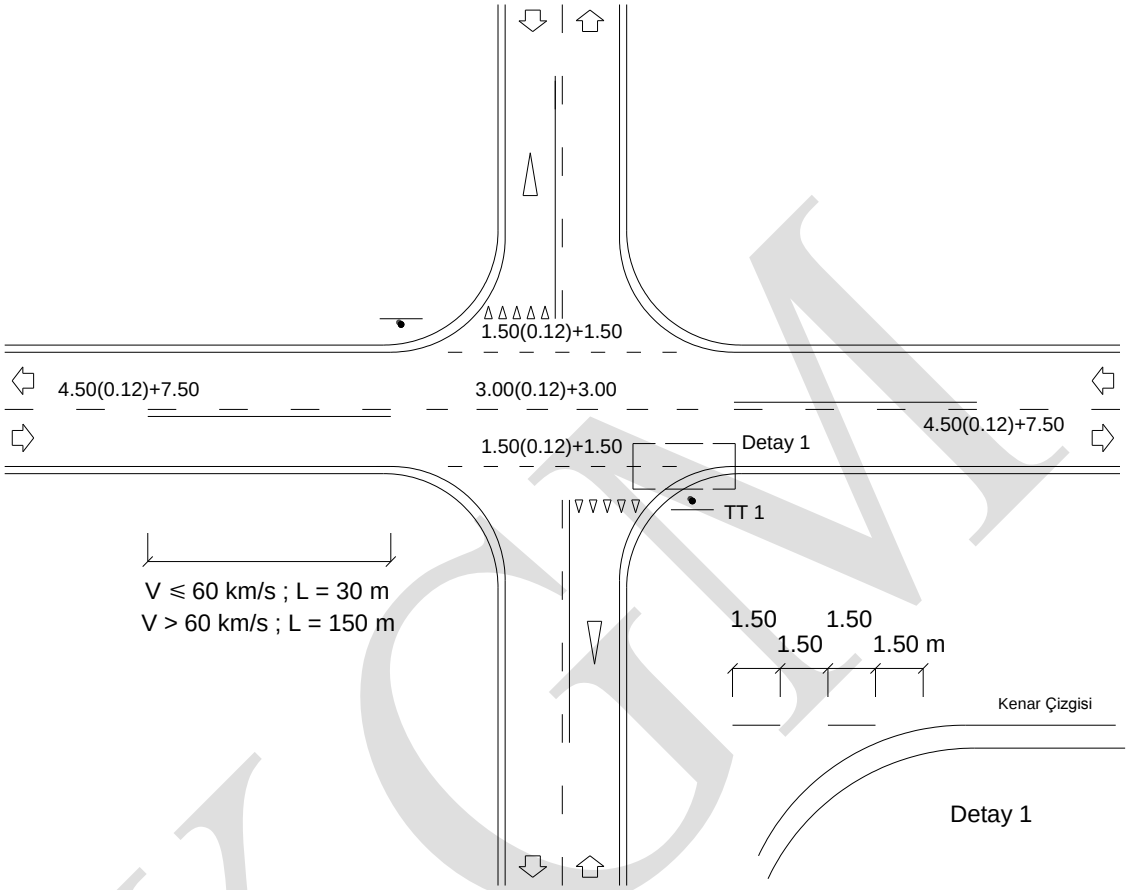

Ayrım adası düzenlenmemiş bir yolda anayol-tali yol kesişiminin işaretlenmesi

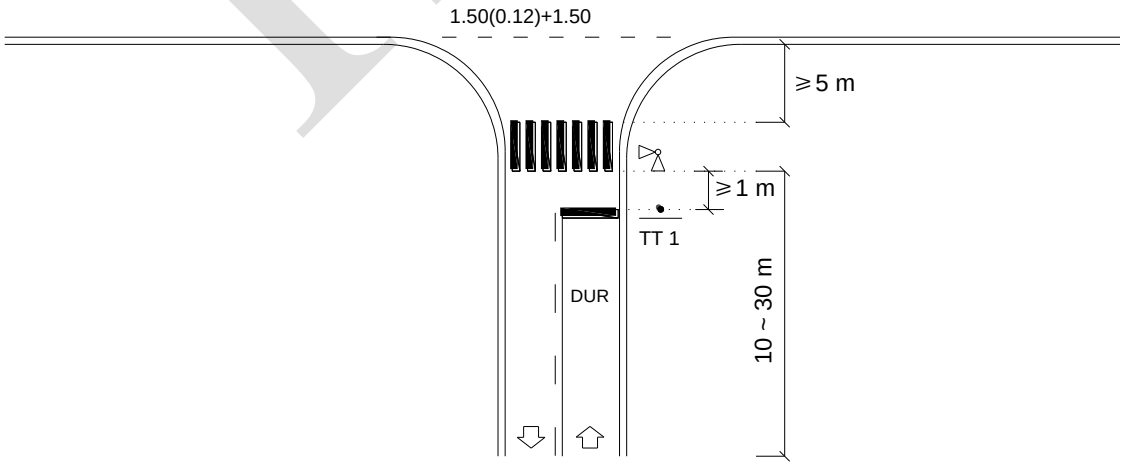

Yerleşim birimi içerisinde ada bulunmayan anayol- tali yolda yaya yolu

9.3.-Sola Dönüş Şeridi Bulunan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi

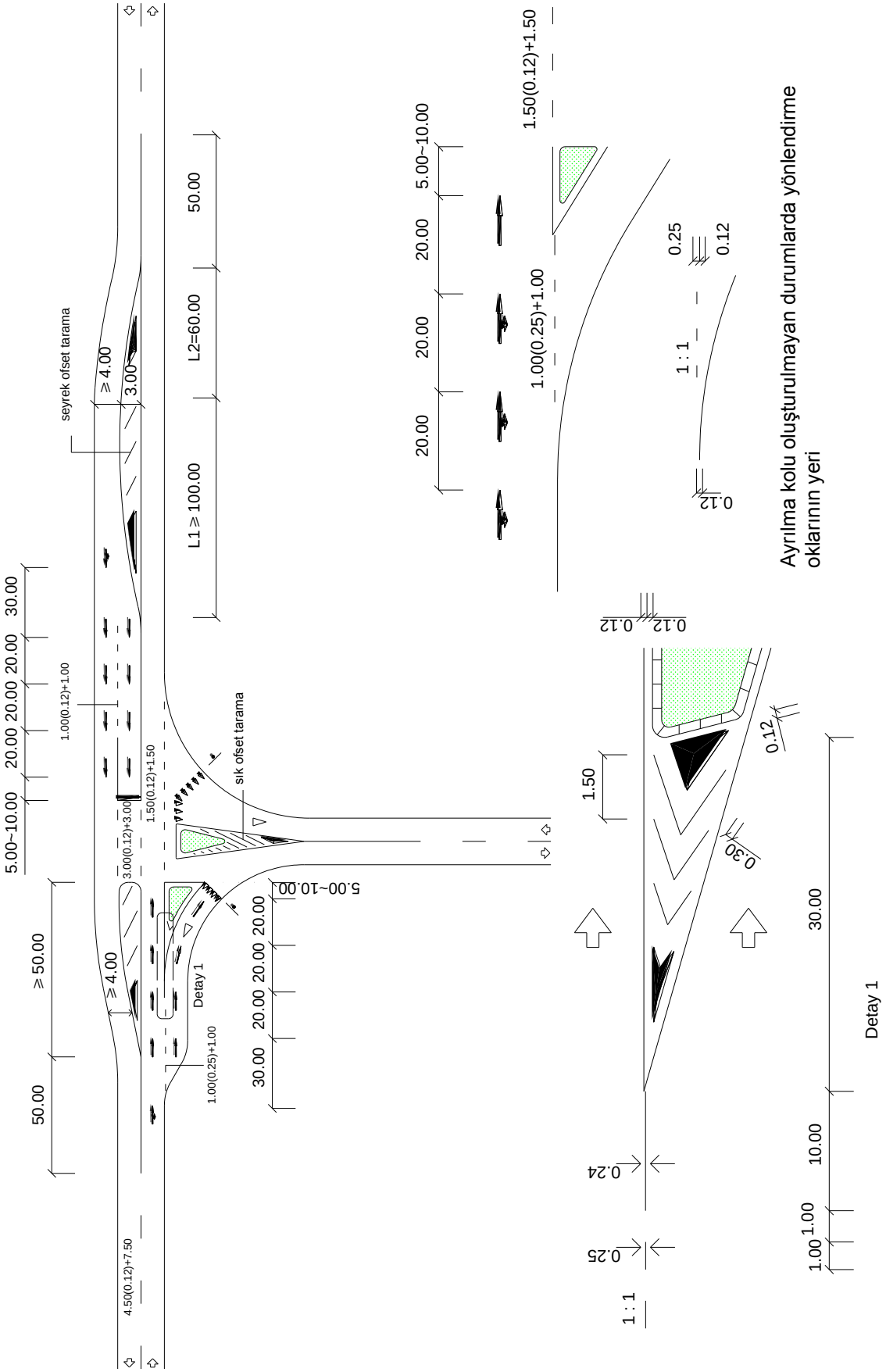

Tablo:5-Kavşak Öncesi Refüj Yaklaşımı Ofset Tarama Uzunluğu

Refüj Genişliği (m)	1	2	3	4	5	6
Yerleşim Alanı İçinde	30	55	70	90	110	130
Yerleşim Alanı Dışında	30	80	110	140	170	200

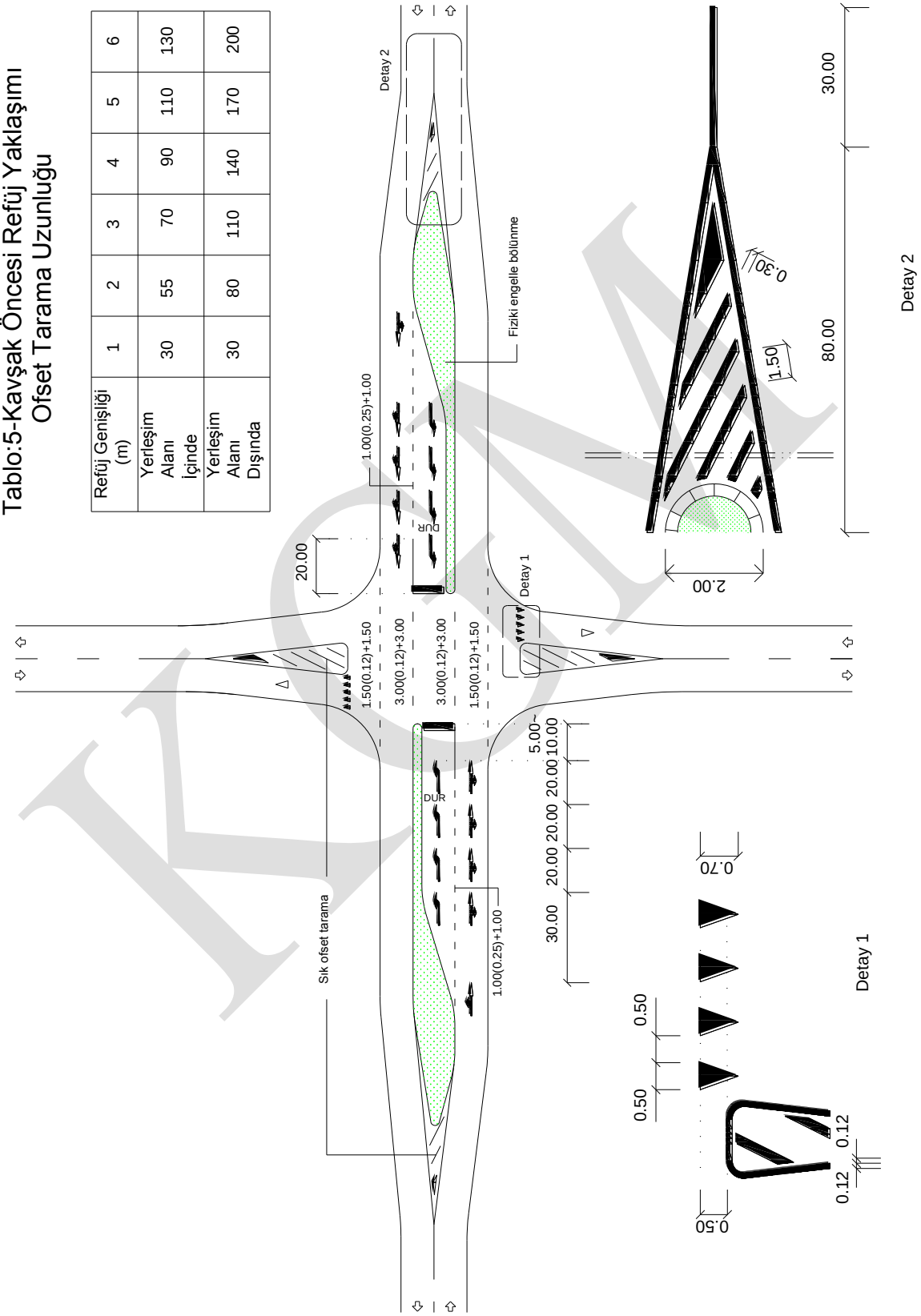

9.4-Dört veya Daha Fazla Şeritli Yolların İşaretlenmesi

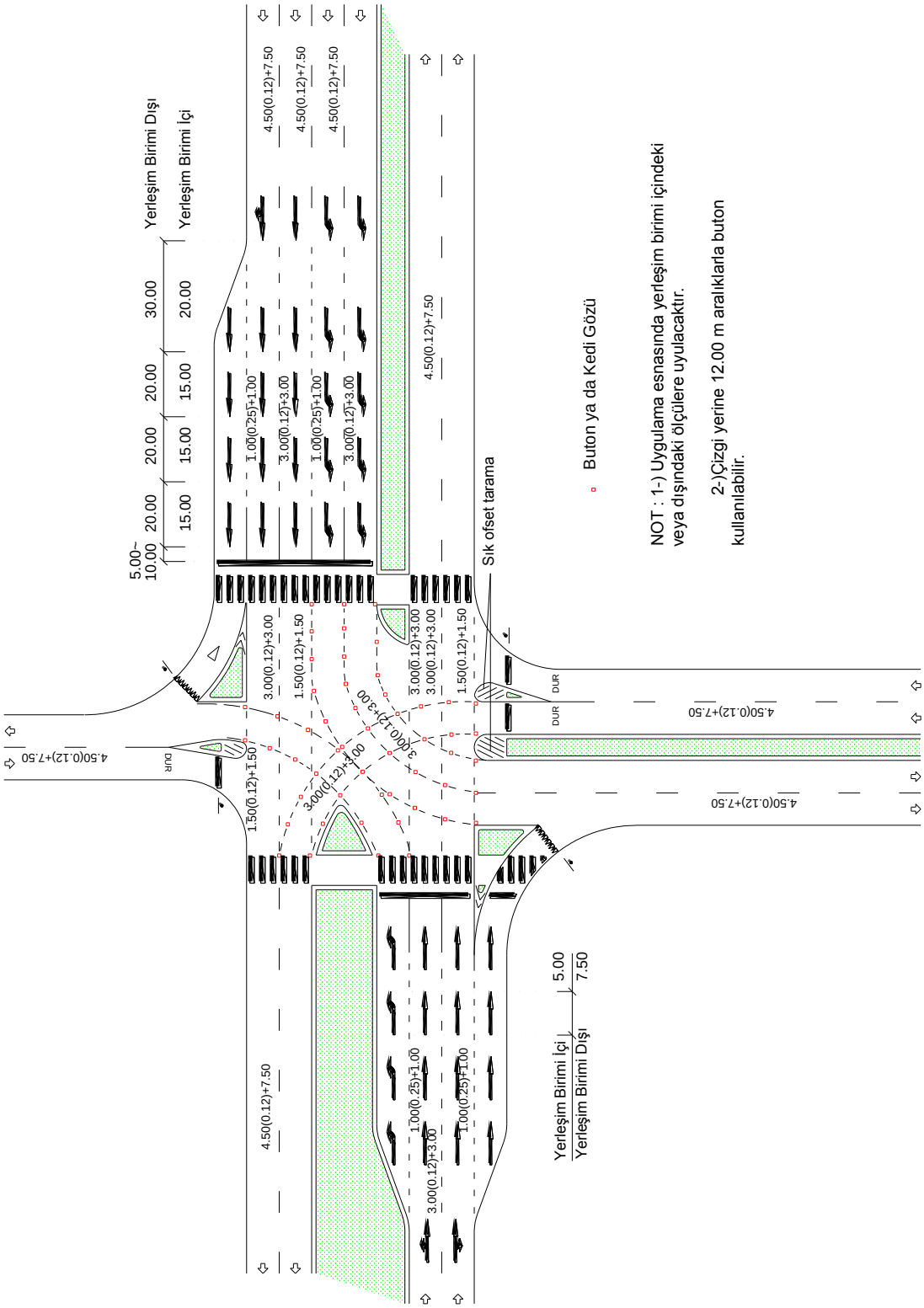

(2x2) Şeritli Yolların İşaretlenmesine Bir Örnek

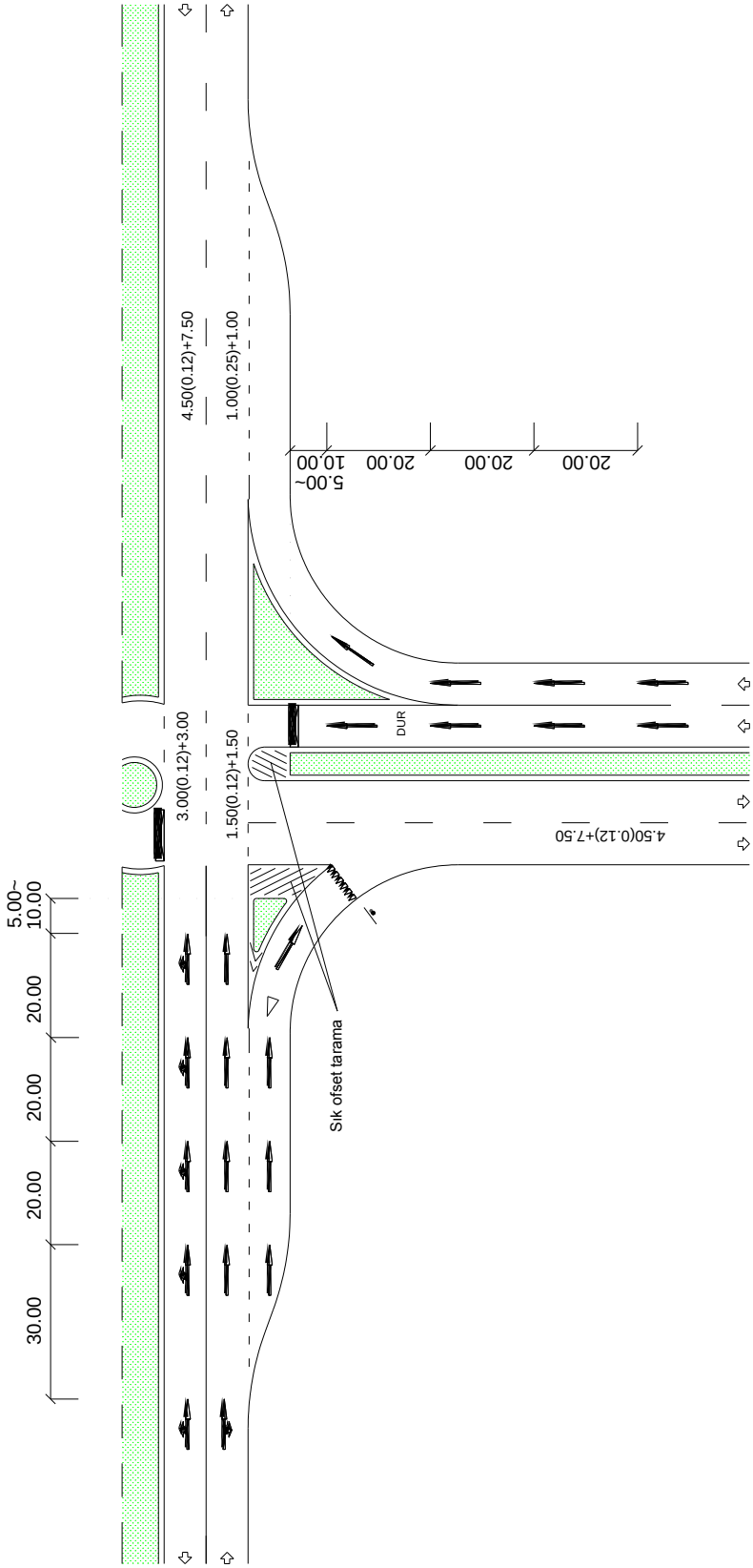

9.5-Dönel Kavşakların İşaretlenmesi

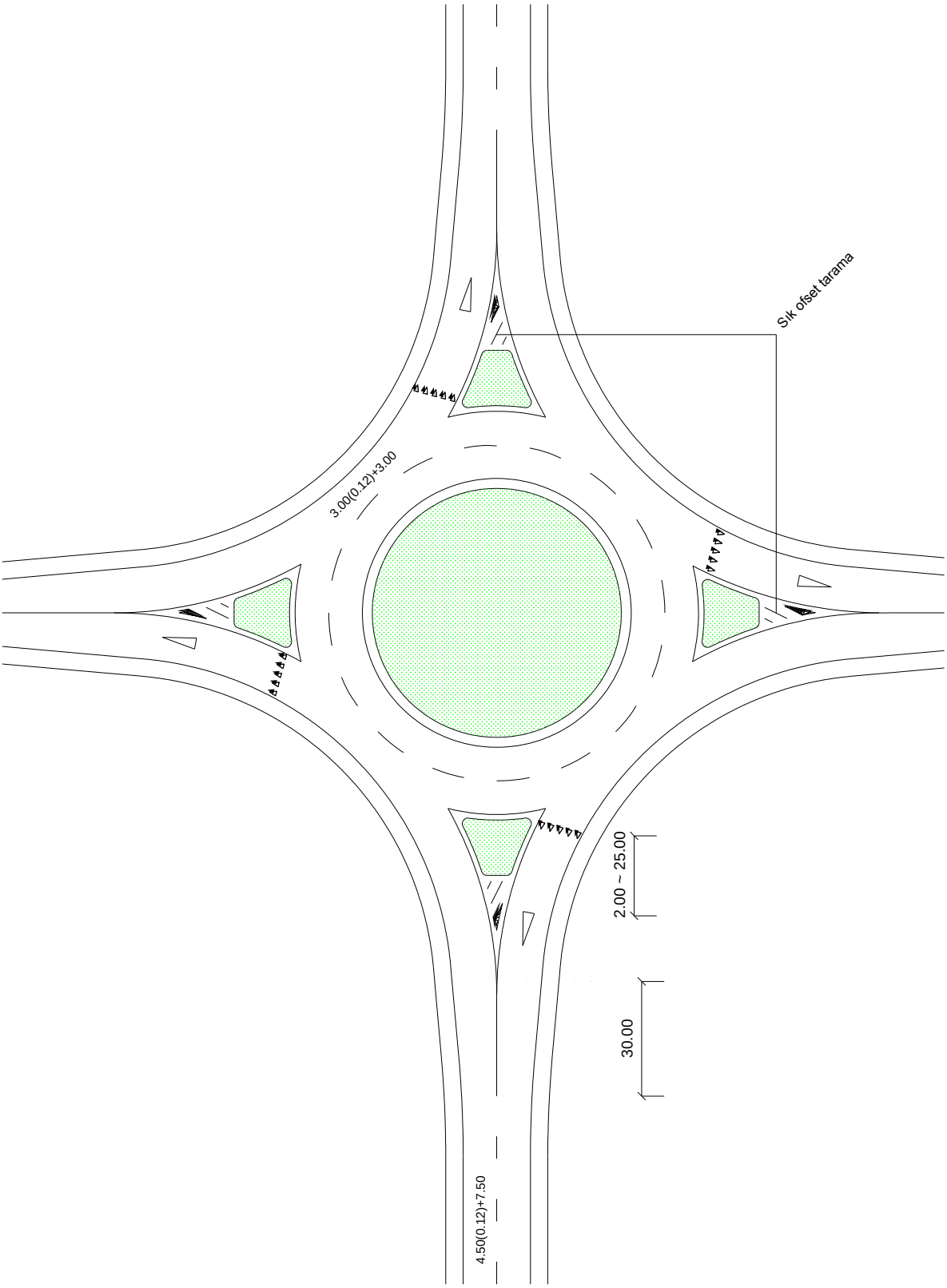

Beş Kollu Dönel Kavşakların İşaretlenmesine Bir Örnek

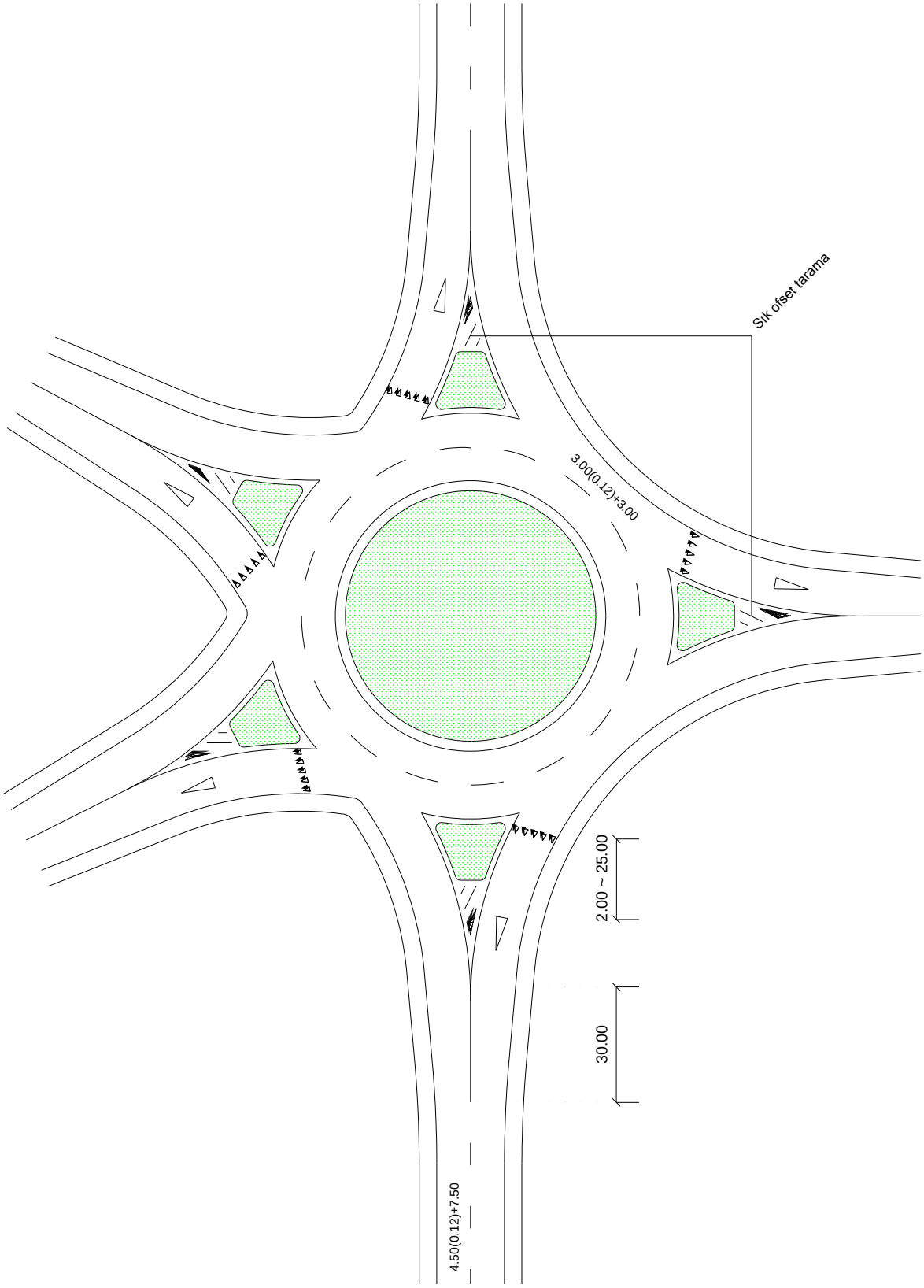

10-TIRMANMA ŞERİTLERİNİN İŞARETLENMESİ

Tırmanma şeridinin (2+1) ; (2+2) ve karışık kesitli (2+1,2+2) oluşuna göre yatay işaretleme örnekleri aşağıdaki şekillerde verilmiştir.Burada uygulanan geçiş okları, hızın zamana bağlı değişimine göre tertip edilmiştir. Uygulamacı tırmanma şeritli kesimlerde hızı iyi etüt etmelidir. Ofset taramalar seyrek ofset tarama şeklinde, ölçüler ise önceden belirtildiği gibidir.

Tırmanma şeritlerinde sözü edilen Geçiş Bölgelerine ait tanımlar :

Geçiş Bölgesi(1) : Her iki yöndeki tırmanma şeritlerinin karşılıklı olarak son bulduğu ve bu nedenle her iki yönde iki şeritli akan trafiğin bir şeride indirilmesi amacıyla seyrek tarama yapılmak suretiyle oluşturulmuş ve her iki yöndeki taşıt trafiğine kapatılmış adanın bulunduğu bölgedir

Geçiş Bölgesi(2) : Her iki yönde tek şeritten yaklaşan trafiğin ileride başlayacak tırmanma nedeniyle iki şeride çıkarılması amacıyla dere tipi kurb içerisine seyrek tarama yapılmak suretiyle oluşturulmuş ve her iki yöndeki taşıt trafiğine kapatılmış adanın bulunduğu bölgedir

KGM

10.1- (2+1) Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi

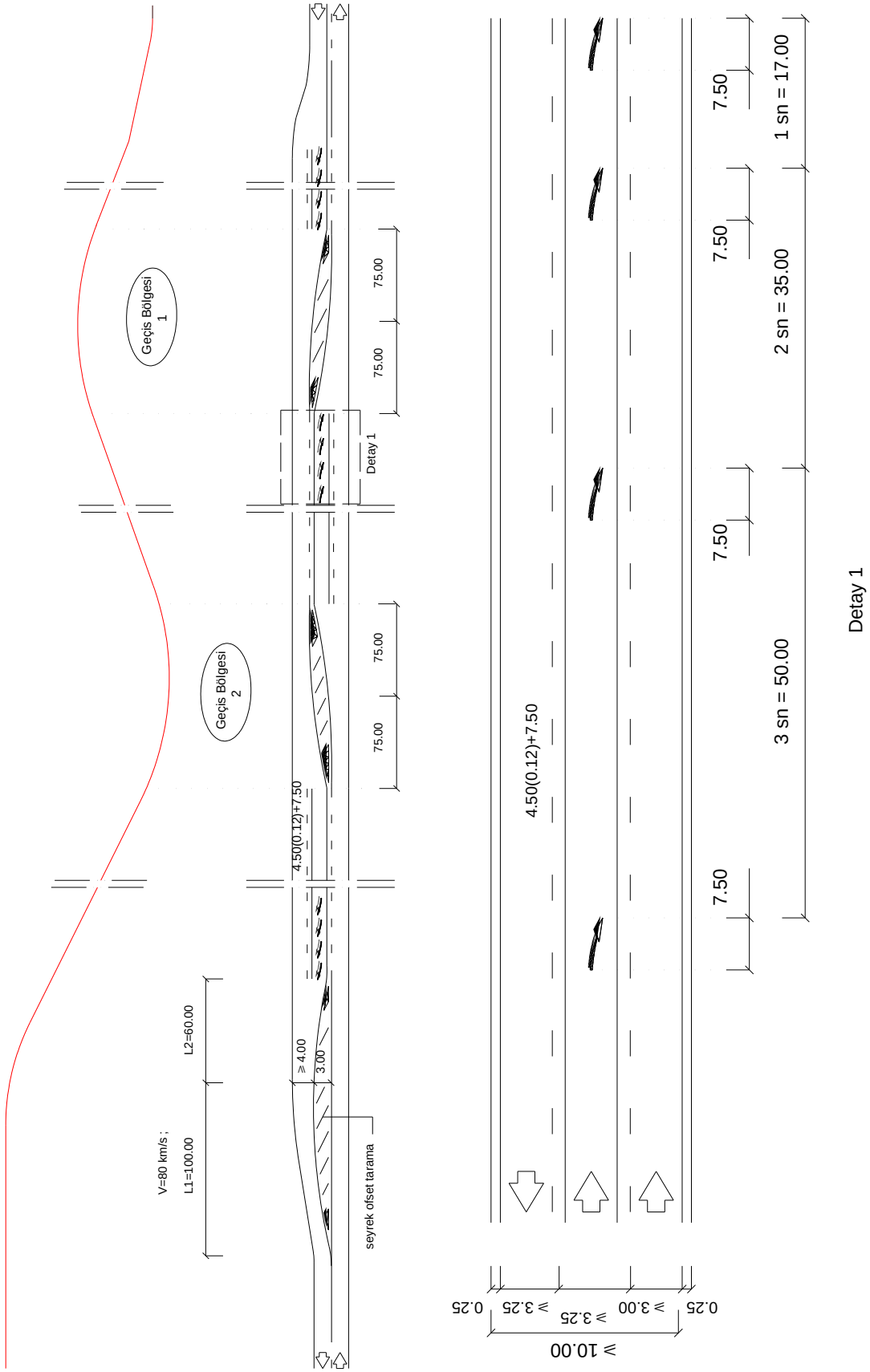

10.2- (2+2) Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi

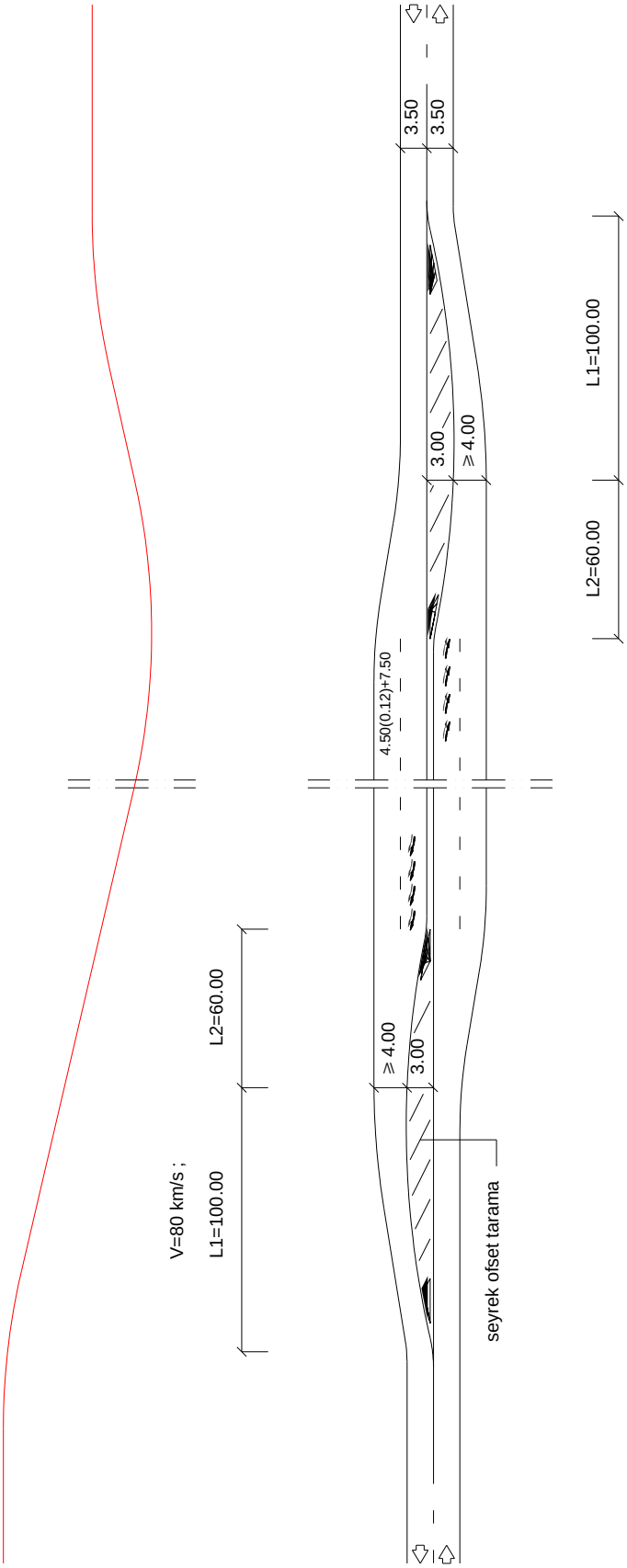

10.3- (2+1),(2+2) Karışık Kesitli Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi

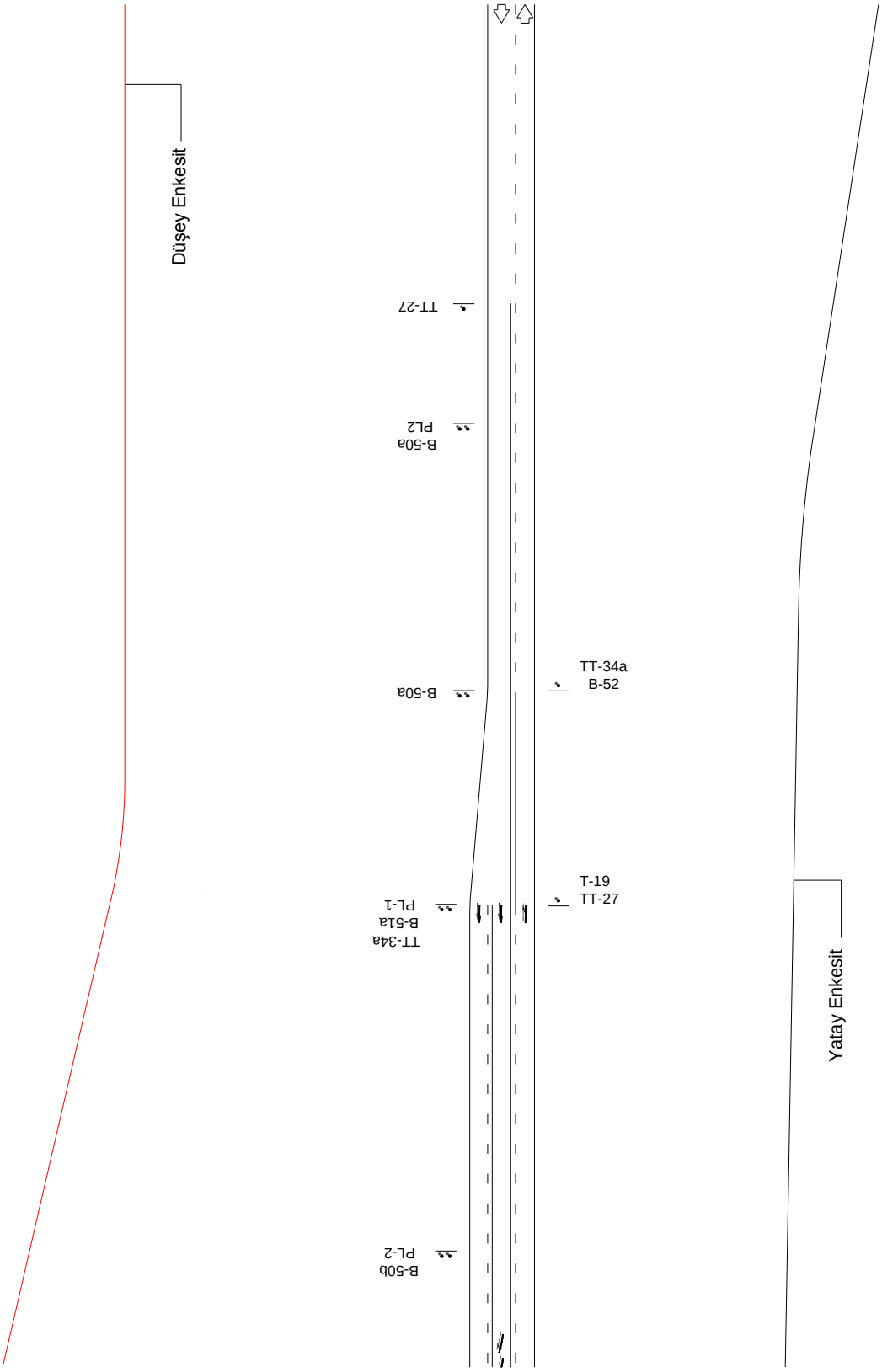

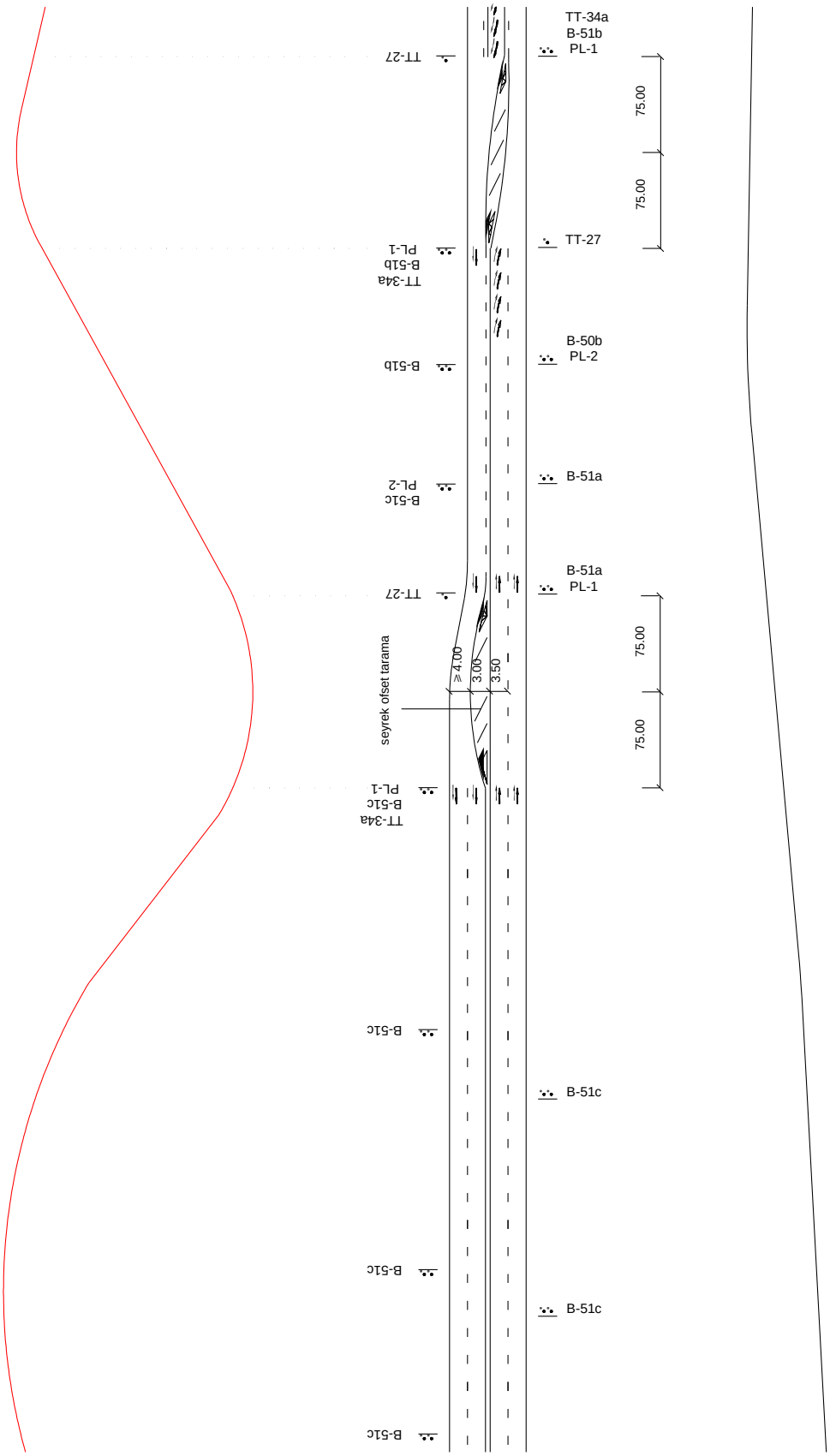
B-51c
B-51c
B-51c
B-51c
TT-34a
B-51c
PL-1
TT-27
seyrek ofset tarama
≥4.00
3.00
3.50
B-51c
B-51b
TT-34a
B-51b
PL-1
TT-27
B-51c
PL-2
B-51b
TT-27
TT-34a
B-51b
PL-1
B-51c
B-51c
B-51a
PL-1
B-51a
B-50b
PL-2
TT-27
TT-34a
B-51b
PL-1
75.00
75.00
75.00
75.00

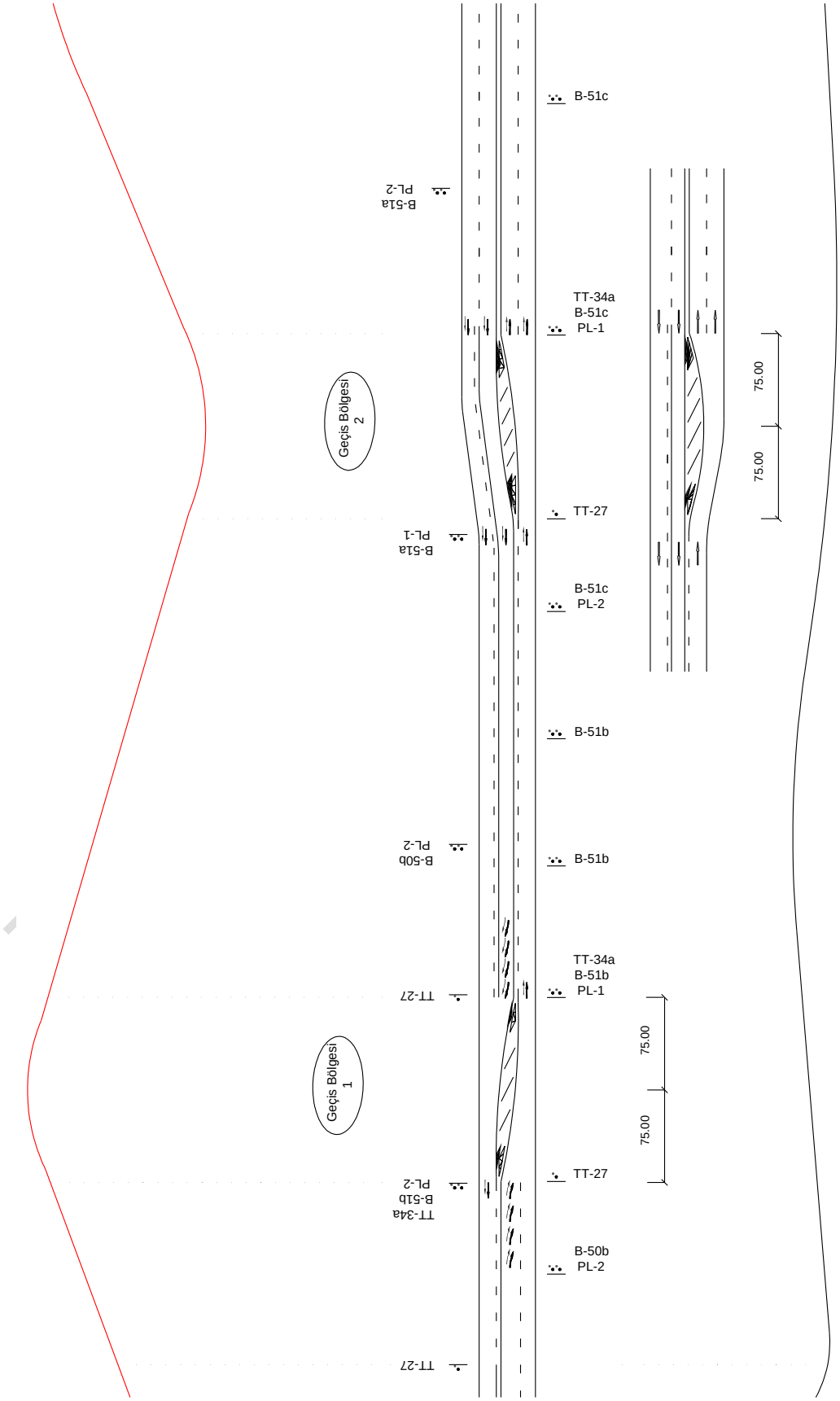
TT-27
B-50b
PL-2
TT-27
TT-34a
B-51b
PL-2
Geçiş Bölgesi
1
TT-27
B-50b
PL-2
B-51b
TT-34a
B-51b
PL-1
B-51b
B-51c
PL-2
TT-27
B-51a
PL-1
Geçiş Bölgesi
2
TT-34a
B-51c
PL-1
B-51a
PL-2
B-51c
75.00
75.00
75.00
75.00

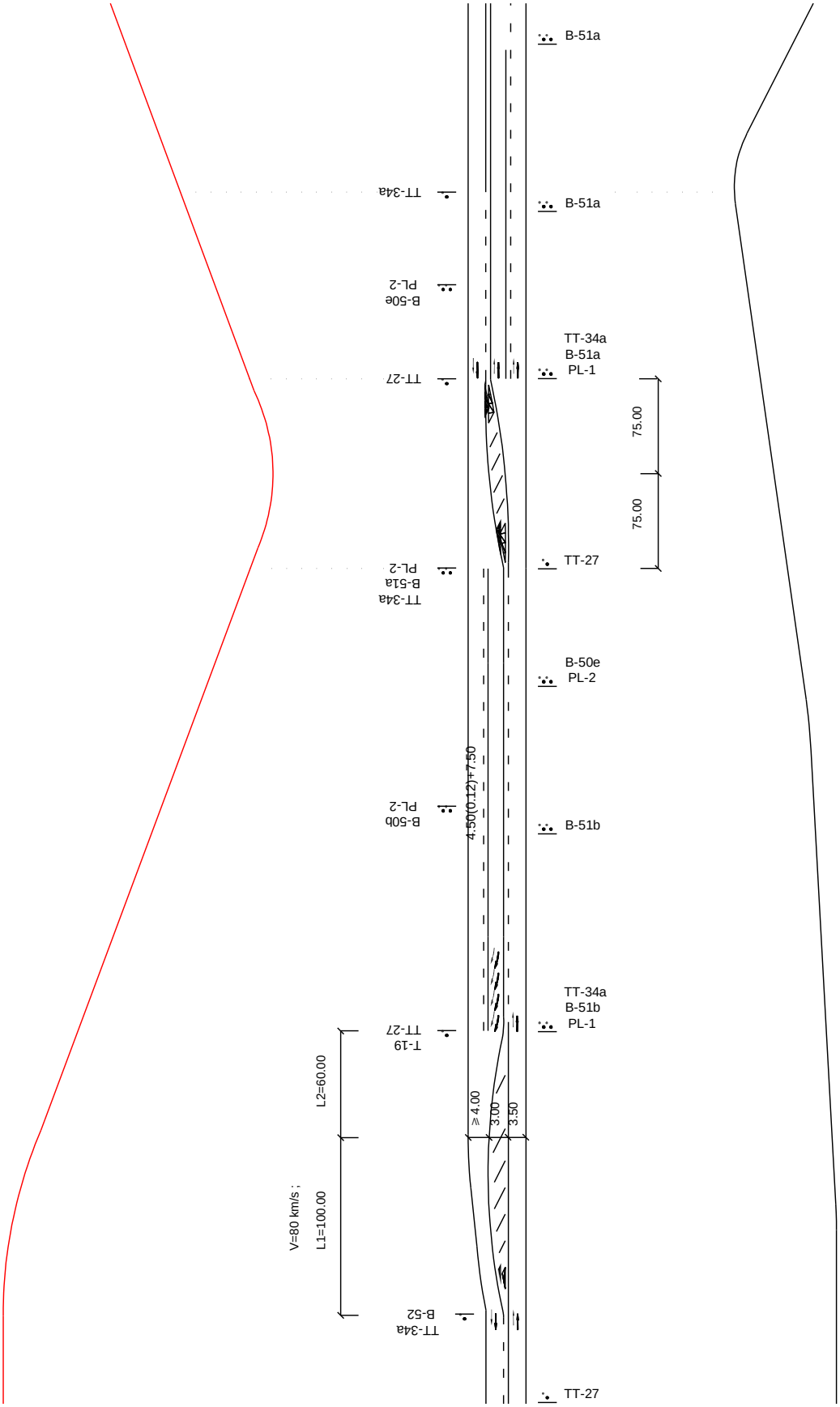
B-51a
B-51a
TT-34a
TT-34a
B-51a
PL-1
B-50e
PL-2
TT-27
75.00
75.00
TT-27
TT-34a
B-51a
PL-2
B-50e
PL-2
4.50(0.12)+7.50
B-51b
B-50b
PL-2
TT-34a
B-51b
PL-1
T-19
TT-27
≥ 4.00
3.00
3.50
L2=60.00
V=80 km/s ;
L1=100.00
TT-34a
B-52
TT-27

11-PARK İŞARETLERİ

11.1-Park Alanının İşaretlenmesi

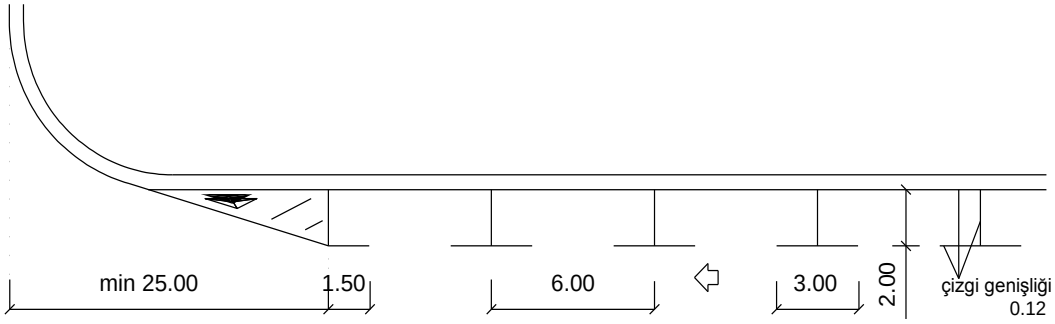

Sabit Genişlik (Sg) ; 6.00 ⩽ Sg < 9.00 m olan yollarda park yerlerinin işaretlenmesi

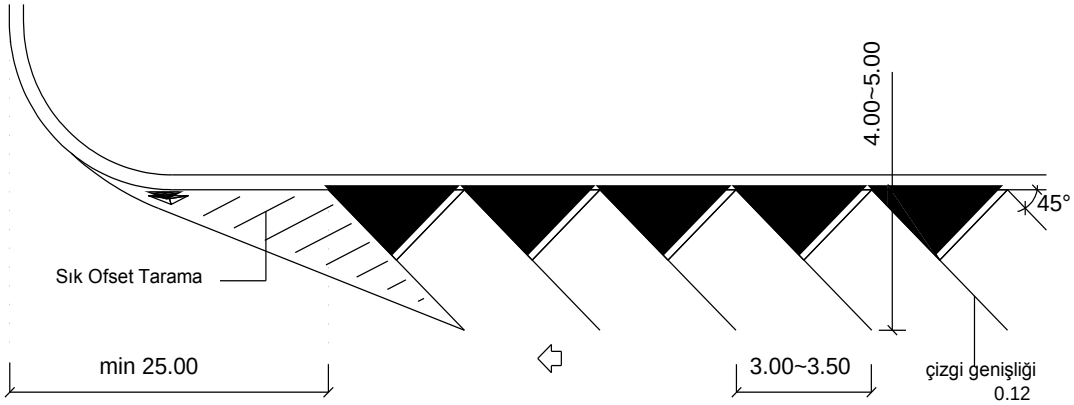

Sabit Genişlik (Sg) ; 9.00 ⩽ Sg < 12.00 m olan yollarda park yerlerinin işaretlenmesi

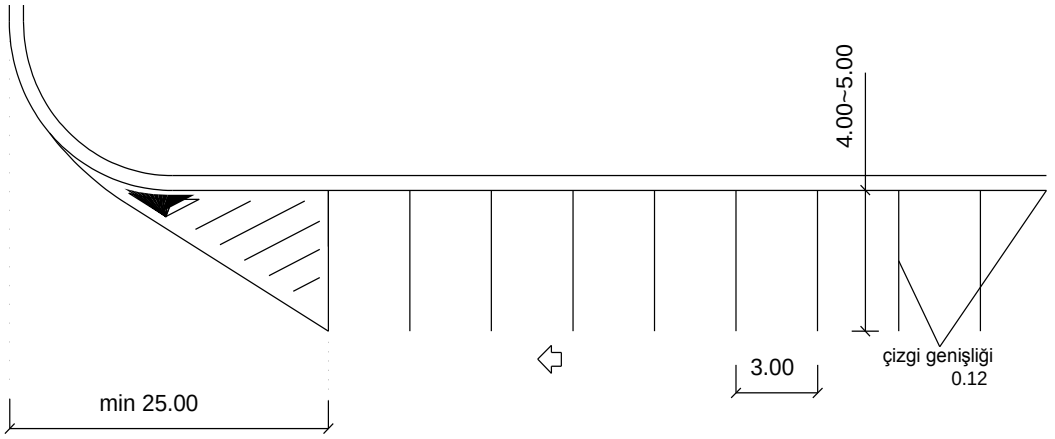

Sabit Genişlik (Sg) ; Sg ⩾ 12.00 m olan yollarda park yerlerinin işaretlenmesi

Otomobil Park Çizgileri

Eğik Form

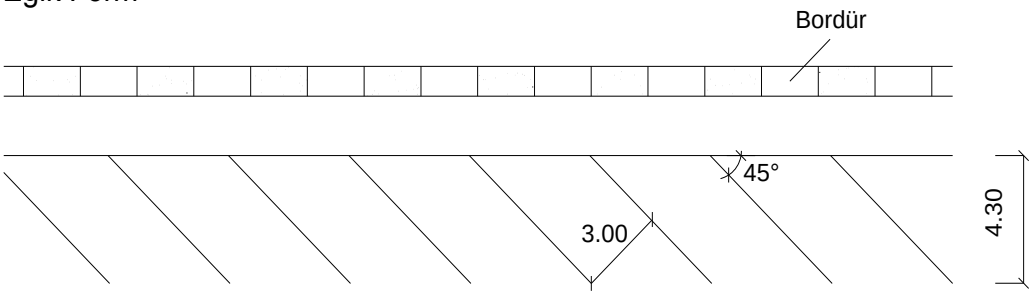

Dik Form

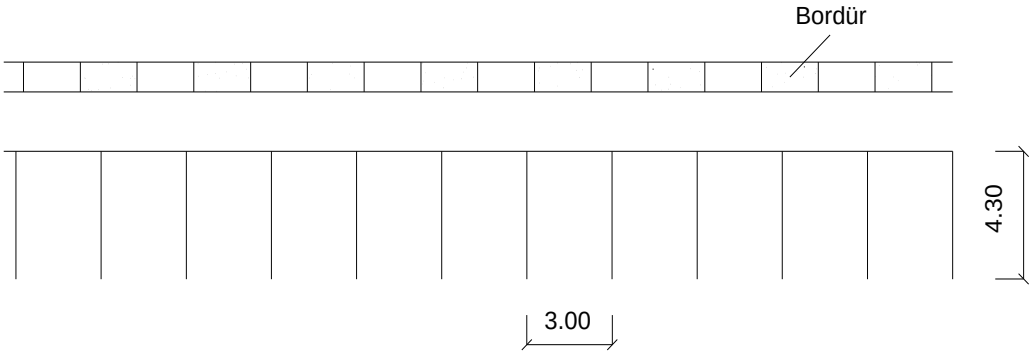

Kamyon-Otobüs Park Çizgileri

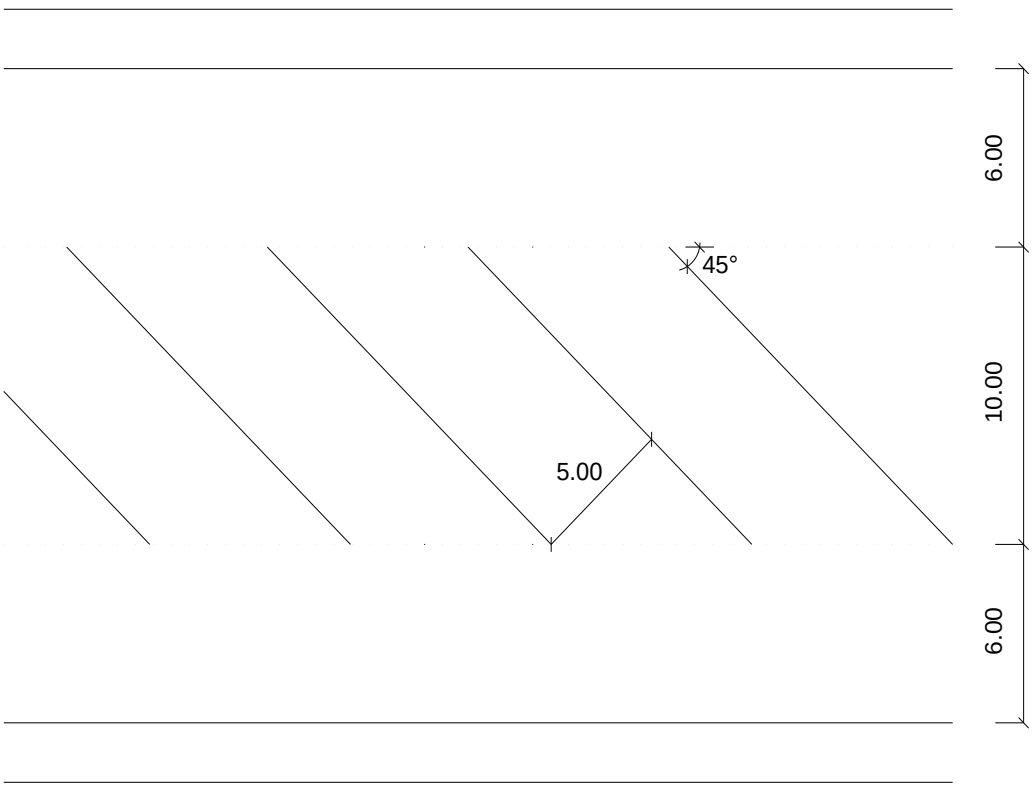

Römorklu Araçlar İçin Park Çizgileri

Römorklu Araçlar

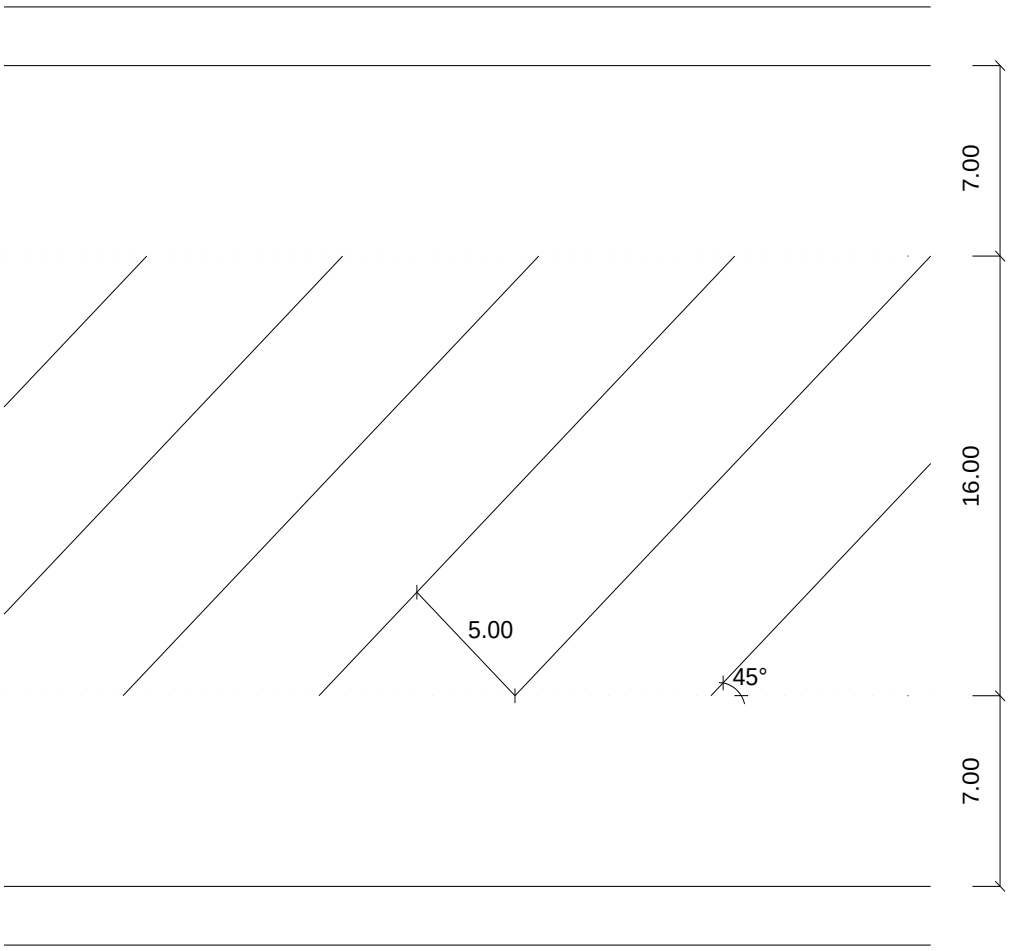

11.2-Park Yasağı Bulunan Alanların İşaretlenmesi

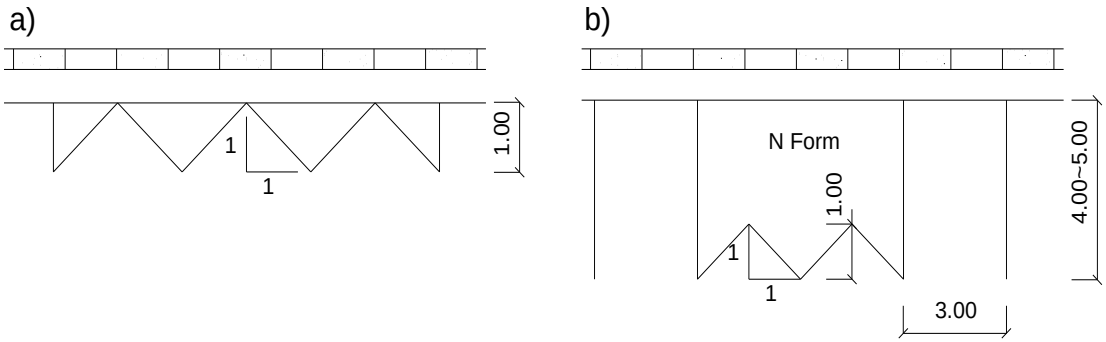

Tesis veya bir mülk önünde park yasağı işaretlenmesi

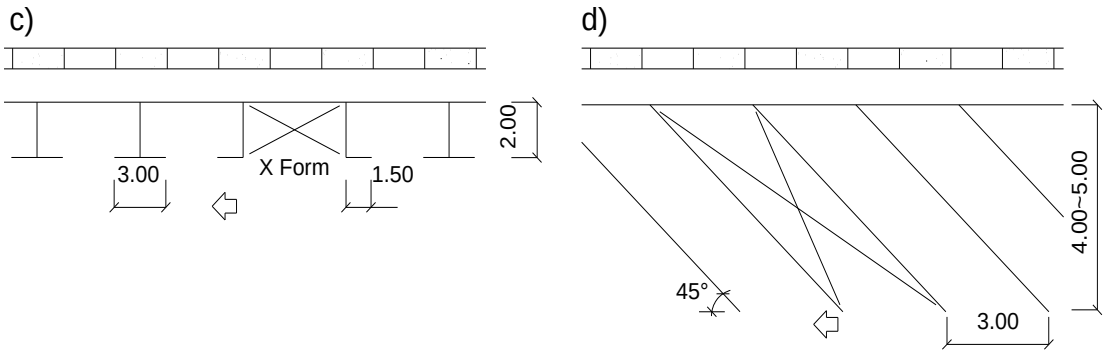

Park yerleri arasında park etmenin yasak olduğu alanın işaretlenmesi

Park yerleri arasında park etmenin yasak olduğu alanın işaretlenmesi

e)

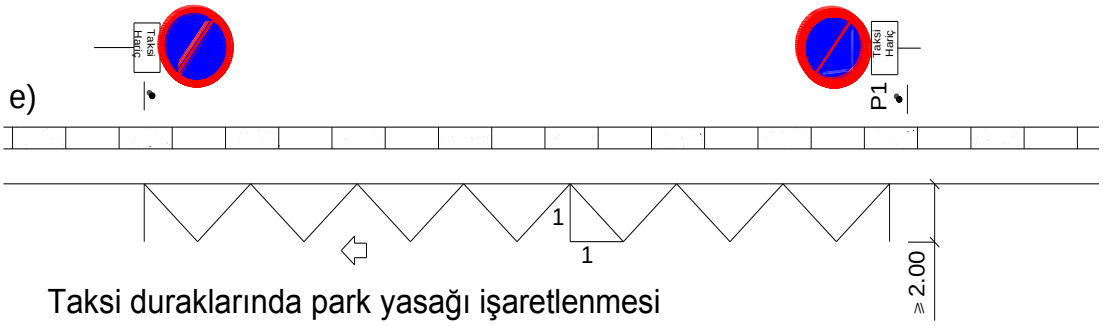

Taksi duraklarında park yasağı işaretlenmesi

f)

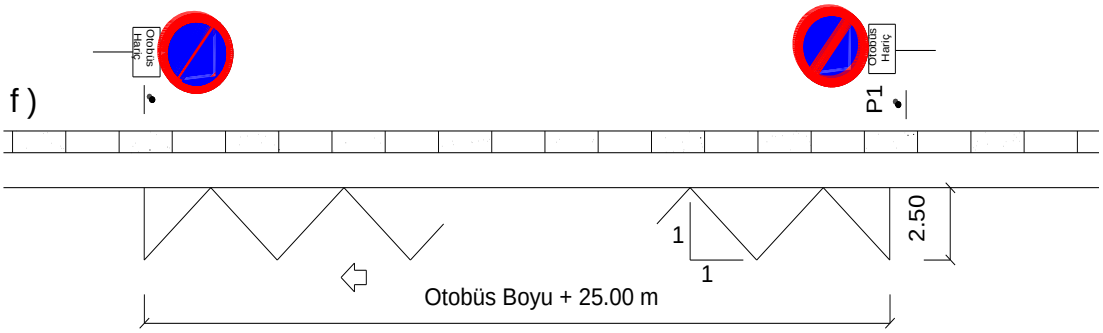

Otobüs duraklarında park yasağı işaretlenmesi

12-DURAK YERLERİNİN İŞARETLENMESİ

12.1-Şehir İçi Yollarda Körfez Tipi Durak Yerleri

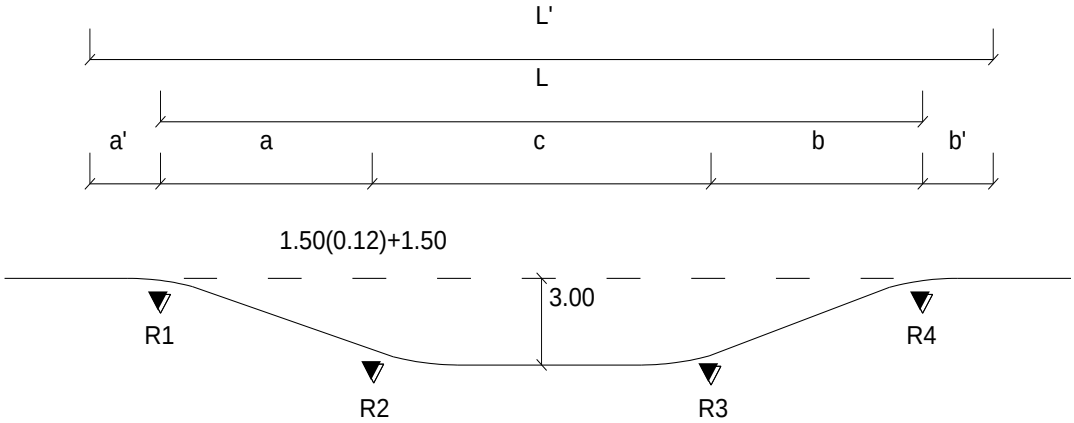

V km/s	a	b	a'	b'	R1	R2	R3	R4
30	16.00	15.00	3.80	4.00	40.00	30.00	20.00	40.00
40	17.00	15.00	4.30	4.00	60.00	40.00	20.00	40.00
50	25.00	15.00	4.80	4.00	80.00	50.00	20.00	40.00

Tablo 6 : Durak yeri ölçüleri

V km/s		30		40		50	
Uzunluk (m)	c	L	L'	L	L'	L	L'
Bir Otobüs	13.00	44.00	51.80	45.00	51.30	53.00	61.00
İki Otobüs	26.00	57.00	64.80	58.00	67.00	66.00	74.80
Treyler	18.00	49.00	56.80	58.00	59.30	58.00	66.80

Tablo 7 : Durak yeri toplam ölçüleri

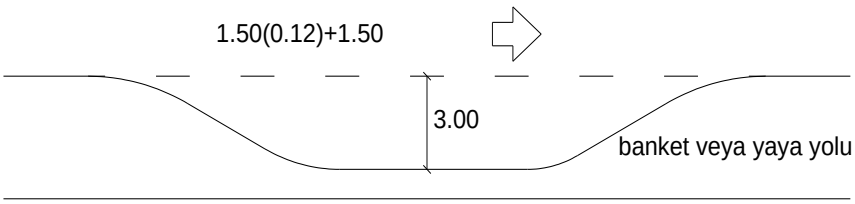

12.2-Şehir Dışı Yollarda Körfez Tipi Durak Yerleri V > 60 km/s

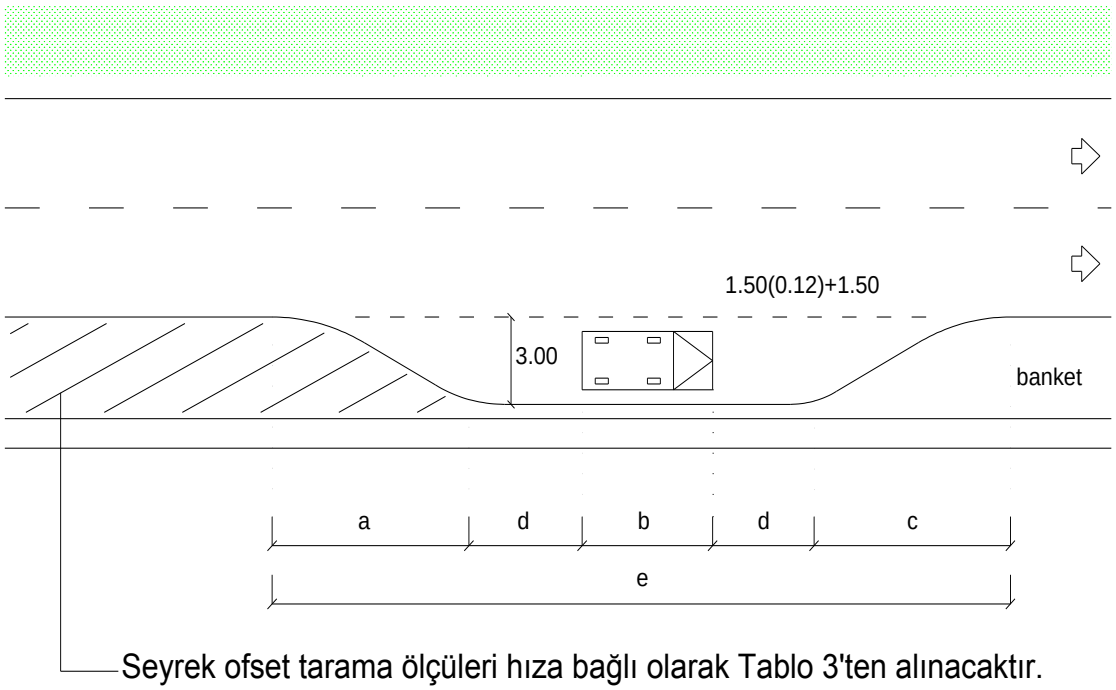

a : Cep giriş uzunluğu	24.00-27.00 m
b : Otobüs durak boyu	18.00-21.00 m
c : Cep çıkış uzunluğu	14.00-18.00 m
d : Hızlanma ve yavaşlama uzunluğu	14.00-16.00 m
e : Toplam uzunluk	70.00-82.00 m

Tablo 8 : Durak yeri toplam ölçüleri

13-OKLAR VE SEMBOLLER

13.1-Uzunluğu 5.00 m Olan Yön Okları V ≤ 60 km/s

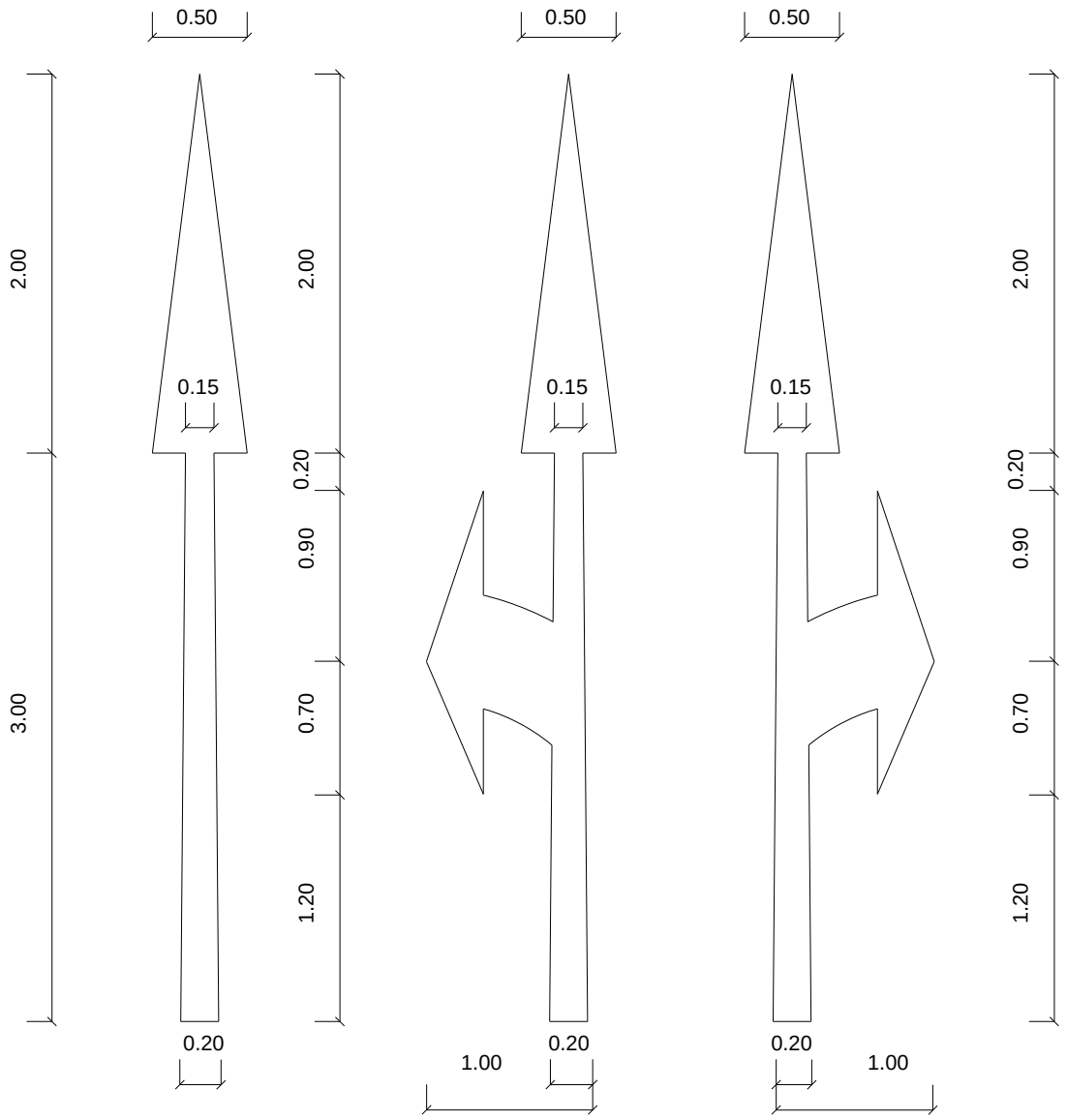

1-İleri 2-İleri ve Sola 3-İleri ve Sağa

Uzunluğu 5.00 m Olan Yön Okları V ⩽ 60 km/s

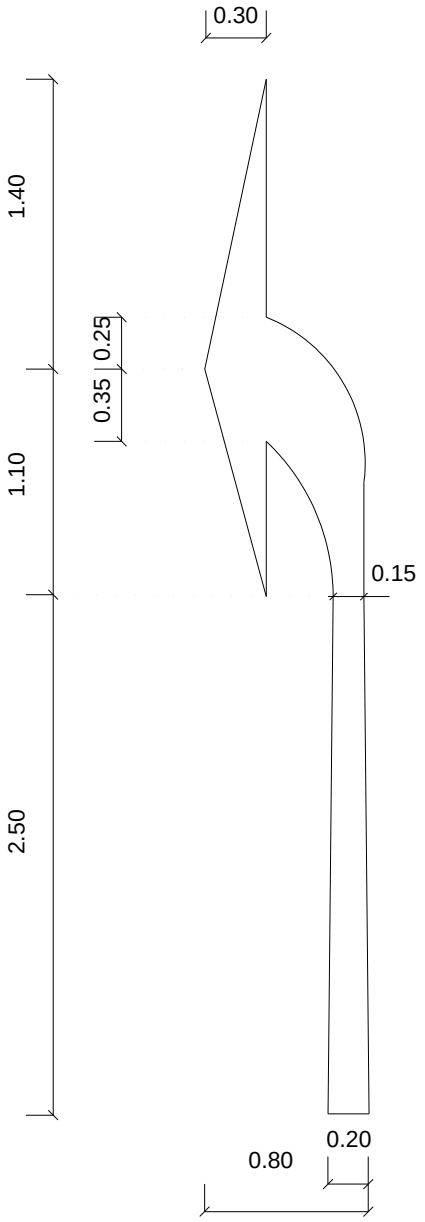

4-Sola Dönüş

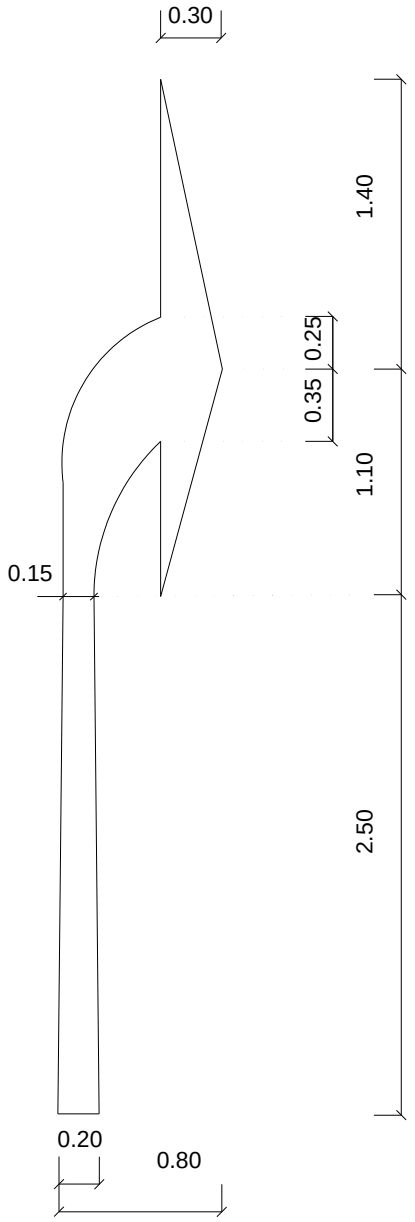

5-Sağa Dönüş

Uzunluğu 5.00 m Olan Yön Okları V ≤ 60 km/s

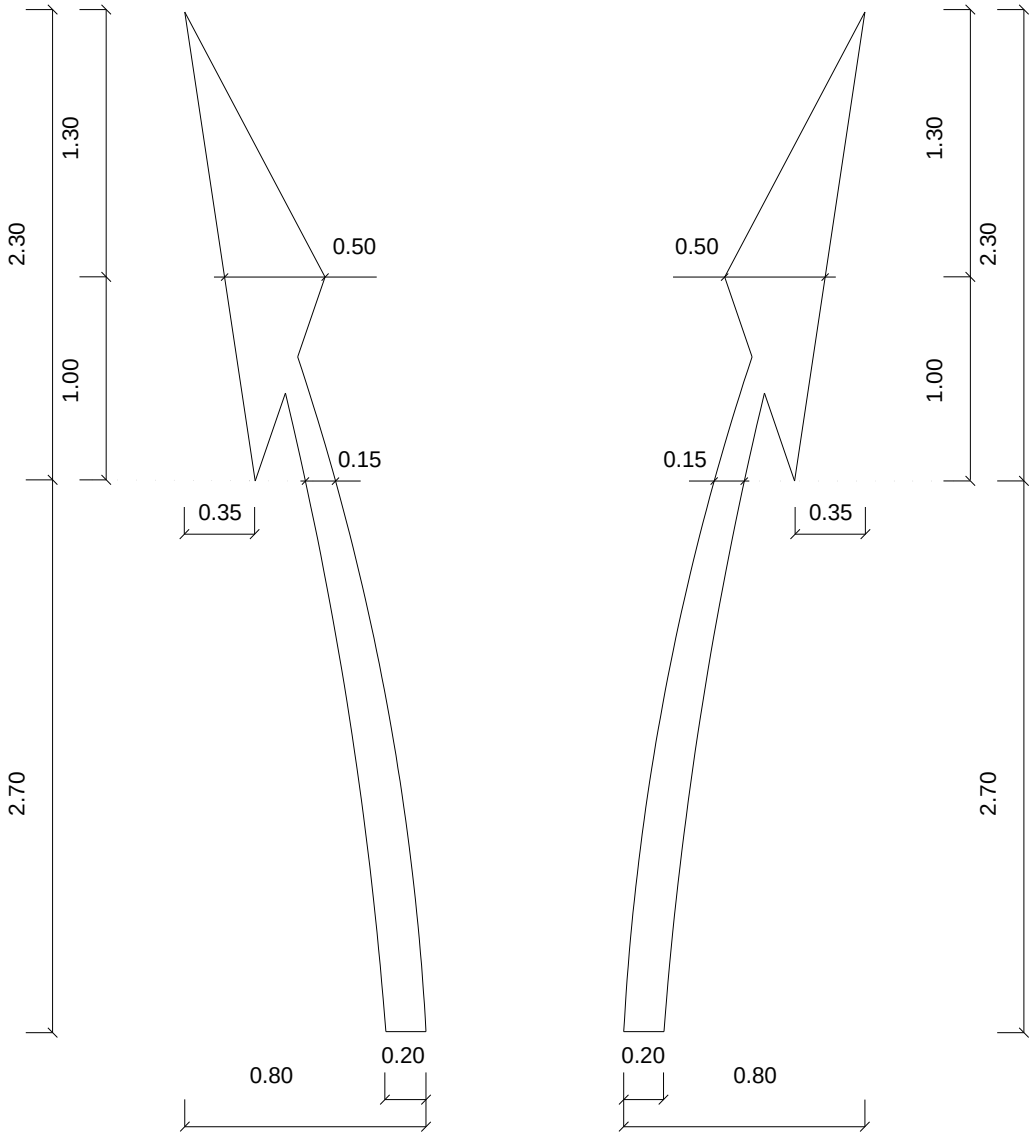

6-Sola Geçiş 7-Sağa Geçiş

13.2-Uzunluğu 7.50 m Olan Yön Okları V > 60 km/s

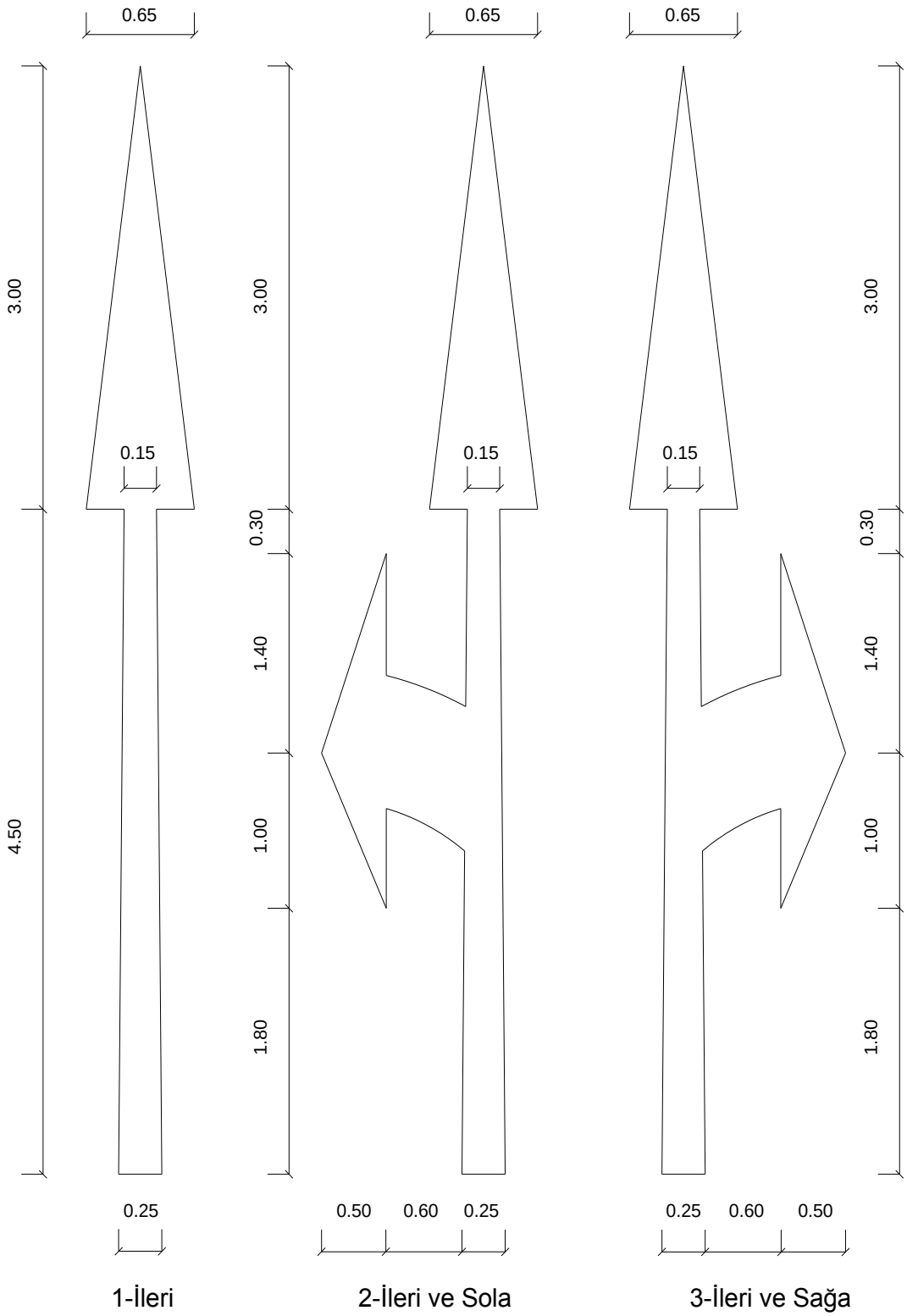

Uzunluğu 7.50 m Olan Yön Okları V > 60 km/s

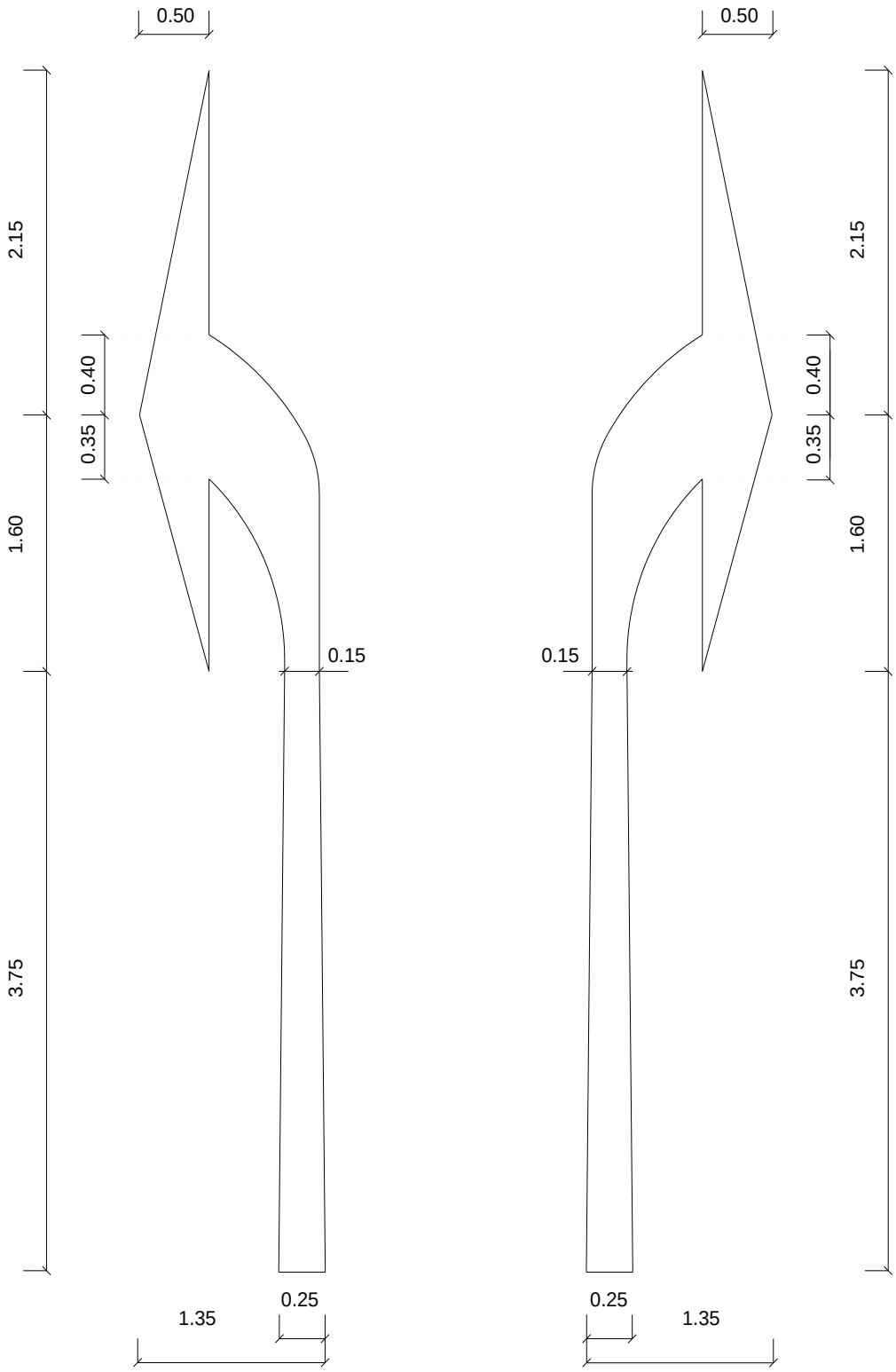

4-Sola Dönüş

5-Sağa Dönüş

Uzunluğu 7.50 m Olan Yön Okları V > 60 km/s

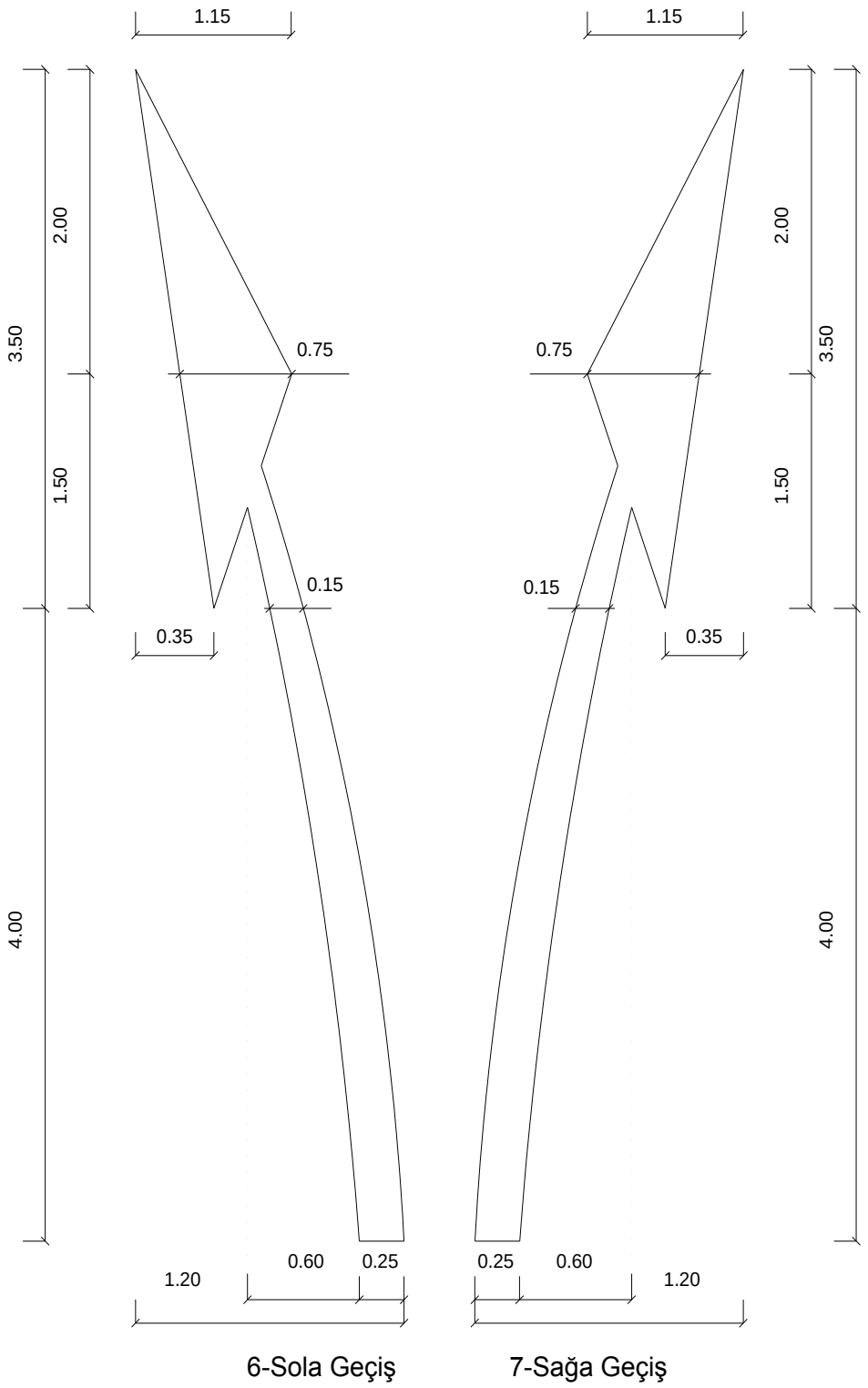

13.3-Uzunluğu 5.00 m Olan Ön Bildirim Oku

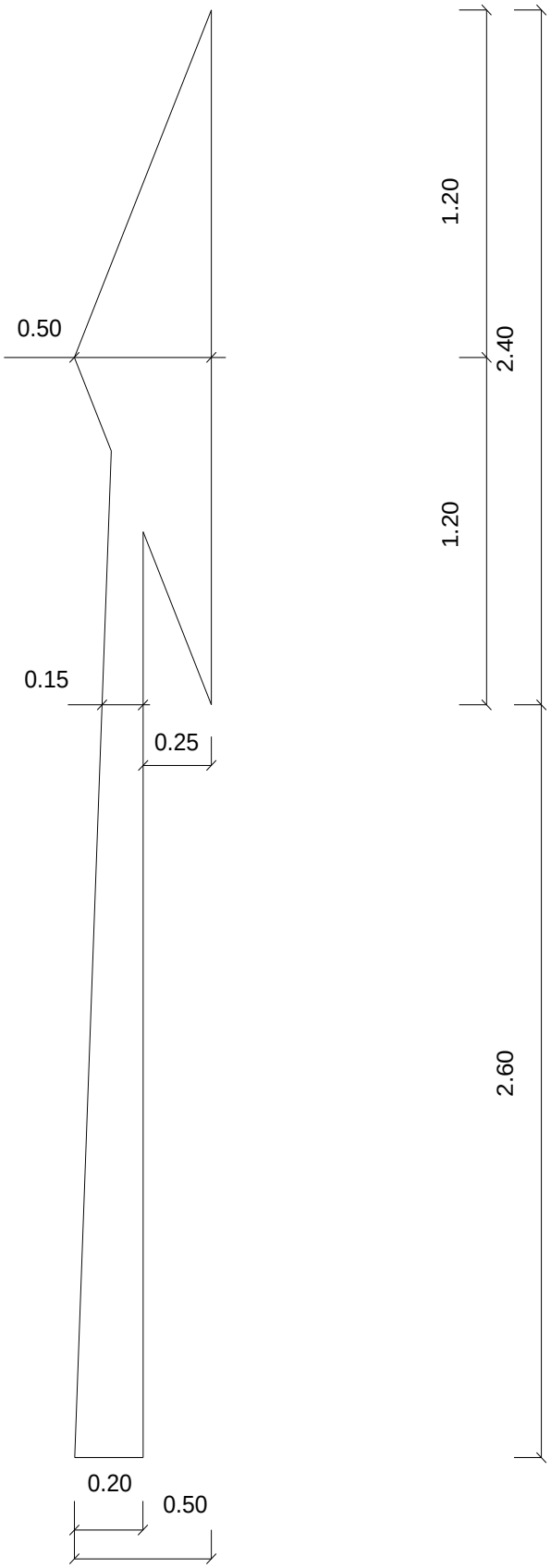

13.4-SEMBOLLER; V ≤ 60 km/s

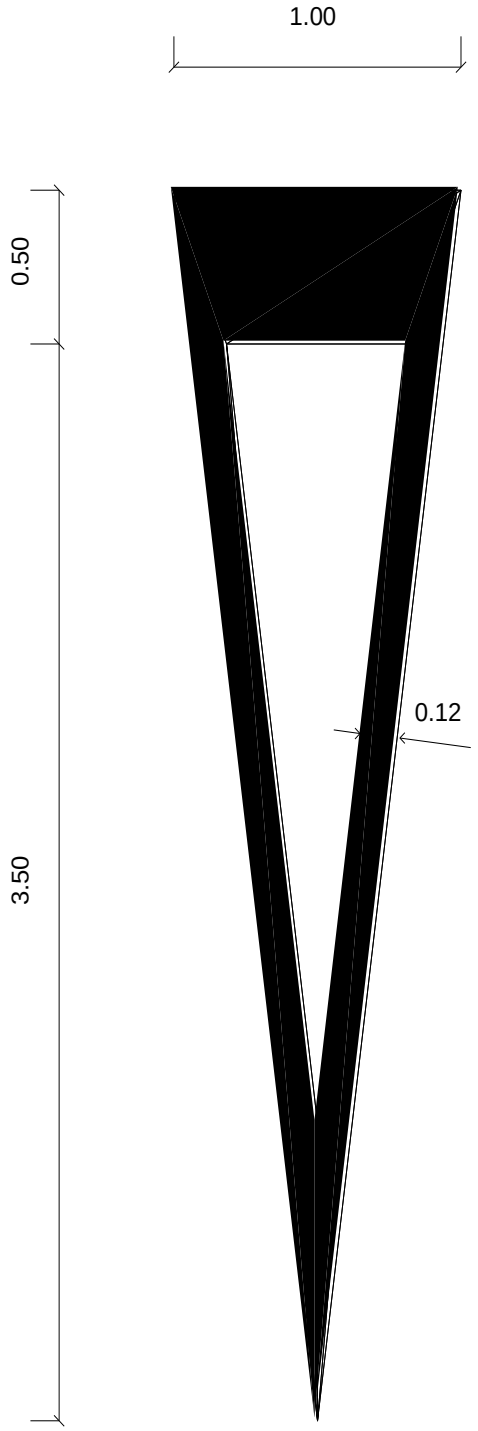

YOLVER Sembolü ; V > 60 km/s

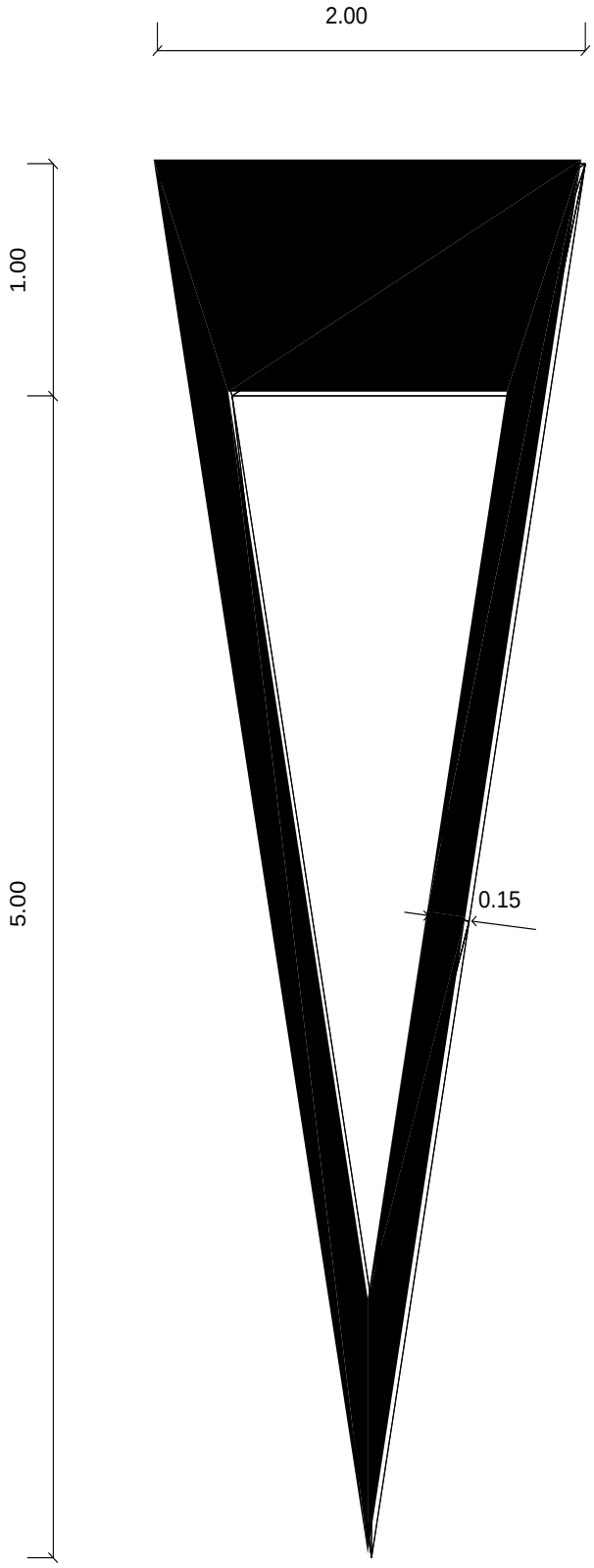

14-HARFLER ve RAKAMLAR

14.1-Harfler

14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları

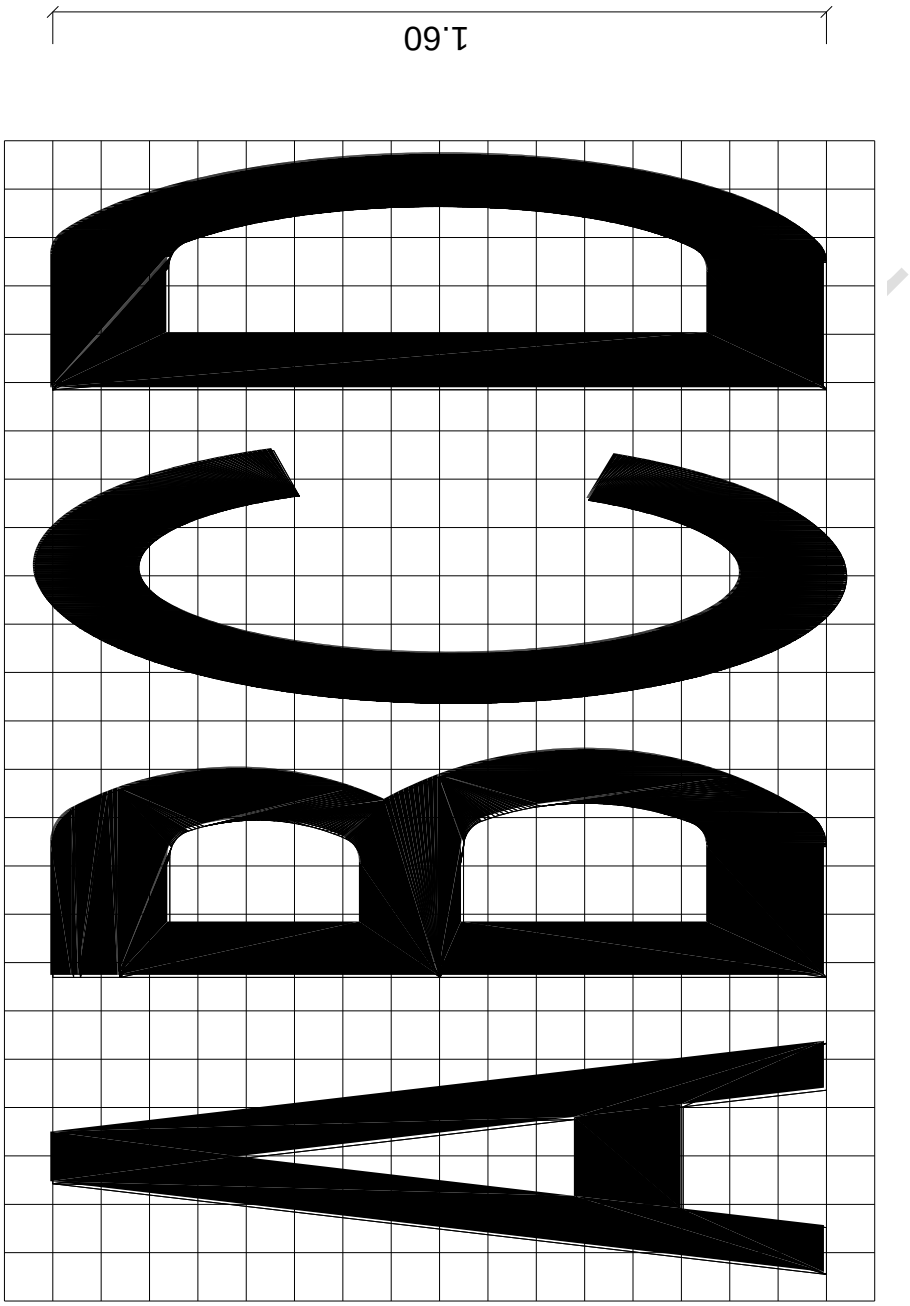

14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları

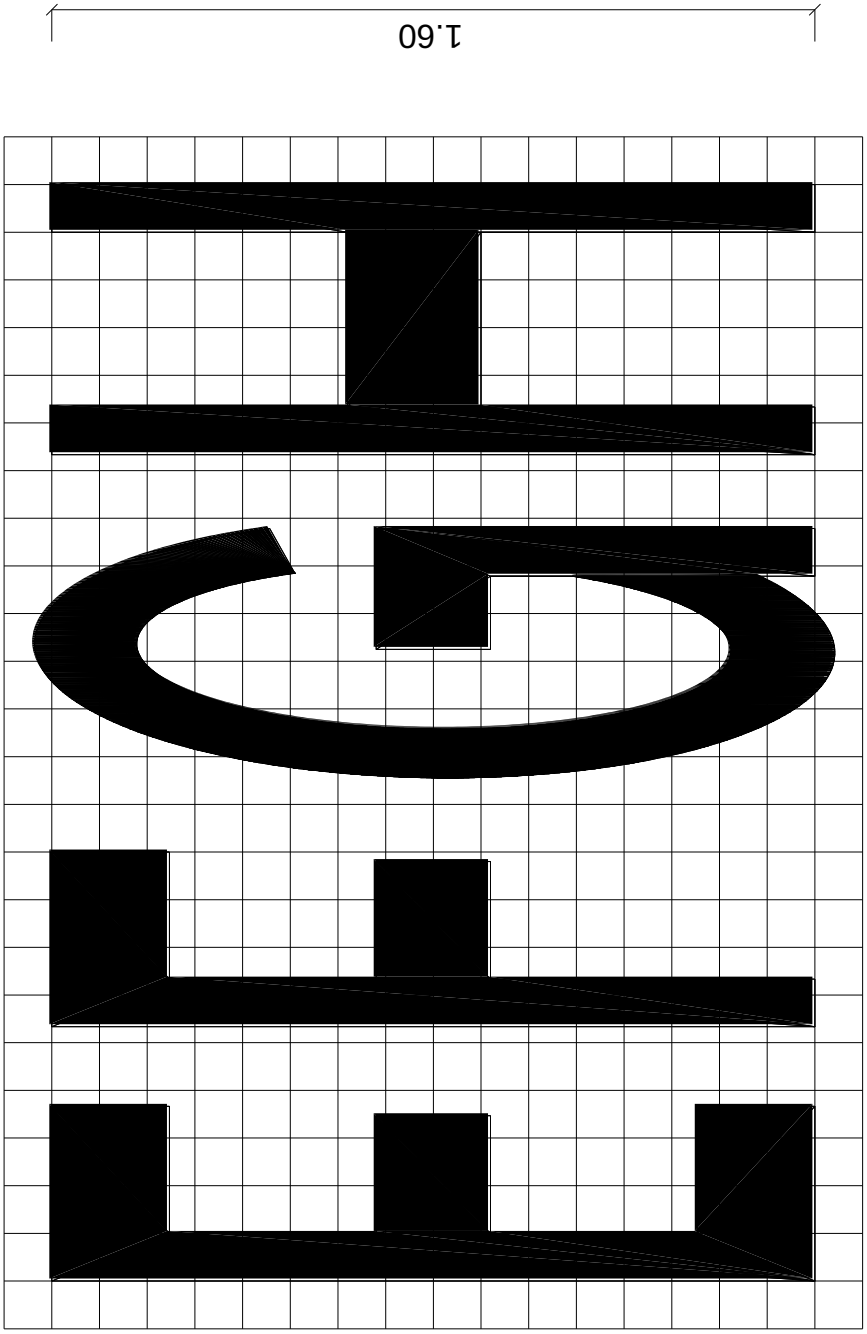

14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları

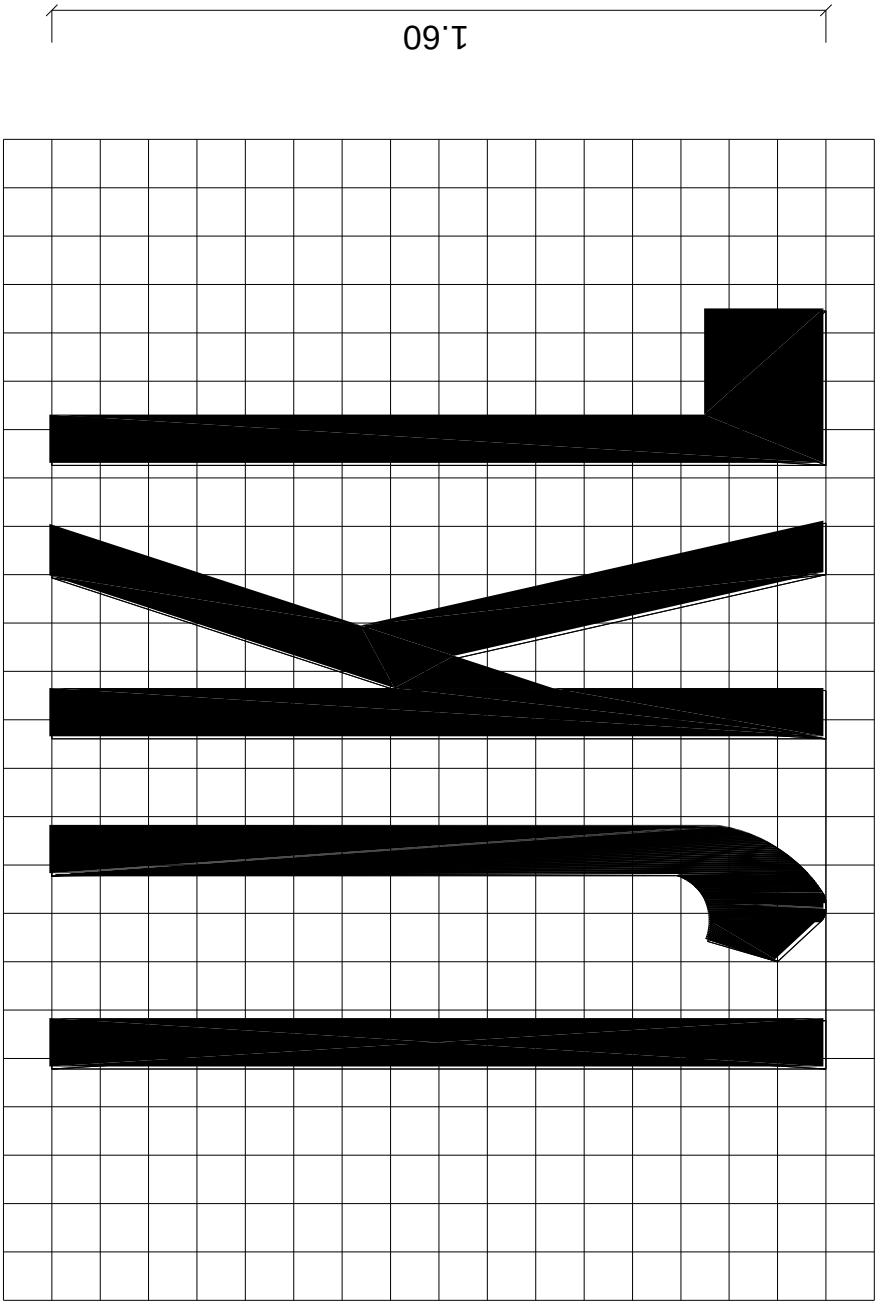

14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları

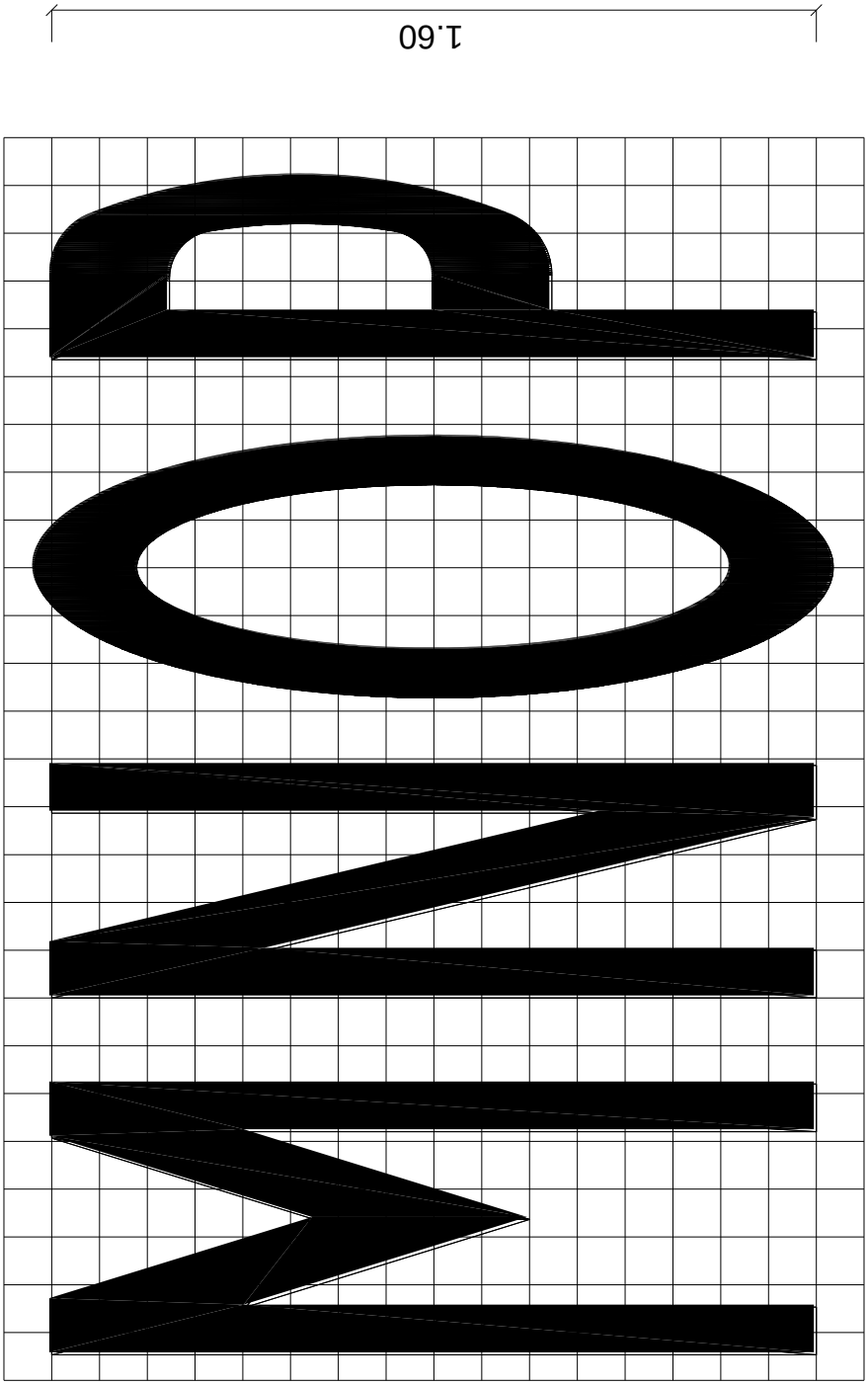

14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları

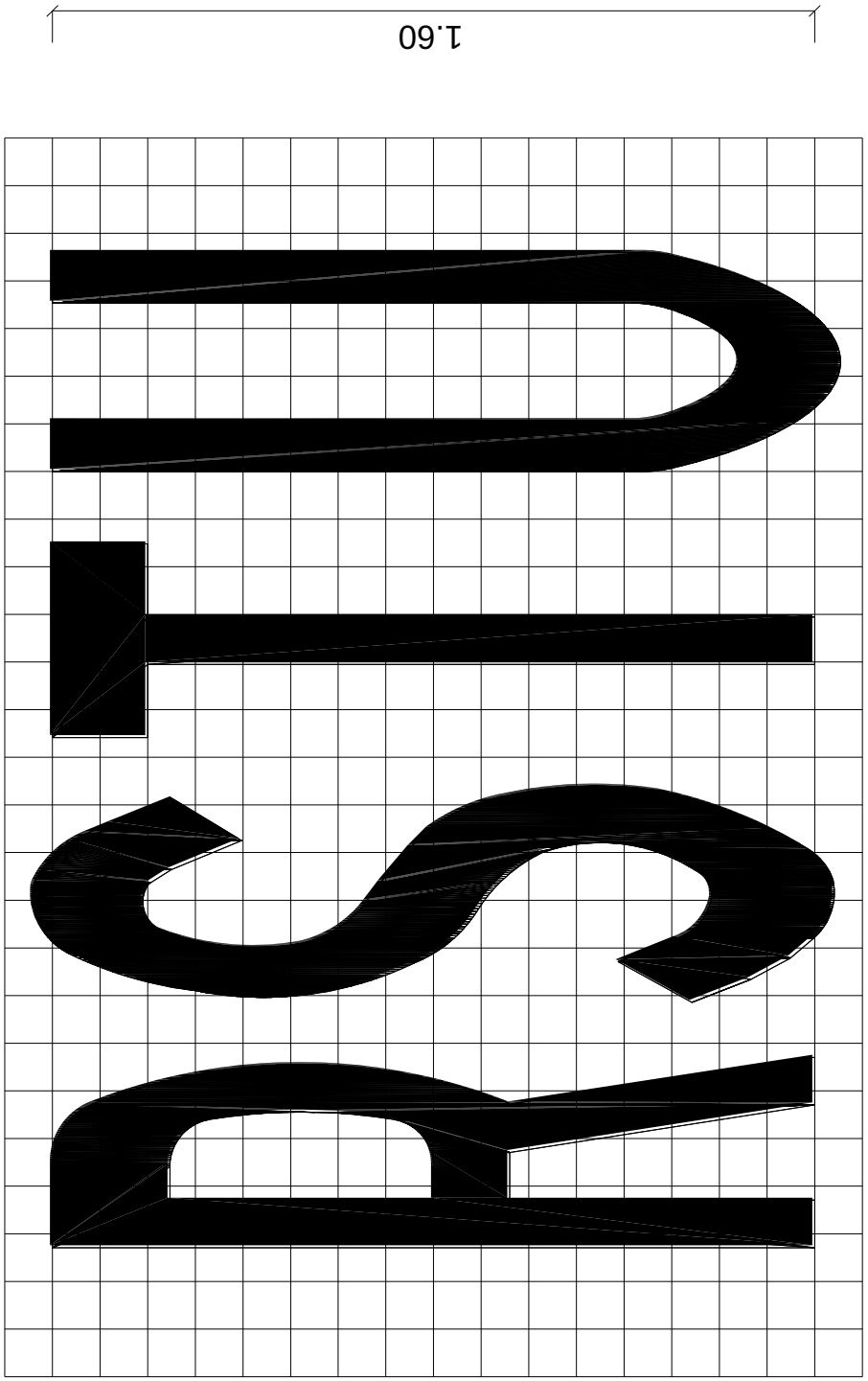

14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları

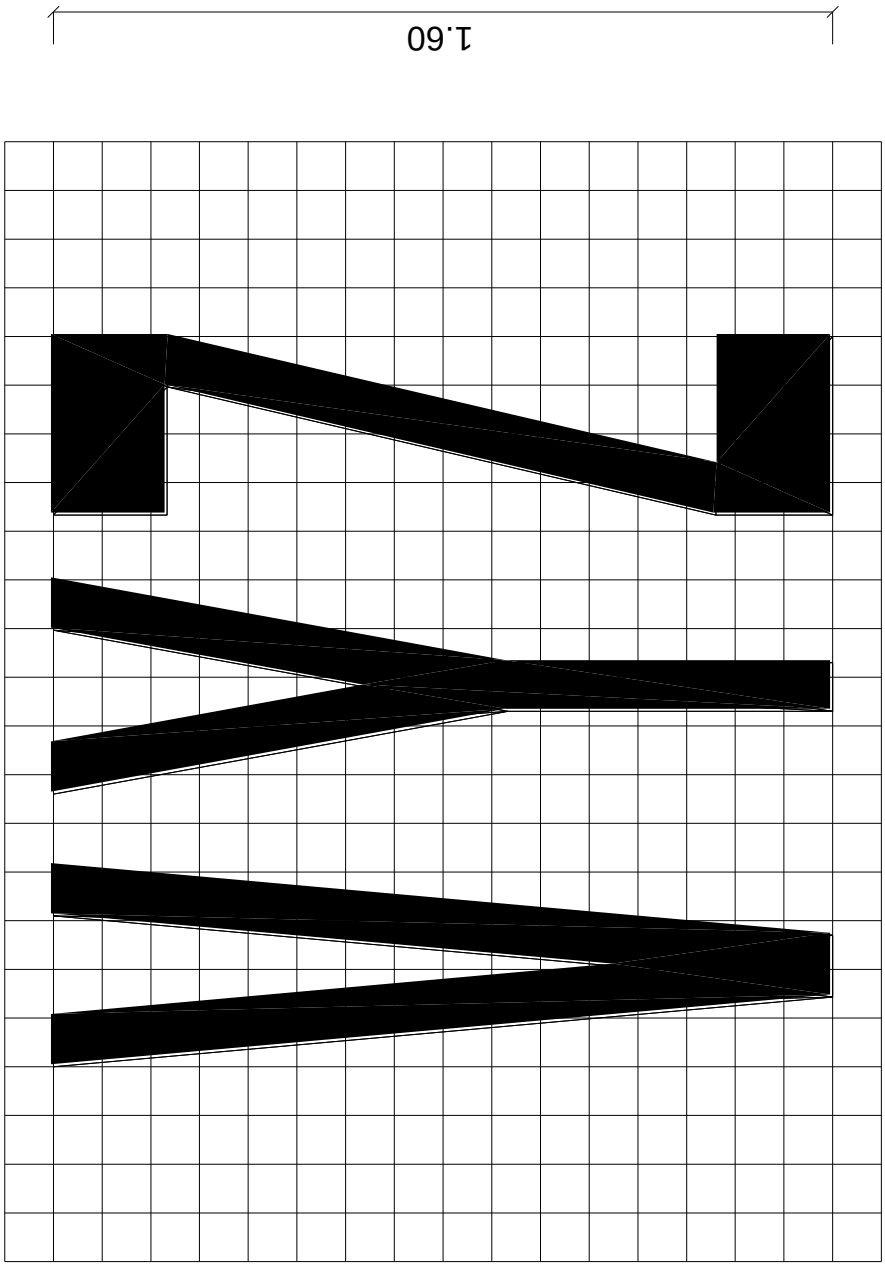

14.1.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda harf boyutları

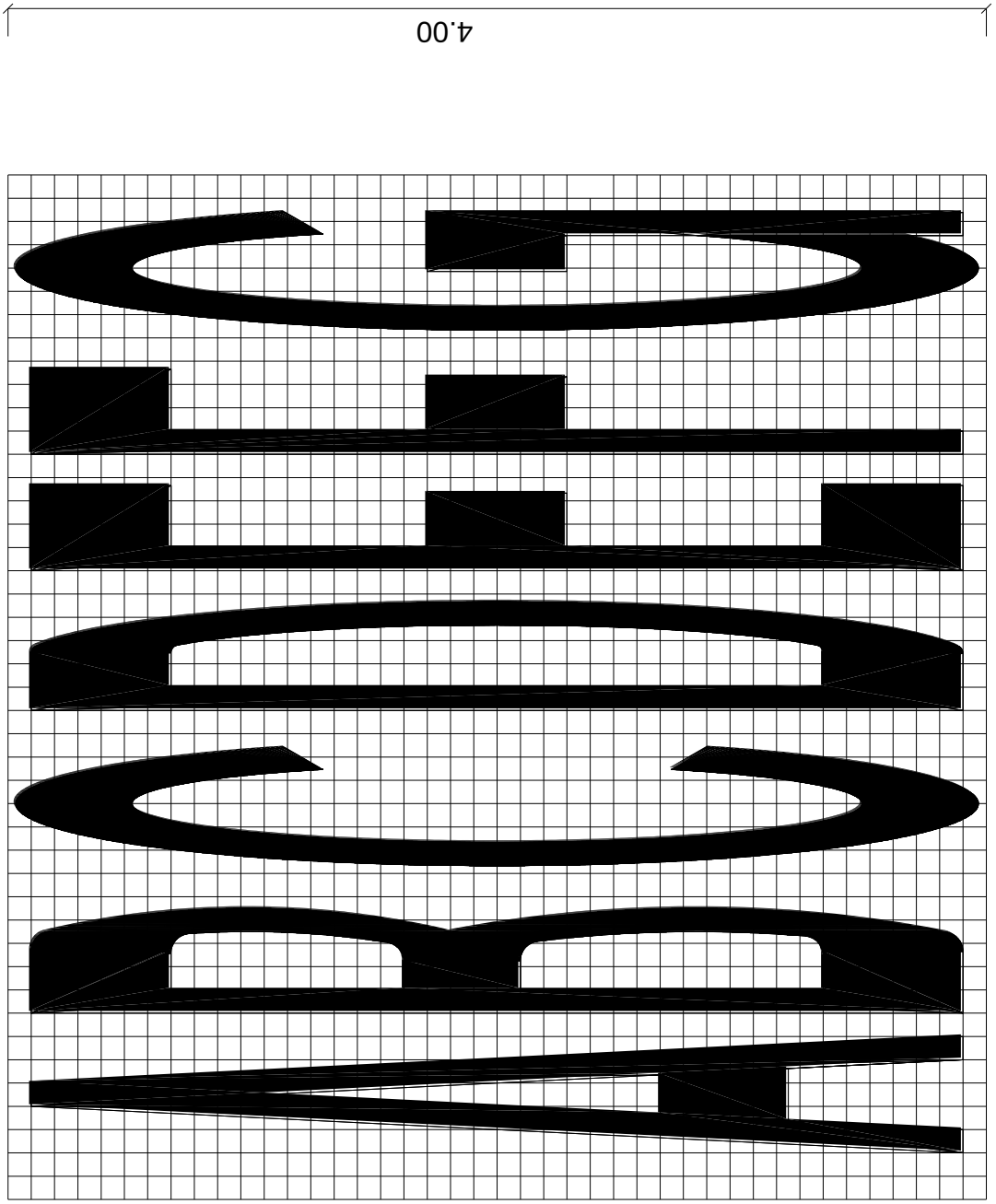

14.1.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda harf boyutları

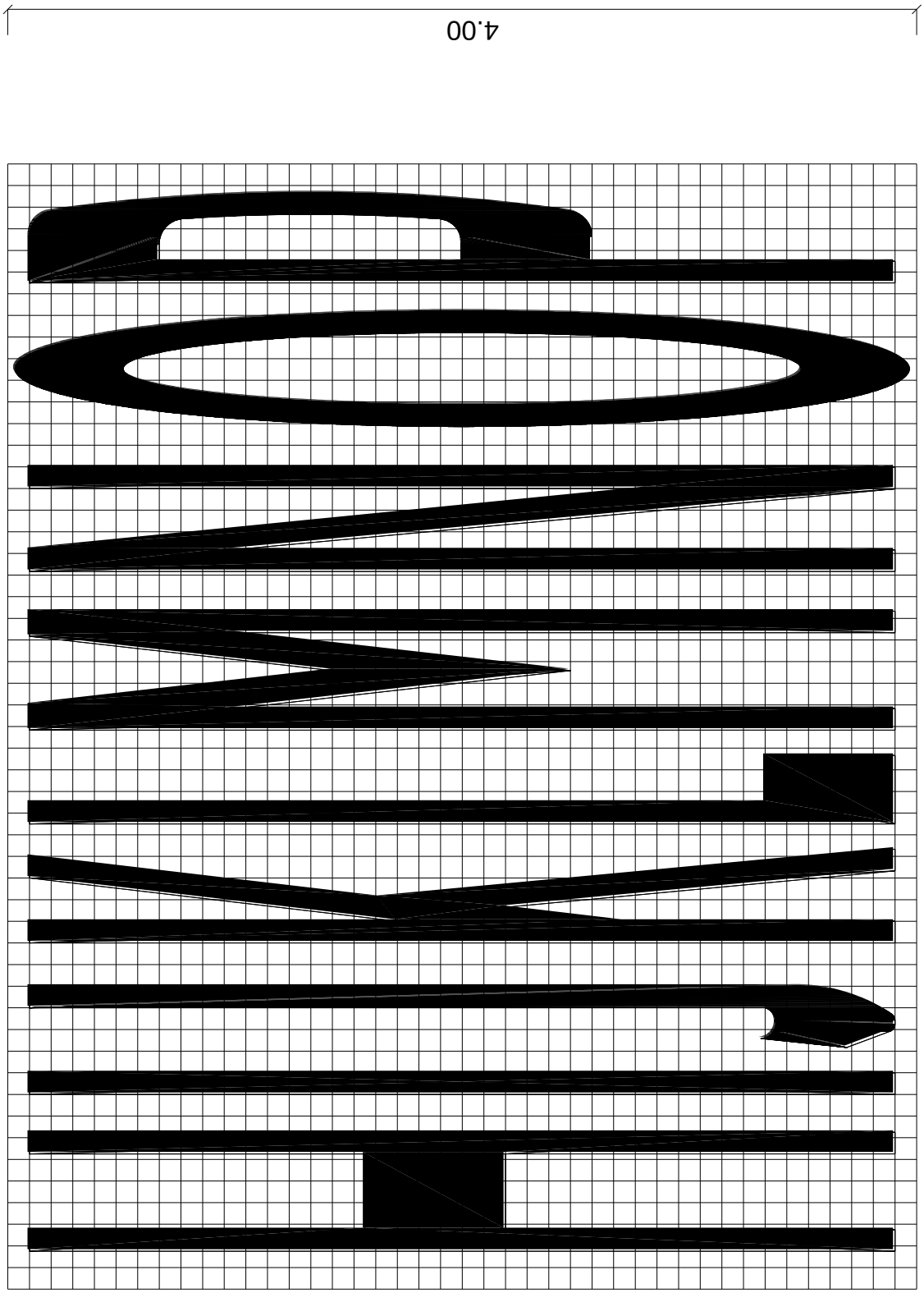

14.1.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda harf boyutları

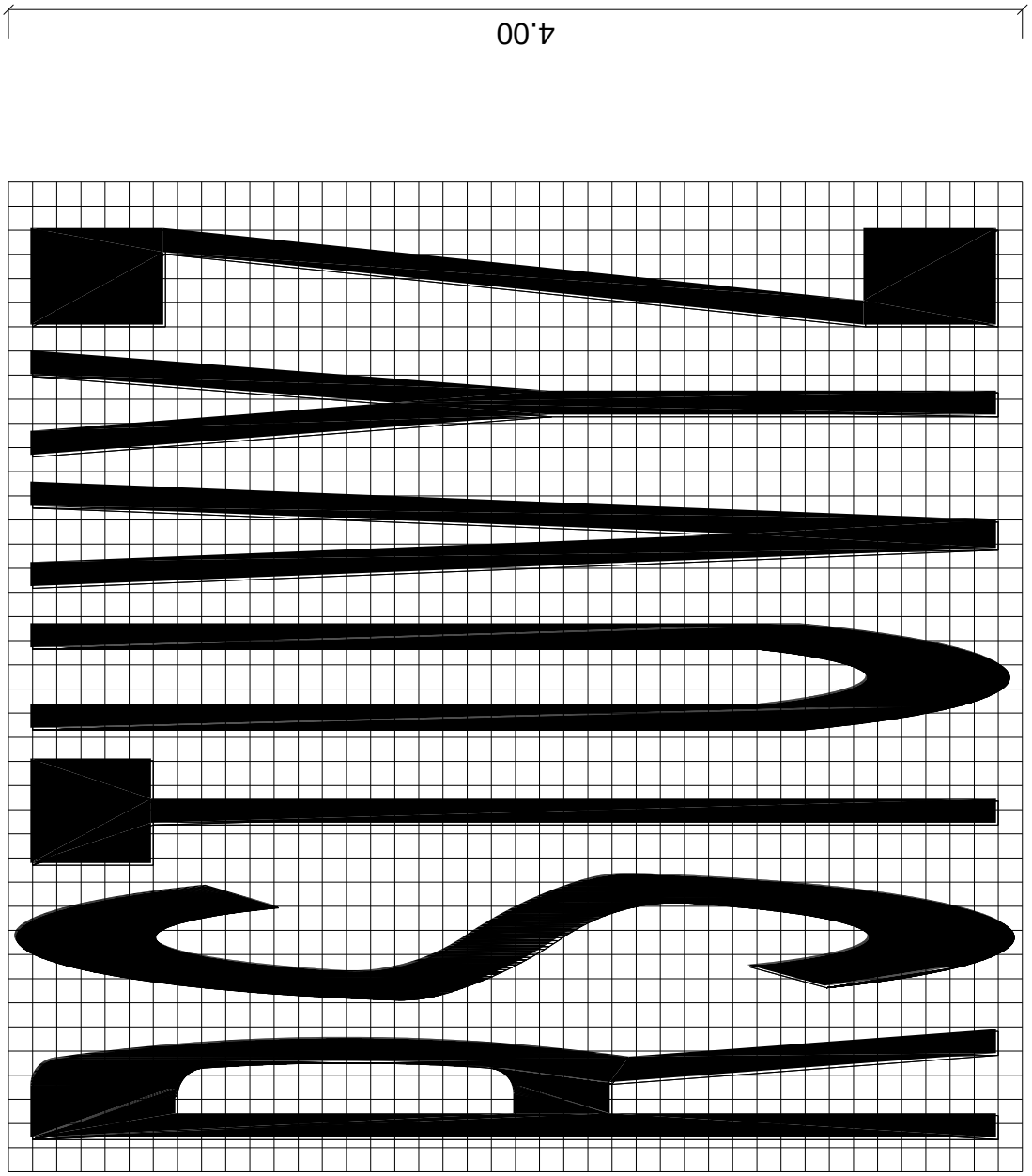

14.1.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda harf boyutu (DUR)

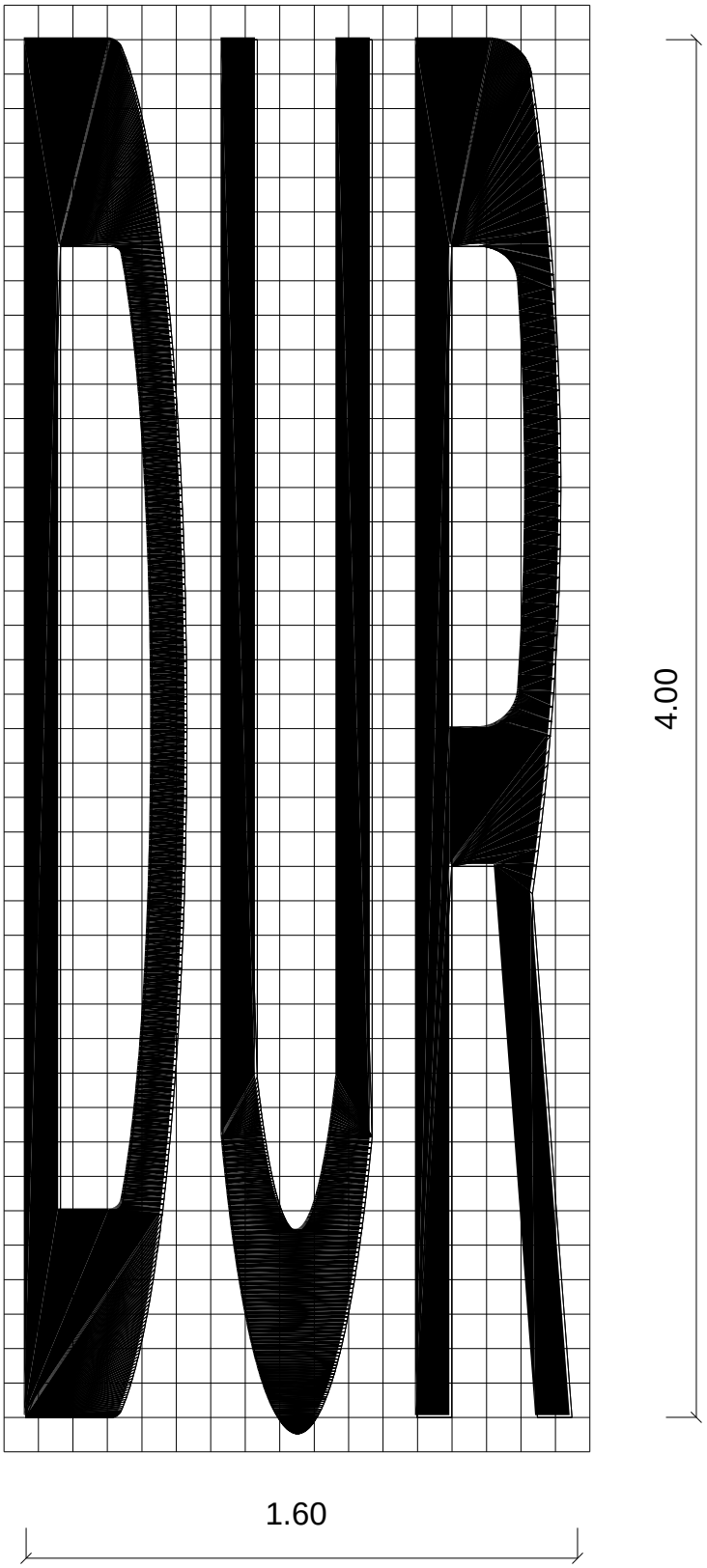

14.2-Rakamlar

14.2.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda rakam boyutları

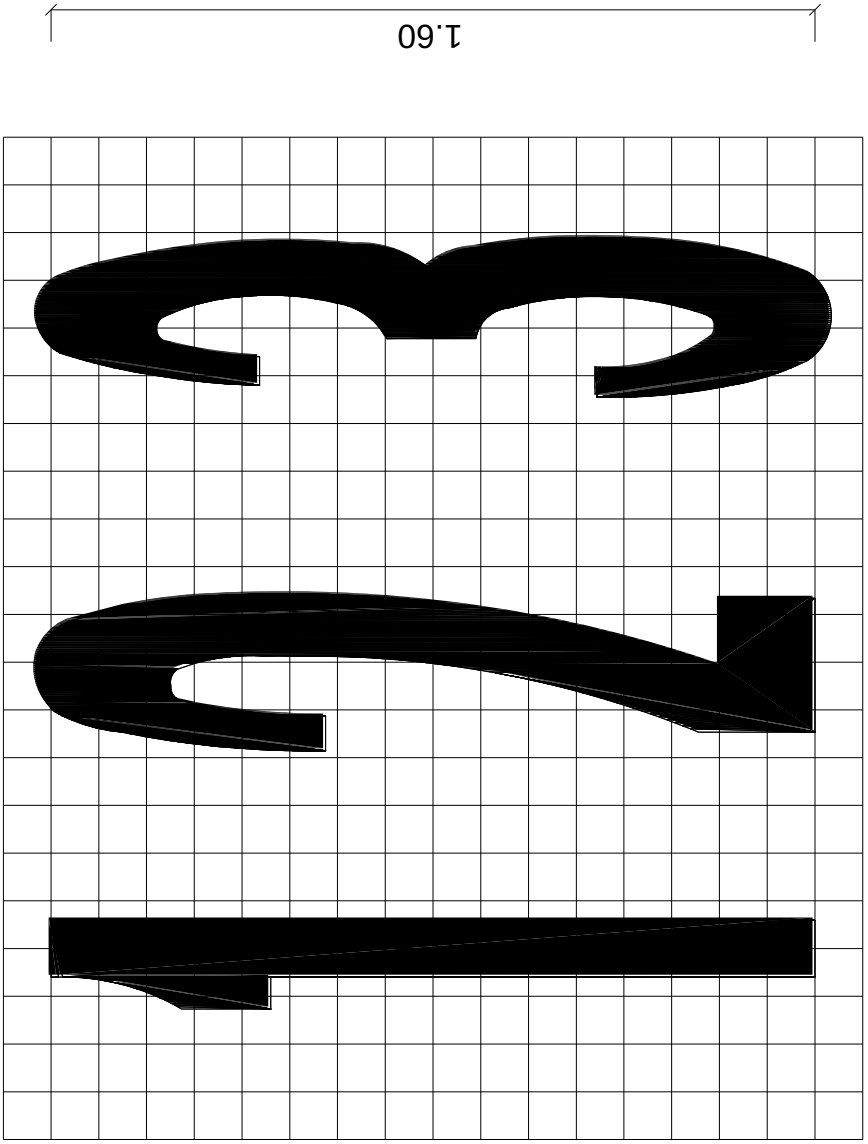

14.2.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda rakam boyutları

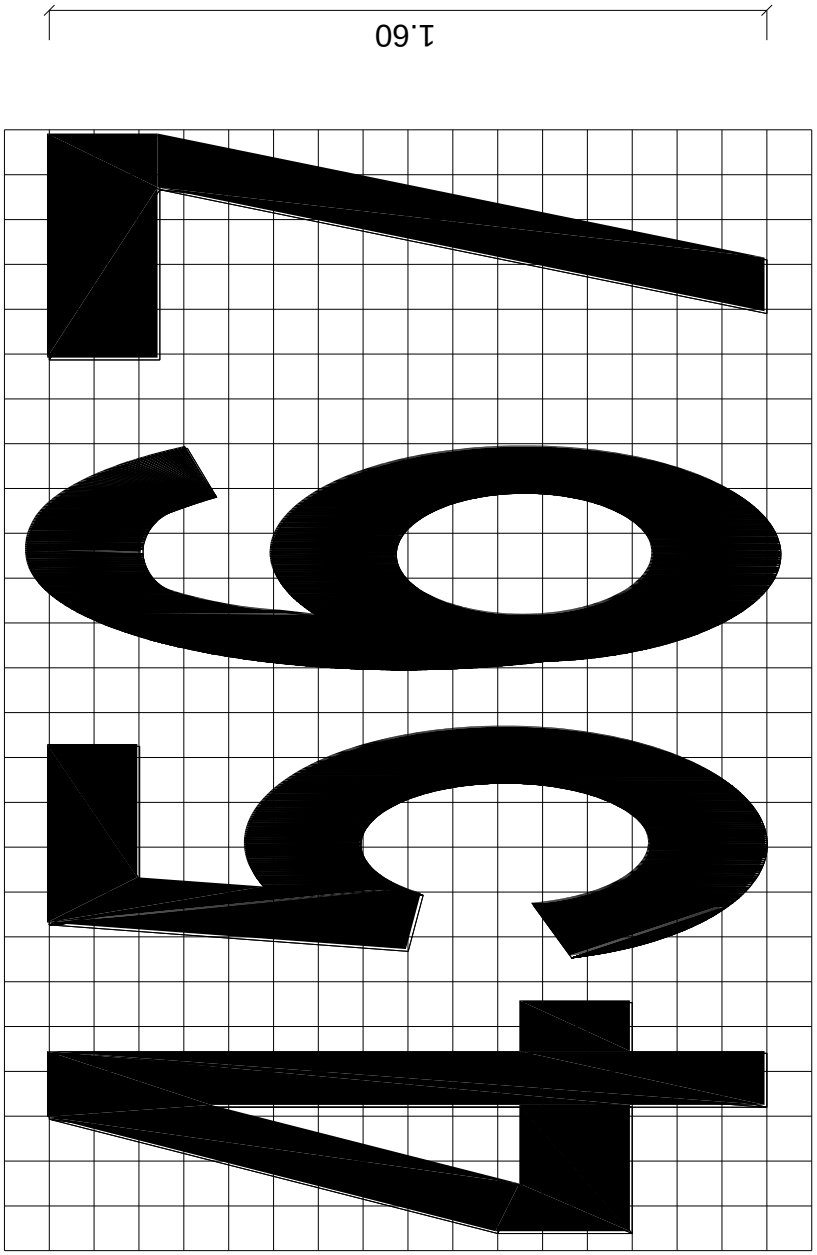

14.2.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda rakam boyutları

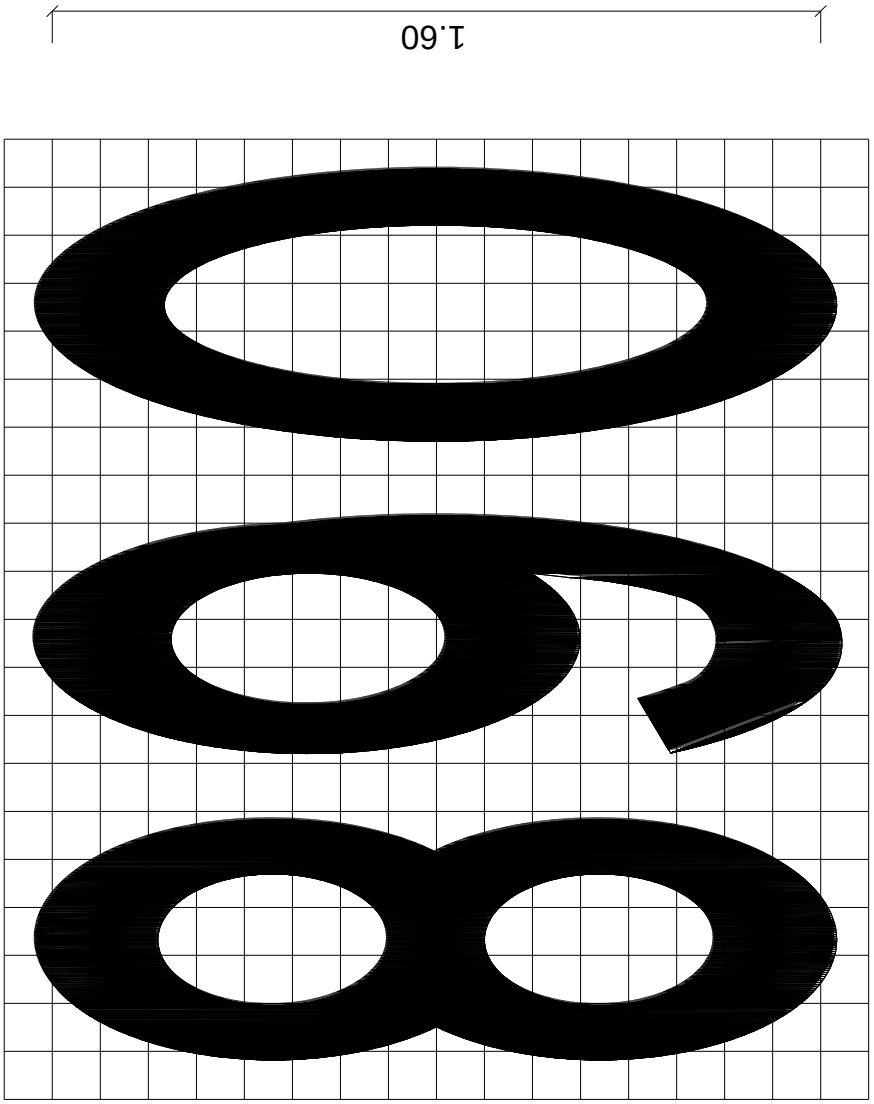

14.2.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda rakam boyutları

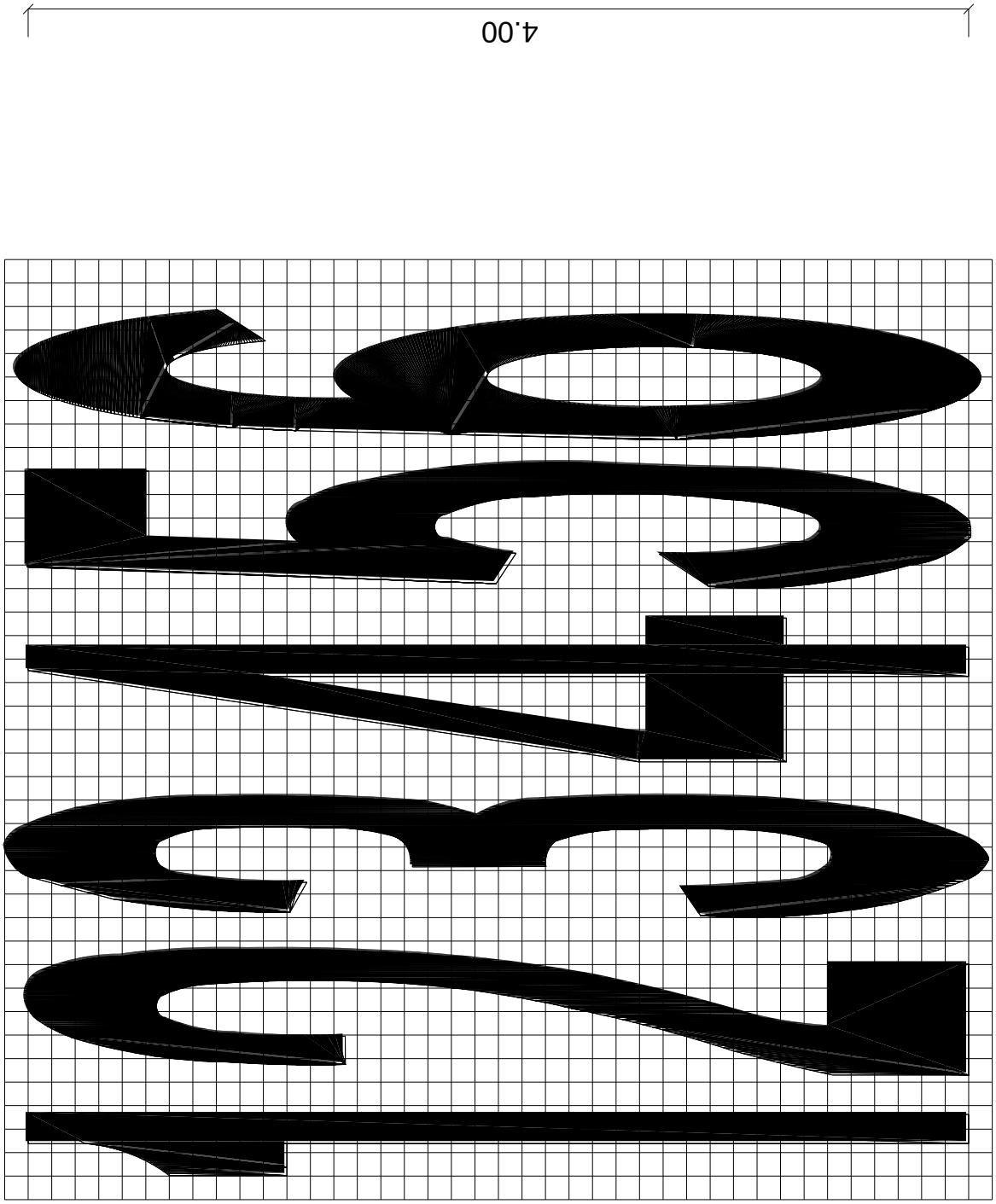

14.2.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda rakam boyutları

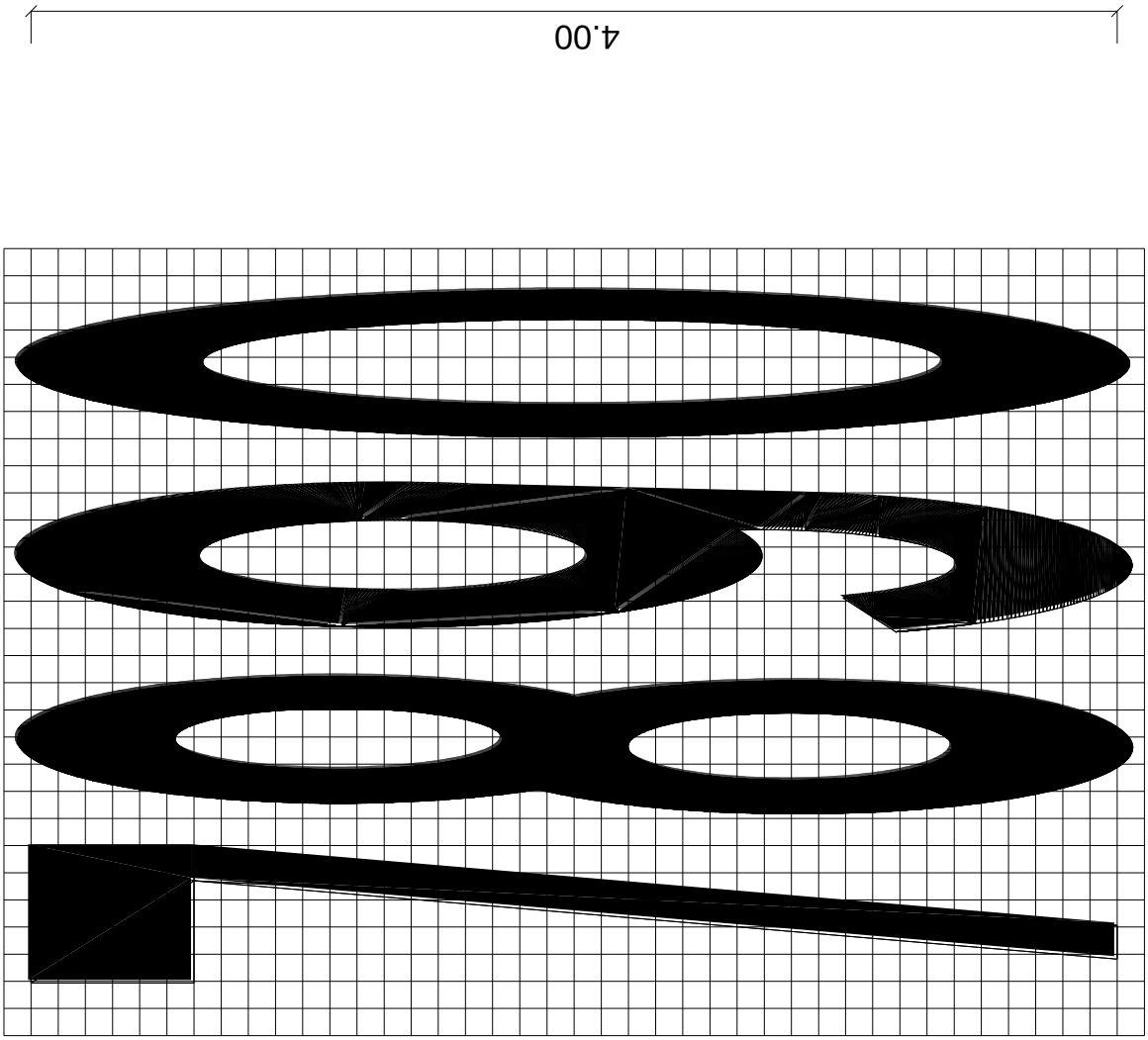

14.2.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda rakam (50) boyutu

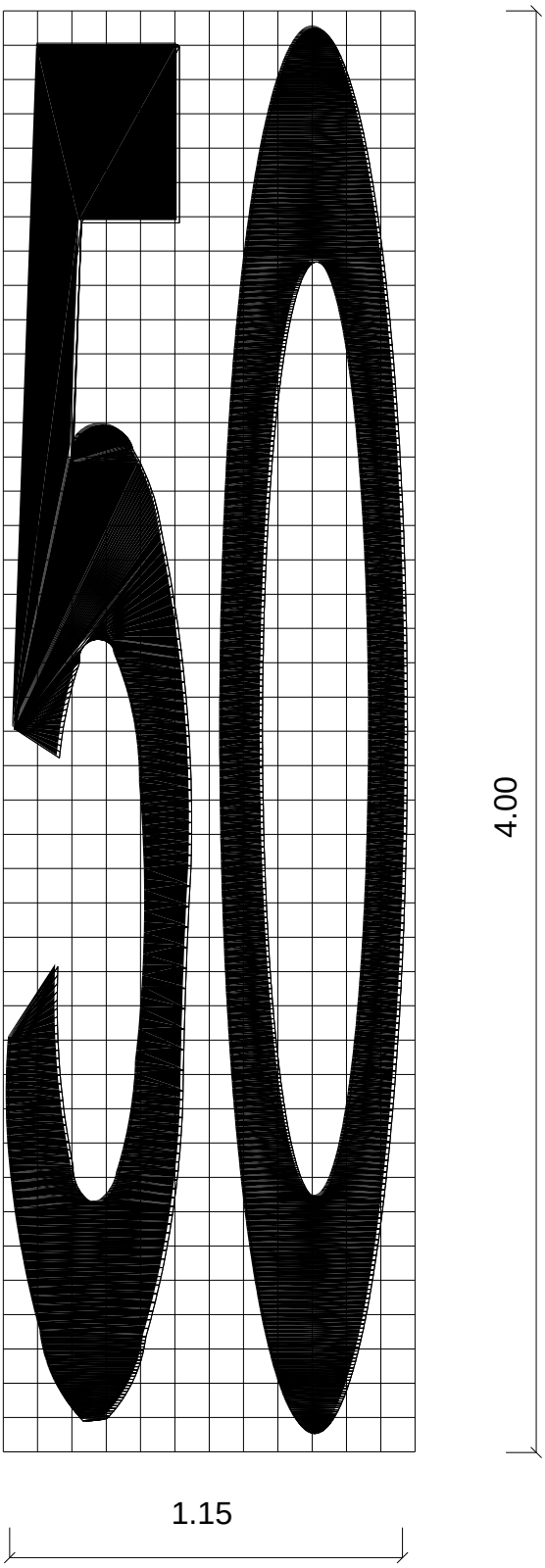

14.2.2-Hız Sınırı 60 km/s' ten fazla olan yollarda rakam (70) boyutu

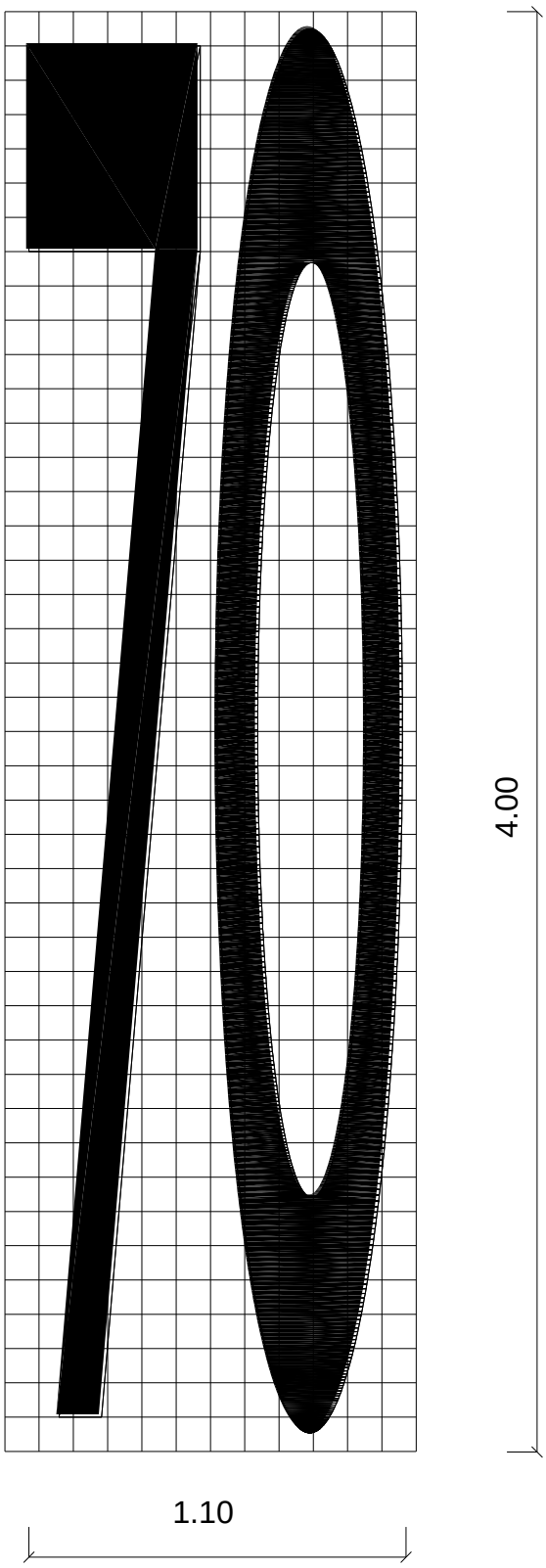

15-FİGÜRLER

15.1-Bisiklet Figürü

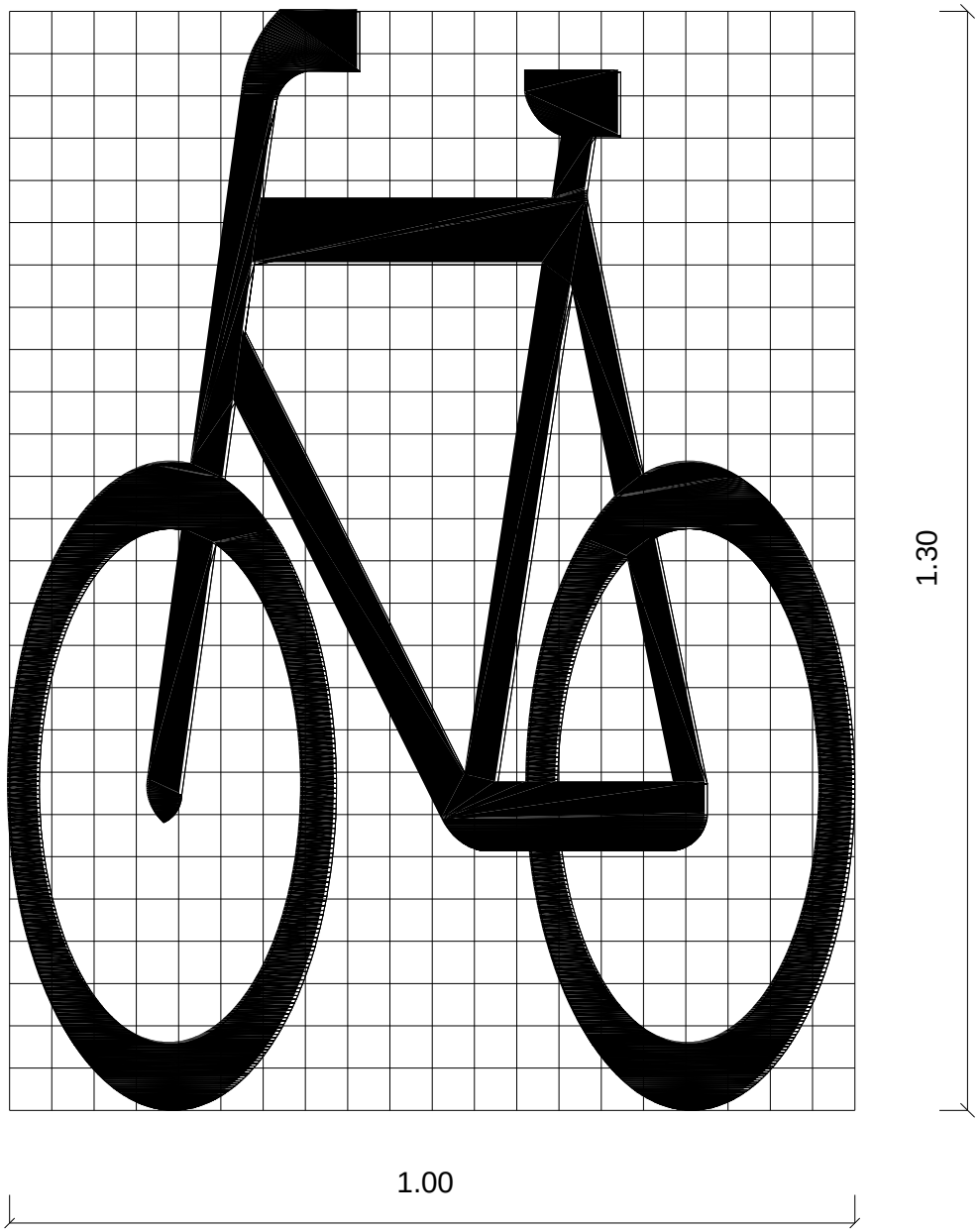

15.2-Yaya Figürleri

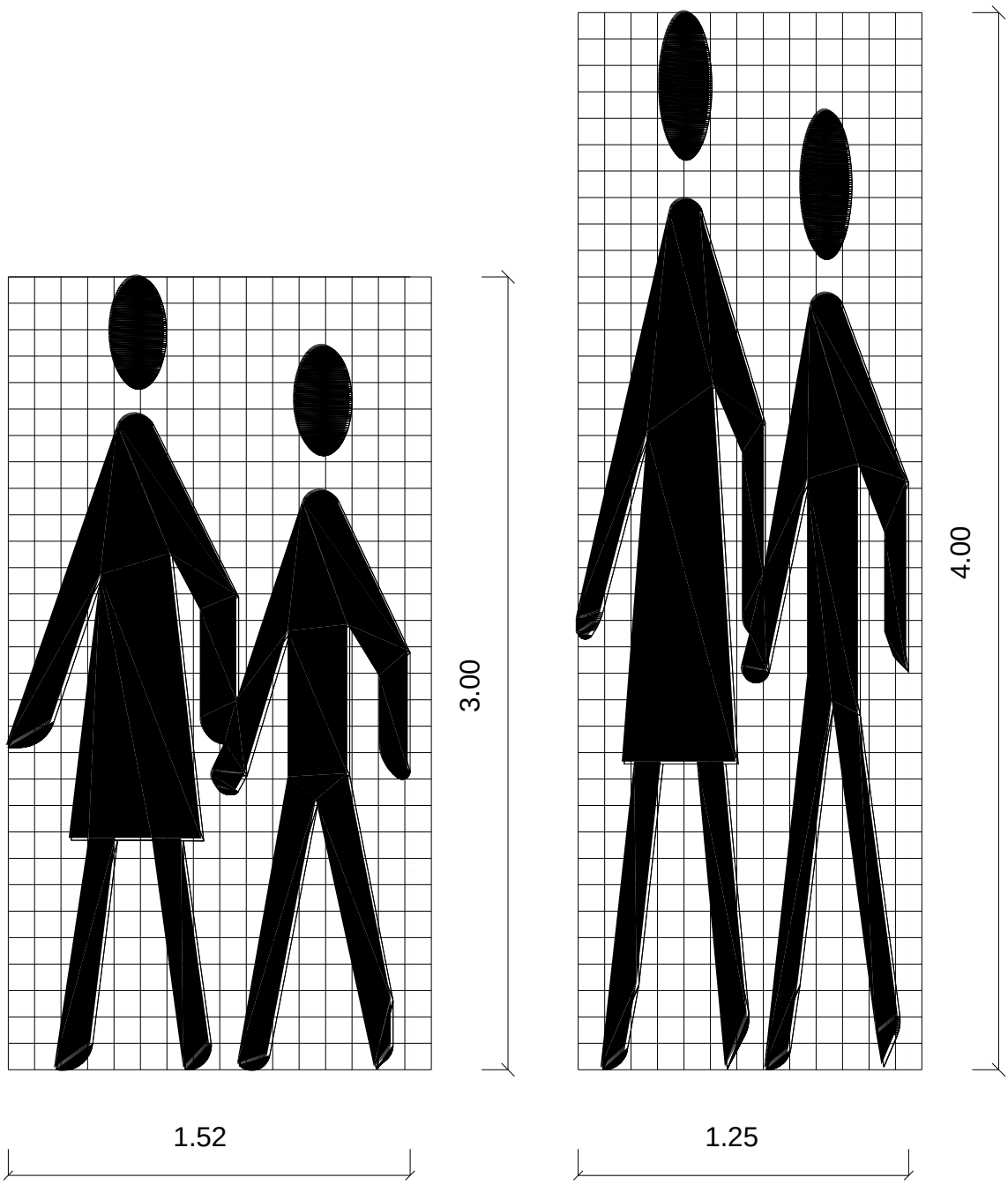

15.3-Özürlü Sürücü Figürü

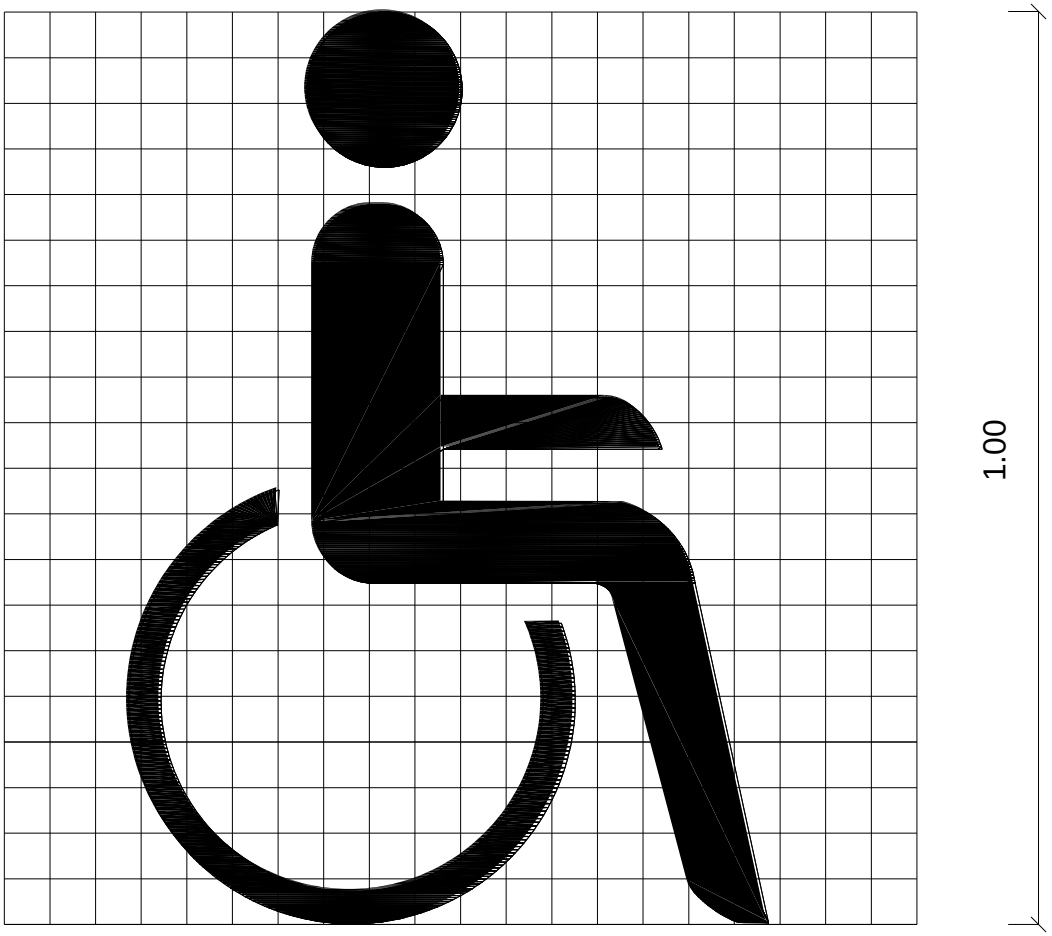

DÜŞEY İŞARETLEME

16- GENEL

Düşey işaretleme, yol kaplaması dışına dikilen direk ve benzeri elemanlara monte edilen trafik işaret levhaları ile diğer trafik kontrol elemanlarını kapsar. Ancak, yol kenar dikmeleri, otokorkuluklar üzerine monte edilen yansıtıcılar ve benzeri diğer trafik kontrol elemanları bu el kitabı kapsamı dışında bırakılmışlardır.

Trafik işaret levhaları, yolu kullananlara yol ve çevresinin genel karakteristikleri hakkında gerekli görülen uyarı ve önerilerin yazı ve semboller halinde mesajlarla aktarılmasını sağlarlar. Nizami bir şekilde kullanıldıkları takdirde, trafik işaret levhaları karayolu güvenliğine büyük ölçüde katkıda bulunurlar.

17- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ GENEL SINIFLANDIRILMASI

A - Tehlike Uyarı İşaretleri (T - Grubu)

B - Trafik Tanzim İşaretleri (TT - Grubu)

1- Öncelik bildiren trafik işaret levhaları
2- Yasaklama ve kısıtlama bildiren trafik işaret levhaları
3- Mecburiyet bildiren trafik işaret levhaları

C - Bilgi İşaretleri (B - Grubu)

1- Kavşak öncesi yön levhaları
2- Diğer yön levhaları
3- Yer ve sınır levhaları
4- Meskun mahal isim levhaları
5- Coğrafi bilgi levhaları
6- Karayolları teşkilatına ait bilgi levhaları
7- Uzaklık levhaları
8- Diğer bilgi levhaları

D - Durma ve Park Etme İşaretleri (P - Grubu)

E- Yapım Bakım Onarım İşaretleri (YB - Grubu)

F- Paneller

(PL - Grubu)

Paneller, adı geçen diğer gruplardaki trafik işaret levhalarının altında, bu işaret levhalarının anlamını açıklayıcı veya anlamını bütünlemek amacı ile kullanılır.

Yukarıdaki işaret grupları daha sonraki bölümlerde tek tek ve detaylı olarak ele alınacaktır.

KGM

18- STANDART TRAFİK İŞARET LEVHALARININ BOYUTLARI

Karayollarında kullanılan standart tehlike uyarı, trafik tanzim ve bilgi işaret levhalarının ebatları aşağıdaki gibi olacaktır:

TRAFİK İŞARET LEVHASI	1	2	3	4
Daire (mm)	450	600	900	1200
Üçgen (mm)	600	900	1350	1600
Kare (mm)	450	600	600-900	1200
Dikdörtgen (mm)	400x600	500x750	800x1200	800x1200
	450x600	600x900	600x900	-
Sekizgen(mm)	600-750	900	900	1200

İşaretleme, 2. sütunda verilen normal ebatlardaki levhalarla yapılır. Ancak;

- Otoyollar ile benzer standarda haiz diğer yollarda (otoyollardaki servis ve park alanı içindeki levhalar hariç),
- Aynı yönde iki ya da ikiden fazla şeridi bulunan meskun mahal dışındaki bölünmüş yollarda,
- Daha büyük okunaklılığın ya da vurgu'nun gerekli olduğu diğer yollarda,
- Yıllık ortalama günlük trafiği 2500'ün üzerinde olan diğer yollarda,

3. sütunda ebatları verilen işaret levhaları kullanılır.

- Normal ebattaki trafik işaret levhalarının konulmasının uygun olmadığı ya da trafiğin sadece yavaşça hareket edebildiği yol kesimlerinde,
- Şehir içindeki dar cadde ve sokaklarda,

1. sütunda ebatları verilen işaret levhaları kullanılır. 1. sütundaki işaretler ayrıca, bir önceki işaretin tekrarlanmasında da kullanılabilir.

- 4. sütunda verilen işaret levhaları yalnızca özel önlemlerin gerekli olduğuna kanaat getirilen tehlikeli yol kesimlerinde kullanılabilir.

19- TRAFİK İŞARET LEVHALARINDA RENKLER

19.1- STANDART TRAFİK İŞARET LEVHALARINDA RENKLER

Tehlike uyarı işaretleri, genel olarak beyaz zemin rengi üzerinde kırmızı bir çerçeve ve siyah sembollerden oluşan üçgen levhalardır.

Trafik tanzim işaretlerinde TT-1 nolu Yol Ver ve TT-2 nolu Dur dışındaki tüm işaret levhaları daire şeklindedir. Bu işaretler, mecburiyet gösteren işaretler hariç genellikle beyaz zemin üzerinde kırmızı bir çerçeve ve siyah bir sembolden oluşur. Mecburiyet gösteren işaretler ise genel olarak mavi zemin üzerinde ok ve sembollerden ibarettir. TT-1 nolu Yol Ver işareti, beyaz zeminli ve kırmızı çerçeveli eşkenar üçgen bir levha olup, levha üzerinde herhangi bir sembol bulunmaz. Üçgenin tepe noktası aşağıya gelecek şekilde kullanılır. TT-2 nolu Dur işareti, kırmızı zemin rengi üzerinde beyaz harflerle yazılmış DUR yazısına sahip olup sekizgen şekillidir.

Standart bilgi işaretleri, genel olarak mavi zeminli dörtgen levhalar üzerinde oluşturulan beyaz zeminli ikinci bölümler ve siyah sembollerden ibarettirler.

Durma ve Park Etme İşaretlerinden P-1 ve P-2 nolu işaret levhaları daire şeklindedir. Bu işaretler mavi zemin üzerinde kırmızı bir çerçeve ve yasaklama gösteren kırmızı bir banttan oluşur. P-3a,b,c,d,e nolu işaret levhaları ise mavi zeminli dörtgen levhalar üzerinde beyaz sembollerden ibarettir.

Yapım Bakım ve Onarım Sahalarında kullanılan T ve TT grubu trafik işaretleri, sarı zemin renkli bir fon içerisinde olmak üzere mevcut standartlar ve renkleri aynen muhafaza edilmek kaydı ile uygulanacaktır.

19.2- BOYUTLAR DEĞİŞKEN STANDART BİLGİ LEVHALARINDA RENKLER

- Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dahil devlet ve il yollarında mavi zeminli, otoyollarda yeşil zeminli levhalar kullanılır. Bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler, belirtilen zemin rengi üzerinde beyaz renkle gösterilir.

- Turistik yollarda zemin rengi kahverengi olup, bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler beyaz renkte olacaktır.

- Belediyelerin bakım ağına dahil imar yolları ile İl Özel İdarelerinin bakım ağına dahil yollarda, beyaz zeminli levhalar kullanılır. Levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler siyah renkte olacaktır.

- Komşu ülkelerin isimleri ile yerleşim merkezleri, sarı zeminli levhalar üzerinde siyah harf, rakam ve bordürlerle gösterilecektir.

- Yapım, bakım ve onarım hizmetlerinin yürütüldüğü karayolu kesimlerinde, yapım, bakım ve onarım çalışmalarının trafik güvenliğine olumsuz etkisini asgari bir düzeye indirmek amacı ile kullanılan tüm trafik işaretlerinin zemin rengi, T ve TT grubu trafik işaretleri hariç sarı olacaktır. Bu amaçla kullanılacak tüm T ve TT grubu trafik işaretleri de, sarı zemin renkli bir fon içerisinde olmak üzere mevcut standartları aynen muhafaza edilmek kaydı ile uygulanacaktır.

20- TRAFİK İŞARET LEVHALARINDA KULLANILAN GERİ YANSITICI (REFLEKTİF) MALZEMELER

Bütün trafik işaret levhalarında geri yansıtıcı (reflektif) malzeme kullanılmalı veya bunlar aydınlatılmalıdır.

Karayollarında kullanılan geri yansıtıcı malzemeler özelliklerine göre üçe ayrılmaktadır.

1- Aydınlatılmamış karayollarında ve trafiğin yoğun olmadığı yollarda orta derecede yansıtma gücüne sahip **normal performanslı** geri yansıtıcı malzemeler kullanılmalıdır.

2- Otoyolların düşey işaretlemesinde, yüksek miktarda trafik akımı olan karayollarında, bakım onarım sahalarının işaretlenmesinde, yarı aydınlatılmış kesimlerde ve kaplama üstü yön levhalarında, **yüksek yansıtma gücüne sahip malzemelerin** kullanımı tercih edilmelidir.

3- Aydınlatılmış mahallerdeki işaretlemelerde, otoyollar üzerinde kullanılan kaplama üstü yön levhalarında ve çok fazla taşıt trafiğine haiz kesimlerde **yansıtma gücü çok yüksek malzemelerin** kullanımı tercih edilmelidir.

Geri yansıtıcı malzemelerden **flörasan** özelliğine sahip olanlar, kara noktaların (Yoğun kaza olan karayolları) ve bakım onarım sahalarının işaretlenmesi ile sisli kesimlerde tercih edilmelidir. **Flörasan özelliğe sahip reflektif malzemelerin, standart trafik işaret levhalarında (T-33 ve B-14a vb.) bordür olarak kullanılmaması gerekmektedir.**

Aynı yol kesiminde ve özellikle de aynı direk üzerinde değişik türden yansıtıcı malzemeden imal edilmiş trafik işaret levhalarının kullanılmamalıdır.

Trafik işaret levhalarının temiz ve iyi bir durumda tutulması gerekir. Levhaların yansıtma güçleri gerek gündüz, gerekse gece ortamında periyodik olarak ölçülmelidir. Ölçümler sonucu satıcı firmanın verdiği değerlerden daha düşük performans gösteren geri yansıtıcı malzemeye haiz trafik işaret levhaları ile amaca hizmet edemeyecek kadar hasarlı (çizik, çatlak, delik vs.) trafik işaret levhalarının yenileri ile değiştirilmesi gerekir.

21- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ MONTAJI

21.1- STANDART İŞARET LEVHALARININ MONTAJI

Standart trafik işaret levhaları, genel olarak yolun sağında ve yerleşim birimleri içinde yaya kaldırımından, yoksa banketten 2.00 metre yükseklikte, yerleşim birimleri dışında banketten 1.50 metre yükseklikte olacak şekilde monte edilmelidir. Ancak, T-28a, T-28b, T-29a, T-29b, T-30a, T-30b, T-33d, T-33e, T-33f, T-34a, T-34b, T-35 nolu işaret levhalarının konuldukları kesimde yerden yükseklikleri 60 cm.ye kadar düşürülebilir.

Aynı direk üzerinde birden fazla işaret levhası olması veya ilave panel kullanılması durumunda yükseklik alttaki işaret levhasından veya panelden ölçülmelidir.

21.1.1- Yerleşim Alanları Dışında Montaj

Yükseklikler, işaretin konulduğu tarafın banket iç kenarı üst kotundan alınacaktır.

B= l.50 m. (genel olarak)
B= l.00 m. (zorunlu durumlarda)

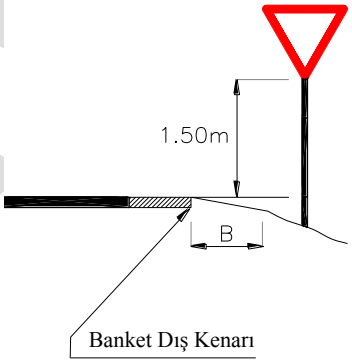

Aynı direk üzerinde iki levha yerleştirilmesi halinde, yükseklik alttaki levhanın alt kenarından ölçülmelidir.

B= l.50 m (genel olarak)
B= l.00 m (zorunlu durumlarda)

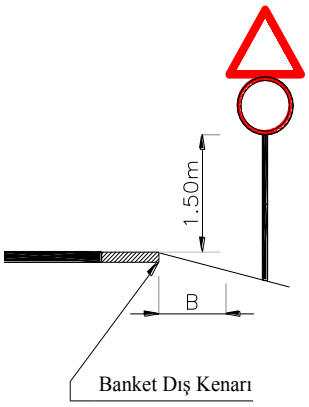

Not: (B) mesafesinin sağlanamadığı banket bulunmayan ve dik şevli kesimlerde, trafik işaret direği mümkün olduğunca yoldan uzaklaştırılarak monte edilmeli ve levha direğine deve boynu vb. şekiller verilerek (B) mesafesi sağlanmalıdır**.**

KGM

21.1.2- Yerleşim Alanları İçinde Montaj

a- Yaya kaldırımı üzerine yerleştirilmeyecekse

Yerleşim alanları içinde kullanılacak trafik işaret levhalarının mümkün ise yaya kaldırımı dışına yerleştirilmeleri gerekmektedir. Ancak, işaret levhasının yola uzaklığı 4.00 metreyi aşmamalı, işaret levhasını yola yakınlaştırmak için aşağıdaki alternatif çözümler düşünülmelidir.

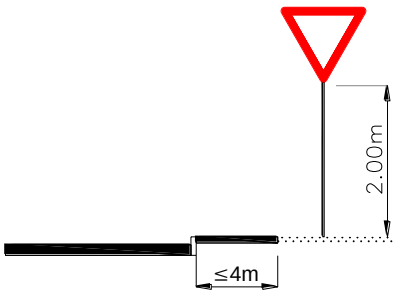

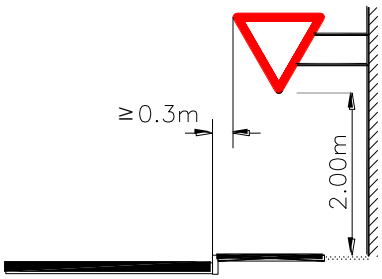

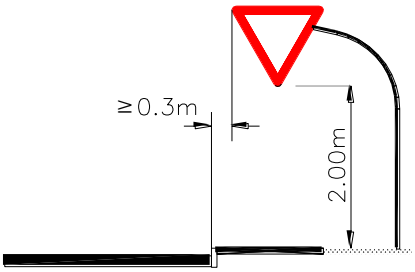

Alternatif olarak işaret levhaları, yol kenarındaki bir yapıya veya bir direk üzerine yerleştirilerek yaya kaldırımı üzerine gelecek şekilde bir konsol ile uzatılabilir. İşaret levhalarının bir konsol ile uzatılarak taşıt yolu üzerine gelecek şekilde monte edilmeleri durumunda, kaplama kotundan en az 5,50 metre yükseklikte olması gerekmektedir.

b- Yaya kaldırımı üzerine yerleştirilecekse

Yaya kaldırımı dışına yerleştirme olanağı bulunamaması halinde en yakın kenarları kaplama kenarına 0.30 metre olmak üzere yaya kaldırımı üzerine yerleştirilebilirler. Yerleşim alanları içinde her durumda levhaların yaya kaldırımından yüksekliği en az 2.00 metre olmalıdır.

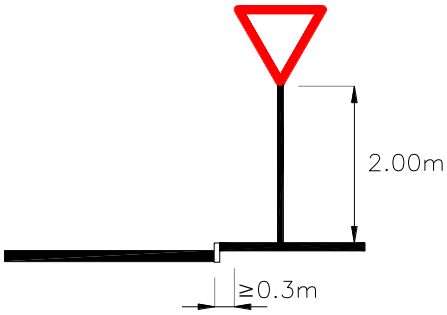

Aynı direk üzerinde iki levha yerleştirilmesi halinde, yükseklik alttaki levhanın alt kenarından ölçülmelidir. İşaret levhaları altında panel levha kullanılması durumunda da yükseklik en alttaki panel levhadan sonra ölçülecektir.

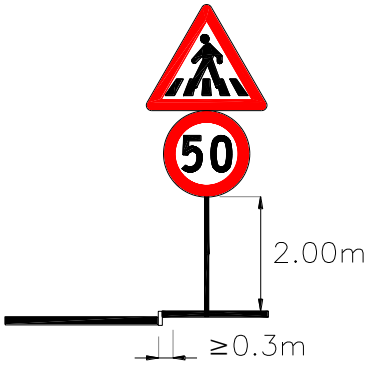

21.2- BOYUTLARI DEĞİŞKEN STANDART BİLGİ LEVHALARININ MONTAJI

- Yol Kenarında:

Genel olarak araçların seyrine göre taşıt yolunun sağında ve yerleşim alanları dışında kullanılan bu levhaların banket dış kenarına olan mesafeleri;

B= l.50 m (genel olarak)
B= l.00 m (zorunlu durumlarda) olmalıdır.

Yerleşim alanları içinde kullanılmaları halinde levhanın kaplamadan veya yaya kaldırımından yüksekliği en az 2.00 m olmalıdır.

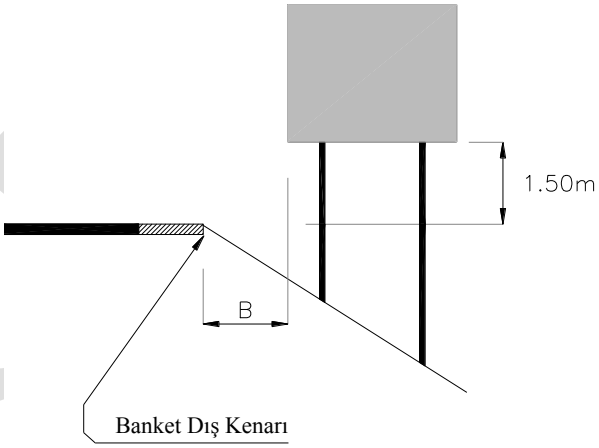

- Orta refüjlerde:

Genel olarak yerleşim merkezleri içinde orta refüjlerde bilgi levhalarının kullanılmasına gerek bulunmamaktadır. Diğer yol kesimlerinde kullanılmaları durumunda, levhanın kaplama kenarına ve kaplama kotuna olan mesafesi en az 1.50 metre olacaktır.

B= l.50m (genel olarak)
B= l.00m (zorunlu durumlarda)

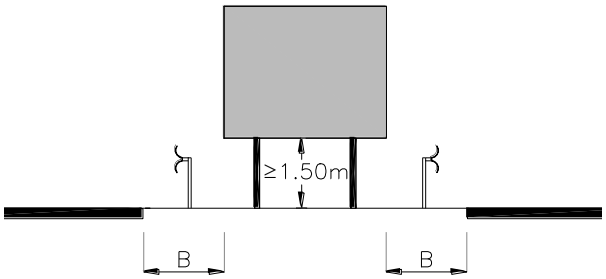

21.3- BİR KONSOLA ASILACAK İŞARET LEVHALARININ MONTAJI

Yoğun yerleşme merkezlerinde, kavşaklarda yönlendirme için kullanılacak Kavşak İçi Yön Levhalarının, montaj kolaylığı, yeknesaklığı ve işin tekniği yönünden yol kenarında veya ayrım adaları içerisinde bir konsol ile yükseltilerek taşıt yolu üzerine gelecek şekilde kullanılması durumunda, levhaların kaplama kotuna olan mesafesi H ≥ 5.50 metre olacaktır.

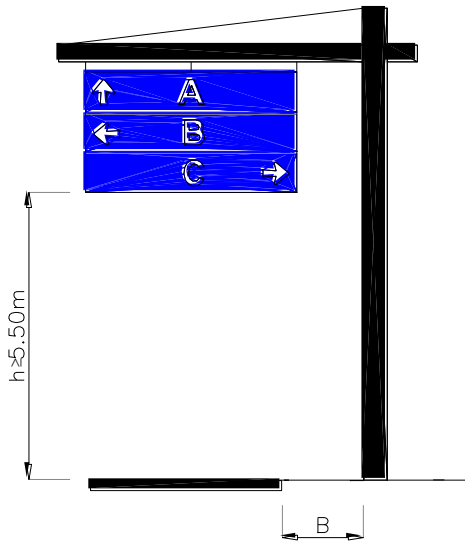

Konsolun kaplama kenarına mesafesi:

B = l.50 m (genel olarak)
B = l.00 m (zorunlu durumlarda)

21.4- KAPLAMA ÜSTÜ YÖN LEVHALARININ MONTAJI

Genel olarak ayrılma şeridinin tam bir şerit genişliğine ulaştığı kesimde kullanılması gereken bu levhaların alt kenarının kaplama kotuna mesafesi: H ≥ 5.50 metre

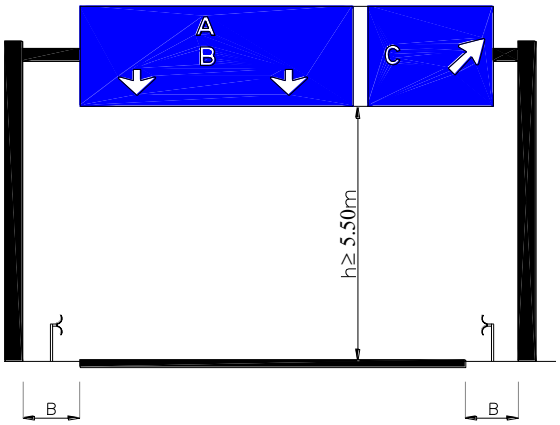

Konsolun kaplama kenarına mesafesi:

B= l.50 m (genel olarak)
B= l.00 m (zorunlu durumlarda)

22- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ MONTAJINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. İşaret levhalarının yerlerine konulması sırasında reflektif malzemenin yansıyarak sürücünün gözünü kamaştırmasının önüne geçmek amacıyla aşağıdaki şekillerde görüldüğü gibi 3° - 5° arasında değişen bir açı ile yerleştirilmesine dikkat edilmelidir. Bu açı genel olarak 3° olmalıdır.

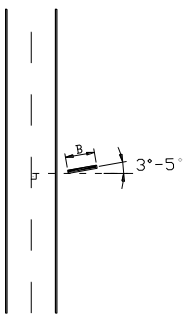

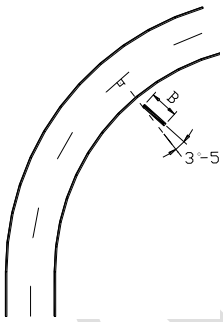

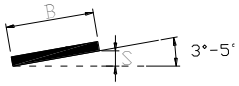

Büyük ebatlı bilgi levhalarında 3°-5° nin tayini için aşağıdaki formülden yararlanılır.

S (cm) = B (m) x (3 - 5)

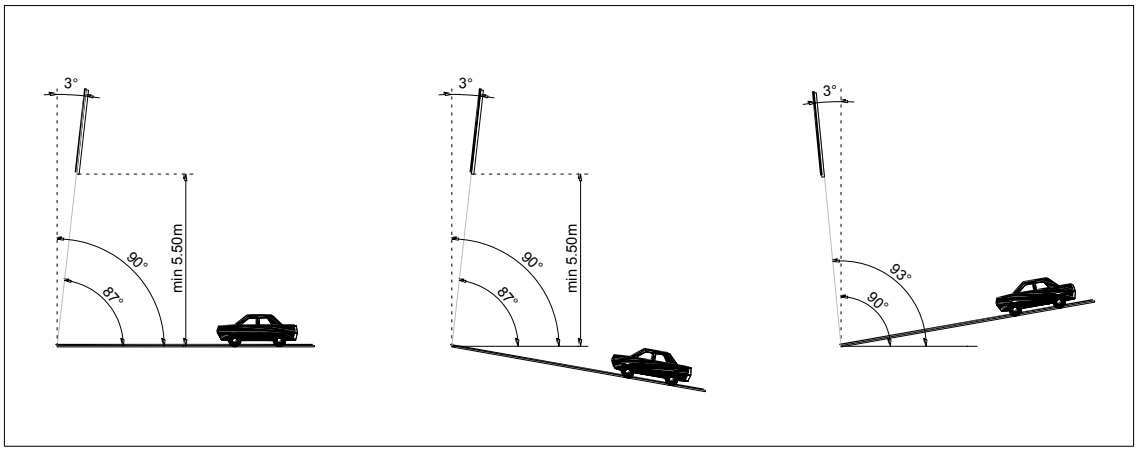

Düz ve çıkış eğimli yollarda kullanılan Kaplama Üstü Yön Levhalarının kaplama ile 87°, %2 den büyük iniş eğimli yollarda ise kaplama ile 93° lik açı yapacak şekilde monte edilmesi, levhanın daha iyi görünmesini sağlayacaktır.

2. Levha direkleri, yatay düzlem ile 90° lik açı yapmalı, sapmaların 1° den daha büyük olmamasına özen gösterilmelidir.

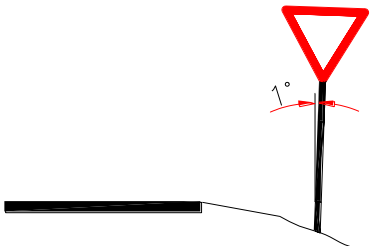

3. Trafik işaret levhalarının, otoyol ve devlet yollarının ana güzergahları üzerinde genel olarak birbirlerine 100 metreden daha yakına konulmamaları gerekmektedir. Bu mesafeden daha yakına levha konulmasının gerektiği durumlarda, söz konusu işaret levhası mümkün ise bir önceki veya sonraki trafik işaret levhasının monte edildiği direğe kaydırılmalıdır. Kavşak bağlantı kollarında ise iki levha arasındaki mesafe en az 50 metre olmalıdır. Bu mesafe zorunlu durumlarda, birbirlerinin görülmelerini engellememek koşuluyla 30 metreye düşürülebilir.

4. Standart işaret levhalarının yolun her iki yanında birden kullanılmaları halinde, soldaki işaret levhası sağdakine göre iki yönlü yollarda 10 metre, bölünmüş yollarda 20 metre geriye yerleştirilir.

5. Aynı trafik işaret direği üzerinde en fazla iki trafik işaret levhası ve varsa bunlarla ilgili paneller kullanılmalıdır.

6. Aynı sınıftaki trafik işaret levhalarının aynı direk üzerine monte edilmeleri halinde, bu levhalardan trafik güvenliği ya da trafik akışı bakımından en önemli olanının en alt konuma yerleştirilmesi gerekir.

7. İlave bir panelin doğrudan doğruya ait olduğu levhanın hemen altına monte edilmesi gerekir.

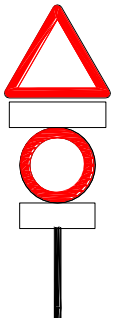

KGM

8. Aynı direk üzerine konulan levhalarda, cıvatadan tasarruf sağlamak bakımından üstteki levhanın altı ile alttaki levhanın üstü aynı cıvata ile monte edilmesi levhaların inanırlılığını azaltacağından bu şekil montajdan kaçınılmalıdır.

9. **Hiç bir Trafik Kontrol Cihazında ya da bu cihazın desteği üzerinde herhangi bir reklam ya da ticari mesaj, yahut da trafik kontrolü için gerekli olmayan herhangi bir mesaj bulunmamalıdır**.

10. Kontrol Kesim levhalarının trafik işaret levhaları ile aynı direk üzerinde kullanılması durumunda, kontrol kesim levhasının işaret levhasının paneli gibi algılanmaması bakımından işaret levhası ile kontrol kesim levhası arasında boşluk bırakılmalıdır.

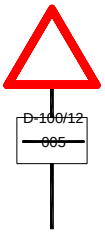

KGM

23- TEHLİKE UYARI İŞARETLERİ (T - GRUBU)

Genel:

Tehlike uyarı işaretleri, yol kullanıcılarını, yol üzerindeki bir tehlike konusunda uyarmayı ve bu tehlikenin özelliği konusunda bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Bu işaretler aynı zamanda, sürücülerin hızlarını düşürmelerini ve daha dikkatli seyretmeleri gerektiğini bildirir. Bu gruptaki işaretler genel olarak eşkenar üçgen içerisindeki sembollerle ifade edilir.

Tehlike uyarı işaretlerinin sayısı gereksiz olarak artırılmamalı ve sürücülerin tehlikeyi algıladıktan sonra gerekli tedbirleri almak için yeterli zamanı bulabilecekleri yerlere konulmalıdır. Bu yerler, sürücünün işareti görüp anlaması ve gereken önlemleri rahatça alabilmesi için yoldaki proje veya işletme hızına bağlı olarak tespit edilmekte olduğundan, genel olarak, kastettikleri tehlikeye aşağıdaki mesafelerde konulması gerekmektedir.

Tablo:9

Kırsal Alanlar:	**Konum**
Otoyollar ve bölünmüş yollar	Tehlikenin 200 - 250 metre önünde
Diğer yollar	Tehlikenin 150 - 200 metre önünde
Yerleşim Alanları:	**Konum**
İşletme hızının ≤ 50 km / h olduğu yerler	Tehlikenin 5 - 50 metre önünde
İşletme hızını > 50 km / h olduğu yerler	Tehlikenin 50 - 100 metre önünde

Özel durumlarda, tehlike uyarı işaretleri ile tehlike arasındaki mesafe, yukarıdaki tabloda verilen değerlerden daha fazla olabilir. Tehlike uyarı işaretinin konulmasında, Tablo:9 de verilen mesafelerden farklı bir mesafe uygulandığı takdirde, tehlike uyarı levhası ile tehlike arasındaki mesafenin ilave bir panelle (PL-2) belirtilmesi gerekir (Ör. 500 m). Ancak, tehlike uyarı işaretlerinin Tablo:9 de verilen değerlerde kullanılması durumunda ayrıca ilave panellerin kullanılmasına gerek bulunmamaktadır.

Yoldaki tehlikelerin bir sembolle ifade edilemediği diğer tehlikelerin gösterilmesi, (T-20) “Dikkat” levhası ve tehlikenin niteliği hakkında bilgi veren ilâve bir panelle yapılacaktır. Bu paneller de standartlaştırılmış olup (PL) grubu içerisinden amaca uygun mesaj seçilecektir.

Tehlike uyarı işaretleri, bölünmüş yollarda yolun solunda da kullanılabilir. **Ancak, T-15 nolu Yolda Çalışma işaret levhası ile trafik tanzim işaretlerinden TT-27 nolu Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır işaret levhası, bütün yollarda yolun hem sağında, hem de solunda kullanılmalıdır**. Ayrıca, işletme hızının ve

taşıt yoğunluğunun fazla olduğu yol kesimlerinde, TT-29 nolu Azami Hız Sınırlaması, B-14a nolu Yaya Geçidi ve B-14b nolu Okul Geçidi işaret levhaları yolun solunda da kullanılabilir.

Tehlike uyarı işaretleri, özellikle otoyol ve ekspres yollarda tekrarlanabilir. Bunların tekrarlanması halinde levha ile tehlikeli yol kesimi arasındaki mesafe, yukarıda sözü edilen (PL-2) ilave panelle gösterilir.

Yoldaki tehlikenin belirli bir süre devam etmesi (birbirini takip eden tehlikeli virajlar, uzun süre devam eden tehlikeli iniş veya çıkışlar gibi.) halinde, tehlikeli kesimin uzunluğunun gösterilmesi ilave panelle (PL-1) yapılmalıdır. Bu tehlikenin uzun süre devam etmesi durumunda (PL-1) ilave paneli ilgili işaret levhası ile birlikte belirli aralıklarla tekrar edilmelidir.

İşaretlerin belirttiği tehlikeler ortadan kalktığında, ilgili levhaların da kaldırılması mutlaka gereklidir.

Bir kavşağa yaklaşırken ayrılan yolda bulunan ve ön uyarı için işaret levhası konulamayacak kadar kavşağa yakın mesafede olan tehlikeler, o yola ayrılmadan önce bir tehlike uyarı işareti ile belirtilebilir. (Bkz. Şekil 1-2)

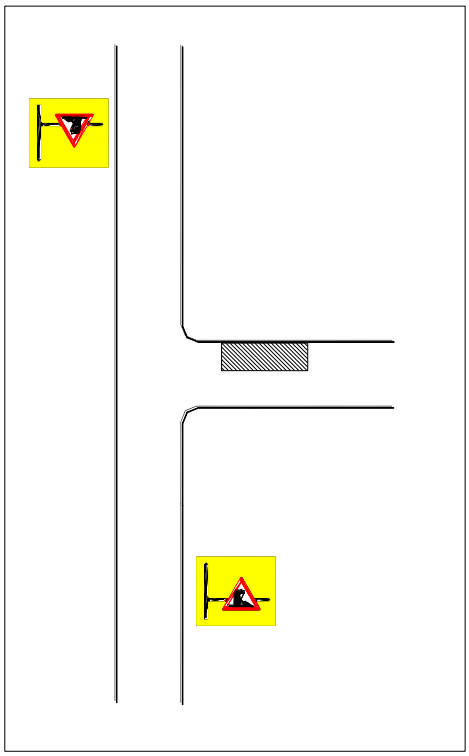

Şekil 1: Ayrılan yolda çalışma olduğunu gösteren uyarı levhası

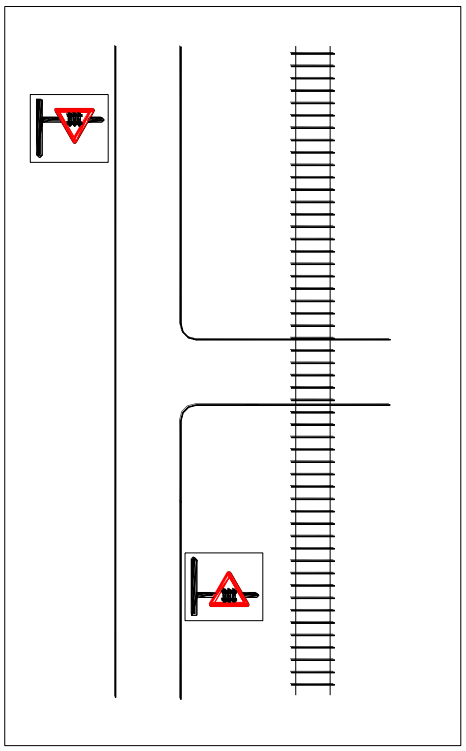

Şekil 2: Ayrılan yolda demiryolu hemzemin geçidi olduğunu gösteren uyarı levhası

TEHLİKELİ VİRAJLARIN (KURPLARIN) İŞARETLENMESİ

(T-1a) SAĞA TEHLİKELİ VİRAJ

(T-1b) SOLA TEHLİKELİ VİRAJ

(T-2a) SAĞA TEHLİKELİ DEVAMLI VİRAJLAR

(T-2b) SOLA TEHLİKELİ DEVAMLI VİRAJLAR

Tehlikeli viraj veya birbirini izleyen tehlikeli virajlar, yukarıda verilen işaret levhalarının uygun olanlarından birisi ile belirtilir. Levhanın dikileceği yer, kurbun tanjant noktasından itibaren Tablo:9 da verilen değerlerde olmalı ve levhanın konulduğu kesim dikkate alınarak, viraj veya virajların ilk dönüşü sağa ise (T-1a veya T-2a) nolu, sola ise (T-1b veya T-2b) nolu işaret levhalarından birisi konulmalıdır.

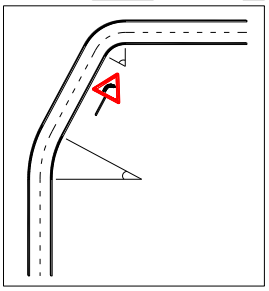

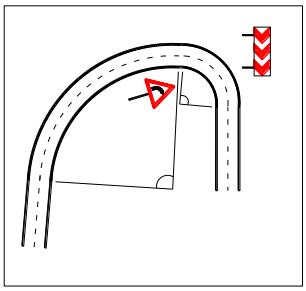

Tehlikeli viraj yön levhaları, her virajda kullanılmamalı, bu işaretler yolun genel yapısına göre kıyaslandığında özellikle tehlikeli bulunan virajlarda kullanılmalıdır.

Sağa - Sola Tehlikeli Devamlı Virajlar trafik işaret levhaları, yoldaki aliynman değişmelerinde, birbirini takip eden kurplar arasındaki tanjant uzaklığı, 900 mm. kenarlı levha kullanılması halinde 250 metre, 1350 mm. kenarlı levha kullanılması halinde 350 metreden yakın olduğu takdirde kullanılacaktır.

Tehlike uyarısı ikiden fazla viraj için geçerli ise, virajlı yol kesiminin uzunluğu ilave bir panel (PL-1) ile belirtilmelidir. (Örneğin 0.2 - 1.2 km şeklinde)

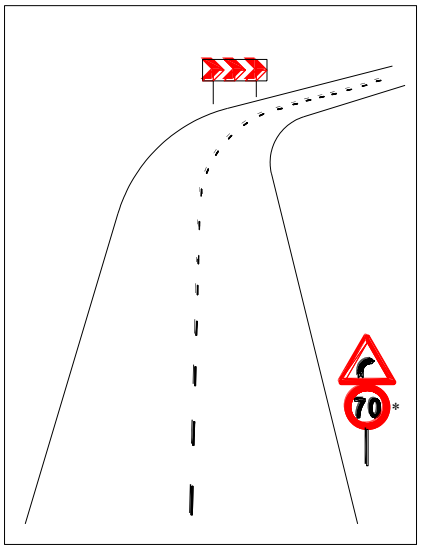

Şekil 3: Tehlikeli virajların işaretlenmesi ile ilgili örnek

Not: TT-29 nolu Azami Hız Sınırlaması levhası ile T-33 nolu Tehlikeli Viraj Yön levhası gerekli görülmesi halinde kullanılmalıdır.

TEHLİKELİ EĞİMLERİN İŞARETLENMESİ

(T-3a) TEHLİKELİ EĞİM (İniş)

(T-3b) TEHLİKELİ EĞİM (Çıkış)

Bu işaret levhaları, tehlikeli olduğu düşünülen iniş ya da çıkış eğimli yol kesimlerini gösterir ve özellikle kamyon vb. büyük araç sürücülerinin vites düşürmeleri gerektiğini bildirir. Uyarı levhası üzerinde belirtilen eğim derecesi, uyarıya konu olan yol kesiminin ortalama eğimi olmalıdır.

Tehlikeli eğim işaretleri, aşağıdaki tabloda belirtilen eğimlerde ve belirtilen mesafelerde de kullanılmalıdır:

Eğim	**5%**	**6%**	**7%**	**8%**	**9%**	**11%**	**13%**	**15%**
Uzunluklar	1000 m	600 m	300 m	250 m	150 m	130 m	110 m	60 m

Uyarının belli bir uzunluktaki iniş ya da çıkış eğimli yol kesimi için geçerli olması halinde, söz konusu mesafenin uzunluğu levha altında ilave bir panelle (PL-1) belirtilmelidir. (Ör: 500m - 1.5 km)

Uzun mesafeli eğimlerde bu işaret levhası belirli aralıklarla tekrar edilebilir.

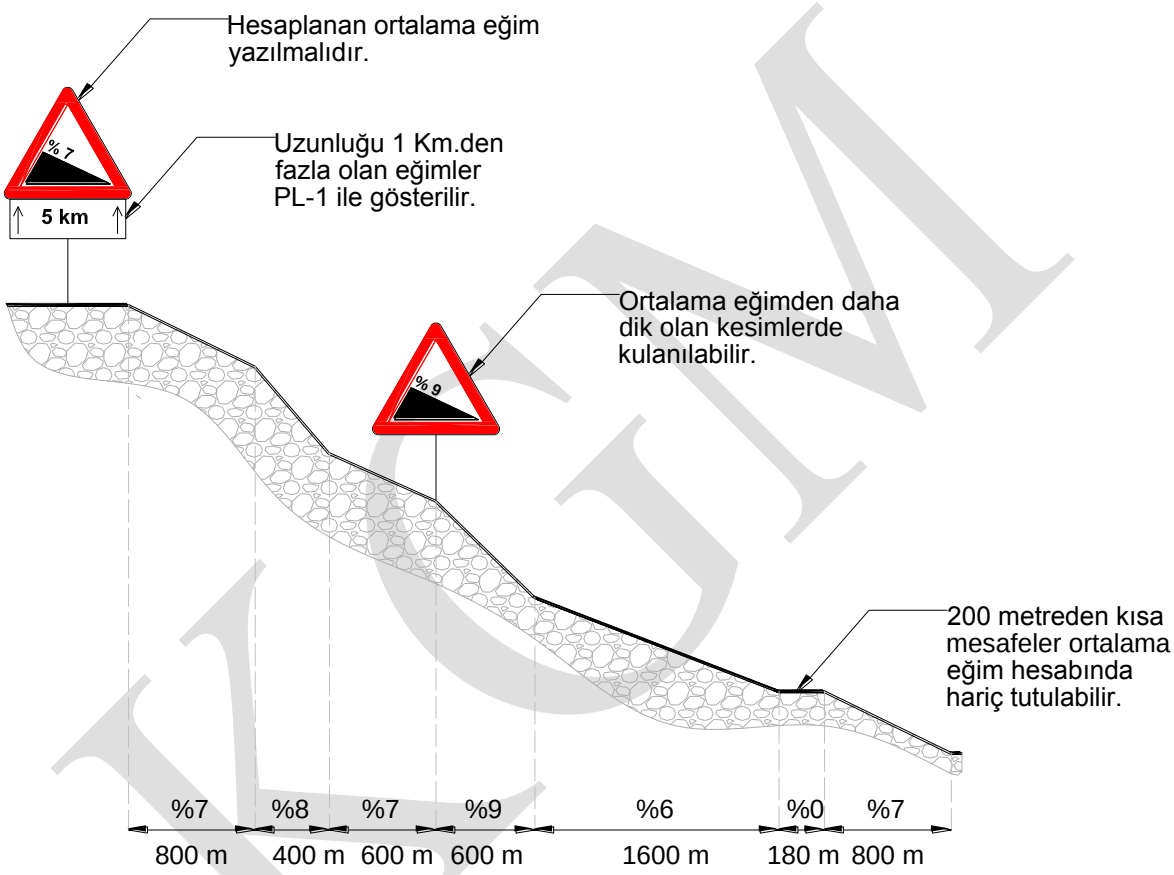

$$\text{ORTALAMA EĞİM: } \frac{7(800)+8(400)+7(600)+9(600)+6(1600)+7(800)}{800+400+600+600+1600+800} : \%7$$

KAPLAMADAKİ DARALMALARIN İŞARETLENMESİ

(T4-a) İKİ TARAFTAN DARALAN KAPLAMA	(T-4b) SAĞDAN DARALAN KAPLAMA	(T4-c) SOLDAN DARALAN KAPLAMA

Bu işaretler, devamlı veya geçici nedenlerle yol kaplamasının her iki taraftan veya sağdan-soldan önlem almaksızın yan yana geçemeyebilecekleri kesimleri belirtmek amacı ile kullanılmalıdır.

Bölünmüş yollarda yapılan çalışmalardaki daralmalarda ve bölünmüş yollardan iki yönlü yollara geçişlerdeki daralmalarda bu işaret levhaları kullanılmaz. Ancak, bölünmüş yollarda köprü ve benzeri nedenlerle bankette daralma varsa (YB-4a,b,c,d) nolu levhalar yerine (T-4a,b,c) nolu işaret levhalarından uygun olanı kullanılmalıdır.

Yoldaki daralma, uzun bir yol kesimi için geçerli ise, işaret levhasının altında uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır. (Örneğin 1 km gibi). Ayrıca, yol genişliğinin 5.50 metre ve daha az bir değere inmesi halinde kaplama genişliğinin ilave bir panel (PL-2) üzerinde belirtilmesi gerekir. (Örneğin 4.2 m gibi).

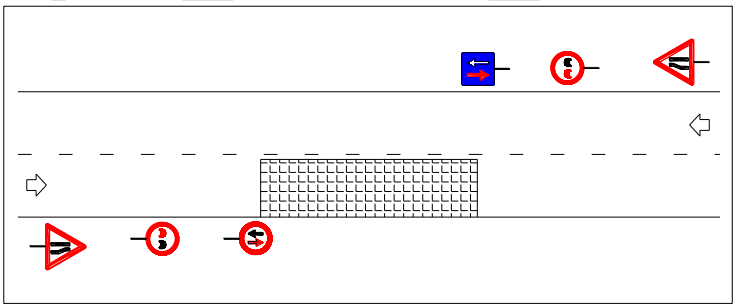

Şekil 4: Yolun bir kenarındaki daralmada işaretleme örneği (Bkz: TT-3 ve TT-37 nolu levha)

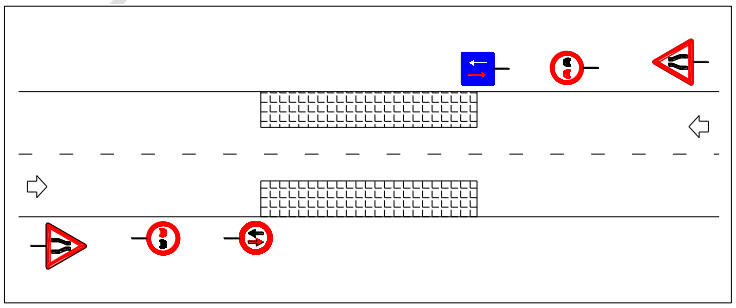

Şekil 5: Yolun her iki tarafındaki daralmalarda işaretleme örneği (Bkz: TT-3 ve TT-37 nolu levha)

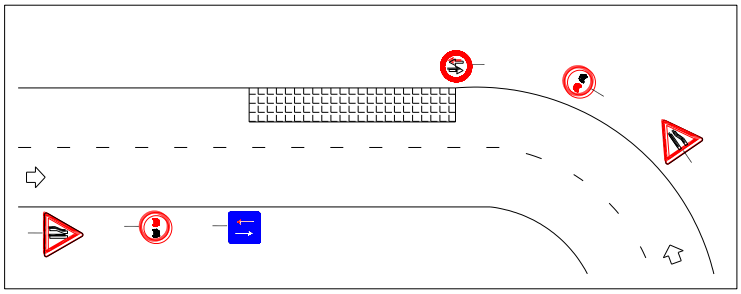

Şekil 6: Yolun bir kenarındaki daralmada işaretleme örneği (Bkz: TT-3 ve TT-37 nolu levha)

Not: Şekil 4 - 5 ve 6 da genel bir işaretleme gösterilmekte olup, yoldaki daralmalar konusunda daha detaylı işaretleme için Yol Yapım Bakım ve Onarımlarında Trafik İşaretlemesi kitabına bakınız.

(T-5) AÇILAN KÖPRÜ

Bu işaret levhası, karayolu üzerindeki trafiği engelleyecek şekilde açılabilen köprüleri bildirmek için kullanılabilir.

(T-6) DENİZ VEYA NEHİR KIYISINDA BİTEN YOL

Bu işaret levhası, yolun deniz ya da nehir kıyısında son bulduğunu ve taşıtların suya düşme tehlikesinin olduğu uyarısında bulunur. Bu işaret levhası rıhtımları belirtmek için de kullanılabilir.

KGM

(T-7) KASİSLİ YOL

Bu işaret levhası, taşıtların daha önceki yol şartlarına göre normal hızlarını düşürmedikleri takdirde, taşıtları tehlikeye düşürebilecek hendek, kasis, çukur ve benzeri üst yapı bozukluklarını uyarmak için kullanılır. Kaplama ile köprüler arasındaki trafik güvenliğini tehlikeye düşürebilecek kot farkları da bu işaret levhası ile bildirilebilir.

Eğer bozuk olan yol kesimi 100 metreden daha uzun ise bozuk olan kesimin uzunluğu ilave bir panelle (PL-1) gösterilmelidir. (Ör. 150-800 m gibi)

Gerekli görüldüğü hallerde bu işaret levhası, Azami Hız Sınırlaması levhaları ile birlikte kullanılabilir.

Bozuk olan yol kesimi onarıldıktan sonra bu işaret levhası derhal kaldırılmalıdır.

(T-8) KAYGAN YOL

Bu trafik işaret levhası, yol yüzeyinin kaygan olduğu hakkında uyarıda bulunur ve sürücülerin fren yapmamaları, hızlanmamaları ve ani manevralar yapmamaları gerektiğini bildirir.

Normal olarak bu işaret levhasının yol kaplamasının geçici olarak kayganlaştığı yerler ve/veya koşullarda uyarıda bulunmak için kullanılması gerekir. Bununla birlikte, kaplamadaki aşınma nedeniyle yağmurlu havalarda ya da siste kayganlaşan yol kesimlerinde, bu işaret kaplama yenileninceye kadar kalıcı olarak kullanılmalı ve PL-7 ilave bir panellerinden şemsiye figürlü olanı ile pekiştirilmelidir. Ancak, aşınma bulunmayan bir yol kesiminde, yağmur veya sis nedeniyle yolun kaygan olduğu işaret levhası ile belirtilmez. Ayrıca, kar nedeniyle kaygan yol işaret levhası kullanılmamalıdır.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır (Örneğin 200 m -1.5 km gibi).

Yoldaki geçici kayganlığın sona erdirilmesinden sonra bu levha derhal kaldırılmalıdır.

(T-9) GEVŞEK MALZEMELİ ZEMİN

Bu işaret levhası, taşıt yolu üzerinde gevşek malzeme olduğunu ve öndeki araçlardan taş sıçrayabileceğini bildirir.

Bu işaret levhası, sathi kaplama işlemi yapıldıktan sonra yol üzerinde gevşek malzeme kalmış olması halinde kullanılır. Ayrıca beklenmeyen bir şekilde gevşek malzeme ortaya çıkan diğer durumlarda da kullanılabilir.

Bu işaret levhası, yolun bir kesiminde normalden fazla miktarda gevşek malzeme olsa dahi, hiç bir zaman stabilize yollarda kullanılmamalıdır.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır (Örneğin 200 m -1.5 km gibi). Bu gibi hallerde uyarı her kilometrede ve kavşaklardan sonra tekrarlanmalıdır.

(T-10) GEVŞEK ŞEV

Bu işaret levhası, yarma şevinden taşıt yolu üzerine taş ve kaya parçaları yuvarlanabileceğini ve/veya kaplama üzerinde taş ve kaya parçaları olabileceğini gösterir. Sürücülerin bu işaret ile belirtilen kesime yaklaşırken yavaşlamaları ancak bu kesimde durmamaları ve park etmemeleri gerektiğini bildirir.

Yarma şevinin yola nazaran durumuna göre levha içindeki sembolün yönü değiştirilebilir.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır.

KGM

(T-11) YAYA GEÇİDİ

Bu işaret levhaları, ileride yaya geçidi olduğu uyarısında bulunur.

Bu işaret levhalarının, normal olarak şehir içlerinde B-14a nolu Yaya Geçidi levhasının ön uyarısı olarak kullanımına gerek bulunmamaktadır. Ancak, görüş koşulları sınırlı ise ya da işletme hızı 50 km/saatin üzerinde ise, bu işaret levhası kent içi alanlarda da kullanılabilir.

İşletme hızlarının yüksek olduğu kesimlerde yaya geçidi oluşturmak için işletme hızının 50 km / saat'e düşürülmesi gerekir. (Bkz. Şekil 7)

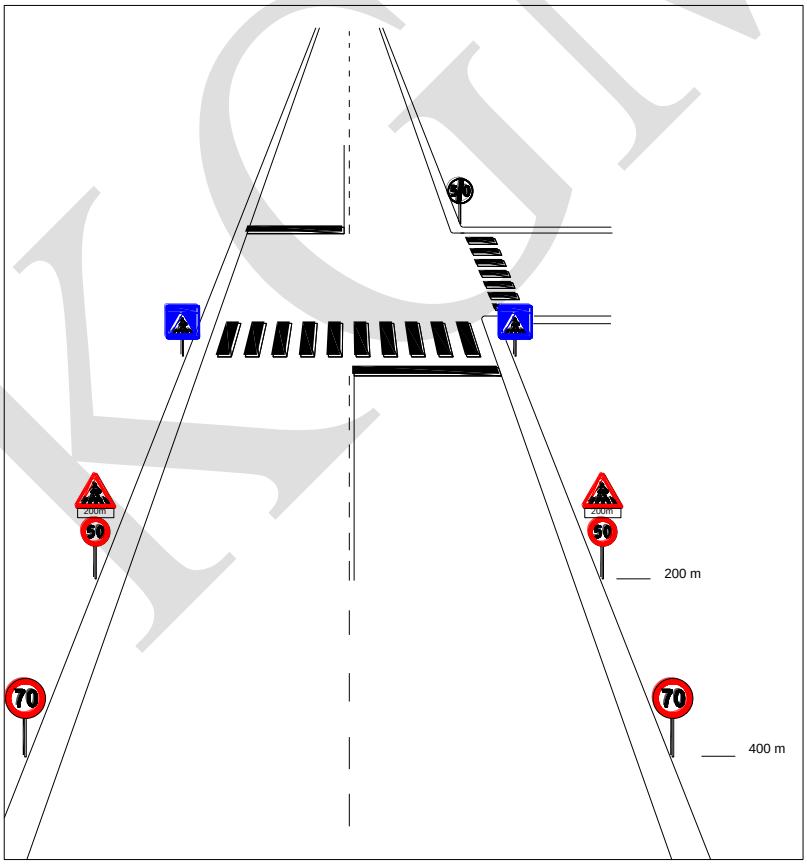

Şekil 7: İşletme hızının yüksek olduğu kesimlerde yaya geçidi işaretlemesi örneği

KGM

(T-12) OKUL GEÇİDİ

Bu işaret levhası, okul ya da oyun alanları gibi çocukların sık sık geçtiği yol kesimlerini belirtmek için kullanılır. Bu işaret levhasını gören sürücüler hızlarını düşürmeli ve ani bir duruş için hazırlıklı olmalıdırlar.

Bu işaret levhasının, sadece okul bahçeleri ya da oyun alanları çıkışlarının bir yol ya da cadde ile doğrudan bağlantılı olduğu durumlarda geçiş yerlerine konan B-14b nolu işaret levhasının ön uyarısı olarak kullanılması gerekir.

Hızın düşük olduğu şehir içi alanlarda, bu işaret levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır. Bu durumlarda, sadece B-14b nolu Okul Geçidi bilgi levhasının kullanılması yeterlidir. Bununla birlikte, görüş imkanı zayıf ise ya da işletme hızı 50 km/saatin üzerinde ise, bu işaretin kullanılması gerekir.

Çocuklar için yol güvenliğinin artırılması amacıyla bu tehlike uyarı işareti ile birlikte 30 km / saat gibi bir hız sınırı işareti de konulabilir.

(T-13) BİSİKLET GEÇEBİLİR

Bu işaret levhası, bir bisiklet yolunun bu işaretin konulduğu yola bağlandığını ya da bisikletlilerin yol eksenini dik olarak karşıya geçebilecekleri kesimleri belirtmek için kullanılabilir.

HAYVANLARIN GEÇEBİLECEKLERİ KESİMLERİN İŞARETLENMESİ

(T-14a) EHLİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR

(T-14b) VAHŞİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR

Bu işaret levhaları, yol üzerinde bir hayvan olabileceğini ve/veya hayvanların geçiş yaptıkları bir kesim olduğunu ve aynı zamanda kaplama üzerinde kir ve çamur olabileceğini belirtmek için kullanılır.

Ehli hayvanların geçiş yapabilecekleri kesimler (T-14a) nolu, vahşi hayvanların geçebilecekleri kesimlerde (T-14b) nolu işaret levhası ile belirtilmelidir.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır (Örneğin 200 m -1.5 km gibi).

(T-15) YOLDA ÇALIŞMA

Bu işaret levhası, ilerideki yol kesiminde yol çalışmasının olduğunu, kaplama üzerinde kir ve/veya çamur nedeniyle yol yüzeyinin kaygan olabileceğini belirtir.

Yolda çalışma işaret levhalarının her zaman, yolun her iki tarafına konulması ve bunların sarı zeminli dörtgen bir levhanın içinde olması gerekir.

Bu işaret levhasının konulduğu kesim ile çalışma mahalli arasındaki mesafe ilave bir panelle (500 m -1.5 km gibi) belirtilebilir.

Yolda yapılan çalışmaların kaza tehlikesini artırması nedeniyle, işaret levhalarının konulduğu yer ve durum son derece önemlidir. Bu bakımdan, tam olarak görülebilmeleri için en iyi konuma yerleştirilmeleri gerekir. Yolda çalışma olduğu uyarısında bulunan trafik işaret levhaları, daima temiz ve iyi durumda tutulmalıdır. Yansıtıcı yüzeylerinin hasar görmesi halinde bu levhalar yenisi ile değiştirilmelidir. Yukarıda sözü edilen bütün tedbirler önemli olup bunlara yolda çalışma yapılan kesimlerde kullanılan diğer trafik kontrol cihazları da dahildir.

KGM

(T-16) IŞIKLI İŞARET CİHAZI

Bu işaret levhası, ışıklı işaret cihazları ile kontrol edilen kavşakları belirtmek için kullanılabilir.

Bu işaret levhası, sürücülerin beklemedikleri kesimlerdeki ışıklı işaretle yönetilen kavşakları belirtmek amacıyla kullanılmalıdır. Dolayısıyla, normal olarak bu işaret levhasının ışıklı işaret cihazlarının yaygın olduğu şehir içinde kullanılmaması, şehirlere girişteki ilk ışıklı işaretle yönetilen kavşaklardan önce kullanılması gerekir.

Bu işaretin kullanıldığı kavşaklarda, ayrıca diğer kavşak uyarı işaretlerinin kullanımına gerek bulunmamaktadır.

Işıklı İşaret Cihazlarının Tesisi İçin Tavsiye Edilen Gerekli Koşullar:

1- Araç Sayıları:

Şehir içi yollarda;

- *Kavşak kollarındaki toplam araç sayısı 750 araç/saat ise, veya*
- *Tali yoldaki araç sayısı 175 araç/saat ise, veya*
- *Yaklaşım hızı 30 km/saat olduğunda, tali yolda 75 araç/saat ise,*

Şehir dışı yollarda;

- *Kavşak kollarındaki toplam araç sayısı 500 araç/saat ise, veya*
- *Tali yoldaki araç sayısı 125 araç/saat ise, veya*
- *Yaklaşım hızı 50 km/saat olduğunda, tali yolda 50 araç/saat ise,*

ışıklı işaret cihazı kurulabilir. Yukarıdaki trafik sayımları, günün belirli saatlerinde %50 veya daha fazla oranda azalıyorsa ışıklı işaret cihazları fasılalı yanıp sönecek şekilde çalıştırılmalıdır.

2- Yaya-Araç Sayıları:

Yaya ve araç trafiğinin en yoğun olduğu saatlerde tespit edilen yaya ve araç sayısı;

Şehir içi yollarda;

- *250 yaya/saat, 600 araç/saat ve yaklaşma hızı ≧20 km/saat olduğunda,*

Şehir dışında;

- *125 yaya/saat, 300 araç/saat ve yaklaşma hızı ≧45 km/saat olduğunda,*

ışıklı işaret cihazı kurulabilir.

3- Trafik Kazaları:

- *Bir yıl içinde, aynı kesimde 5 ve daha fazla kaza olması ve bu kazaların ışıklı işaret kullanılması durumunda önlenebileceğine kanaat getirilen kesimlerde,*

ışıklı işaret cihazı kurulabilir.

(T-17) HAVAALANI-HAVALİMANI (Alçak Uçuş)

Bu işaret levhası, karayolu üzerinden alçaktan geçen uçakların olabileceğini ve sürücülerin bu kesimlerde ani gürültülere karşı hazırlıklı olmaları gerektiğini bildirir.

Havaalanı levhası, havaalanı-havalimanı yakınlarındaki karayolları üzerinde, karayoluna yakın mesafede alçaktan uçan uçaklar olması durumunda kullanılabilir.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır.

İşaret levhası içindeki sembol ters çevrilebilir.

(T-18) YANDAN RÜZGAR

Bu işaret levhaları, sık sık yandan kuvvetli rüzgar esen yüksek köprüler, dolgular vb. yol kesimlerini belirtmek için kullanılabilir. Bu işaret levhası, aynı zamanda sürücülerin hızlarını düşürmeleri ve önlerindeki araçları geçmekten kaçınmaları gerektiğini bildirir.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır.

İşaret levhası içindeki sembol ters çevrilebilir.

KGM

(T-19) İKİ YÖNLÜ TRAFİK

Bu işaret levhası, iki yönlü trafiğin işlediği yol kesimlerini belirtir.

İki Yönlü Trafik levhası, tek yönlü yol kesiminin geçici ya da sürekli olarak iki yönlü yola dönüştüğü zaman kullanılır.

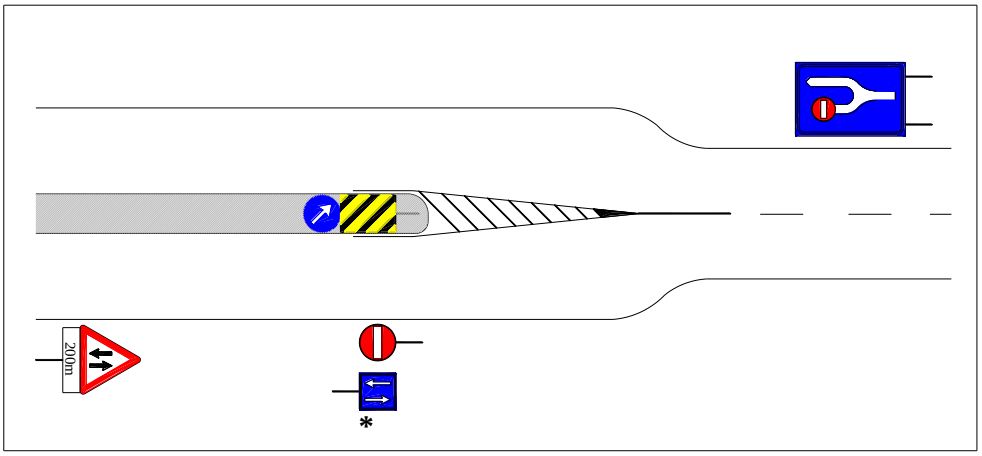

Şekil 8: Bölünmüş yoldan iki yönlü yola geçişlerde işaretleme örneği

Not :1- B-52 nolu işaret levhasının kullanımı için ilgili bölüme bakınız.
2- TT-4 nolu işaret levhası, orta refüjün yeterli genişlikte olması durumunda orta refüj üzerinde, yeterli genişlik yoksa yolun solunda kullanılmalıdır.

Gerek görülmesi durumunda bu işaret levhasının konulduğu kesim ile iki yönlü trafiğin başladığı yol kesimi arasındaki mesafe, PL-2 ilave paneli ile belirtilebilir.

(T-20) DİKKAT

Bu işaret levhası, tehlike uyarı işaretleri (T Grubu) ile belirlenen tehlikeler dışında kalan diğer tehlikeler hakkında uyarıda bulunmak amacıyla kullanılabilir.

Dikkat levhası ile belirtilen tehlikenin cinsi mutlaka ilave bir panelle belirtilmelidir.

Bu işaret levhası, tehlike uyarı işaretleri ile belirtilen tehlikelere veya trafik tanzim işaretleri ile verilen yasaklama ve kısıtlamalara dikkat çekmek için kullanılamaz. Ayrıca, tali yoldan veya bir mülkten çıkabilecek araçları uyarmak için de (İş Makineleri Çıkabilir – Askeri Araç Çıkabilir vb. gibi) bu işaret levhası kullanılmamalıdır.

(T-21) KONTROLSUZ KAVŞAK

Bu işaret levhası, ileride genel geçiş önceliği kuralının yürürlükte olduğu, diğer bir ifadeyle sağdan gelmekte olan araçların ilk geçiş hakkına sahip olduğu ve hızın düşürülmesi gerektiği kontrolsüz kavşakları bildirmek için kullanılabilir.

Kontrolsüz Kavşak levhası, aşağıdaki tabloda verilen görüş mesafelerinin sağlanması durumunda kullanılmayabilir.

İşletme Hızı (km/saat)	**Kavşağa kadar olan görüş mesafesi (metre)**
100	300
80	200
60	150
< 60	125

Yön levhalarından yararlanmak suretiyle kavşak hakkında bilgi verme olanağının da göz önünde bulundurulması gerekir. Yani kavşak yaklaşımında, bir kavşak öncesi yön levhası kullanılmış ise ayrıca bu işaret levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır.

KGM

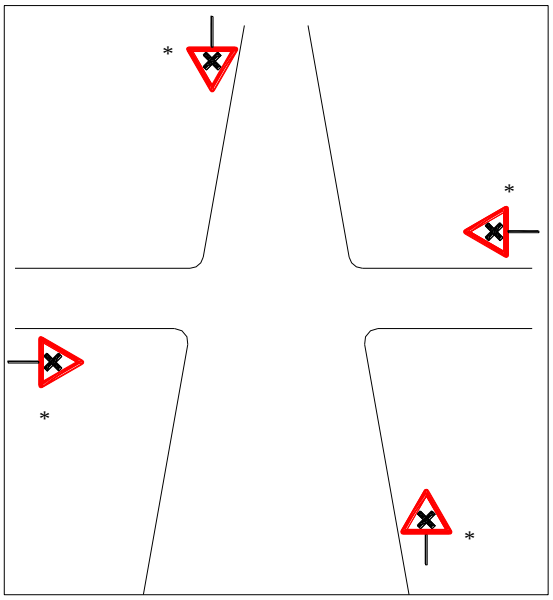

Şekil 9: Kontrolsüz dörtlü kavşakta işaretleme örneği

Not: Yukarıdaki tabloda belirtilen görüş mesafeleri sağlanabiliyorsa T-21 nolu levhaların kullanımları zorunlu değildir.

ANA YOL - TALİ YOL KAKŞAKLARININ İŞARETLENMESİ

(T-22a) **(T-22b)** **(T-22c)** **(T-22d)** **(T-22e)**

Bu işaret levhaları, bir tali yol kavşağına yaklaşılmakta olduğunu, bu işaretin kullanıldığı yoldaki trafiğin ilk geçiş hakkına sahip bulunduğunu ve tali yoldan yaklaşmakta olan sürücülerin ana yola girmeden önce yol vermelerinin veya durmalarının gerekli olduğunu bildirir.

Bu işaret levhalarının kullanıldığı kavşaklarda, tali yoldaki araç sürücüleri için TT-1 nolu Yol Ver veya TT-2 nolu Dur işaret levhalarından uygun olanı konulmalıdır.

Bu işaret levhaları, aynı zamanda öndeki taşıtı geçmenin yasak olduğunu belirttiğinden, bu işaret levhaları ile birlikte TT-27 nolu Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır işaret levhası kullanılmaz.

Ayrıca, ana yol üzerinde B-38 nolu Ana Yol işaret levhası ya da B-1a nolu Kavşak Öncesi Yön Levhası kullanılmışsa, bu levhaların kullanımına gerek yoktur. Ancak, bu işaretlerden hangisi kullanılırsa kullanılsın tali yolda TT-1 nolu Yol Ver veya TT-2 nolu Dur işaret levhalarından uygun olanı konulmalıdır.

Ana yol-tali yol kavşaklarının işaretlenmesinde kullanılacak sembol, yoldaki mevcut durumunu yansıtmalıdır. Yani ana yol, Şekil 10'da olduğu gibi ise bu işaret levhalarından uygun olanı kullanılabilir. Ancak, ana yolun doğru giden güzergah olmaması durumunda, bu işaret levhaları yerine uygun ilave panelle B-38 nolu Ana Yol işaret levhası kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 11)

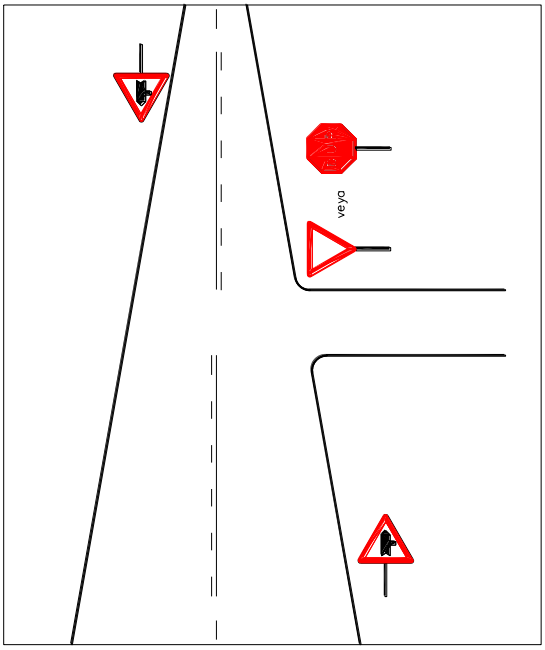

Şekil 10: Üçlü bir kavşakta ana yol-tali yol işaretlemesi örneği

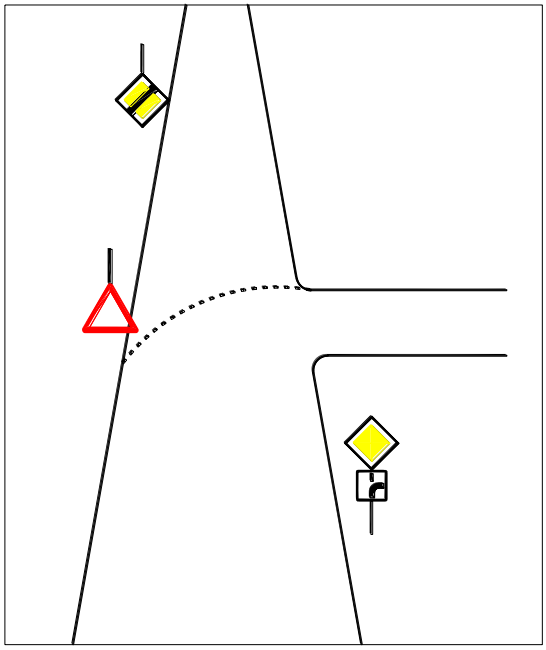

Şekil 11: Üçlü bir kavşakta ana yol-tali yol işaretlemesi örneği (Anayolun doğru giden güzergah olmaması durumunda)

Tablo:9 da verilen mesafe değerlerinin sağlanamadığı ardışık kavşaklarda T-22b ve T-22c nolu işaret levhaları yerine T-22d ve T-22e levhalarından uygun olanı kullanılmalıdır. Bu işaret levhalarının kullanıldığı kavşaklarda da, tali yolda TT-1 nolu Yol Ver ya da TT-2 nolu Dur işaret levhalarının kullanılması zorunludur. (Bkz. Şekil 10-11-12)

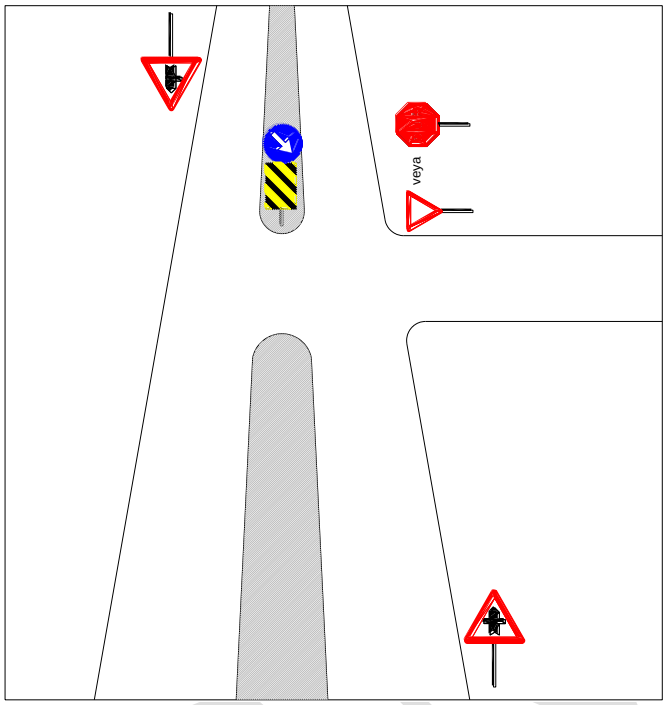

Şekil 12: Bölünmüş yolda ana yol-tali yol kavşağı işaretlemesi

BÖLÜNMÜŞ YOLA KATILIMLARIN İŞARETLENMESİ

(T-23 a) SAĞDAN ANA YOLA GİRİŞ **(T-23b) SOLDAN ANA YOLA GİRİŞ**

Bu işaretler, tek yönlü ve bölünmüş yola katılan yan yollar veya köprülü kavşakların bağlantı yollarını bildirmek için kullanılır. Aynı yönde birden fazla şeridi bulunan yollarda yolun yalnızca kastedilen kenarında kullanılması yeterlidir.

(T-24) DÖNEL KAVŞAK YAKLAŞIMI

Bu işaret levhası, ilerideki dönel kavşak olduğunu belirtmek amacı ile kullanılabilir. Bu tehlike uyarı işareti, görüş olanağının sınırlı olduğu ya da dönel kavşağın başka bir nedenden dolayı tehlike arz ettiği durumda kullanılabilir. Bu işaret levhasının kullanılmasının gerekli olup olmadığı değerlendirilirken T-21 nolu Kontrolsüz Kavşak işaret levhası kapsamındaki tablo haline getirilmiş olan değerler uygulanabilir.

Ayrıca yön levhalarından yararlanmak sureti ile de bir dönel kavşak hakkında bilgi verme imkanı göz önünde bulundurulmalıdır. Başka bir değişle dönel kavşak yaklaşımında kavşak öncesi yön levhası kullanılmış olması halinde bu işaret levhasının kullanımına gerek yoktur.

DEMİRYOLU GEÇİTLERİNİN İŞARETLENMESİ

(T-25) KONTROLLÜ DEMİRYOLU GEÇİDİ

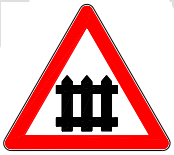

Bu işaret levhası, demiryolu hattının her iki tarafında bariyer veya benzeri bir sistemle kontrol edilen bir hemzemin geçit bulunduğunu bildirir.

Kontrollü Demiryolu Geçidi levhasının “Hemzemin Demiryolu Geçidi Yaklaşım Levhası” ile birlikte kullanılması gerekir. İlave bir uyarıya gerek görülmediği takdirde yolun sağında kullanılan T-28a nolu levhanın üstünde kullanılır. (Bkz. Şekil 13)

Demiryolu geçitlerinde kullanılan bariyer veya benzeri sistemler, münavebeli kırmızı ve beyaz veya kırmızı ve sarı reflektif şeritlerle açıkça belirlenmelidir.

Sürücülerin geçitten güvenli bir şekilde geçiş yapmalarını veya durup yol vermelerini sağlayacak görüş imkanı bulunmayan demiryolu geçitlerinin kontrollü hale getirilmesi zorunludur. Ancak, trenlerin oldukça yavaş seyrettiği veya karayolundaki trafiğin yoğun olmadığı geçitler kontrollü hale getirilmeyebilir.

KGM

(T-26) KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ

Bu işaret levhası, bariyersiz olan hemzemin geçit hakkında uyarıda bulunmaktadır.

Kontrolsüz Demiryolu Geçidi levhasının Hemzemin Demiryolu Geçidi Yaklaşım Levhası ile birlikte kullanılması gerekir. İlave bir uyarıya gerek görülmediği takdirde yolun sağında kullanılan T-28a nolu levhanın üstünde kullanılır. (Bkz. Şekil 13)

(T-27) KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ İŞARET LEVHALARI

T-27a

T-27b

Bu işaret levhalarının, demiryolu geçidinin tam konumunu göstermek üzere bariyeri olmayan (kontrolsüz) demiryolu hemzemin geçitlerinin her iki tarafına da konulması gerekir.

(T-27b) nolu işaret levhası sadece, demiryolu hattının en azından iki hattan oluşması halinde kullanılacaktır.

İşaret levhası yolun sağ tarafında kullanılacak ve en yakındaki demiryolu hattından 5.0 metre uzaklıkta olacaktır. Kaplamanın genişliğinin 5 metreden daha az olması halinde, işaret levhasının yolun solunda da kullanılmasına gerek yoktur.

Trenlerin yaklaşmakta olduğuna dair uyarıda bulunan bir ışıklı işaret cihazının ya da DUR levhasının olması halinde, bu işaret levhalarının ışıklı işaret cihazının olduğu direğe yahut da DUR levhasının olduğu direğe monte edilmesi gerekir. Demiryolu Hemzemin Geçit İşaret Levhasının montaj yüksekliği 1.20 metreden daha az olmaması gerekir.

Yeterli yer olmaması halinde, işaret levhası 90º çevrilerek monte edilebilir.

HEMZEMİN DEMİRYOLU GEÇİDİ YAKLAŞIM LEVHALARI

(T-28a-b) **(T-29a-b)** **(T-30a-b)**

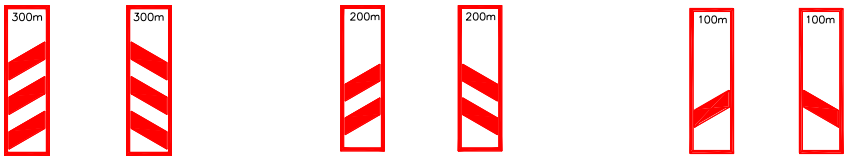

Bu işaret levhaları, uyarı levhalarının görünürlüğünü artırmak ve hemzemin geçide olan mesafeyi belirtmek amacıyla hemzemin geçitlerin yaklaşımında kullanılır.

(T-28a) ve / veya (T-28b) nolu levhaların, (T-25) nolu Kontrollü Demiryolu Geçidi ya da (T-26) nolu Kontrolsüz Demiryolu Geçidi işaret levhalarından uygun olan birisi ile bu işaret levhalarının altında kullanılmaları gerekir.

(T-29a) ve (T-29b) nolu işaret levhaları, (T-27) Kontrolsüz Demiryolu Geçidi uyarı levhasının bulunduğu yere 200 metre, (T-30a) ve (T-30b) nolu işaret levhaları ise bu levhaya 100 metre mesafede konulacaktır.

(T-28a), (T-29a) ve (T-30a) nolu işaret levhaları, yolun sağında kullanılacaktır. (T-28b), (T-29b) ve (T-30b) nolu yolun solunda kullanılacak işaret levhaları, sadece artırılmış uyarıya lüzum görüldüğünde kullanılmalıdır.

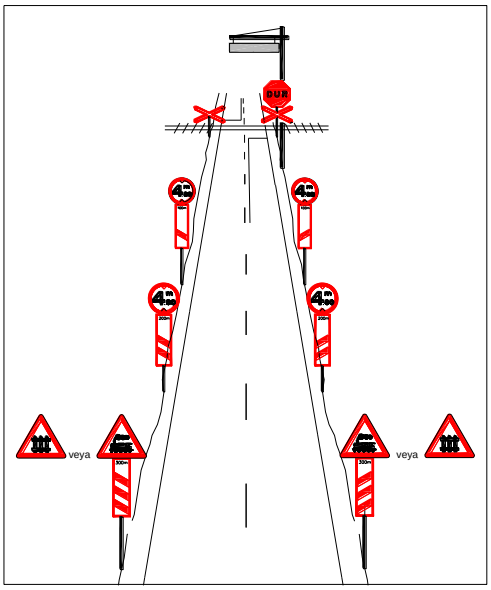

Şekil 13: Kontrollü veya Kontrolsüz demiryolu geçidinin işaretlenmesi

Not: Yolun solunda kullanılan işaretler, ilave uyarıya gerek görüldüğünde konulmalıdır. Geçit kontrollü ise T-25 kullanılmalı, kontrolsüz ise T-26 nolu işaret levhası kullanılmalıdır. Elektrik hattı yoksa TT-21 nolu işaret levhası ile gabari konsolunun ve geçit kontrollü ise T-27 nolu işaret levhasının kullanılmasına gerek yoktur.

KÖPRÜ BAŞI LEVHALARI

(T-31b) **(T-31a)**

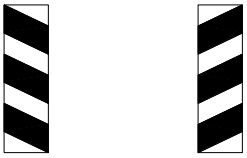

Bu işaret levhaları, köprüleri uyarmak için köprü korkuluklarına monte edilir.

Köprüde otokorkuluk vb. tedbirler ile trafik güvenliği artırılmışsa bu levhaların kullanıma gerek yoktur.

Bölünmüş yollarda, refüj aralığında köprü korkuluğu yoksa (T-31b) nolu levha kullanılmayacaktır.

(T-32) ENGEL

Engel İşareti, yolun geçici olarak tamamen taşıt trafiğine kapatıldığı durumlarda, TT-35a, TT-35b nolu işaret levhaları ile sarı veya kırmızı renkli flaşörlerle birlikte kullanılır.

TEHLİKELİ VİRAJ YÖN LEVHALARI

T-33a **T-33b** **T-33c**

Bu işaret levhaları, görüşü artırmak ve sürücülere daha iyi kılavuzluk sağlamak amacı ile güvenli seyir olasılığı bulunmayan keskin virajlarda, T-1a,b veya T-2a,b nolu işaret levhalarından sonra kullanılır. **Ancak, tehlikeli viraj yön levhaları her virajda kullanılmamalı, bu işaretler yolun genel yapısına göre kıyaslandığında özellikle tehlikeli bulunan virajlarda kullanılmalıdır**.

T-33a nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları, uzun ve tehlikeli virajların dış kenarında kullanılmalıdır. Bütün viraj boyunca levhanın açısı trafiğin akış yönüne bakıyor olmalıdır. İki yönlü yollarda, T-33a nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının her konumda çift olarak konulması ve trafiğin her iki istikametine de bakıyor olması gerekir. (Bkz. Şekil 15)

T-33b nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları devlet yollarında kullanılmakla birlikte yüksek hızlı il yollarında da kullanılabilir. Aynı amaca hizmet eden T-33c nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları ise sadece il yollarında kullanılır.

Görüşün kapalı olduğu yatay kurblarda, TT-27 nolu işaret levhası ile geçme yasağı uygulanır.

T-33a nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları, Şekil 14 de gösterilen ve yukarıda açıklanan esaslar dahilinde kullanılır. Bu işaret levhasına olan ihtiyaç, yol kenar dikmelerinin gerektiği şekilde kullanımı ile azalacaktır.

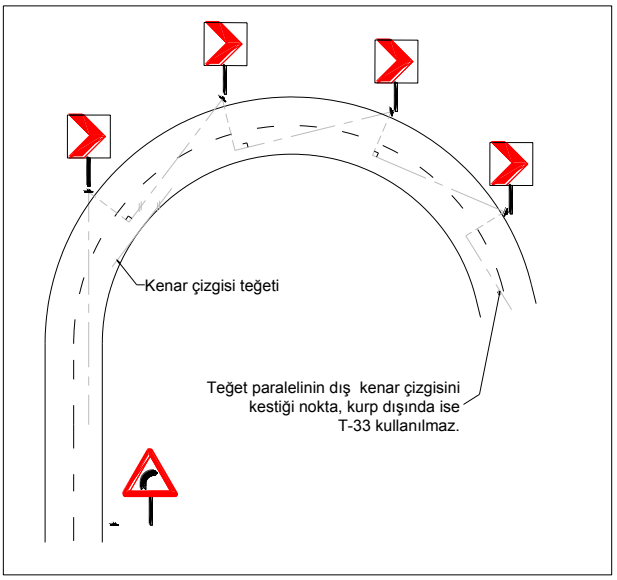

Şekil 14: Yatay kurblarda T-33a levhasının yerleştirme esaslarını gösteren örnek

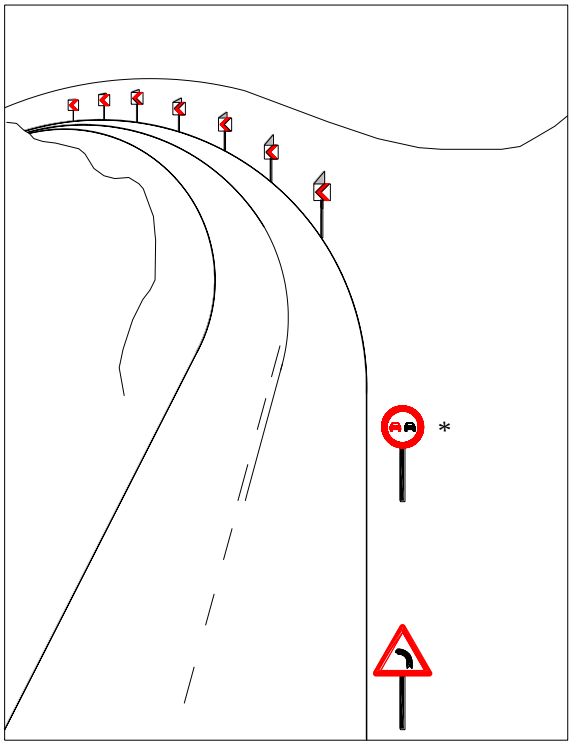

Şekil 15: T-33a nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının geniş yarı çaplı bir virajda ve her iki yöndeki taşıt trafiğine de hitap edecek şekildeki kullanımı.

Not: 1- İlk kullanılan T-33a nolu levha yerine T-33b veya T-33c nolu levha kullanılabilir.
2- TT-27 nolu işaret levhası gerekli ise kullanılacaktır.
3- Gerekli görülürse TT-29 nolu işaret levhası kullanılabilir (Şekil 15, Şekil 16, Şekil 18 ve Şekil 19).

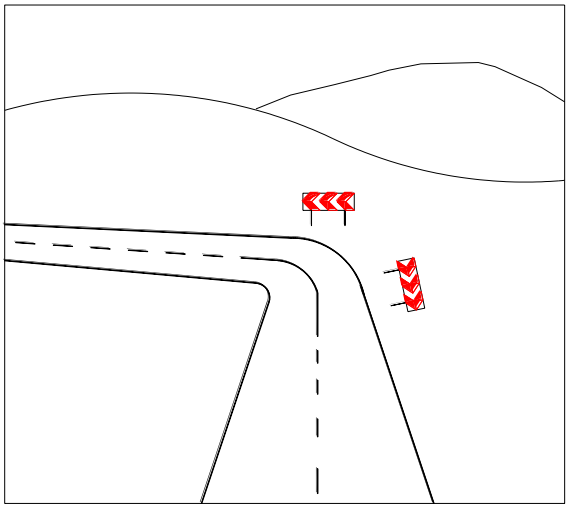

Şekil 16: Dar yarıçaplı keskin bir virajda T-33b veya T-33c nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının kullanımı.

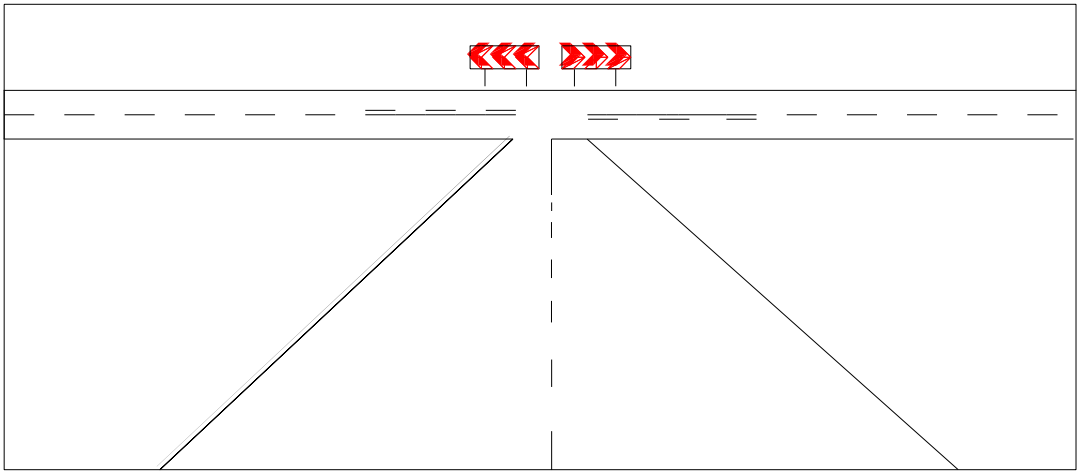

Şekil 17: Bir yön göstericinin bulunmadığı T kavşaklarda, Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının yön gösterici olarak kullanımına ilişkin örnek. (İşaret levhasının bu şekilde kullanılması durumunda, levha ebatları T-33b nolu levhanın yarısı kadar olacaktır.)

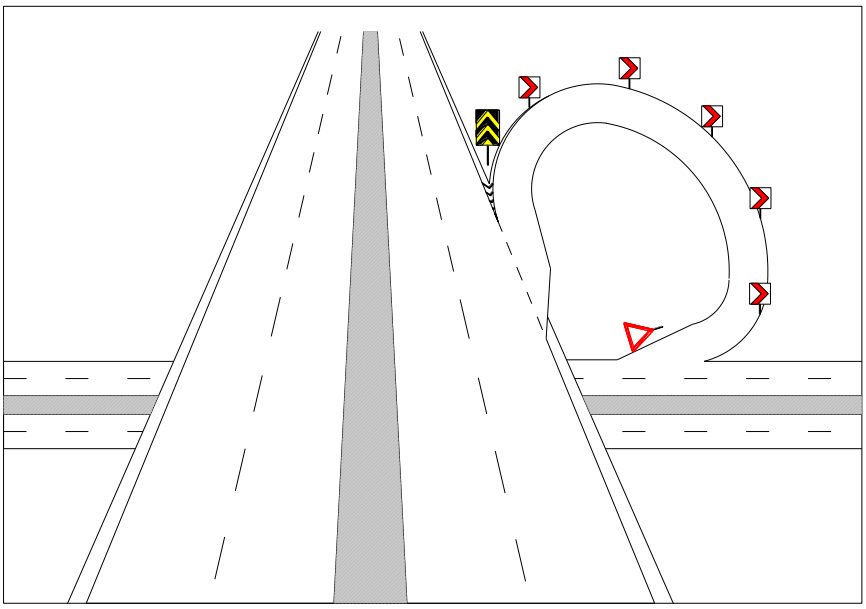

Şekil 18: T-33a nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının bir köprülü kavşak varyantında kullanımına ilişkin örnek.

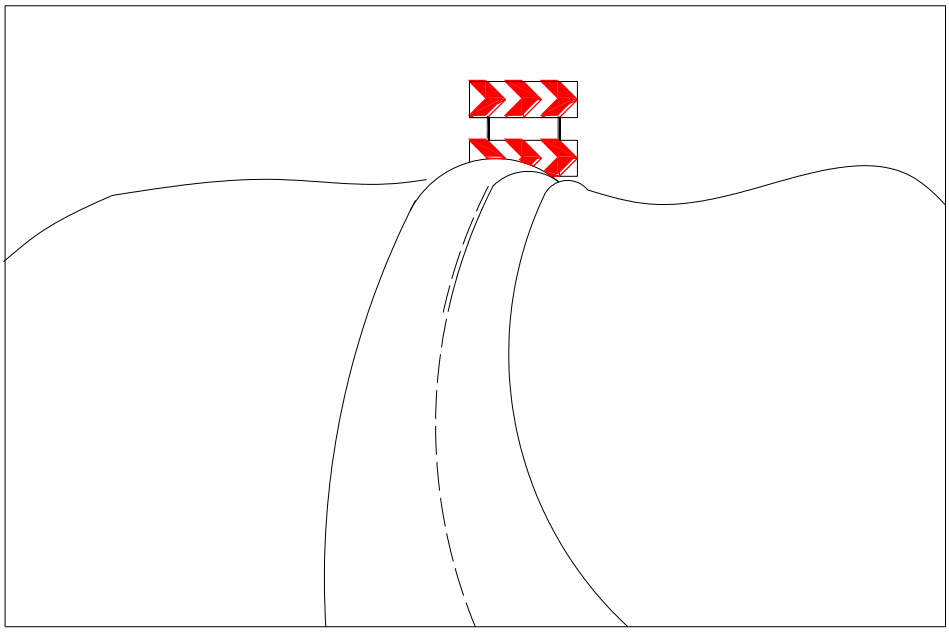

Şekil 19: Düşey bir kurbun devamındaki yatay bir kurbun işaretlenmesinde sürücülerin önceden önlem almalarının sağlanması amacıyla, T-33b veya T-33c nolu işaret levhaları yükseltilmiş direkler üzerine konulmalıdır. (Bu kesimlerde iki işaret levhası, aralarında 40-50 cm. mesafe bırakılarak üst üste kullanılabilir.)

ONARIM YAKLAŞIM LEVHALARI

T-33d T-33e T-33f

Bu işaret levhaları, kaplamanın sürücülerin rahatça göremeyecekleri şekilde daraldığı kesimlerin ve çalışma mahallerinde yol üzerindeki yada yolun hemen yanındaki engellerin işaretlenmesi amacıyla kullanılır.

Onarım Yaklaşım Levhalarından T-33d nolu işaret levhası, daralmanın sağda olması halinde, T-33e nolu işaret levhası daralmanın solda olması halinde kullanılır. T-33f nolu işaret levhası ise her iki durumda da ters çevrilmek suretiyle kullanılabilir. Şekil 20'de kaplamanın sağ taraftan daralması durumunda T-33d nolu Onarım Yaklaşım Levhasının kullanımına ilişkin bir örnek bulunmaktadır.

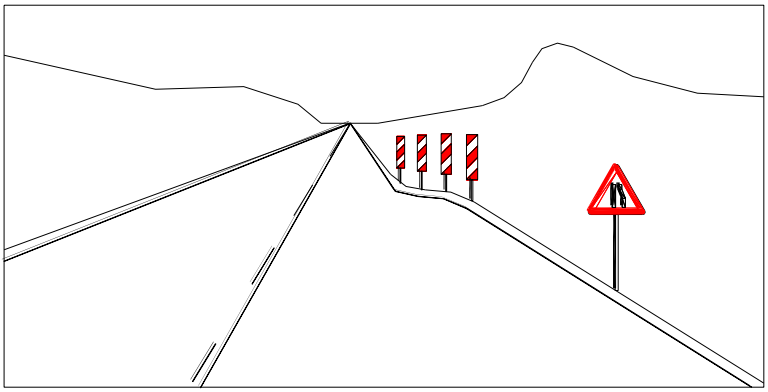

Şekil 20: Onarım Yaklaşım Levhasının kullanımına ilişkin örnek.

REFÜJ BAŞI EK LEVHALARI

(T-34b) **(T-34a)**

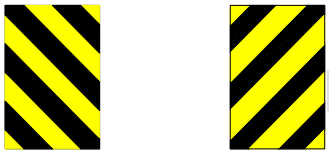

T-34a nolu işaret levhası, yoldaki veya yol kenarındaki (ör: köprü ayakları) bir engelin önüne, engelin solundan geçilmesi gerektiğini bildirmek için kullanılır.

T-34b nolu işaret levhası ise, yoldaki veya yol kenarındaki (ör: köprü ayakları) bir engelin önüne, engelin sağından geçilmesi gerektiğini bildirmek için kullanıldığı gibi, bölünmüş yollarda refüj başlarını uyarmak için TT-36a nolu Sağdan Gidiniz levhaları altında, bu levhanın anlamını ve etkinliğini artırmak amacıyla da kullanılır.

Refüj Başı Ek Levhası (T-34b), her refüj başında kullanılmamalı, sadece tehlike arz eden kesimlerde TT-36a nolu levhanın verdiği mesajı güçlendirmek amacı ile kullanılmalıdır.

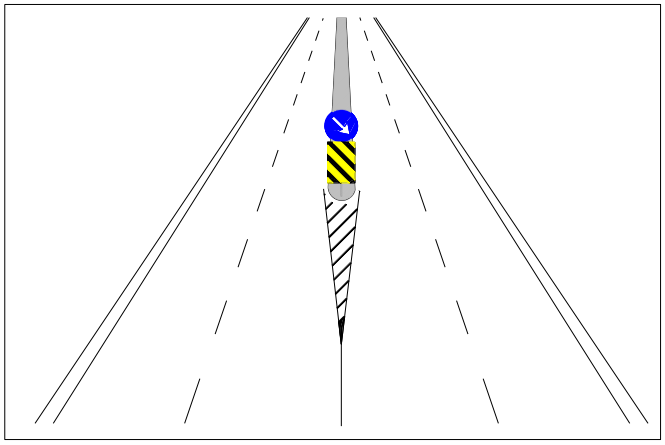

Şekil 21:Refüj Başı Ek Levhasının kullanımına ilişkin örnek

(T-35) DÖNÜŞ ADASI EK LEVHASI

Bu işaret levhası, ana güzergahtan sağa dönüşle ayrılan trafiği uyarmak amacı ile Kavşak İçi Yön Levhaları ve TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz levhalarının altında kullanılabileceği gibi yalnız başına da kullanılabilir. (Bkz. Şekil 22)

Dönüş Adası Ek levhası, adı geçen levhaların altında, fiziksel buruna çarpma olasılığını düşürmek amacıyla, yavaşlama şeridi bulunan kesimlerde kullanılmalıdır. Ancak, çarpma olasılığının zayıf olduğu kesimlerde Kavşak İçi Yön Levhaları ve TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz levhaları yalnız başına kullanılabilir.

TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz işaret levhasının ana yol ile çıkış rampası arasındaki dönüş adasının işaretlenmesinde kullanılmaması gerekir. Bu gibi yerlerde, T-35 nolu Dönüş Adası Ek Levhası ile gerekirse kavşak içi yön levhasının kullanılması gerekir.

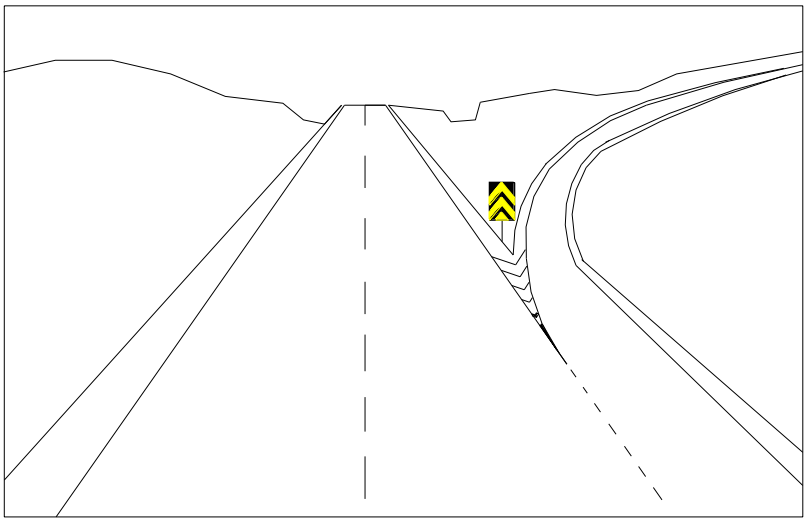

Şekil 22: Dönüş Adası Ek Levhası kullanımına ilişkin örnek

(T-36) DÜŞÜK BANKET

Bu işaret levhası, kaplama ile banket arasındaki trafik güvenliğini tehlikeye atacak seviye farklarını uyarmak için kullanılır. Bu işaret levhası, ayrıca yumuşak banketi uyarmak içinde kullanılabilir.

Bu işaret levhası hiç banket bulunmayan veya dar olan banketin devamındaki dik şevleri işaretlemek amacıyla kullanılmamalıdır.

Bu işaret levhasının altında kullanılacak süreklilik ilave paneli (PL-1) ile düşük banket uzunluğu belirtilebilir.

(T-37) GİZLİ BUZLANMA

Bu işaret levhası, seyir halinde bulunulan yolun diğer kesimlerine nazaran önceden beklenilmeyen ve tahmin edilemeyen buzlanmalar olabileceğini bildirir.

Bu işaret levhası, köprü üstleri, güneş görmeyen yamaçlar ile nemli yerlerde oluşabilecek ve seyir halinde bulunulan yolun, diğer kesimlerine nazaran önceden fark edilemeyen, ancak ilgililer tarafından yapılan araştırmalara ve gözlemlere dayalı olarak gizli buzlanma olduğu belirlenen kesimleri bildirmek amacıyla kullanılmalıdır.

Bu işaret levhasının altında kullanılacak süreklilik ilave paneli (PL-1) ile gizli buzlanma olasılığı bulunan yol kesiminin uzunluğu belirtilebilir.

Bu işaret levhaları, Ekim-Nisan ayları arasında kullanılabilir.

KGM

24- TRAFİK TANZİM İŞARETLERİ (TT – GRUBU)

Genel:

Trafik Tanzim İşaretleri, yol kullanıcılarını uymaları gereken özel yükümlülükler, çeşitli yasaklama ve kısıtlamalar hakkında bilgilendirmek için kullanılır.

İlave bir panel üzerinde aksi belirtilmedikçe, işaret levhası ile belirtilen yasaklama ve kısıtlama, levhanın dikili olduğu noktadan itibaren başlar ve aksini belirten bir işaret levhasına kadar ya da bir sonraki kavşağa kadar sürer. Belirtilen yasaklama veya kısıtlamanın kavşaktan sonra da geçerli olmaya devam etmesi gerekiyorsa işaret tekrarlanmalıdır.

Bir meskun mahal işaret levhası ile birlikte kullanılan Trafik Tanzim İşaretleri, meskun mahaldeki yolun belirli kesimlerinde öteki işaretlerle farklı bir kuralın bildirilmesi dışında bu kuralın, bütün meskun mahal boyunca geçerli olduğu anlamını taşır.

Trafik Tanzim İşaretleri, yol kullanıcıları tarafından kolayca görülebilecek ve anlaşılabilecek biçimde monte edileceklerdir. Bu trafik işaret levhalarının temiz ve iyi durumda tutulması gerekir.

Trafik Tanzim İşaretleri, öncelik bildiren işaretler, yasaklama ve kısıtlama bildiren işaretler ve Mecburiyet bildiren işaretler olmak üzere üç gurupta incelenebilir.

TT-1 nolu Yol Ver, TT-2 nolu Dur, TT-3 nolu Karşıdan Gelene Yol Ver trafik tanzim işaretleri ile bilgi işaretlerinden B-37 nolu Önceliği Olan Yön, B-38 nolu Ana Yol ve B-39 nolu Ana Yol Sonu işaret levhaları öncelik bildiren işaret levhalarıdır. TT-4 ‘den TT-35 ‘e kadar olan işaret levhaları yasaklama ve kısıtlama bildirirler. TT-35 ‘den TT-42 ‘ye kadar olan mavi zeminli işaret levhaları ise mecburiyet bildiren işaretlerdir.

Aşağıda belirtilen durumlar haricinde, Trafik Tanzim Levhalarının şekli, beyaz zemin üzerinde siyah sembollerden oluşan bir yuvarlaktan ibarettir. Bordür ve kullanılması halinde yasak çizgileri kırmızı renklidir.

Dur işaret levhası, beyaz kenarlı kırmızı zemin üzerinde beyaz renkli DUR mesajının olduğu sekizgen şekle sahiptir.

Yol ver işaret levhası, tabanı yukarıya tepesi aşağıya bakan eşkenar üçgen şeklinde olup, rengi beyaz, bordür ise kırmızıdır.

Bütün Yasaklama ve Kısıtlamaların Sonu, Hız Sınırlaması Sonu, Geçme Yasağı Sonu işaret levhalarının zemin rengi beyaz olup, bordür (TT-32 ‘de yok), sembol ve rakamlar siyah renklidir. Bu işaret levhalarında kullanılan çapraz bantta siyah renkli olup genel olarak sağdan sola doğru eğimlidir.

Mecburi Yön Levhaları zemini mavi, sembolleri beyaz renklidir.

24.1- ÖNCELİK BİLDİREN TRAFİK İŞARET LEVHALARI

(TT-1) YOL VER

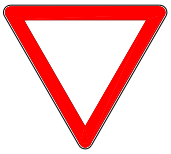

Bu işaret levhası, ana yol-tali yol kavşaklarında, tali yoldan kavşağa yaklaşmakta olan sürücülerin gerekmediği durumlarda kavşakta durmaksızın, ana yolda seyretmekte olan araçlara yol vermesi gerektiğini belirtir.

Konum:

Bu işaret levhasının normal montaj yeri kavşak girişinde, varsa yaya geçidinden önceki yol ver çizgisinin bulunduğu yerdir. Bu levhanın, kavşağa 25 metreden daha uzak bir yere konulmaması gerekir.

Yol Ver İşaret Levhasının Kullanılacağı Durumlar:

- Motorlu araçlardan soldakinin sağdaki araçlara ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği genel kuralının işe yaramayacağı, fakat yaklaşmakta olan başka bir taşıt yoksa DUR komutunun gerekli olmadığı kavşaktaki tali yol üzerinde,
- Ana yolla kavşak teşkil eden, ancak trafiğin durmasını gerektirmeyecek derecede görüşün açık olduğu tali yollarda,
- Bir otoyol ve ekspres yola giriş rampası üzerinde,
- Yeterli hızlanma şeritlerinin bulunmadığı ekspres ve otoyol girişlerinde,
- Sağa dönüşleri bir ada ile korunmuş olan kavşaklarda sağa dönen trafiğin ana yola dahil olmasından önce, (yeterli hızlanma şeridi yoksa)(Bkz.Şekil 27)
- Mühendislik etütlerinin bir yol ver işaretinin kullanılmasının gerekli olduğunu gösterdiği diğer herhangi bir durumda.

Bu işaret levhasının patikalar ya da ana yola çıkan toprak yollar üzerinde kullanılmasına gerek yoktur. Zira bu tür patika ve toprak yollar üzerinde bulunan yol kullanıcılarının her zaman için ana yol üzerindeki taşıtlara yol vermesi gerekir.

Bu işaret levhası aynı zamanda ilerideki kavşakta yol vermenin gerekli olacağına dair ön uyarı levhası olarak da kullanılabilir. Bu gibi hallerde, Yol Ver levhası üzerine, erken uyarı noktası ile kavşak arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel (PL-2) konulması gerekir.

Yol Ver İşaret Levhasının Ön Uyarılı Olarak Kullanılacağı Durumlar:

- 80 km / saat 'in altındaki bir hız sınırında Yol Ver işaret levhasına olan görüş uzaklığı 150 metreden daha az olduğunda,
- 80 km / saat' in üzerindeki bir hız sınırında Yol Ver işaret levhasına olan görüş uzaklığı 200 metreden daha az olduğunda,
- Yol Ver işaret levhasının vurgulanması gerektiğine kanaat getirilen diğer durumlarda.

Yol Ver İşaret Levhasının Yolun Solun da Kullanılması Gereken Durumlar:

- Kaplama aynı yönde iki ya da daha fazla şeritten oluştuğunda,
- Kavşağın tasarımı iki ya da daha fazla sayıda aracın yan yana yaklaşmasına imkan veriyorsa,
- Kavşakta kötü görüş koşulları söz konusu ise,
- Yol Ver işaretinin vurgulanmasının gerekli olduğu diğer durumlarda.

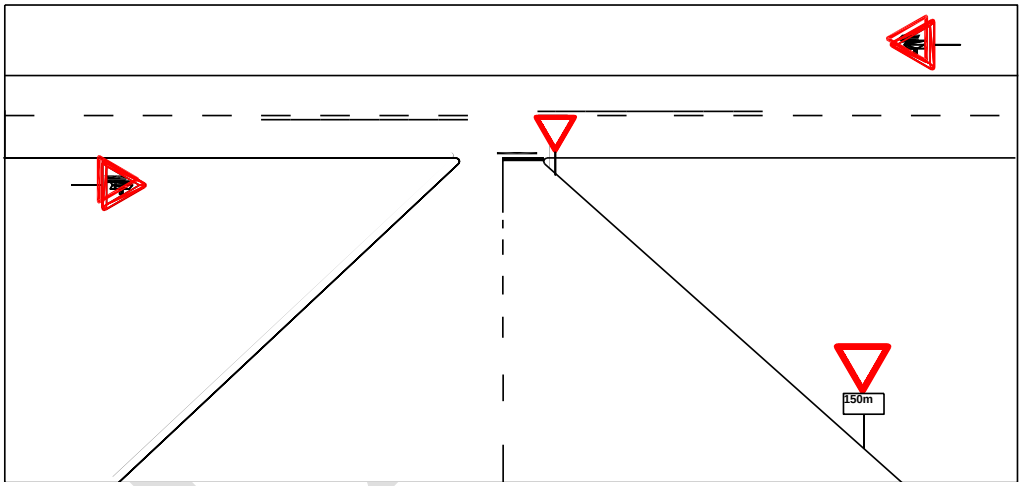

Şekil 23: Yol Ver levhasının ön uyarılı olarak kullanımı

Tasarım :

Yol Ver işaret levhası, tehlike uyarı levhaları ile aynı dizayna sahiptir. Ancak bu işaret levhası içinde herhangi bir sembol bulunmaz ve ters çevrilmiş eşkenar üçgen şeklinde monte edilir.

Ebat :

Yol Ver işaret levhasının ebadı normal olarak 900 mm. kenarlı eşkenar üçgendir. İş ve yerleşim merkezlerinin yoğunluğu nedeniyle hızın düşük olduğu merkezlerde 600 mm, otoyol ve benzer özellikteki yüksek hızlı yollarda 1350 mm. kenarlı levhalar kullanılabilir.

(TT-2) DUR

Bu işaret levhası, sürücülerin bir kavşağa girmeden önce durarak kavşaktaki bütün araçlara yol vermeleri gerektiğini belirtir.

Bu işaret levhası aynı zamanda kontrolsüz bir demiryolu geçidinden geçmeden önce söz konusu olan durma mecburiyetini belirtmek için kullanılabilir.

Konum :

Bu işaret levhasının normal montaj yeri kavşak girişinde, varsa yaya geçidinden önceki dur çizgisinin bulunduğu yerdir. Bu levhanın, kavşağa 25 metreden daha uzak bir yere konulmaması gerekir.

Dur İşaret Levhasının Kullanılacağı Durumlar:

- Tali bir yol ile ana yolun kesiştiği ve sağdaki araca yol ver genel kuralının uygulanmasının tehlikeli olduğu kavşaklarda,
- Boydan boya uzanan bir karayolu ya da caddeye giren bir sokakta,
- Yakınındaki diğer kavşaklarda ışıklı işaret cihazı bulunan ışıksız bir kavşakta,
- Yüksek hız, kısıtlı görüş ve ciddi kaza kayıtları gibi özelliklerin Dur işaret levhası ile düzenleme yapılmasının gerekli olduğunu düşündüren diğer kavşaklarda.

Dur işaret levhalarının rastgele her kavşağa monte edilmemesi gerekir. Bu türden Dur işaret levhası kullanımı, bu levhaların gerçekten gerekli ve uygun bir biçimde kullanılmış olduğu yerlerde bu levha ile iletilen emre uygunluğu azaltmaktadır.

Dur İşaret Levhasının Ön Uyarılı Olarak Kullanılacağı Durumlar:

- 80 km / saat 'in altındaki bir hız sınırında Dur işaret levhasına olan görüş uzaklığı 150 metreden daha az olduğunda,
- 80 km / saat 'in üzerindeki bir hız sınırında Dur işaret levhasına olan görüş uzaklığı 200 metreden daha az olduğunda,
- Dur işaret levhasının vurgulanması gerektiğine kanaat getirilen diğer durumlarda,

TT-1 nolu Yol Ver işaret levhasının altında kullanılan (PL-5) ilave panel levhası ile ön uyarı yapılır.

KGM

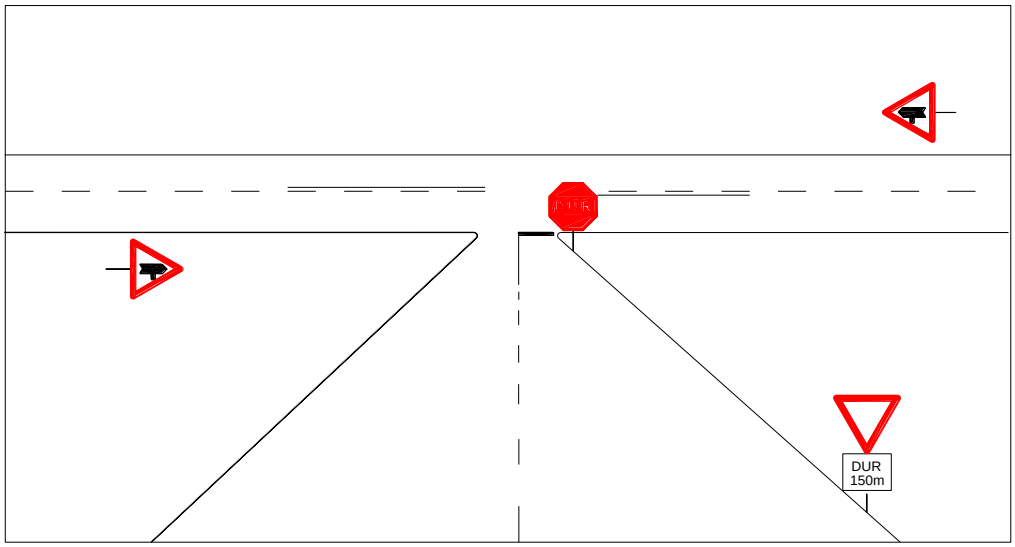

Şekil 24: Dur levhasının ön uyarılı olarak kullanımı

Dur İşaret Levhasının Yolun Solun da Kullanılması Gereken Durumlar:

- Kaplama aynı yönde iki ya da daha fazla şeritten oluştuğunda,
- Kavşağın tasarımı iki ya da daha fazla sayıda aracın yan yana yaklaşmasına imkan veriyorsa,
- Kavşakta kötü görüş koşulları söz konusu ise,
- Dur işaretinin vurgulanmasının gerekli olduğu diğer durumlarda.

Tasarım:

Dur işaret levhası, sekizgen şekilli olup kırmızı zemin renginde beyaz bir iç bordür ve Dur yazısından ibarettir.

Ebat :

İş ve yerleşim merkezlerinde 750 mm, bu merkezler dışındaki yollarda ise 900 mm'dir. Yaklaşım hızının çok düşük olduğu kavşaklarda, küçük boyutlu (600 mm) levhalarda kullanılabilir.

KGM

(TT-3) KARŞIDAN GELENE YOL VER

Bu işaret levhası, iki yönlü trafik akışının zor ya da imkansız olduğu dar yol kesimlerinde öncelik hakkının karşıdan gelen araçlara ait olduğunu belirtmek amacıyla kullanılır.

Bu işaret levhasının;

- Sürücülerin, hem gece hem de gündüz, bu yol kesiminin bütün uzunluğunu açık bir biçimde görmeleri durumunda,
- Karşı yönde B-37 nolu Önceliği Olan Yön işaret levhasının konulmuş olması durumunda,

kullanılması gerekir. (Bkz. Şekil 4-5-6)

Ayrıca;

- Eğimli yollarda, iniş halinde olan taşıtların tırmanma halinde bulunanlara,
- Trafik akımının az olduğu yöndeki taşıtların karşı yöndekilere,
- Bir yerleşme merkezinden çıkan taşıtların, yerleşme merkezine yaklaşan taşıtlara,

yolu kullanmada öncelik verecek tarzda yerleştirilmesine dikkat edilmelidir.

Not : <u>Kırmızı</u> ok daima yukarıya <u>bakıyor</u> olmalıdır.

Yasaklamanın sadece belli türdeki araçlar için söz konusu olması halinde, Karşıdan Gelene Yol Ver levhasının altında o araçların (Ör: kamyon) sembolü olan ilave bir panel kullanılır.

Bu işaret levhası, yol çalışması sebebiyle bir yolun kısmen kapalı olması halinde kullanılmış ise öncelik hakkının normal olarak en fazla trafiği taşıyan yöne ait olması gerekir. Trafiğin büyük bir çoğunluğunu işe gidip gelen sürücülerin oluşturduğu kesimlerde ise, öncelik hakkına sahip yönün sabah ve akşam saatlerinde tersine çevrilmesi gerekli olabilir.

KGM

24.2- YASAKLAMA VE KISITLAMA BİLDİREN TRAFİK İŞARET LEVHALARI

(TT-4) GİRİŞİ OLMAYAN YOL

Bu işaret levhası, her türlü taşıt girişinin yasak olduğu yolların girişlerinde kullanılır ve normal olarak işaretin konulduğu yolun karşı yönden tek yönlü trafiğe ayrılmış olduğunu belirtir.

Bu işaretin montaj yeri, sürücülerin yanlış bir manevrasına sebebiyet vermeyecek tarzda seçilmeli, gerekiyorsa (TT-26a ve TT-26b nolu veya uygun olan mecburi yön levhalarından birisi ile) işaret levhaları, hem girişi olmayan yol hakkında ön ikaz, hem de yasaklamayı takviye edici olarak kullanılmalıdır. (Mecburi yön levhalarındaki işaretlemelere bakınız)

Bu işaret levhası çoğunlukla, iki yönlü trafiğin uygun olmadığı ya da istenmediği şehir içi alanlarda trafiği kontrol etmek için kullanılır (Bkz. Şekil 25) Ayrıca, bölünmüş yol başlangıçlarında orta refüj üzerinde kullanılan TT-36a nolu Sağdan Gidiniz mecburi yön levhasının sürücülerin yanlış yola girmelerini engellemede yetersiz kaldığı durumlarda kullanılmalıdır. Gerekli durumlarda TT-4 nolu Girişi Olmayan Yol işaret levhası yolun solunda da kullanılabilir.(Bkz.Şekil 26)

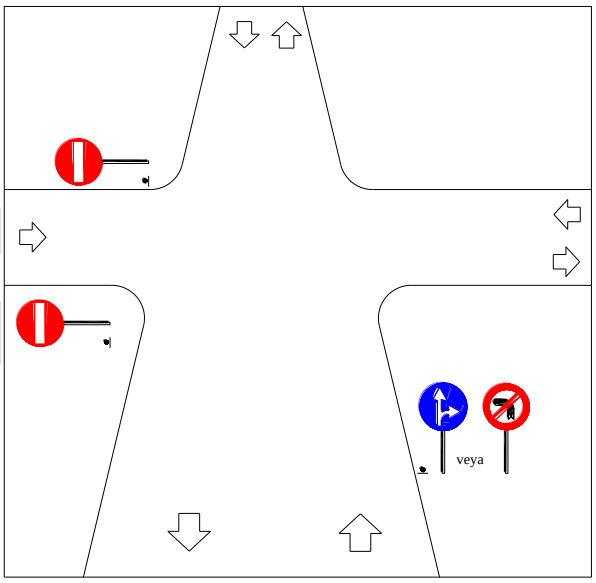

Şekil 25:Şehir içi bir yolda Girişi Olmayan Yol levhasının kullanımı

Not: TT-35d nolu İleri ve Sağa Mecburi Yön levhasının kullanımı zorunlu değildir. Kullanılması durumunda kavşağın öncesinde kullanılmalıdır. Yolun solunda kullanılan TT-4 nolu Girişi Olmayan Yol işaret levhası ilave vurgulama istenilen durumlarda kullanılmalıdır.

Karayolu güvenliği bakımından çok önemli olması sebebiyle bu işaret levhasının en uygun konumda ve göze çarpan bir biçimde yerleştirilmesi gerekir. Bu işaret levhası, her zaman için karayolu platformunun sağ tarafına monte edilmelidir. İlave vurgulama gereken kesimlerde yolun sol tarafında da kullanılabilir. (Bkz. Şekil 25)

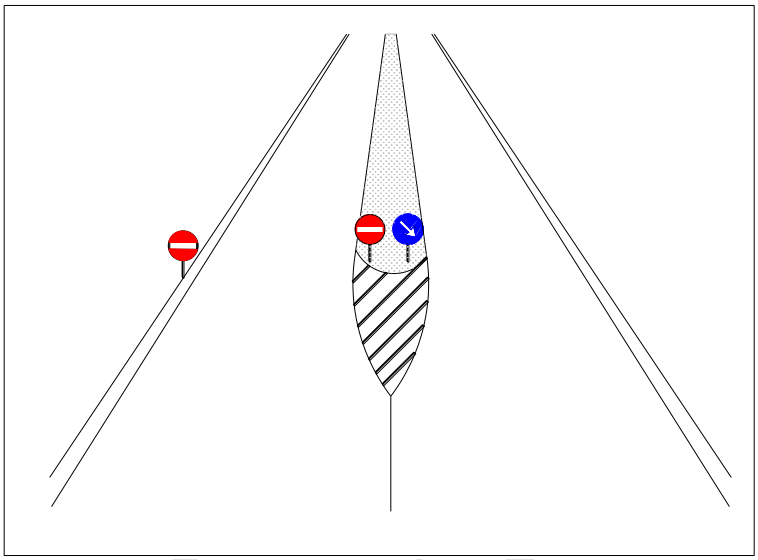

Şekil 26: Bölünmüş yol başlangıcında Girişi Olmayan Yol levhasının kullanımı

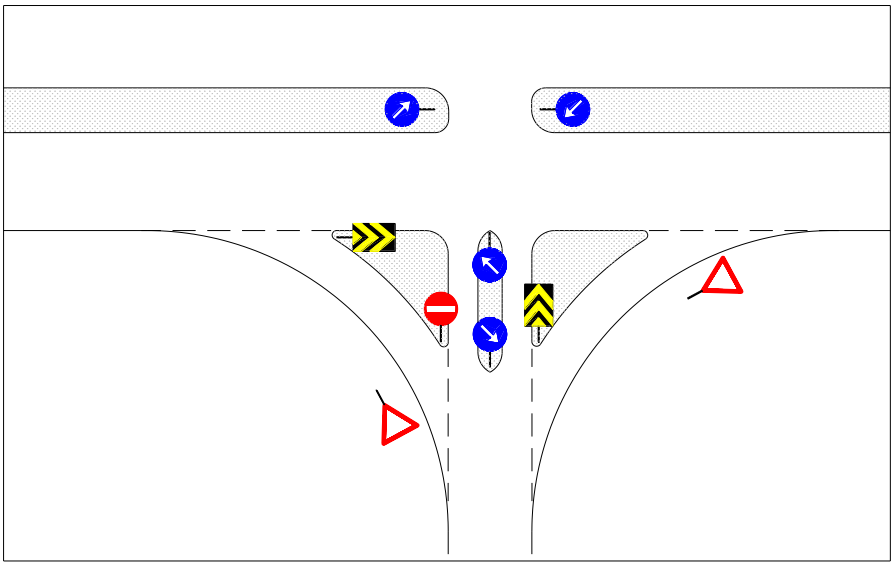

Şekil 27:Adalarla düzenleme yapılan bir kavşakta Girişi Olmayan Yol levhasının kullanımı

(TT-5) TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOL

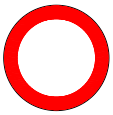

Bu işaret levhası, yolun her iki yöndeki taşıt trafiğine kapalı olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, sadece yayalara açık olan caddeler üzerinde kullanılabilir. Ticaret alanlarında mal teslim eden kamyonların bu caddelere girmesi gerekli olabilir. Bu gibi hallerde, bu işaret levhasının altında hariç tutulan aracın figürünü ve "Hariç" yazılı mesajı içeren PL-10 ilave paneli kullanılır. Bu gibi bir istisnanın sadece mesai saatlerinde veya belirli bir süre geçerli olması halinde, PL-9 ilave paneli ile (07:00 - 19:00 gibi) istisnanın geçerli olduğu saat de belirtilebilir.

TT-5 nolu Taşıt Trafiğine Kapalı Yol işaret levhası, toprak kayması vs. gibi bazı sebeplerle geçici olarak kapalı olan yollarda da kullanılabilir. Bu gibi hallerde, bu levha fiziksel bariyerler ile pekiştirilmeli, geceleri ise, kırmızı ışık yayan trafik kontrol cihazları kullanılmalıdır.

Bu işaretin ileride bulunan kapalı bir yol kesimini uyarmak için önceden kullanılması durumunda, işaret levhasının altında kapalı olan yol kesimine olan uzaklık, PL-2 ilave paneli ile belirtilmelidir.

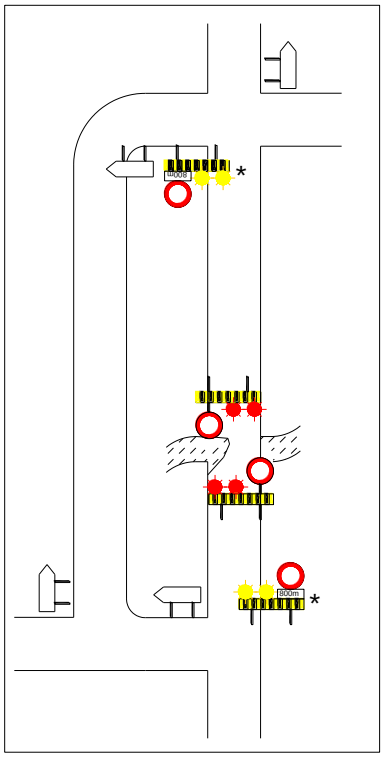

Şekil 28a:Yol kapatma ve trafiğin yönlendirilmesi ile ilgili örnek

Not: Yarı kapalı yol, ışıklar sarı renk (kapanmanın olduğu kesimde kırmızı ışık)

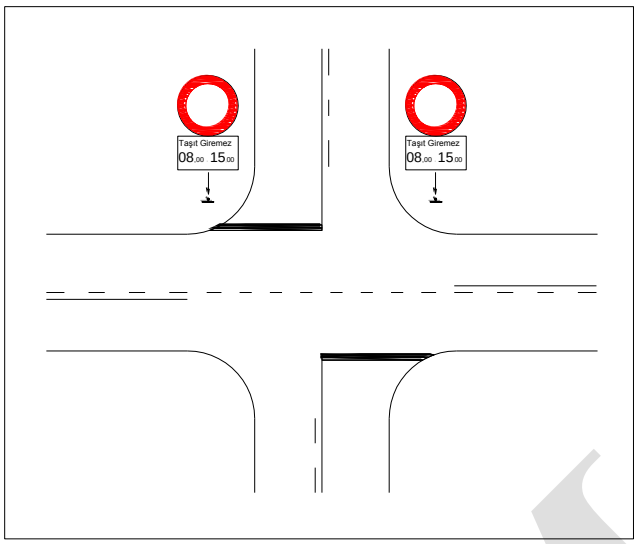

Şekil 28b: Yol kapatma ve trafiğin yönlendirilmesi ile ilgili örnek

(TT-6) MOTOSİKLET HARİÇ MOTORLU TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOL

Bu işaret levhası, sepetsiz motosikletler ve motorlu bisikletler dışındaki her türlü motorlu taşıtın girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Böyle bir kısıtlama okul binaları, hastane vs. binalardan akan transit trafiğin aksatılmasını engellemek üzere meskun alanlarda uygun olabilir.

İlave paneller kullanılarak "Hastaneye Giden Araçlar Hariç", " Bina Sakinleri Hariç" gibi istisnalar belirtilebilir. Yasaklamanın sadece geceleri geçerli olması halinde, yasaklama saatlerini belirten ilave bir panel kullanılmalıdır. Böyle bir ilave panelde örneğin "19 : 00 - 06 : 00 arası" şeklinde bir ifadeye yer verilebilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-7) MOTOSİKLET GİREMEZ

Bu işaret levhası, motosiklet girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası daha ziyade şehir içi yollarda, söz gelişi aşırı gürültü gibi sebeplerle, motosiklet trafiğinin uygunsuz olduğu düşünülen yerlerde kullanılabilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-8) BİSİKLET GİREMEZ

Bu işaret levhası, bisiklet girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, bisiklet kullanmanın özellikle tehlikeli olduğu ya da bisikletlilerin diğer trafik tehlikelerine sebep olma ya da motorlu araçlar için uygunsuz durumlar yaratma ihtimalinin bulunduğu yol ve caddelere bisikletli girişini engellemek için kullanılabilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-9) MOTORLU BİSİKLET GİREMEZ

Bu işaret levhası, motorlu bisiklet girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, motorlu bisiklet kullanmanın özellikle tehlikeli olduğu ya da motorlu bisiklet sürücülerinin diğer trafik tehlikelerine sebep olma ya da motorlu araçlar için uygunsuz durumlar yaratma ihtimalinin olduğu yol ve caddelere motorlu bisiklet girişini engellemek için kullanılabilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-10a) KAMYON GİREMEZ

(TT-10b) OTOBÜS GİREMEZ

Bu işaret levhası, kamyon (azami yüklü ağırlığı 3.5 tondan fazla olan yük taşıtları) - otobüs girişinin yasak olduğunu bildirir.

KGM

Bu işaret levhası, ağır trafiğin uygunsuz olduğu, söz gelişi dar şehir alanlarında, ya da kamyon-otobüslerin yarattığı gürültü ve hava kirliliğinin rahatsızlığa neden olduğu yerlerde kullanılabilir.

Üzerinde belli ağırlık rakamlarına, örneğin 6 ton gibi, yer veren ilave paneller kullanmak sureti ile, yasaklama izin verilen azami ağırlığı ilave panelde belirtilmiş olan değeri aşan kamyon-otobüsler ile sınırlanmış olur.

Bu işaret levhasının altına ilave panel koyarak yasaklamaya ilişkin ön uyarıda bulunulabilir. Bu panelde ön bilgilendirmenin yapıldığı nokta ile yasaklamanın başladığı nokta arasındaki uzaklık (örneğin 1.3 km gibi) belirtilmelidir. Bu türden bir ön uyarı bilgisinin verilmesinin nedeni kamyon sürücüsüne yasaklama bölgesine geldiğinde geriye dönmek zorunda kalmak yerine alternatif bir yol seçebilme şansı vermektir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-11) TREYLER GİREMEZ

Bu işaret levhası, bir römork çeken motorlu taşıt girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bir önceki trafik işaret levhasında da olduğu gibi, bu işaret levhası da ağır trafiğin uygunsuz olduğu, söz gelişi dar şehir alanlarında, ya da kamyonların yarattığı gürültü ve hava kirliliğinin rahatsızlığa neden olduğu yerlerde kullanılabilir.

Üzerinde belli bir ağırlık rakamına, örneğin 10 ton gibi, yer veren ilave paneller kullanmak sureti ile, yasaklama panelde belirtilmiş olan izin verilen azami ağırlığı aşan kamyonlar ile sınırlanmış olur.

Bu işaret levhasının altına ilave panel koyarak yasaklamaya ilişkin ön uyarıda bulunulabilir. Bu panelde ön bilgilendirmenin yapıldığı nokta ile yasaklamanın başladığı nokta arasındaki uzaklık (örneğin 200m 1.3 km gibi) belirtilmelidir. Bu türden bir ön uyarı bilgisinin verilmesinin nedeni kamyon sürücüsüne yasaklama bölgesine geldiğinde geriye dönmek zorunda kalmak yerine alternatif bir yol seçebilme şansı vermektir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-12) YAYA GİREMEZ

Bu işaret levhası, yayaların girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası sadece, yayaların girmesinin özellikle tehlike arz edebileceği yerlerden otoyol ve kaldırım bulunmayan çok şeritli karayolları ile buna benzer karayolları ile kesişen diğer yollarda veya yaya girişinin Kanunen yasak olduğu diğer yerlerde kullanılmalıdır.

(TT-13) AT ARABASI GİREMEZ

Bu işaret levhası at arabası girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası at arabalarının söz gelişi yüksek hızlı çok şeritli karayolları, ekspres yollar, vs. yollarda tehlike ya da uygunsuzluk yaratabilecekleri yol ve caddelere girişinin engellenmesi amacıyla kullanılabilir.

(TT-14) EL ARABASI GİREMEZ

Bu işaret levhası el arabası girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası el arabalarının, söz gelişi yüksek hızlı çok şeritli karayolları, ekspres yollar, vs. yollarda tehlike ya da uygunsuzluk yaratabilecekleri yol ve caddelere girişinin engellenmesi amacıyla kullanılabilir.

(TT-15) TRAKTÖR GİREMEZ

Bu işaret levhası tarım traktörünün girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası tarım traktörlerinin söz gelişi yüksek hızlı çok şeritli karayolları, ekspres yollar, vs. yollarda tehlike ya da uygunsuzluk yaratabilecekleri yol ve caddelere girişinin engellenmesi amacıyla kullanılabilir.

KGM

(TT-16a) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA PATLAYICI ve PARLAYICI MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, belirli miktarlardan fazla patlayıcı ve/veya parlayıcı madde taşıyan taşıtların girmesinin yasak olduğunu bildirir.

(TT-16b) TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, tehlikeli madde taşıyan taşıtların girmesinin yasak olduğu yol girişlerinde kullanılır.

Tehlikeli madde taşıyan araçların yönlendirilmesi için TT-43 nolu işarete bakınız.

(TT-17) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA SU KİRLETİCİ MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, belirli miktardan fazla su kirletici madde taşıyan taşıtların girmesinin yasak olduğu yol girişlerinde kullanılır.

(TT-18) MOTORLU TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, bisikletliler ile hayvanlar tarafından çekilen araçlar hariç motosikletler ve motorlu bisikletler de dahil her türlü motorlu taşıtın girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Böyle bir kısıtlama okul binaları, hastane vs. binalardan akan transit trafiğin aksatılmasını engellemek üzere meskun alanlarda uygun olabilir.

KGM

İlave paneller kullanılarak " Hastaneye giden Araçlar hariç", " Bina sakinleri hariç" gibi istisnalar belirtilebilir. Yasaklamanın sadece geceleri geçerli olması halinde, yasaklama saatlerini belirten ilave bir panel kullanılmalıdır. Böyle bir ilave panelde örneğin " 19 : 00 - 06 : 00 arası" şeklinde bir ifadeye yer verilebilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-19) TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası bisiklet, motorlu bisiklet ve el arabası dışındaki her türlü taşıtın girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Böyle bir kısıtlama okul binaları, hastane vs. binalardan akan transit trafiğin aksatılmasını engellemek üzere meskun alanlarda uygun olabilir.

İlave paneller kullanılarak " Hastaneye giden Araçlar hariç", " Bina sakinleri hariç" gibi istisnalar belirtilebilir. Yasaklamanın sadece geceleri geçerli olması halinde, yasaklama saatlerini belirten ilave bir panel kullanılmalıdır. Böyle bir ilave panelde örneğin " 19 : 00 - 06 : 00 arası" şeklinde bir ifadeye yer verilebilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-20) GENİŞLİĞİ . . . . . METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, toplam genişliği levhada belirtilmiş olan değerden fazla olan taşıtların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası daralan yol kesimlerinde, örneğin dar bir köprü ya da dar bir alt geçitte gerekli olabilir. Levhadaki değer, yolun her iki yanındaki engellerden 20 şer cm. güvenlik payı düşürülerek tespit edilir (Yandaki şekle bakınız.). Bu levha, yol çalışmaları sırasında daralan şerit genişliklerini göstermek üzere şerit düzenleme levhaları üzerinde de kullanılabilir.

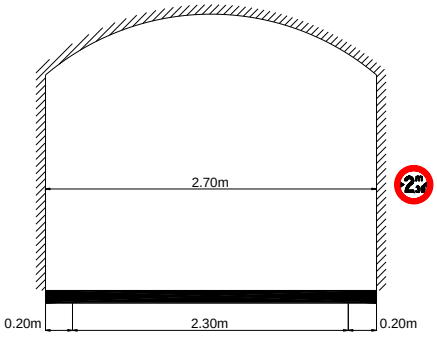

Bu işaret levhası yasaklama noktasına monte edildiği takdirde, (bu noktanın bir kavşakta olmaması şartıyla) bu işaret levhasının aynı zamanda alternatif bir yol seçmenin mümkün olduğu en son kavşağa da konmuş olması gerekir. Bu ön bilgi levhasında işaretin bulunduğu nokta ile yasaklama yeri arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel kullanılmalıdır.

(TT-21) YÜKSEKLİĞİ . . . . . METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası toplam yüksekliği, levhada belirtilmiş olan değerden fazla olan araçların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Gabarisi 5 metreden daha yüksek olan alt geçit, tünel vb. yapılar için herhangi bir gabari işaretlemesi yapılmaz.

Yükseklik gabarisi 5 metre ve daha düşük olan yapılar, güvenlik payı olarak yüksekliklerinin 20 cm. altında bir değer gösteren TT-21 nolu işaret levhası ve yansıtıcı malzemelerden imal edilmiş engel işaretleri ile işaretlenmelidir. Yolun üst kısmına konulacak engel işaretlerinde beyaz ve kırmızı renkli şeritler bulunmalı, bu şeritler düşey doğrultulu olmalıdır. (Bkz. Şekil 29)

TT-21 nolu işaret levhası, ilgili yapının alnında ve yapıya Tablo:1'de verilen mesafede yolun sağında kullanılır. Ancak, yol durumuna göre yolun her iki tarafında da kullanılabilir.

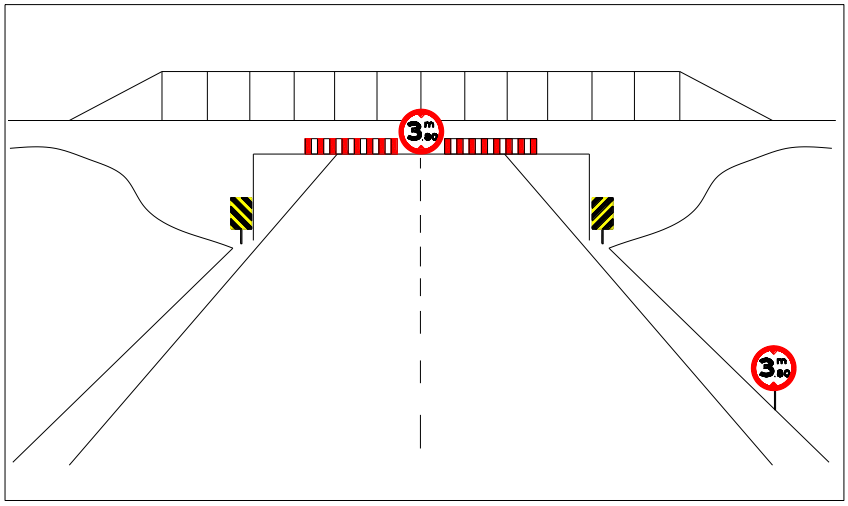

Şekil 29: Sınırlı yükseklik gabarisi bulunan bir alt geçidin işaretlenmesi

Not: Uyarıya dikkat çekmek için, yanal gabaride herhangi bir engel bulunmasa dahi Refüj Başı Ek Levhaları kullanılabilir.

Özellikle bölünmüş yollar üzerindeki yükseklik gabarisi sınırlı olan yapıların işaretlenmesinde, sürücülerin gidecekleri güzergahı önceden belirlemeleri amacıyla söz konusu yapıya en yakın kavşak girişinde TT-21 nolu işaret levhası, ilave bir panelle birlikte kullanılır. Bu durumda kavşakta kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhası bünyesinde TT-21 nolu işaret levhasına yer verilebilir.

(TT-22) UZUNLUĞU . . . . METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT VEYA KATAR GİREMEZ

Bu işaret levhası, uzunluğu levhada belirtilen rakamdan fazla olan taşıt ya da kataran girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, uzun araçların trafik rahatsızlıklarına ya da başka problemlere sebebiyet verebilecekleri cadde ya da yollara girişini önlenmek amacı ile kullanılabilir.

(TT-23) DİNGİL BAŞINA . . . TONDAN FAZLA YÜK DÜŞEN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası tek dingil başına levhada yazılı olan tondan fazla yük düşen araçların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası izin verilen dingil ağırlığının Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilmiş olan normal ağırlıktan daha az olmasının zorunlu olduğu yollarda kullanılabilir.

Söz konusu kısıtlama, sınırlı taşıma kapasitesi olan köprüler ya da ağır yağış, toprak kayması, vs. nedenler ile yolun geçici olarak zayıf kalması gibi sebeplerden ileri gelebilir.

Bu işaret levhası yasaklama noktasına monte edildiği takdirde, (bu noktanın bir kavşakta olmaması şartıyla) bu işaret levhasının aynı zamanda alternatif bir yol seçmenin mümkün olduğu en son kavşağa da konmuş olması gerekir. Bu ön bilgi levhasında işaretin bulunduğu nokta ile yasaklama yeri arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel kullanılmalıdır.

KGM

(TT-24) YÜKLÜ AĞIRLIĞI . . . . . TONDAN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası yüklü ağırlığı levhada belirtilen değerden fazla olan araçların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bir önceki trafik işaret levhasında olduğu gibi, bu işaret levhası da izin verilen yüklü taşıt ağırlığının Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilmiş olan normal ağırlık değerinden daha düşük olması gereken yollarda kullanılabilir. Söz konusu kısıtlama, sınırlı taşıma kapasitesi olan köprüler ya da ağır yağış, toprak kayması, vs. nedenler ile yolun geçici olarak zayıf kalması gibi sebeplerden ileri gelebilir.

Bu işaret levhası yasaklama noktasına monte edildiği takdirde, (bu noktanın bir kavşakta olmaması şartıyla) bu işaret levhasının aynı zamanda alternatif bir yol seçmenin mümkün olduğu en son kavşağa da konmuş olması gerekir. Bu ön bilgi levhasında işaretin bulunduğu nokta ile yasaklama yeri arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel kullanılmalıdır.

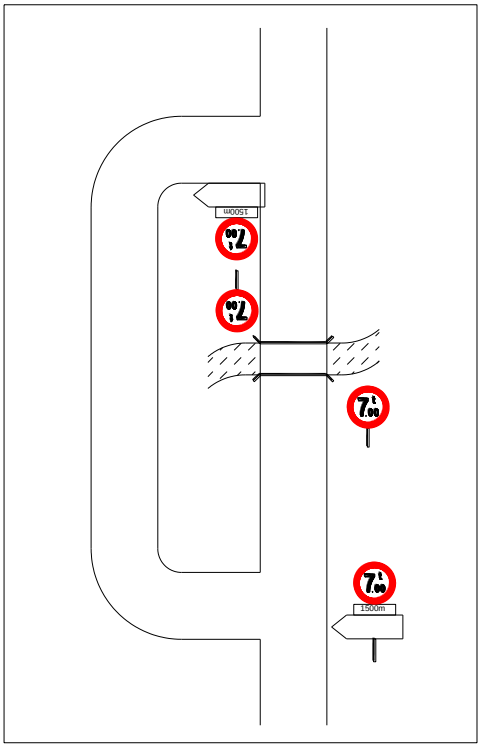

Şekil 30: Yüklü ağırlığı levhada belirtilen değerden fazla olan araçların girişlerinin yasaklayan levhanın ön uyarılı olarak kullanımı

(TT-25) ÖNDEKİ TAŞIT ..... METREDEN DAHA YAKIN TAKİP EDİLMEZ

Bu işaret levhası, yol ve trafik koşullarının taşıtlar arasında belli bir mesafenin korunmasını gerektirdiği ve taşıtların yol üzerindeki boyuna dağılımın kritik olduğu kesimlerin başlangıcına konulur. Gerekli ise kritik kesimin başlangıcından önce bu kesime olan mesafeyi gösteren ilave bir panelle levhanın tekrarı mümkündür.

(TT-26a) SAĞA DÖNÜLMEZ

Bu işaret levhası sağa dönüşlerin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasının sağa dönüşlerin tehlikeli ya da başka sebeple uygunsuz olduğu kavşaklarda kullanılması gerekir. Bu işaret levhasının sürücülerin önlem almalarına imkan verecek ve trafiği tehlikeye düşürmeden ve tıkanıklığa sebep olmadan bu manevradan vazgeçebilecekleri yerden önce monte edilmesi gerekir. Gerekli görülmesi halinde, levha yolun her iki tarafına da konulmalıdır.

Belli bazı araç kategorilerinin bu yasaklamanın dışında bırakılmaları halinde, bu durumun araç figürü ile hariç mesajı içeren PL-10 ilave bir paneli ile belirtilmesi gerekir.

(TT-26b) SOLA DÖNÜLMEZ

Bu işaret levhası sola dönüşlerin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasının sola dönüşlerin tehlikeli ya da başka sebeple uygunsuz olduğu kavşaklarda kullanılması gerekir. Bu işaret levhasının sürücülerin önlem almalarına imkan verecek ve trafiği tehlikeye düşürmeden ve tıkanıklığa sebep olmadan bu manevradan vazgeçebilecekleri yerden önce monte edilmesi gerekir. Gerek görülmesi halinde, levha yolun her iki tarafına da konulmalıdır.

Bir şeritten fazla olan yaklaşım yollarında, bu işaret levhasının taşıt yolunun sol tarafına, gerekli ise, ayrıca sağ tarafına da konulması gerekir.

KGM

Belli bazı araç kategorilerinin bu yasaklamanın dışında bırakılmaları halinde, bu durumun araç figürü ile hariç mesajı içeren PL-10 ilave bir paneli ile belirtilmesi gerekir.

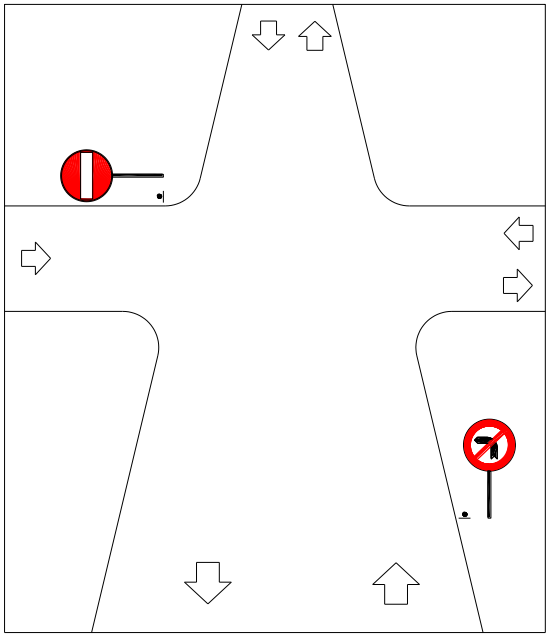

Şekil 31: Sola Dönülmez Levhasının kullanımına ilişkin örnek.

(TT-26c) U - DÖNÜŞÜ YAPILMAZ

Bu işaret levhası U - dönüşü yapmanın yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasının U - dönüşünün tehlikeli ya da başka bir sebeple uygunsuz olduğu kavşaklarda kullanılması gerekir. Bu işaret levhasının sürücülerin önlem almalarına imkan verecek ve trafiği tehlikeye düşürmeden ve tıkanıklığa sebep olmadan bu manevradan vazgeçebilecekleri yerden önce monte edilmesi gerekir. Gerekli görülmesi halinde, levha yolun her iki tarafına da konulmalıdır.

Sola dönüş yasağını gösteren işaret levhasının kullanıldığı kesimlerde bu işaret levhası kullanılmaz.

Belli bazı araç kategorilerinin bu yasaklamanın dışında bırakılmaları halinde, yasaklama kapsamı dışında bırakılan araç figürü ile hariç mesajı içeren PL-10 nolu ilave bir panelle belirtilmesi gerekir.

(TT-27) ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMEK YASAKTIR

Bu işaret levhası, iki tekerlekli mopedler (motorlu bisikletler) ve yanında sepeti olmayan iki tekerlekli motosikletler ile bisikletlerin dışındaki taşıtların geçilmesinin yasak olduğunu bildirmek için kullanılır.

Bu işaret levhası, öndeki aracı geçmenin özellikle tehlikeli olduğu yerlerde, söz gelişi görüşün kapalı olduğu düşey veya yatay kurplarda, geçme yapılmasını engellemek amacıyla, bütün yollarda yolun her iki tarafında da kullanılmalıdır. Bu yasağın uygulanacağı diğer yerler Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilmiştir. Ancak, Karayolları Trafik Kanunu'nda geçmenin yasak olarak belirtildiği yerlerden kavşak ve okul-yaya geçidi yaklaşımlarında, kavşak ve okul-yaya geçidi işaret levhaları ile birlikte ayrıca TT-27 nolu Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır. (Bkz. Şekil 32)

Bu işaret levhasının montaj yeri, görüşün kapalı olduğu kesimlerde, Bölüm 8.8 Kurbların İşaretlenmesi bölümünde belirtilen proje hızlarına bağlı olarak belirtilen Görüş mesafelerinde (Gm) olacak ve geçme yasağı çizgisi de aynı noktada başlayacaktır. Görüşün açık olduğu ve iki yönlü trafiğin kullandığı köprü yaklaşımları ile hemzemin geçit yaklaşımlarında, köprü ve hemzemin geçitlere 150 metre mesafede kullanılmalıdır.

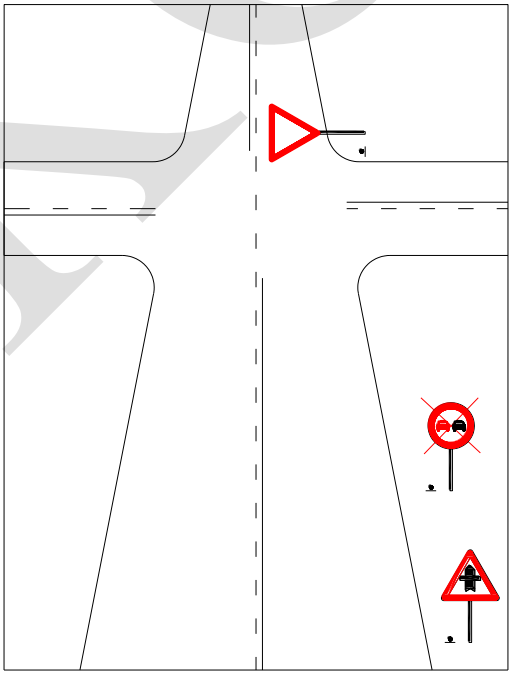

Şekil 32: Ana yol-tali yol işaretlemesine ait örnek

(TT-28) YÜK TAŞITLARININ ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMESİ YASAKTIR

Bu işaret levhası, izin verilen azami ağırlığı 3.5 tonun üzerinde olan yük taşıtlarının öndeki aracı geçmesinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, görüşün açık olmasına rağmen öndeki aracı geçmenin özellikle tehlikeli olduğu yerlerde, söz gelişi kamyonların geçme yapabilmesi için anormal uzunlukta bir mesafeye ihtiyaç duydukları dik ve uzun rampalarda, yük taşıtlarının geçme teşebbüsünü engellemek amacıyla kullanılabilir. Geçme yasağının sadece yük taşıtları için uygulanacak olması durumunda da, yatayda kesikli çizgi işaretlemesi yapılır.

Özellikle tırmanma şeritlerinin bulunduğu yol kesimlerinde, TT-28 nolu işaret levhasının kullanımı yerine, asgari mecburi hızların gösterildiği Şerit düzenleme levhasının kullanımı tercih edilmelidir.

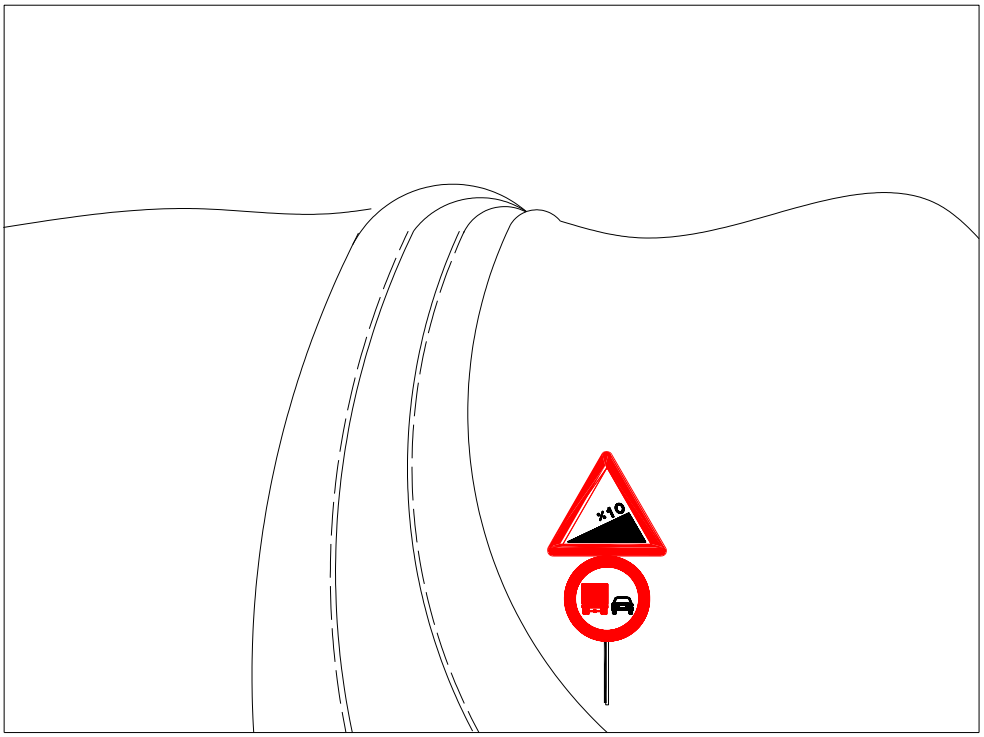

Şekil 33: Tırmanma şeritli bir yolda kamyonlar için geçme yasağı kullanımı

(TT-29) AZAMİ HIZ SINIRLAMASI

Bu işaret levhası uyulması gereken hız sınırını bildirir.

Bu işaret levhasının, hız sınırının değiştiği her noktada kullanılması gerekir. Hızın bir yoldan diğerine farklılık gösterdiği kavşaklarda, sürücüleri hız değişikliği hakkında bilgilendirmek amacıyla bu işaret levhası kullanılmalıdır. Normal olarak bu tür bilginin kavşaktan sonra verilmesi gerekir. (aşağıdaki örneklere bakınız)

Azami hız sınırlamasının uzun bir yol kesimini ilgilendirmesi durumunda işaret levhasının yaklaşık olarak her 10 km 'de bir tekrarlanması gerekir.

İşletme hızının ve taşıt yoğunluğunun fazla olduğu yol kesimlerinde, bu işaret levhası yolun solunda da kullanılabilir.

Bu işaret levhalarında belirtilen hız limitleri, genel olarak 20 km/saat aralıklarla (70-50-30 veya 30-50-70 gibi) artırılıp düşürülebilir. Proje hızı 110 km/saat olan yerleşim yeri dışındaki bölünmüş yollarda, hızlar, genel olarak (90-70-50 veya 50-70-90) gibi artırılıp düşürülmelidir. Proje hızı, yasada belirtilen hız limitlerinden düşük olan yollarda, hızların proje hızından itibaren 20 km/saat aralıklara artırılıp, düşürülmesi gerekmektedir.

Azami hız sınırlamasının, bazı yol kesimlerinde sadece yağışlı havalarda uygulanmak istenmesi durumunda bu işaret levhasının altına şemsiye figürü içeren PL-7 ilave paneli eklenir.

Azami hız sınırlaması yapılan bir yol kesiminde sınırlamanın sona erdiğinin de TT-33 nolu Azami Hız Sınırlaması Sonu işaret levhası ile belirtilmesi gerekir.

Uygun hız sınırının belirlenebilmesi için aşağıdaki faktörlerin göz önünde bulundurulması gerekir:

- Yatay ve düşey kurplar
- En kesit, örneğin kaplama ve banketlerin eni, şerit sayısı, vs.
- Yol yüzeyi ile banketlerin durumu
- Yaya, bisikletli, park halindeki araçların, vs. görünümü,
- Fiili yol kesiminde meydana geldiği bildirilen kazalar

Aşağıda Azami Hız Sınırlaması levhalarının konumlarına ilişkin örneklere yer verilmiştir :

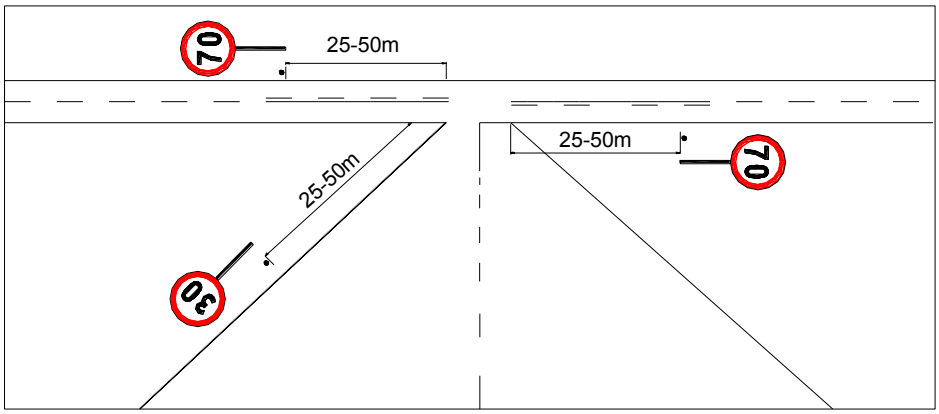

Şekil 34: Bir kavşak çıkışında Azami Hız Sınırlaması levhalarının konumunu belirten örnek

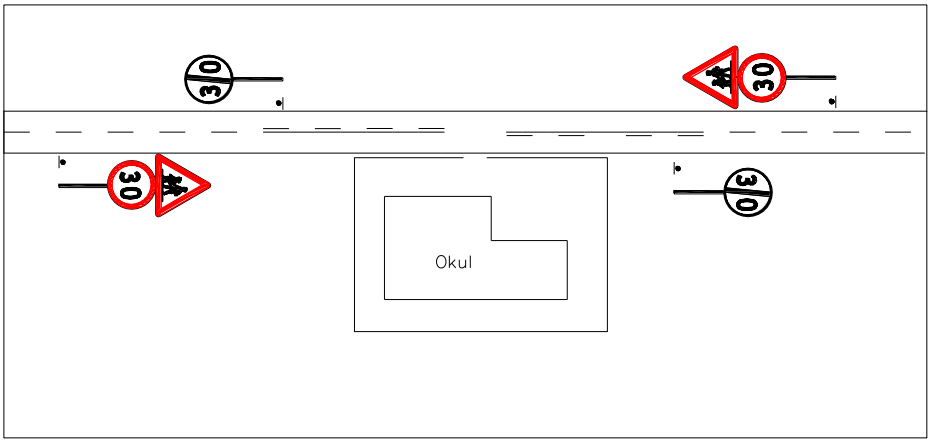

Şekil 35: Bir okul alanı dışında bulunan Azami Hız Sınırlaması levhalarının konumuna ilişkin örnek.

Not: Okulların yaklaşımında kullanılan TT-29 nolu Azami Hız Sınırlaması levhaları ile TT-12 nolu Çocuklar Geçebilir levhaları, gerekli görüldüğü takdirde yolun solunda da kullanılabilir.

(TT-30) SESLİ İKAZ CİHAZLARININ KULLANIMI YASAKTIR

Bu işaret levhası, bir kazadan kaçınma durumları hariç, sesli ikaz cihazlarının kullanımının yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, sesli ikaz cihazlarının kullanımının çevreye rahatsızlık verdiği, hastane, okul gibi alanlarda kullanılabilir.

Bu işaret ile yasaklamanın geçerli olduğu yol kesiminin uzunluğu PL-1 ilave paneli ile bildirilmelidir.

(TT-31) GÜMRÜK-DURMADAN GEÇMEK YASAKTIR

Bu işaret levhası, sürücülerin gümrük işlemleri için durmak zorunda olduklarını bildirir.

Bu işaret levhası ayrıca, polis ve askeri kontrol noktalarında kullanılabilir. Bu gibi hallerde, levhadaki " gümrük" yazısının yerine " kontrol (control)" kelimesi kullanılmadır.

(TT-32) BÜTÜN YASAKLAMA VE KISITLAMALARIN SONU

Bu işaret levhası, daha önce yapılmış olan yasaklama ve kısıtlamaların sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası daha önce birden fazla yasaklama ve kısıtlama yapılmış ise her bir yasaklama ve kısıtlama levhası için yasaklama ve kısıtlamanın sona erdiğini belirten ayrı birer levha yerine hepsinin yerini almak üzere kullanılır.

KGM

(TT-33) HIZ SINIRLAMASI SONU

Bu işaret levhası, daha önce uygulanmış olan hız kısıtlamasının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, daha önce TT-29 nolu işaret levhası ile yapılan azami hız sınırlamasının sona erdiğini ve Karayolları Trafik Kanunu'nda o yol için gerekli olan yasal hız limitlerinin geçerli olduğunu gösterir.

(TT-34a) GEÇME YASAĞI SONU

Bu işaret levhası geçme yasağının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, her zaman için TT-27 nolu "Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır" levhasının konulduğunda, yasaklamanın sona erdiği noktayı belirtmek için kullanılmalıdır.

(TT-34b) KAMYONLAR İÇİN GEÇME YASAĞI SONU

Bu işaret levhası kamyonlar için konulan öndeki aracı geçme yasağının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, her zaman için TT-28 nolu "Kamyonlar İçin Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır" levhasının konulmuş olduğu durumlarda yasaklamanın sona erdiği noktayı belirtmek için kullanılmalıdır.

KGM

24.3- MECBURİYET BİLDİREN TRAFİK İŞARET LEVHALARI

(TT-35a) SAĞA MECBURİ YÖN

(TT-35b) SOLA MECBURİ YÖN

(TT-35c) İLERİ MECBURİ YÖN

(TT-35d) İLERİ ve SAĞA MECBURİ YÖN

(TT-35e) İLERİ ve SOLA MECBURİ YÖN

(TT-35f) SAĞA ve SOLA MECBURİ YÖN

(TT-35g) İLERİDE SAĞA MECBURİ YÖN

(TT-35h) İLERİDE SOLA MECBURİ YÖN

Bu işaret levhaları sürücülerin levha üzerinde belirtilen istikameti takip etmek zorunda olduklarını bildirir. Mecburiyet bildiren işaret levhaları, kavşaklarda bazı kolların tek yönlü olması halinde veya servis yolu gibi geçici kullanıma açık kesimlerde sürücülerin belli yönlerde hareketlerine devamını belirtmek üzere kullanılır.

Genel olarak bu işaret levhaları ile, gerekli görülen dönüş yasağı işaretleri birlikte kullanılarak uygun manevranın emniyetle yapılması sağlanır.

Mecburiyetin sadece belli türdeki araçları kapsaması durumunda işaret levhasının altında yönlendirmek istenilen araç figürünü içeren PL-10 paneli kullanılır. Mecburiyet dışında tutulacak araçlar ise o araç figürü ile birlikte “hariç” ibaresi içeren PL-10 paneli ile belirtilir.

Konum :

Bu işaret levhalarının normal olarak kavşağın önüne konulması gerekir. Ancak, TT-35a,b,c nolu Sağa-Sola-İleri Mecburi Yön işaret levhaları kavşak içinde kullanılırlar. (Bkz. Şekil 36)

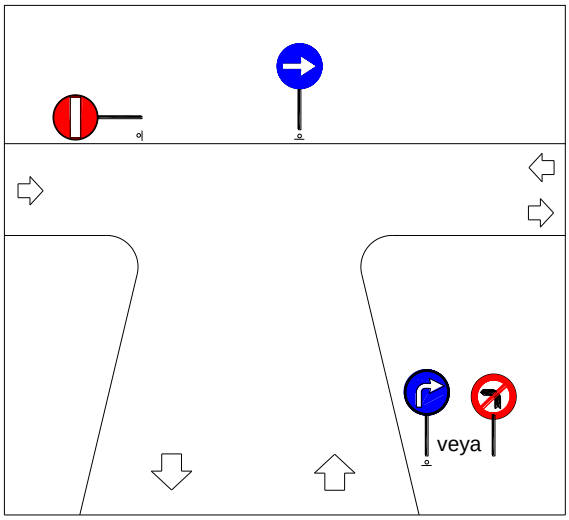

Şekil 36: TT-35a nolu işaret levhasının kullanımına ilişkin örnek

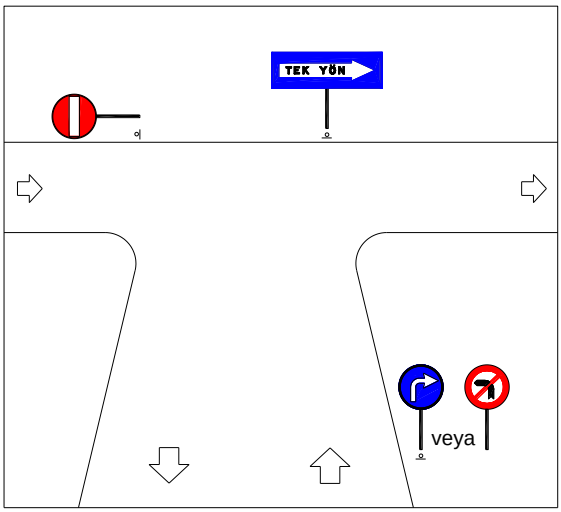

Şekil 37: B-16 nolu işaret levhasının kullanımına ilişkin örnek (TT-35a ile kıyaslamak için Şekil 36'ya bakınız)

Not: TT-35g ve TT-26b nolu işaret levhalarının kullanımı zorunlu değildir. Ancak vurgulamayı artırmak amacıyla ikisinden birisi en iyi görüş imkanı sağlayan bir konumda kullanılabilir.

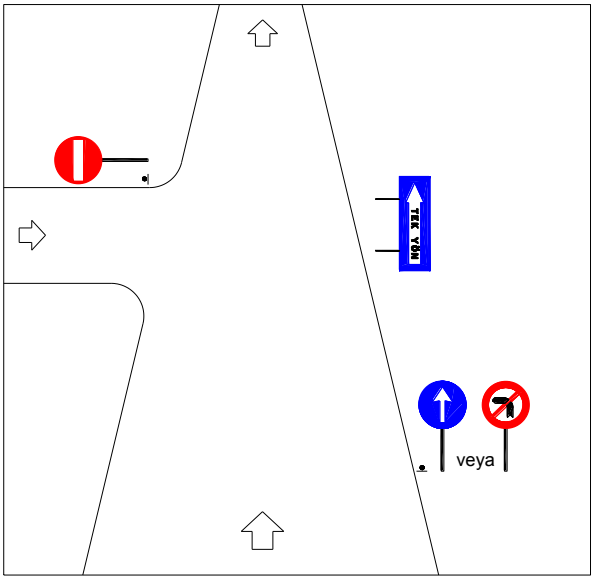

Şekil 38: TT-35c nolu işaret levhasının tek yönlü yolların oluşturduğu bir kavşakta kullanımına ilişkin örnek

Not: TT-35c nolu işaret levhası yerine TT-26b nolu Sola Dönülmez işaret levhası kullanılabilir. TT-35c nolu işaret levhasının kullanılması durumunda kavşağın önüne konulması gerekir.

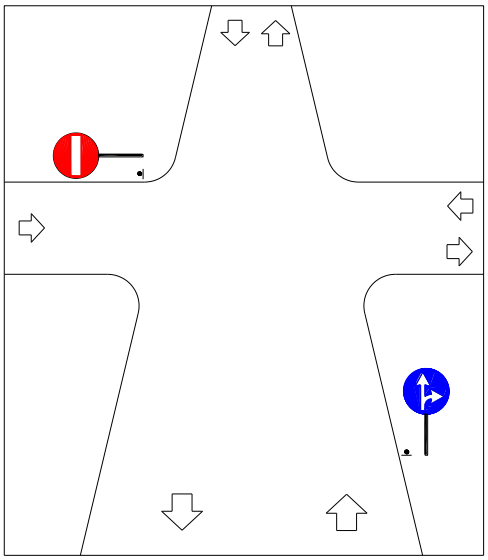

Şekil 39: TT-35d nolu işaret levhasının iki yönlü ve tek yönlü bir yolun oluşturduğu olduğu dörtlü kavşaktaki kullanımına ilişkin örnek

Not: TT-35d nolu işaret levhasının kullanılması zorunlu değildir. Kullanılması durumunda kavşağın önüne konulması gerekir. TT-35d nolu levhanın yerine TT-26b nolu sola dönülmez levhası da kullanılabilir.

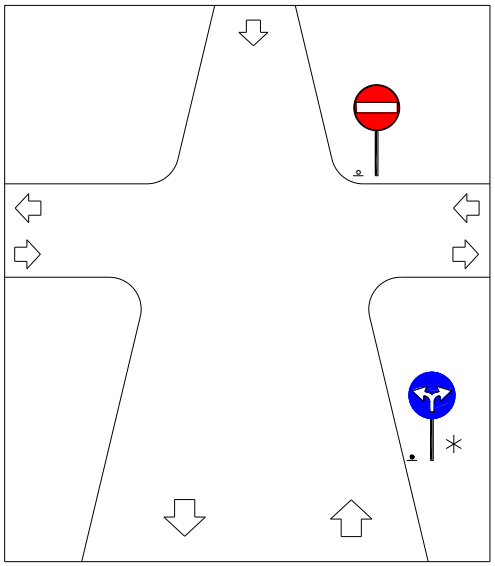

Şekil 40: TT-35f nolu işaret levhasının tek yönlü bir caddenin söz konusu olduğu dörtlü kavşaktaki kullanımına ilişkin örnek

Not: TT-35f nolu işaret levhasının kullanılması zorunlu değildir. Kullanılması durumunda kavşağın önüne konulması gerekir. TT-4 nolu işaret levhası açıklanan esaslar dahilinde yolun solunda da kullanılabilir.

(TT-36a) SAĞDAN GİDİNİZ

Bu işaret levhası, taşıt yolu üzerinde bulunan fiziki ayırıcı ve adaları bildirmek ve sürücülerin bu kesime çarpmalarını önlemek amacıyla ayırıcı ve adaların başlarında kullanılır. Bu işaret levhasının kullanılması, aksine bir işaret yoksa trafiğin sağa veya sola dönüşünü engellemez (Bkz. Şekil 41).

İşaret levhasının görünürlüğünü artırmak amacıyla, levhanın monte edilmiş olduğu işaret direğinin altına bir T-34 Refüj Başı Ek Levhası iliştirilebilir. Sokak aydınlatmasının bulunmadığı şehir dışı alanlara dikilen işaret levhalarının her zaman için Refüj Başı Ek Levhası ile tamamlanması gerekir. Ancak refüj başına çarpmanın söz konusu olmadığı kesimlerde Refüj Başı Ek Levhasının kullanımına gerek yoktur.

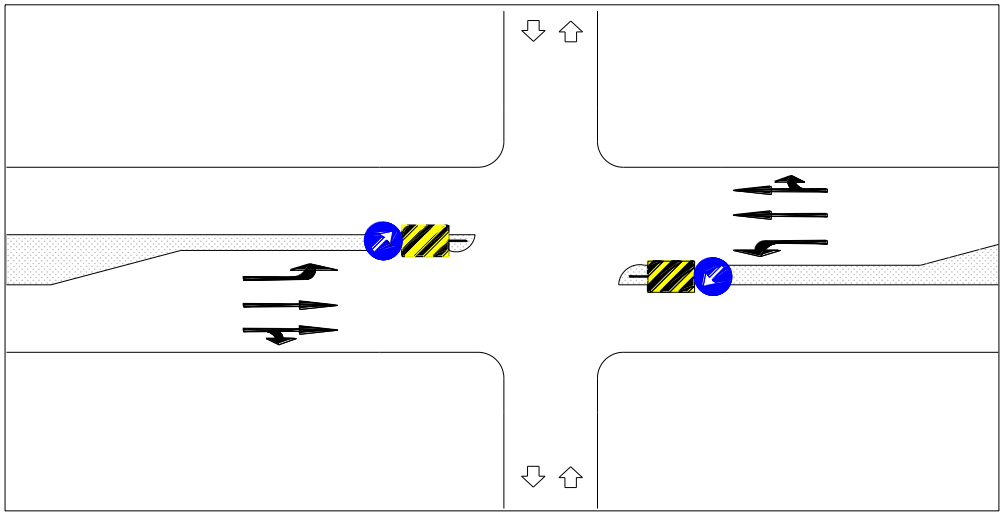

Şekil 41: TT-36a nolu işaret levhasının kullanımına ilişkin örnek

(TT-36b) SOLDAN GİDİNİZ

Bu işaret levhaları, yapım, bakım ve onarım çalışmalarında, hareketli (mobil) çalışmalarda kullanılan araçlarda geçici nedenlerle trafiği ok yönünde yönlendirmek amacıyla kullanılabilir.

(TT-36c) HER İKİ YANDAN GİDİNİZ

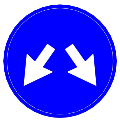

Bu işaret levhası, taşıt yollarının bir ayırıcı ile ayrılmış olmasına rağmen, bu yolların aynı yöndeki taşıt trafiğine ait olduğunu ve okların gösterdiği her iki yönden de gidilebileceğini belirtir.

Bu işaret levhası, refüj başında T-35 nolu Dönüş Adası Ek Levhası ile birlikte kullanılabilir.

TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz işaret levhasının ana yol ile çıkış rampası arasındaki dönüş adasının işaretlenmesinde kullanılmaması gerekir. Bu gibi yerlerde, T-35 nolu Dönüş Adası Ek Levhası ile gerekirse kavşak içi yön levhasının kullanılması gerekir.

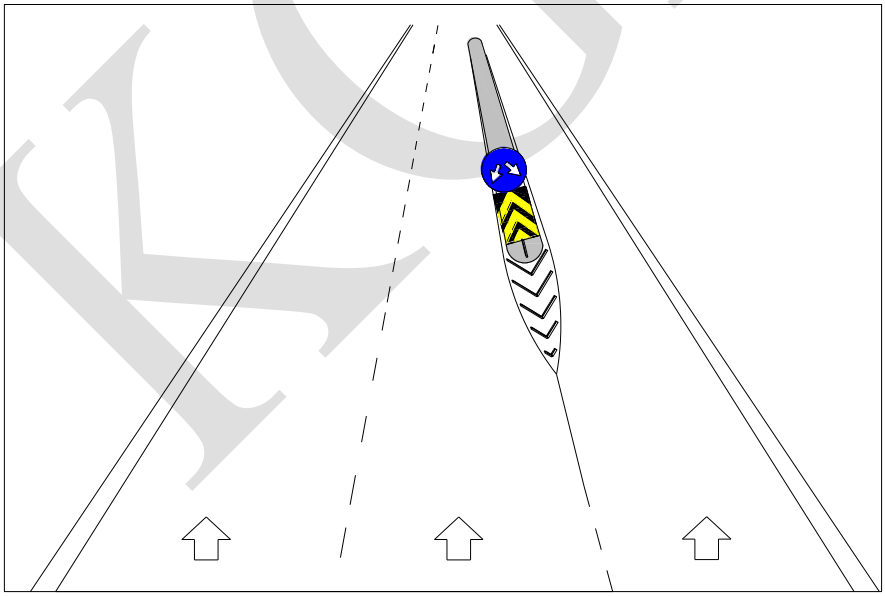

Şekil 42: TT-36c nolu işaret levhasının tek yönlü bir yolun bir refüjle ayrıldığı kesimlerde (ör: Toplayıcı yollar) kullanımına ilişkin örnek

KGM

(TT-37) ADA ETRAFINDA DÖNÜNÜZ

Bu işaret levhası, dönel kavşaklarda izlenmesi gereken seyir yönünü gösterir.

Bu işaret levhasının dönel kavşağın her girişine konulması gerekir. Dönel kavşağa giren sürücülerin kavşak içindeki sürücülere yol vermesi gerektiğini belirten genel bir kural olması sebebiyle, TT-37 nolu Ada Etrafında Dönünüz işaret levhası ya TT- 1 nolu Yol Ver levhası ile ya da TT-2 nolu Dur işaret levhası ile birlikte kullanılacaktır. (Bkz. Şekil 43a,b)

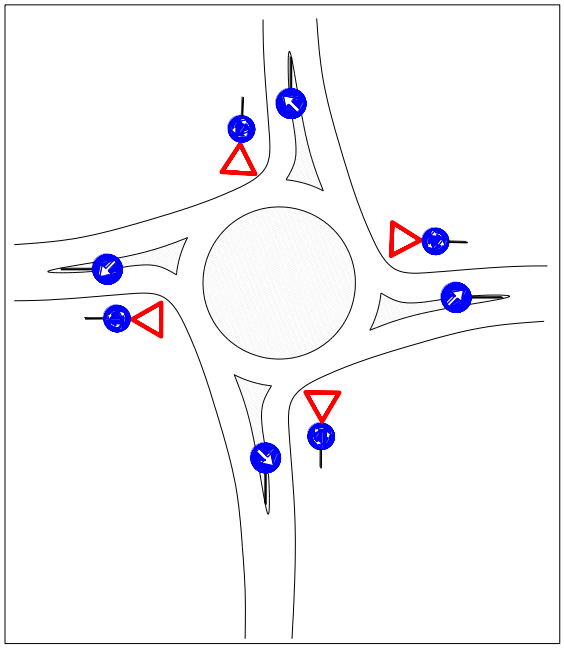

Şekil 43a: Dönel kavşak işaretlemesi örneği

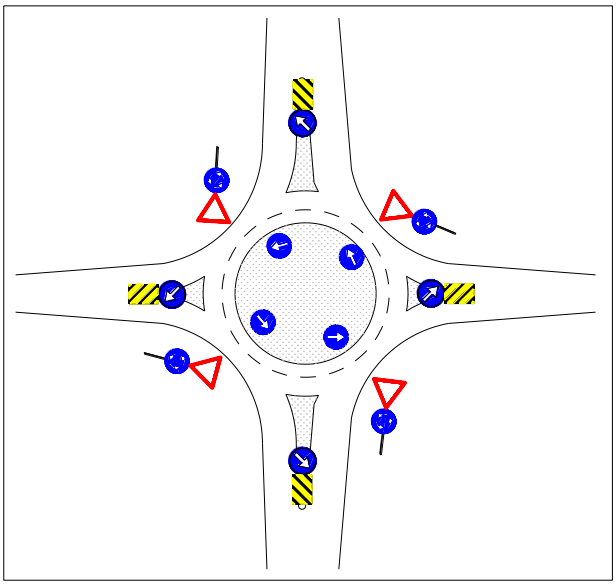

Şekil 43b: Bir dönel kavşağın ilave işaretlerle işaretlenmesini gösteren örnek

Not: Normal olarak dönel kavşaklardaki standart işaretleme Şekil 43a'deki gibi olmalıdır. T-34 nolu Refüj Başı Ek Levhası ve TT-35a nolu Sağa Mecburi Yön levhaları, ilave vurgulama gerektiği zaman kullanılmalıdır (Bkz. Şekil 43b). Kavşak girişlerinin iki şeritli olması durumunda TT-1 ve TT-37 nolu levhalar yolun solunda, ada üzerinde de kullanılmalıdır.

Seyir hızını düşürmeye engel bir durumun olmadığı adalı kavşakların dönel kavşak olarak işaretlenmemesi gerekir. Bu tip kavşakların ortasında dönüş adası bile olsa ana yol- tali yol kavşaklarında uygulanan sistem dahilinde işaretleme yapılmalıdır. (Bkz. Şekil 44)

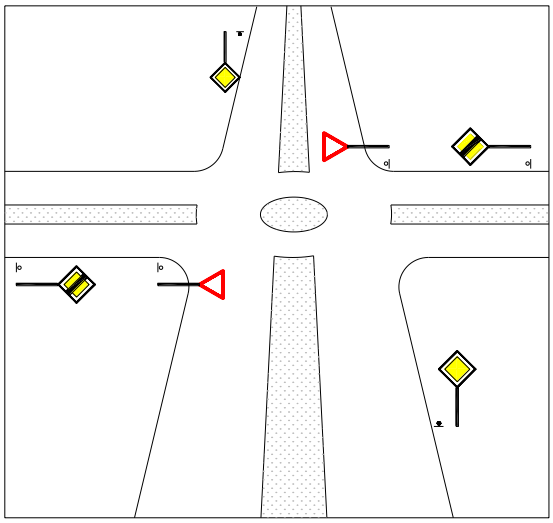

Şekil 44: Dönel kavşak olmayan adalı bir kavşakta işaretleme örneği

Not: B-38 nolu Anayol işaret levhaları yerine T-22 nolu işaret levhalarından uygun olanı kullanılabilir. Bu durumda B-39 nolu Anayol işaret levhası kullanılmaz. Öncelik bildiren işaret levhası (TT-1 veya TT-2) gerekiyorsa ön uyarılı olarak kullanılabilir.

(TT-38a) MECBURİ BİSİKLET YOLU

Bu işaret levhası, bisikletlilerin bisiklet yolunu kullanmak zorunda olduklarını ve diğer araçların aynı yolu kullanma haklarının olmadığını bildirir.

Bu işaret levhası, sadece bisikletiler için inşa edilmiş olan özel yolun başlangıcına konulabilir. Diğer yol ve caddelerle olan her kesişimden sonra bu işaret levhasının tekrarlanması gerekir.

(TT-38b) MECBURİ BİSİKLET YOLU SONU

Bu işaret levhası, bisiklet yolunun sona erdiğini bildirir ve sadece TT-38a nolu Mecburi Bisiklet Yolu işaret levhası ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

(TT-39a) MECBURİ YAYA YOLU

Bu işaret levhası, yayaların bu işaretin konulmuş olduğu yolu kullanmak zorunda olduklarını bildirir. Levha ayrıca sürücülere, yaya yolunu kullanma haklarının olmadığını bildirir.

Bu işaret levhası sadece, bir komşu yoldan veya caddeden ayrılmış olan yaya yolları için kullanılmalı, taşıt trafiğine açık olan yollar kenarındaki yaya kaldırımları için kullanılmamalıdır.

(TT-39b) MECBURİ YAYA YOLU SONU

Bu işaret levhası, yaya yolunun sona erdiğini bildirir ve sadece TT-39a nolu Mecburi Yaya Yolu işaret levhası ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

(TT-40a) MECBURİ ATLI YOLU

Bu işaret levhası, atlıların bu işaretin konulmuş olduğu yolu kullanmak zorunda olduklarını bildirir. Levha ayrıca, diğer yol kullanıcılarına (yayalar hariç) atlı yolunu kullanma haklarının olmadığını bildirir.

Bu işaret levhası örneğin bir park içinde atlılar için yapılmış ayrı bir yol olduğunda kullanılabilir.

KGM

(TT-40b) MECBURİ ATLI YOLU SONU

Bu işaret levhası, atlı yolunun sona erdiğini bildirir ve sadece TT-40a nolu Mecburi Atlı Yolu işaret levhası ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

(TT-41a) MECBURİ ASGARİ HIZ

Bu işaret levhası, otoyol veya benzer standarttaki yollarda levhada belirtilen hızdan daha düşük bir hızla seyir edilemeyeceğini bildirir.

Bu işaret levhası, otoyollar üzerinde kullanılan (O-4) nolu Otoyol Rejimi Levhası'nın bünyesinde yer alır. Gerekli görülmesi halinde otoyol ile benzer standarttaki ekspres yollar üzerinde de kullanılabilir.

(TT-41b) MECBURİ ASGARİ HIZ SONU

Bu işaret levhası, daha önce uygulanmış olan asgari hız kısıtlamasının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, daha önce TT-41a nolu Mecburi Asgari Hız işaret levhası ile yapılan mecburi asgari hız sınırlamasının sona erdiğini ve Karayolları Trafik Kanunu'nda, o yol için gerekli olan yasal hız limitlerinin geçerli olduğunu gösterir.

KGM

(TT-42a) ZİNCİR TAKMAK MECBURİDİR

Bu işaret levhası, çekiş tekerleklerinin en az ikisine zincir takmanın zorunlu olduğunu bildirir ve PL-7 nolu kar figürü içeren ilave panel ile birlikte kullanılır.

(TT-42b) ZİNCİR TAKMA MECBURİYETİ SONU

Bu işaret levhası, zincir takma zorunluluğunun sona erdiğini ve sadece TT-42a Zincir Takma Mecburidir işaret ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞITLAR İÇİN MECBURİ YÖN

(TT-43a)

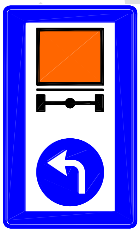

(TT-43b)

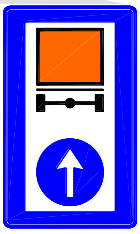

(TT-43c)

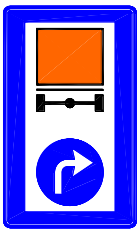

Tehlikeli madde taşıyan araçların yönlendirilmesi, TT-43a,b,c nolu işaret levhaları ile yapılır. Levha bünyesinde mecburi yön levhaları yerine TT-35a,b nolu işaret levhası da kullanılabilir.

25- TRAFİK BİLGİ İŞARETLERİ (B-GRUBU)

Genel:

Bilgi işaretleri, yolu kullanıcılarına, yol ve çevresi ile yol güzergâhında bulunan yerleşme birimleri ve yolculuk sırasında gerekebilecek diğer yardımcı hizmetler hakkında bilgi aktarırlar.

Bilgi işaretlerini standart bilgi işaretleri ve boyutları değişken standart bilgi işaretleri olmak üzere iki grupta incelemek gerekir.

25.1- STANDART BİLGİ İŞARET LEVHALARI

Bu işaret levhaları, Yaya Geçidi, Okul Geçidi, Önceliği Olan Yön ve Anayol işaret levhalarında olduğu gibi öncelik belirten işaretler ile ilk yardım, durak, tamirhane, telefon, otel veya motel, lokanta, çeşme, piknik yeri, kamp yeri, gençlik kampı gibi hizmetleri bildiren ve genel olarak ebatları 600x600 veya 600x900 mm. olan işaret levhalarıdır.

Standart bilgi levhaları genel olarak mavi zemin rengi üzerinde oluşturulan beyaz renkli ikinci bir bölüm üzerine konulan sembollerden oluşur.

Anayol işaret levhası, bir köşesi üzerinde duran kare şeklindedir. Bu işaret levhasının kenarları siyah olup ortasında etrafı beyaz renkle çevrili sarı bir kare bulunur.

Anayol Bitimi işaret levhası, Anayol Levhası ile aynı dizayna sahiptir, ancak karenin sol alt kenarı ile sağ üst kenarı arasında dik bir şerit bulunur.

Önceliği Olan Yön levhası, mavi zeminli dikdörtgen şeklindedir. Yukarı bakan okun rengi beyaz aşağıya bakan okun rengi ise kırmızıdır.

25.2- BOYUTLARI DEĞİŞKEN STANDART BİLGİ LEVHALARI

Boyutları değişken olan standart bilgi levhaları, aslında düzenlenmeleri standart sisteme bağlı olmakla birlikte, birbirlerinden çok farklı mesajları verebilen, bu nedenle de ölçüleri sabit olmayan levhalardır. Bu işaret levhalarının boyutları, yolun genişliğine, proje veya işletme hızına ve verilecek mesaj sayısına bağlı olarak belirlenen yazı serisi (harf yüksekliği ve genişliği) ile kullanılmaları halinde figür, sembol ve yol numaralarına ve tüm yazı ve sembollerin levha üzerindeki yerleştiriliş biçimine bağlı olarak ebatları değişen işaret levhalarıdır.

Boyutları değişken olan standart işaret levhaları;

- Sürücülerin gitmek istedikleri yönün seçimini kavşağa yaklaşırken yeterli uzaklıktan yapabilmelerini sağlayan Kavşak Öncesi Yön Levhaları, Kaplama

Üstü Yön Levhaları ve Refüj Ortası Yön Levhalarından oluşan ön bilgi levhalarını,

- Kavşak içinde, yaklaşımda verilen mesajların teyidini sağlayan Kavşak İçi Yön Levhalarını,

- Verilen tüm mesajların teyidine yarayan ve güzergah üzerindeki yerleşme merkezlerine olan uzaklıkları gösteren Mesafe Levhalarını,

- Yol üzerinde bulunan İl, İlçe, Belde ve Köy isimlerini,

- Coğrafi bilgileri, yer ve sınır bilgilerini ve Karayolları İdaresine ait diğer levhaları kapsar.

Boyutları değişken olan standart bilgi işaretlerinde verilecek olan yerleşim birimi isimlerinin (mesajların), iyi planlanması, Ülke çapında yeknasak bir uygulama yapılması gerekmektedir.

Bu levhalar üzerinde yer alacak yerleşim birimleri isimlerinde süreklilik sağlanmalı, levha üzerinde bir kez verilen mesaj, o yere varılıncaya kadar olan bütün yol boyunca takip eden işaret levhalarında da gösterilmesi gerekir.

İşaret levhası üzerindeki gidilecek yer sayısının, gerek levha ebatlarının çok büyük olmasını önlemek, gerekse trafik güvenliğinin artırılması amacıyla sınırlı olması gerekir. **Bu bakımdan, Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarında en fazla beş mesaja yer verilebilir. Ancak, aynı güzergah üzerinde üçten fazla mesaja yer verilmemelidir.** Bunun anlamı, sürücülerin seçecekleri rota hakkında genel bir fikir edinmelerini sağlayacak bir yol haritası bulundurmaları demektir.

Benzer yerler ve benzer durumlara ait işaret levhalarının tutarlı bir biçimde düzenlenmesi gerekir. İşaret levhasının dizaynı, benzer koşullar için hep aynı şekile sahip olmalıdır.

Bütün işaret levhalarının standart ya da özel projelere (çizimlere) göre imal edilmiş olması gerekir.

Karayollarının bakım ağına dahil yollar üzerinde kullanılan yön ve mesafe levhalarında verilen mesajlarda, genel olarak yalnız il ve ilçe isimlerine yer verilir. Ancak; turistik öneme haiz yerler (Nemrut Dağı, Truva, Pamukkale, vb. gibi) ile şehir geçişlerinde semt isimleri, havaalanları (havalimanları), limanlar ve sanayi bölgeleri de belirtilebilir.

Belediyelerin sorumluluğu altındaki yollarda ise yukarıda verilen mesajlara ilave olarak hükümet binaları, istasyon, stadyum, yüzme havuzu, fuar yerleri ve banliyöler de verilebilir.

Yön levhaları üzerinde verilen mesajlar için Kavşak Öncesi Yön Levhalarına, mesafe levhalarında verilen mesajlar için Mesafe Levhalarına bakınız.

25.2.1- RENKLER

Aynı Kuruluşa ait yolların bakım ağında bulunan bir yoldan diğer bir yola geçişte aşağıda belirtilen renklerden oluşan bilgi levhaları kullanılır. Aynı Kuruluşun bakım ağında olmasına rağmen farklı standartlarda olan otoyol ile devlet ve il yollarının oluşturduğu kavşaklarda birleşik renkli levhalar kullanılır.

- Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dahil devlet ve il yollarında mavi zeminli, otoyollarda yeşil zeminli levhalar kullanılır. Bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler belirtilen zemin rengi üzerinde beyaz renkle gösterilir.

- Turistik yollarda zemin rengi kahverengi olup, bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler beyaz renkte olacaktır.

- Belediyelerin bakım ağına dahil imar yolları ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün bakım ağına dahil yollarda, beyaz zeminli levhalar kullanılır. Levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler siyah renkte olacaktır.

- Komşu ülkelerin isimleri ile yerleşim merkezleri, sarı zeminli levhalar üzerinde siyah harf, rakam ve bordürlerle gösterilecektir.

- Yapım, bakım ve onarım hizmetlerinin yürütüldüğü karayolu kesimlerinde, bu amaçla kullanılacak bilgi levhalarında (Yol Onarımı, Asfalt Yapımı gibi), zemin rengi sarı olup, bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler siyah renkte olacaktır.

25.2.2- BİRLEŞİK RENKLER

Farklı Kuruluşların bakım ağında bulunan veya farklı standartlarda olan yolların oluşturduğu kavşak yaklaşımlarında kullanılan boyutları değişken standart bilgi levhalarında, birleşik renkli levhalar kullanılır. Birleşik renkli levhalarda, ana doğrultu üzerinden ulaşılacak yerleşim birimlerinin isimleri yolun standardına veya niteliğine göre **25.2.1- Renkler** bölümünde belirtilen zemin rengi üzerinde gösterilir. Ayrımdan ulaşılacak yerleşim birimlerinin isimlerine ulaşılan yolun standardı veya niteliğine göre oluşturulan ikinci renkli bölüm içerisinde yer verilir. Birleşik renkli levhalar, ayrı standarttaki yolların oluşturduğu kavşaklarda kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 45)

- Devlet ve il yollarının, otoyollar ile oluşturduğu kavşak ve yaklaşımlarında kullanılan Kavşak Öncesi, Refüj Ortası ve Kaplama Üstü Yön Levhalarında, otoyol üzerinden ulaşılacak yerleşim birimleri, mavi zeminli levha üzerinde oluşturulan ve bir çerçeve ile ayrılan yeşil zeminli bölüm içerisinde beyaz harflerle belirtilir. Bu kavşaklarda kullanılacak Kavşak İçi Yön Levhaları yeşil zemin rengi üzerinde beyaz harflerle düzenlenir.

- Devlet ve il yollarının, belediyelerin sorumluluğu altında olan yollarla teşkil ettiği kavşak yaklaşımlarında da adı geçen levhalarda oluşturulan ikinci bölümün zemin rengi beyaz, turistik yollarla teşkil eden kavşak yaklaşımlarında kullanılan levhalarda ikinci bölümün zemin rengi kahverengi olacaktır.

- Otoyollarının diğer yollara ayrım ve yaklaşımlarda da yeşil zeminli levha içerisinde oluşturulan ikinci bölümün zemin rengi, devlet ve il yolları kavşaklarında mavi, belediyelerin sorumluluğundaki yolların oluşturduğu kavşaklarda beyaz, turistik yol kavşaklarında kahverengi olacaktır.

- Belediyelerin sorumluluğu altındaki yolların diğer kuruluşların bakım ağı altındaki yollarla oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak adı geçen işaret levhalarında, beyaz zemin rengi içerisinde oluşturulan ikinci bölümde otoyollar için yeşil, devlet ve il yolları için mavi, turistik yollar için kahverengi renkler kullanılır. Bu levhalarda ikinci bölüm çevresinde çerçeve bulunmaz

- Turistik bir yerleşim birimine ulaşılan kavşaklarında da yukarıdaki sistemler dahilinde kahverengi zemin rengi üzerinde yeşil, mavi veya beyaz renkli ikinci bir bölüm oluşturulur. Sayfiye yerleşim birimlerinin kahverengi zemin rengi üzerinde gösterilmemesi gerekmektedir. Sayfiye yerlerinde yüzülebilir yerler, plajlar, bilgi levhaları üzerinde figür olarak gösterilebilir.

- Bu tip kavşaklarda kullanılacak Kavşak İçi Yön Levhalarında, girilecek yol hangi renkle ifade ediliyorsa o zemin rengi kullanılır.

KGM

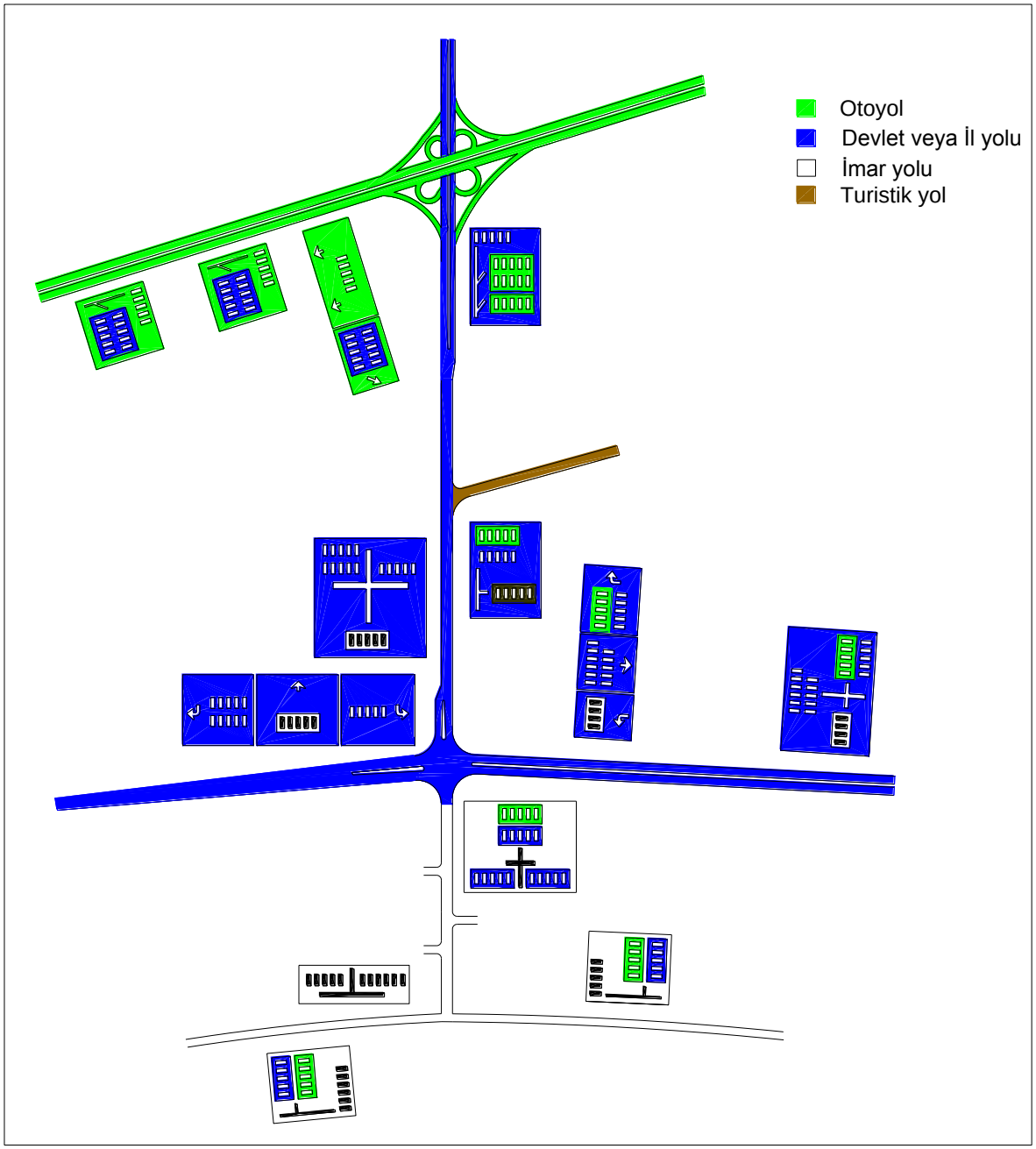

Şekil 45: Birleşik renkli bilgi levhaları uygulaması

25.2.3- YAZI SERİLERİ

Boyutları değişken olan standart trafik işaret levhalarında kullanılacak harflerin yükseklik ve genişlikleri yani yazı serileri;

- İşaretin konulacağı yoldaki toplam şerit genişliğine,
- İşaretin konulacağı yolun proje hızı veya işletme hızına,
- İşaret levhasındaki mesaj sayısına bağlı olarak değişir.

Toplam şerit genişliği (aynı yöndeki şerit genişlikleri toplamı alınacaktır), sürücünün işaret levhasına olan uzaklığını ve buna bağlı olarak sürücünün işaret levhasına bakış açısını etkilemektedir. Sürücünün levhaya bakış açısının 10º den büyük olmaması gerekmektedir. Aksine bir durum sürücünün başını çevirmesine ve buna bağlı olarak trafik güvenliğini tehlikeye atmasına neden olmaktadır. Bu bakımdan, sürücünün levhaya 10º lik bakış açısına eriştiği noktada levhadaki mesajları okumayı bitirmiş olması gerekir.

Yoldaki proje veya işletme hızı; aracın birim zamanda kat edebileceği yol uzunluğunu etkilemekte ve dolayısıyla sürücünün levhadaki, mesajları okuma süresini etkilemektedir. **Bu bakımdan yoldaki proje veya işletme hızından hangisi yüksekse onun esas alınması gerekir. İşletme hızının tayininde o yolda seyreden 100 araçtan 85 nin yaptığı ortalama hız bulunmalıdır.**

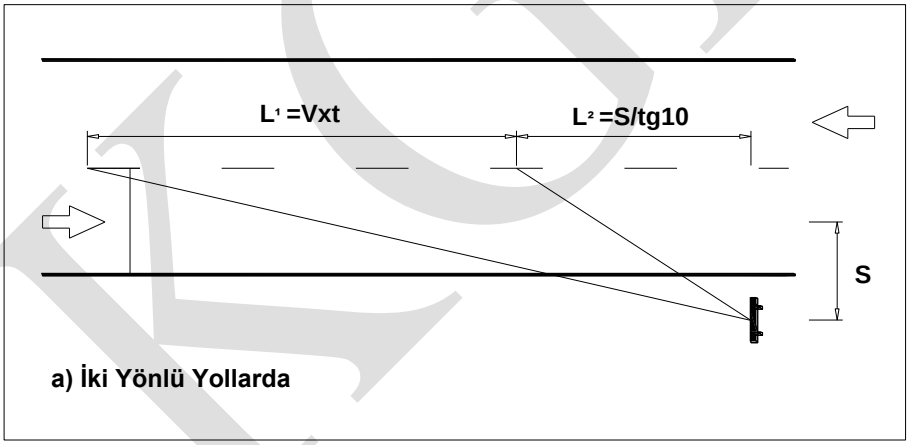

a) İki Yönlü Yollarda

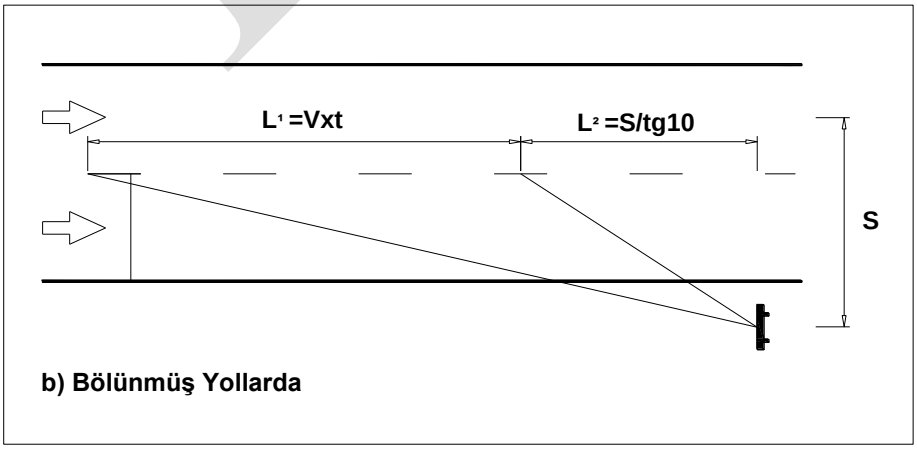

b) Bölünmüş Yollarda

Yolun sağında ve solunda kullanılan boyutları değişken bilgi levhalarının boyutlandırılmasında kullanılacak minimum harf yükseklikleri aşağıdaki şekilde belirlenir. Ancak, bu hesaplama yöntemleri, kaplama üstü yön levhaları ile T ve L tipi konstriksiyonlarda kullanılan mesajları içermez.

V = Proje veya işletme hızı (m/sn) (%85 aracın gözlem hızı)
t = Okuma zamanı (saniye)
L^1 = Okuma-anlamada kat edilen yol (metre)
L^2 = Sürücünün okuyup-anlamayı bitirdiğinde levhaya olan mesafesi (metre)
L = Sürücünün levhayı okuyabilmeye başladığı uzaklık (metre)
S = Aracın seyir ekseninin levha eksenine olan mesafesi (metre)
Bölünmüş yollarda sağdaki levhalar için sol şeridin ortası, orta refüje konulan levhalar için sağ şeridin ortası alınır
n = İşaret levhasındaki mesaj sayısı (adet)

Okuma-Anlamada Kat Edilen Yol:

$$L^1 = V \times t$$

Sürücünün Okuyup-Anlamayı Bitirdiğinde Levhaya Olan Mesafesi:

$$L^2 = S / tg10° = 5.7 \times S$$

Sürücünün levhayı okuyabilmeye başladığı uzaklık:

$$L = L^1 + L^2$$ olur.

Levhadaki mesaj (isim) sayısı, sürücünün levhadaki **mesajı okuyabileceği zamanı** etkilemekte olup bu süre:

$$t = (n/3 + 2)$$ formülüyle bulunur.

Levhadaki mesaj sayısının belirli bir miktardan fazla olması halinde, mesajın okunup algılanması, buna bağlı olarak gerekli manevraların yapılması sürücülerin zorlanmasına neden olduğu gibi, levha ebatlarının da aşırı boyutlara ulaşmasına neden olmaktadır. **Bu bakımdan, Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarında en fazla beş mesaja yer verilebilir. Ancak, aynı güzergah üzerinde üçten fazla mesaja yer verilmemelidir**. Söz konusu mesajlar, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bakım ağına dahil yollar üzerinde şehir

geçişleri hariç, genel olarak il ve ilçelerdir. Şehir geçişlerinde ise ilave olarak semt isimlerine de yer verilebilir. Belediyelerin sorumluluğu altındaki yollarda ise yukarıda verilen mesajlara ilave olarak hükümet binaları, sanayi bölgeleri, hava alanı, istasyon, limanlar, stadyum, yüzme havuzu, fuar yerleri ve banliyöler de verilebilir.

Çeşitli yol genişliklerine, mesaj sayısına ve proje-işletme hızlarına bağlı olarak belirlenecek yazı serisi, bir tablo haline getirilmiştir. Her bir yazı serisi arasında 2.5 cm. lik fark bulunmaktadır. Tablo:10'dan bulunan yazı serisi ile otoyollarda O-Serisi, diğer yollarda E- Serisi harfleri kullanılarak mesajlar boyutlandırılır.

Büyük harf yüksekliğini hesaplama ve Tablo 10'da örnekle gösterimi:

Örnek 1: %85 gözlem hızı 80 km/saat (22 m/sn) olan 7 metre genişliğindeki, iki yönlü bir yolda, 2 metre banket, 3 metre levha genişliği olduğuna ve 5 mesaj verilmek istendiğine göre bilgi levhasındaki harf yüksekliği ne olmalıdır.?

Harf yüksekliği tayini için en doğru ve kesin yol, bu örneklemedir.

Okuma zamanı: t= n/3+2 = 5/3 + 2 = **3,66 sn**

L^1 = V x t = 22 x 3,66 = 80,5 ~ **81 metre**

S= 1,75 + 2 + 1,5 = **5,25 metre** (sağ şerit ekseninden levha eksenine olan mesafe)

L^2= S / tg10° = 5.7 x S = 5.7 x 5.25 = 29,9 ~ **30 metre**

L = L^1+L^2 = 81+30 = 111 metre (Levhayı okuyup anlamada kat edilen yol)

Harf Yüksekliği: (100/60) x 111 = 185 mm (en yakın bir üst seri: 8-E serisi)

Örnek 2: İşletme hızı 90 Km/saat olan 10 metre platform genişliğindeki bir yolda kullanılacak 4 mesajlı bir bilgi levhasındaki harf serisi;

10 metre platform genişliği, 4 mesaj ve 90 km/saat hız için Tablo 10'dan 9 yazı serisi bulunur.

9 yazı serisinde harf yüksekliği: 9 x 2.5 = 22.5 cm. dir.

Bu örnek, 1. örneğe nazaran yaklaşık olup iki örnekten birisi tercih edilerek büyük harf yüksekliği belirlenmelidir. Aşağıdaki formül ile de harf yüksekliği ikinci örneğe benzer yaklaşık olarak belirlenebilir.

$$H = S + \frac{2(n+6)V}{100}$$

Levhada kullanılacak yazı serisi bulunduktan sonra, otoyollarda O-Serisi, diğer yollarda E-Serisi esas alınarak harf stili, harfler arasındaki mesafe ve kelimeler arasındaki mesafeler bulunarak levha boyutlandırılır.

E-SERİSİ HARF VE RAKAMLARI

O-SERİSİ HARF VE RAKAMLARI

A B C Ç D E F G H
I İ J K L M N O Ö P
R S Ş T U Ü V Y Z

a b c ç d e f g ğ h
ı i j k l m n o ö p r
s ş t u ü v y z

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Tablo:10 Yazı Serileri

Platform Genişliğinin Yarısı (m)	Mesaj sayısı (adet)	PROJE veya İŞLETME HIZI (hangis yüksek ise) (Km/Saat)								
		40	**50**	**60**	**70**	**80**	**90**	**100**	**110**	**120**
3	1	3	4	4	5	6	6	7		
	2	4	4	5	6	6	7	8		
	3	4	5	6	6	7	8	8		
	4	4	5	6	7	8	8	9		
	5	5	6	6	7	8	9	10		
4	1	4	4	5	6	6	7	7		
	2	4	5	5	6	7	7	8		
	3	4	5	6	7	7	8	9		
	4	5	6	6	7	8	9	10		
	5	5	6	7	8	9	10	10		
5	1	4	5	5	6	6	7	8	8	9
	2	5	5	6	6	7	8	8	9	10
	3	5	6	6	7	8	8	9	10	11
	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12
	5	6	6	7	8	9	10	11	12	13
6	1	5	5	6	6	6	7	8	9	9
	2	5	6	6	7	7	8	8	9	10
	3	5	6	7	7	8	9	9	10	11
	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12
	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13
7	1	5	6	6	7	7	8	8	9	10
	2	5	6	7	7	8	9	9	10	10
	3	6	6	7	8	9	9	10	11	11
	4	6	6	8	8	9	10	11	12	12
	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13
8	1	5	6	7	7	8	8	9	9	10
	2	6	6	7	8	8	9	10	10	11
	3	6	7	8	8	9	10	10	11	12
	4	6	7	8	9	10	10	11	12	13
	5	7	8	8	9	10	11	12	13	14
9	1	6	6	7	8	8	9	9	10	10
	2	6	7	7	8	9	9	10	11	11
	3	6	7	8	9	9	10	11	12	12
	4	7	8	8	9	10	11	12	12	13
	5	7	8	9	10	11	12	12	13	14
10	1	6	7	7	8	8	9	10	10	11
	2	7	7	8	8	9	10	10	11	12
	3	7	8	8	9	10	10	11	12	13
	4	7	8	9	10	10	11	12	13	14
	5	8	8	9	10	11	12	13	14	15

KOTMA

25.2.4- MAKSİMUM BOYUTLAR

Yol kenarına yerleştirilen levhaların genişlikleri 6.00 metreden, yükseklikleri de 8.00 m. den fazla olamaz. Kaplama Üstü Yön Levhalarının düşey boyutları 3.00 metreyi aşmamalıdır. Röfüj Ortası Yön Levhalarının genişlik ve yükseklikleri de en çok 4.00 metre olabilir.

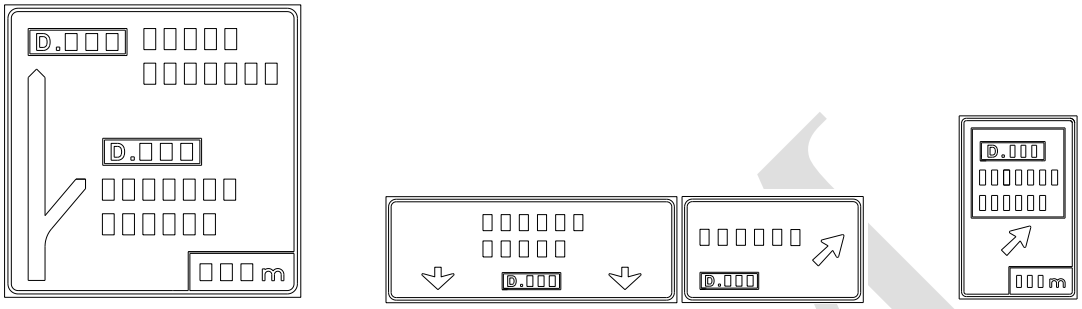

Maksimum Boyutlar:
Genişlik : 6 metre
Genişlik : 4 metre
Yükseklik: 8 metre Yükseklik: 3 metre Yükseklik: 4 metre

25.2.5- YOL NUMARALARI

Yol numaraları, seyir halinde bulunulan yolun numarası ile yolun tercih sırasını bildirir. Seyir esnasında tercih sırası, otoyol, uluslararası yol-devlet yolu, devlet yolu ve il yolu olarak sıralanır. Yol numaraları, Kavşak Öncesi, Refüj Ortası ve Kaplama Üstü Yön Levhaları ile Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe levhaları bünyesinde kullanılır.

Yol numaraları, Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde yazı serisinden 4 seri, diğer levhalar üzerinde, levha yazı serisinden 2 seri daha düşük olarak boyutlandırılır. Levha üzerindeki konulma yerleri için ilgili işaretlere bakınız.

1- Otoyol Numarası:

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun otoyol olduğunu ve numarasını bildirir. Siyah çerçeveli, turuncu zemin rengi üzerinde siyah renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

KGM

2- Uluslararası Yol Numarası:

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, Avrupa'da başlayan ve Ülkemizde devam eden bir transit yol olduğunu ve numarasını bildirir. Beyaz çerçeveli, yeşil zemin rengi üzerinde beyaz renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

3- Devlet Yolu Numarası:

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, bir devlet yolu olduğunu ve numarasını bildirir. Beyaz çerçeveli, mavi zemin rengi üzerinde beyaz renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

4- İl Yolu Numarası:

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, bir il yolu olduğunu ve numarasını bildirir. Mavi çerçeveli, beyaz zemin rengi üzerinde mavi renkli rakamlarla gösterilir.

5- Kavşak Numarası:

Kavşak numarası, otoyollarda kullanılan Kavşak İsim levhaları bünyesinde ve Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde ayrı bir işaret levhası olarak kullanılır. Kavşak İsim levhası bünyesinde kullanılması durumunda levha yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak, kaplama üstü yön levhaları üstünde ayrı bir işaret levhası olarak kullanılması durumunda da 16-O serisinde boyutlandırılır. Siyah çerçeveli turuncu zemin rengi üzerinde siyah renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

KGM

25.2.6- OKLAR

Oklar, Kaplama Üstü Yön Levhaları, Refüj Ortası Yön Levhaları ile Kavşak İçi Yön Levhaları bünyesinde bulunur ve levha yazı serisinde boyutlandırılırlar. Beyaz zeminli levhalar üzerinde kullanılanlar siyah renkte, diğer renkli levhalar üzerinde beyaz renkte olacaktır.

Kullanıldıkları yere göre 5 çeşit ok bulunmaktadır.

1- Tek Satır Yazı Oku:

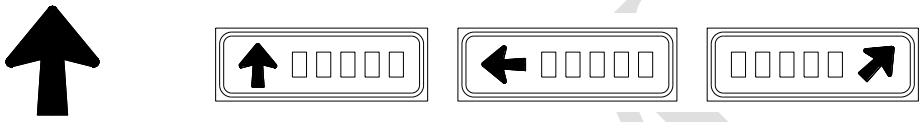

Tek mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde, yatay, dikey veya köşegen olarak kullanılır.

2- Çift Satır Yazı Oku (Yatay**):**

İki mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde, yatay olarak kullanılır.

3- Çift Satır Yazı Oku (Dikey veya Köşegen)**:**

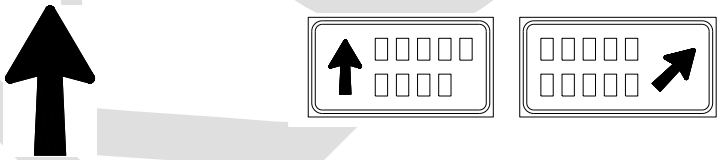

Kaplama üstü yön levhalarının ayrım yönündeki kısmında ve refüj ortası yön levhaları üzerinde köşegen, İki mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde, dikey veya köşegen olarak kullanılır.

4- Yazı Altı Şerit Oku:

Kaplama üstü yön levhalarının ana güzergahı belirtilen kesimi üzerinde düşey olarak kullanılır.

5- İleriden Sağa – Sola Dönüş Oku:

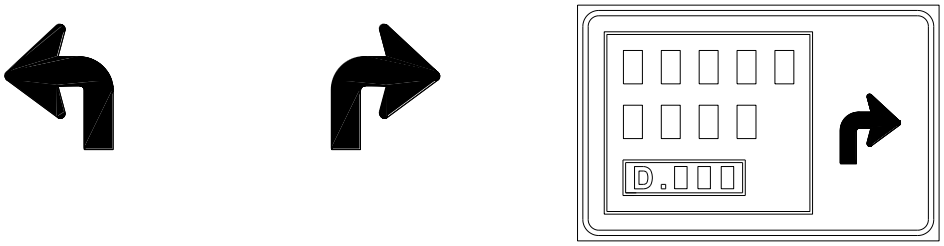

Hemzemin kavşaklarda kullanılan Kaplama üstü yön levhaları üzerinde dikey olarak kullanılır.

25.2.7- FİGÜRLER

Asma köprü, feribot (arabalı vapur), istasyon, kayak ve yüzme figürleri, kavşak öncesi, refüj ortası ve kaplama üstü (T ve L tipi dahil) yön levhaları bünyesinde kullanılabilirler. Otoyollarda Kavşak İsim Levhaları bünyesinde kullanılan kavşak figürlerinden soldaki köprülü kavşaklarda, diğeri ise sadece sağa ayrılmanın bulunduğu kavşaklarda kullanılır. Uçak figürü, B-6 nolu Kavşak İçi Yön Levhası üzerinde kullanılmalıdır.

Asma köprü, Feribot (arabalı vapur), İstasyon ve Kayak figürleri mavi zemin rengi içinde, yüzme figürü kahverengi zemin rengi içinde, beyaz sembollerle ifade edilir. Kavşak figürleri turuncu renkte, uçak figürü mavi zeminli levhalarda beyaz, beyaz zeminli levhalarda siyah renkte olacaktır. Asma köprü, feribot, istasyon, kayak ve yüzme figürlerinde beyaz renkte bir çerçeve bulunacaktır. Beyaz zeminli levhalarda çerçeve yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Asma köprü, Feribot (arabalı vapur) ve İstasyon figürleri, Kaplama Üstü Yön Levhalarında yazı serisinden 4 seri, diğer levhalar üstünde yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır. Kavşak figürleri verilen ebatlarda, uçak figürü ise levha yazı serisinde olmalıdır.

1- Asma Köprü Figürü

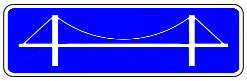

2- Feribot (arabalı vapur) Figürü

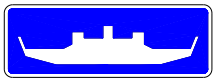

3-İstasyon Figürü

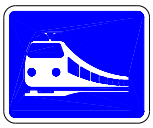

4- Kavşak Figürleri

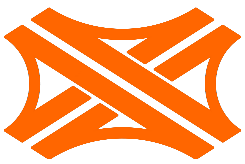

5- Uçak Figürü

6- Kayak Figürü

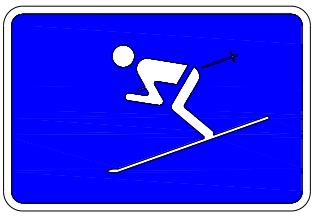

6- Yüzme Figürü

25.3- KAVŞAK ÖNCESİ YÖN LEVHALARI

(B-1a) KAVŞAK ÖNCESİ YÖN LEVHASI

Genel:

Kavşak Öncesi Yön levhası, dönüş yapan araç trafiğinin yoğun olduğu durumlarda ya da ön bilgi levhasının trafik güvenliği için önemli olduğuna kanaat getirilen hallerde, sürücülerin gidecekleri yönü saptayıp gerekli manevrayı önceden yaparak trafik güvenliğini tehlikeye düşürücü davranışlarda bulunmalarını engellemek amacıyla yolun sağında kullanılırlar.

Kavşak Öncesi Yön Levhası üzerinde, ilerideki kavşağın ya da köprülü kavşağın şekilsel görünümüne yer verilmelidir. Ancak, burada dikkat edilmesi gereken husus, levhanın kullanılacağı kesimin değil kavşağın şekilsel görünümüdür. (Bkz. Şekil 46)

Adalı kavşaklar veya dönel kavşak olmasına rağmen sinyalize hale getirilmiş kavşakların şekilsel görünümü, dönel kavşaklarla karıştırılabileceği için, bu tip kavşaklarda o kavşağın şekilsel görünümü yerine hemzemin dörtlü kavşak veya kavşağın üç kollu olması durumunda hemzemin T kavşak işaret levhaları kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 50)

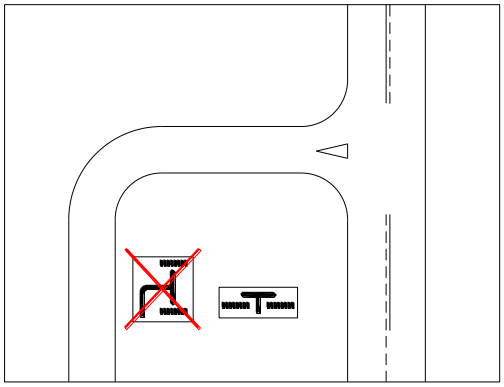

Şekil 46: Kavşağın şekilsel görünümünün işaretlenmesi

Bu işaret levhalarında genel olarak **ana doğrultuda ve ayrım yönünde toplam beş mesaja** yer verilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları, ana doğrultu üzerindeki yerleşim birimleri ile ayrımdan ulaşılacak yerleşim birimlerinin isimlerini içerirler. Kavşak Öncesi Yön Levhalarında genel olarak il ve ilçe isimlerine yer verilir. Ancak, turistik öneme haiz yerler (Nemrut Dağı, Truva, Pamukkale, vb. gibi) ile şehir geçişlerinde semt isimleri, havaalanları (havalimanları), limanlar ve sanayi bölgeleri de belirtilebilir. Ayrıca, levhanın hitap ettiği kavşağın sadece o belde için tesis edilmesi durumunda da belde isimlerine yer verilebilir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dahil yollar üzerinde kullanılan levhalarda, kavşağa olan mesafe, yol numaraları ve gerekli hallerde figürler kullanılır. Ayrıca bu levhalar üzerinde ayrımdaki hız kısıtlamaları da gösterilebilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde verilen mesajlardan en yakın yerleşim biriminin ismi, ana güzergah üzerinde ise bu güzergah üzerinde verilen mesajların en üstünde, ayrım yönünde ise ayrımda verilen mesajların en üst kısmında yer almalıdır.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde, güzergah üstündeki, varsa en yakın ilçe merkezi ismine ve varsa sonraki il merkezi ismine yer verilir. En alta da ulaşılacak büyük il merkezinin (Büyükşehir Belediye Başkanlıklarının bulunduğu il merkezleri) adı yazılır.

İl merkezinden önce birden fazla sayıda ilçe merkezi olması durumunda, sadece en yakın ilçenin adına yer verilir.

En yakın yerleşim biriminin il merkezi olması durumunda, arada ilçe merkezleri olsa dahi yakın il merkezi ile varsa ulaşılacak büyük il merkezinin adına yer verilerek, ilçe merkezleri adına yer verilmez.

Ayrım yönünde verilen mesajlarda da en fazla üç mesaj olmak kaydı ile yukarıda açıklanan esaslar dahilinde verilecek mesaj seçilir. (Bkz. Şekil 47)

Genel olarak işaret levhalarının sağ alt kısmında işaret levhasından kavşağa ya da ayrıma olan mesafe gösterilmelidir. Karayollarının bakım ağına dahil olmayan yollar üzerinde kullanılan levhalarda mesafe belirtilmeyebilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde gerek görülmesi halinde gerekli yasaklama ve kısıtlama gösteren işaret levhalarına yer verilebilir.

Kavşak Öncesi Yön levhalarından sonra kavşakta mutlaka bir Kavşak İçi Yön levhasının konulması gerekir.

Konum:

Kavşak Öncesi Yön Levhaları, genel olarak kavşağa (Kavşakta fiziksel değişikliğin başladığı kesime) 100-250 metre mesafede konulurlar. Mesafenin tespitinde proje veya işletme hızı göz önünde bulundurulur.

Otoyollar ile benzer özellikteki karayollarında, Kavşak Öncesi Yön Levhasının her zaman için kullanılması gerekir. Otoyollar da Kavşak Öncesi Yön Levhaları ayrımın 1000 ve 500 metre öncesinde kullanılır. Otoyollar ile benzer özellikteki yüksek hızlı trafiğin söz konusu olduğu diğer yollarda da Kavşak Öncesi Yön Levhaları iki kez kullanılabilir.

Bu hızlar göz önünde bulundurularak belirlenen mesafeler aşağıdaki gibi olmalıdır.

Proje veya İşletme hızı (Km/Saat)	**Kavşak Öncesi Yön Levhasının Kavşağa Mesafesi** (Metre)
50	100 – 150
70	150 – 200
90	200 – 250
Otoyollarda	500 ve 1000

KGM

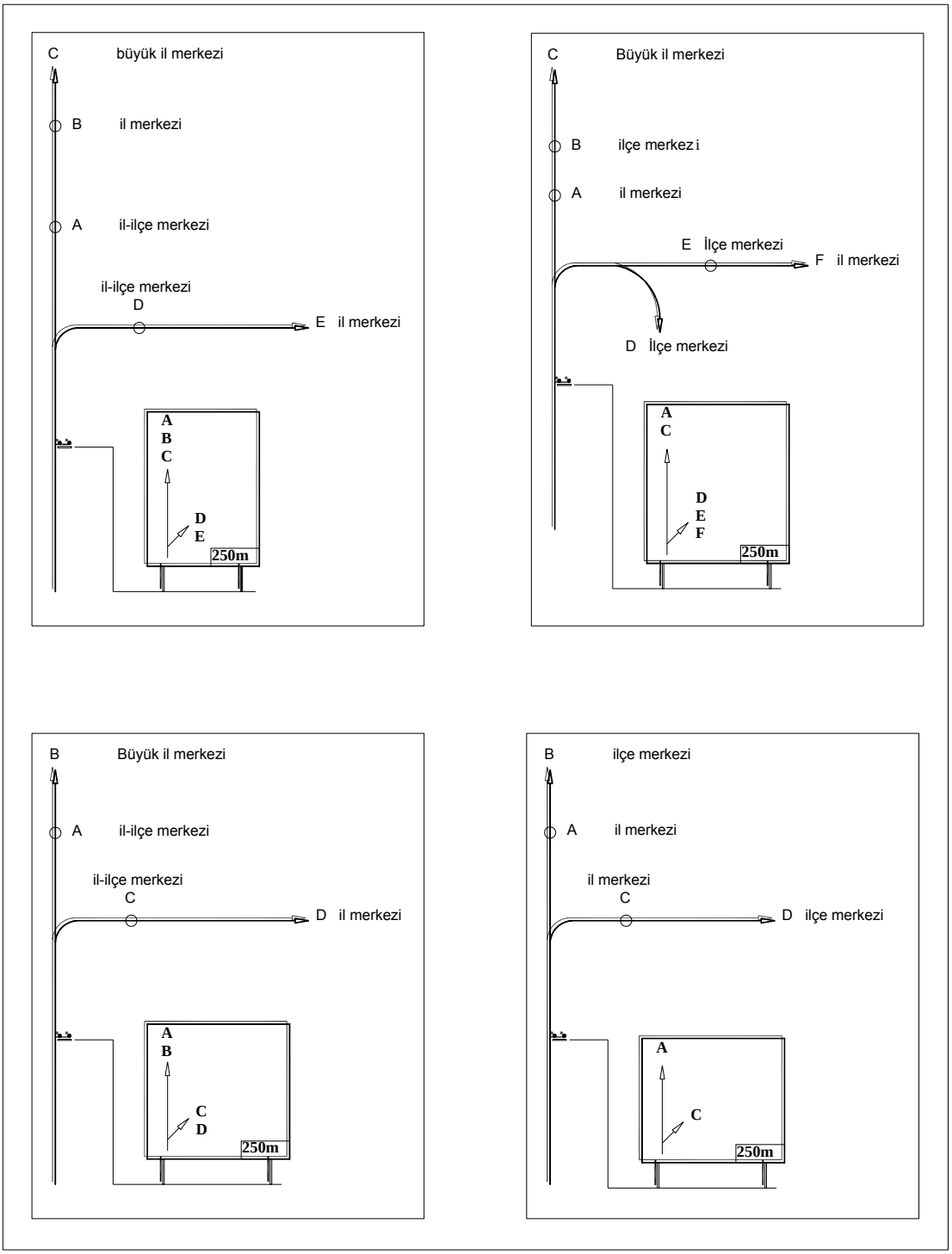

Şekil 47: Kavşak Öncesi Yön Levhalarında verilecek mesajlara ait örnek

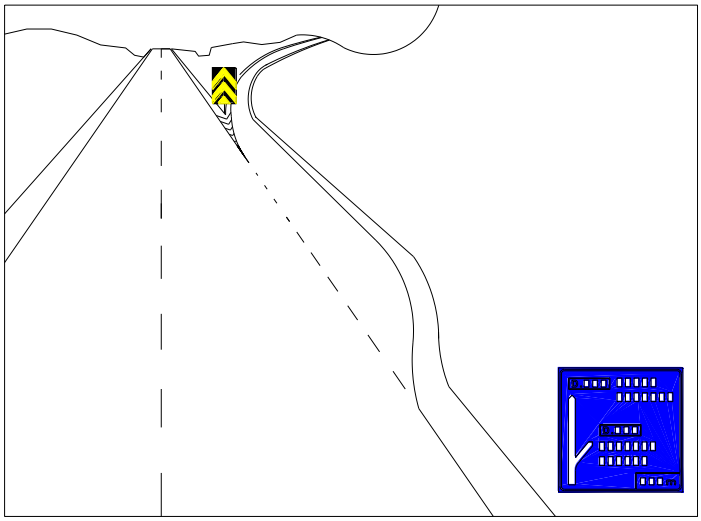

Şekil 48: Yavaşlama şeridi olan yollarda kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği

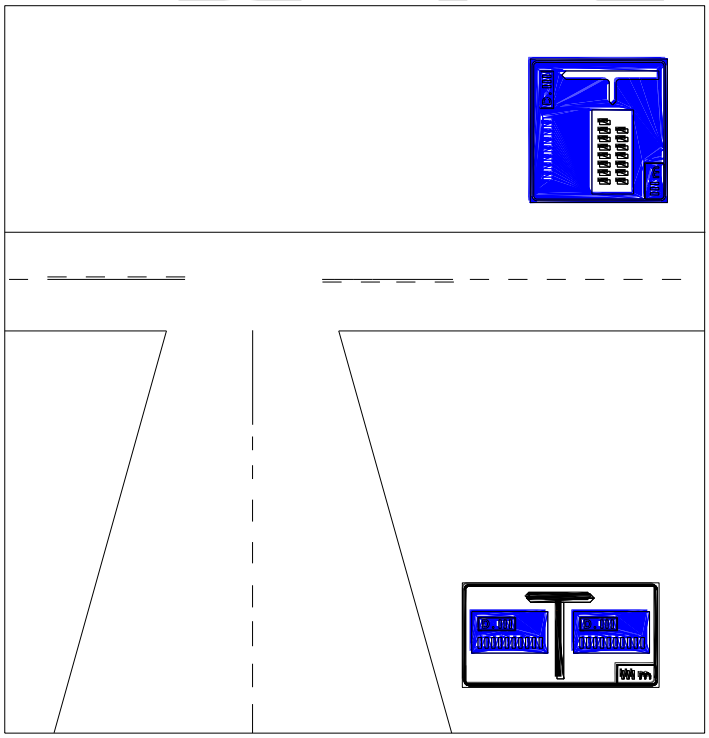

Şekil 49: Devlet yolu-İmar yolu (T) kavşağında kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası örnekleri

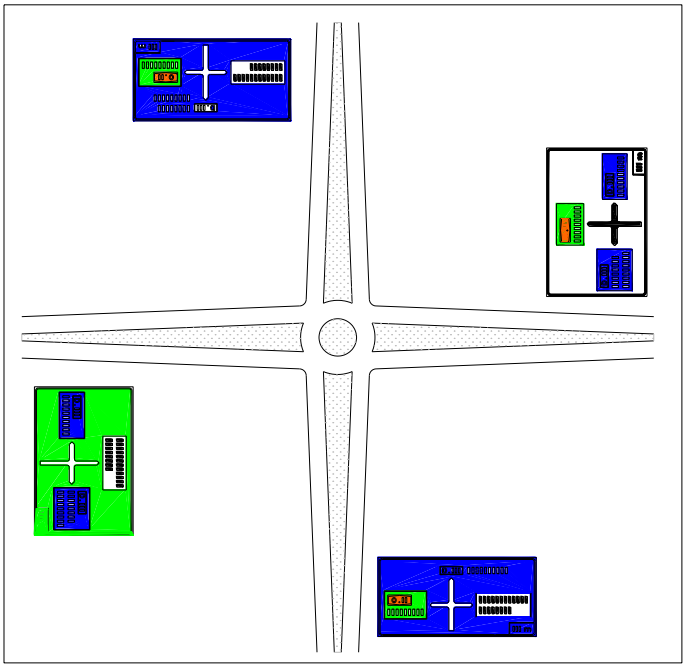

Şekil 50: Devlet yolu-İmar yolu ve Otoyolların oluşturduğu adalı bir kavşakta Kavşak Öncesi Yön Levhaları örnekleri (Bu tip kavşaklarda, kavşağın yapısı nedeniyle dönel kavşak işaretlemesi yapılmamalıdır) Bkz.TT-37 Nolu levha.

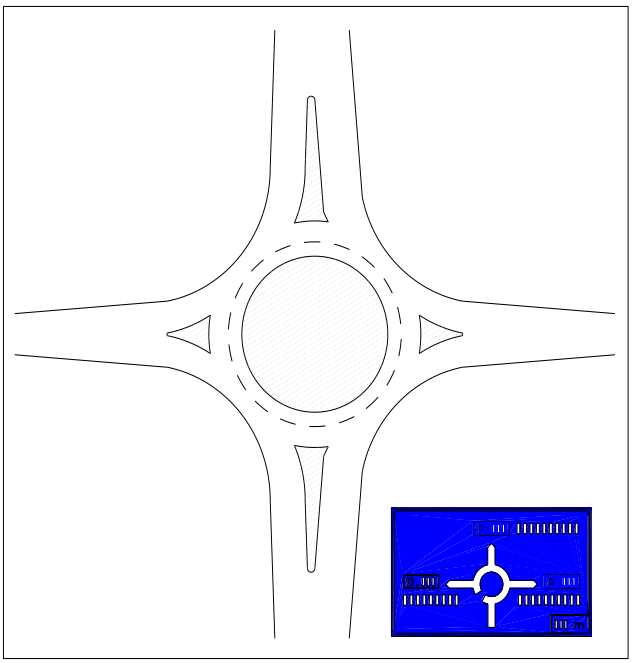

Şekil 51: Dönel kavşakta kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği (Kavşakta sinyalizasyon sistemi olması halinde işaret levhası, Şekil 50 deki örneklerde olduğu şekilde yapılmalıdır) Bkz.TT-37 Nolu levha.

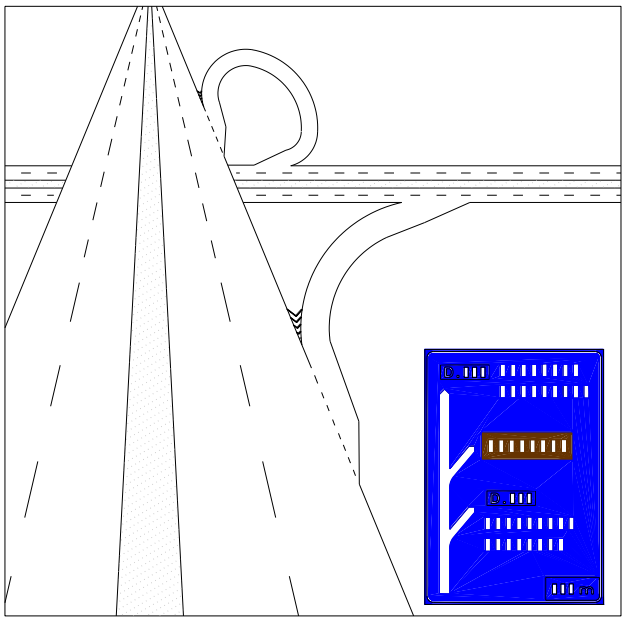

Şekil 52: Çift ayrılmalı bir köprülü kavşakta kullanılabilecek Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği (İkinci ayrım turistik yol)

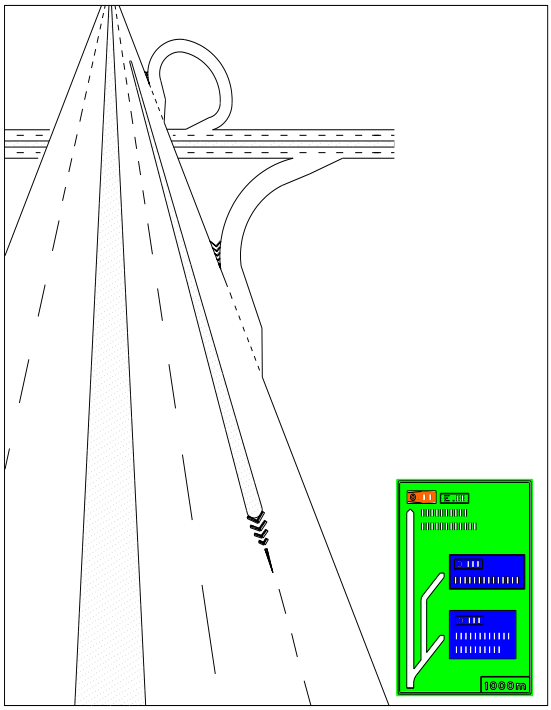

Şekil 53: Otoyollardan devlet yollarına çift ayrılmaların bir bördürle tek ayrılma durumuna getirildiği kavşaklarda kullanılabilecek Kavşak Öncesi Yön Levhası örneği

Boyutlandırma:

Kavşak Öncesi Yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına bağlı olarak değişmektedir. Levhalar, yukarıda yazı serileri bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunan harf yükseklikleri göz önünde bulundurularak boyutlandırılır.

Kavşak Öncesi Levhaları üzerinde varsa Devlet Yolu Numarası, Uluslararası Yol Numarası ve Otoyol Numarası ile gerekli görülen hallerde figürlere yer verilir. Bu levhalarda kullanılan yol numaraları ile mesafeler, genel olarak levha yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır.

Ana doğrultu üzerinde verilen mesajlar yol numaralarının altında veya sağında yer alır. Ekonomik boyutlandırma göz önünde bulundurularak mesajın yeri tespit edilmelidir.

Örnek Levha 1: Yavaşlama şeridi bulunan bir devlet veya il yolundan diğer bir devlet veya il yoluna girilecek kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği. (İl yolu olması durumunda il yolu numarası kullanılacaktır) (Bkz. Şekil 48)

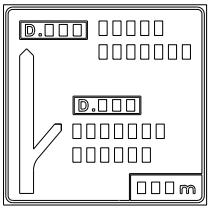

Örnek Levha 2: Devlet yollarının oluşturduğu bir T kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 49)

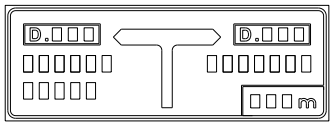

Örnek Levha 3: Devlet yollarının oluşturduğu bir T kavşakta, 20 dereceden büyük bağlantı açılarında, bağlantı açısına bağlı olmaksızın kullanılacak B-1a levhası örneği

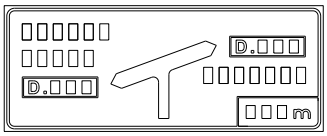

Örnek Levha 4: Devlet yollarının oluşturduğu bir dönel kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği (Bkz. Şekil 51)

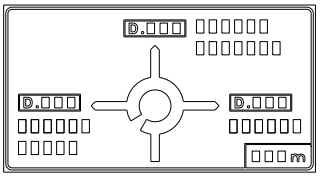

Not: Devlet yollarının oluşturduğu kavşaklarda uygulanacak farklı tipteki Kavşak Öncesi Yön Levhaları için aşağıda verilen diğer levha örnekleri esas alınmalıdır.

Örnek Levha 5: Yavaşlama şeridi bulunan, imar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği.(Bkz.Şekil 48)

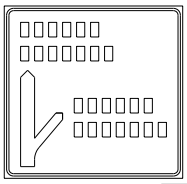

Örnek Levha 6: Yavaşlama şeridi bulunmayan, imar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu T-kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 49)

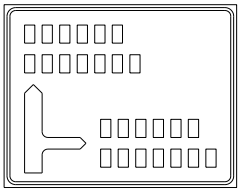

Örnek Levha 7: İmar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu dörtlü kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 50)

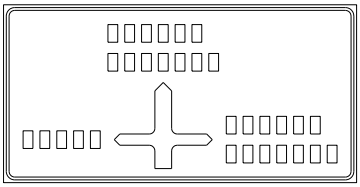

KGM

Örnek Levha 8: İmar yolları veya diğer yolların kendi aralarında oluşturduğu ve kavşağa bağlanan önemsiz bir tali yolun bulunduğu bir dönel kavşakta kullanılabilecek B-1a levhası örneği.

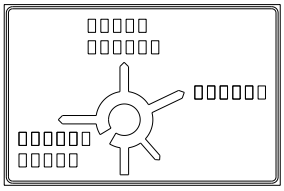

Örnek Levha 9: İmar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu çift ayrılmalı köprülü kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 52)

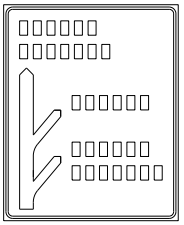

Not: İmar yolları ile turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu kavşaklarda uygulanacak farklı tipteki Kavşak Öncesi Yön Levhaları için diğer levha örnekleri esas alınmalıdır.

Örnek Levha 10: Yavaşlama şeridi bulunan devlet yollarının imar yolları ve turistik yollar ile oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 48)

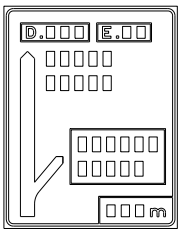

KGM

Örnek Levha 11: Yavaşlama şeridi bulunmayan devlet yollarının imar yolları veya turistik yollar ile oluşturduğu T-kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 49)

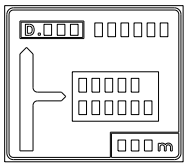

Örnek Levha 12: Yavaşlama şeridi bulunan devlet yollarının, otoyollar ile oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 48)

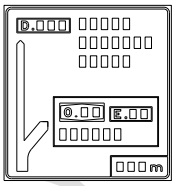

Not: Devlet yollarından otoyola katılımlarda kullanılacak farklı tiplerdeki Kavşak Öncesi Yön Levhaları örnekleri için Erişme Kontrollü Karayollarında Trafik İşaretleme Standartları kitabına bakınız.

Örnek Levha 13: Yavaşlama şeridi bulunmayan bir devlet yolu ile imar yolunun oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği.

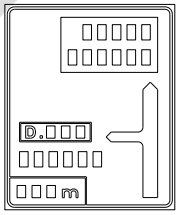

KGM

(B-1b) KAPLAMA ÜSTÜ YÖN LEVHALARI

Genel:

Kaplama Üstü Yön Levhaları, çok şeritli bölünmüş yolların kavşak ya da köprülü kavşak yaklaşımlarında, her şeridin ulaşacağı güzergah hakkında bilgi vermek ve Kavşak Öncesi Yön Levhasında verilen mesajların teyidi amacıyla, aşağıda belirtilen durumlarda kullanılır.

Kaplama Üstü Yön Levhasını kullanımını gerektiren hususlar:

- İkiden fazla yaklaşım şeridi
- Yüksek trafik hacmi
- Karmaşık köprülü kavşak tasarımı
- Kısıtlı görüş uzaklığı
- Yüksek hızlı trafik
- Yüksek kamyon oranı
- Yere monte edilen levhalar için yeterli yer bulunmayışı

Bu koşullardan birinin yada birden fazlasının bulunması Kaplama Üstü Yön Levhalarının kullanılmasını zorunlu kılmaz. Kaplama Üstü Yön Levhası kullanılmasının gerekli olup olmadığına karar verilmesi ve bu levhaya olan ihtiyacı azaltmak için alınacak başka tedbirler olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla her mevkide bir mühendislik etüdünün yapılması gerekir.

Kaplama Üstü Yön Levhaları, sadece bölünmüş yollar üzerinde tesis edilebilir.

Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerindeki okların, doğru seyreden trafik için şerit sayısı kadar olması ve ayrım okları hariç ait olduğu şeridin ortasına denk gelecek şekilde yerleştirilmesi gerekir. Ayrılma şeridi bulunmayan kavşaklarda, sağ ve sol şeridin doğru seyretmekte olan trafik için de kullanılmakta olması durumunda sağa ve sola dönülerek ulaşılacak merkezlerin isimleri aşağıda verilen örneklerde olduğu gibi doğru seyretmekte olan trafik için kullanılan levhanın sağında veya solunda yer alır.

Levha üzerindeki okların ucu, doğru seyreden trafik için aşağıya bakıyor olmalıdır. Ayrım yönündeki trafik için kullanılan oklar için aşağıdaki örneklere bakınız.

Bu levhalar üzerinde verilecek mesajlar konusunda Kavşak Öncesi Yön Levhaları bölümüne bakınız.

KGM

Konum:

Kaplama Üstü Yön Levhaları genel olarak ayrımlarda, yavaşlama şeridinin bir şerit genişliğine ulaştığı kesimlerde kullanılır. Bir ayrım bulunmayan kavşaklarda ise kavşak nedeniyle oluşan ilave şeritlerin oluştuğu kesime konulmalıdır. Kavşakta herhangi bir yavaşlama şeridi veya oluşan ilave bir şerit yoksa bu işaret levhası kavşağa 100-150 metre mesafede bulunmalıdır.

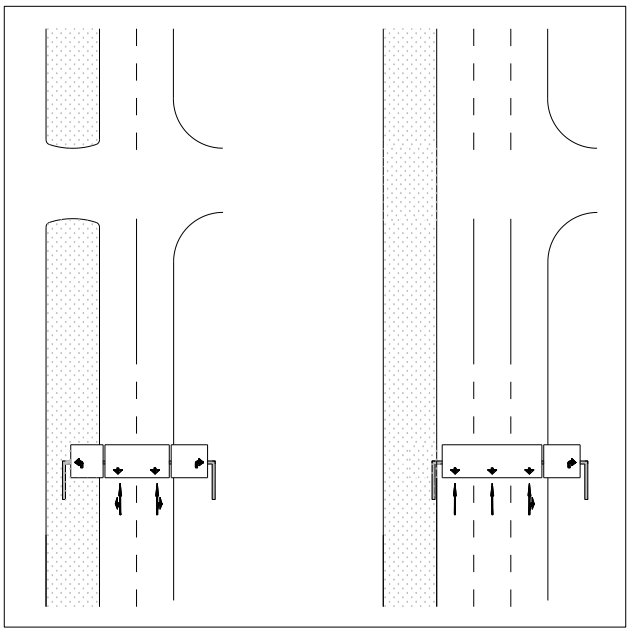

Şekil 54: Ayrılma şeridi bulunmayan bir kesimde Kaplama Üstü Yön Levhaları

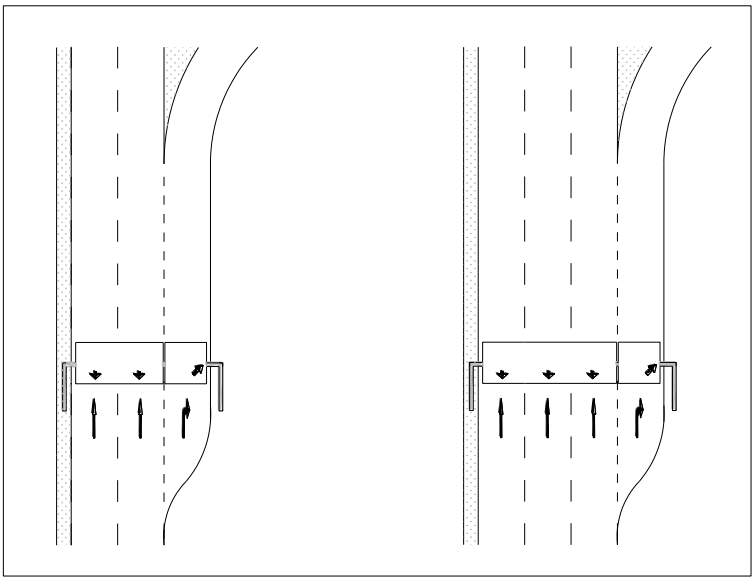

Şekil 55: Ayrılma şeridi bulunan bir kesimde Kaplama Üstü Yön Levhaları

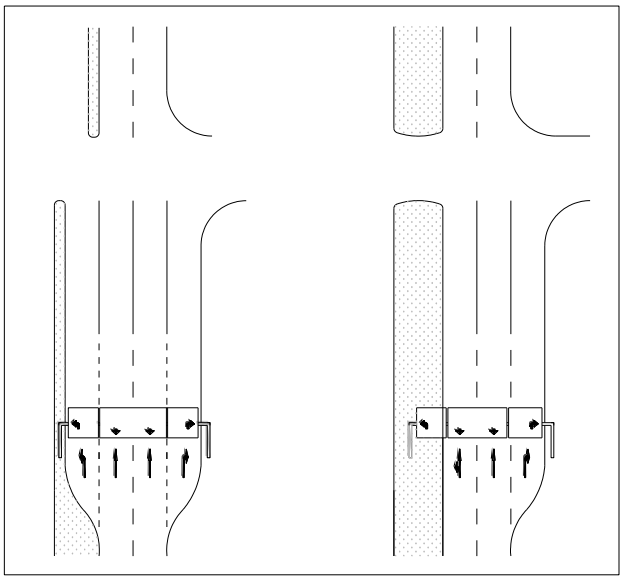

Şekil 56: Sağa ve sola dönüşler için bir şerit oluşturulan kesimler ile şerit oluşturulmayan kesimlerde Kaplama Üstü Yön Levhaları

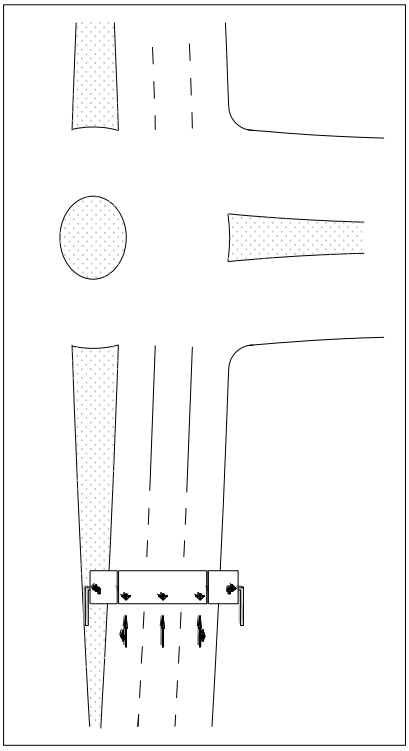

Şekil 57: Sağa ve sola dönüşler için bir şerit oluşturulmayan kesimlerde Kaplama Üstü Yön Levhaları

Boyutlandırma:

Kaplama Üstü Yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına, yoldaki proje veya işletme hızına ve taşıt yoğunluğuna bağlı olarak değişmektedir. **Kaplama Üstü Yön Levhaları, yukarıda belirtilen esaslar doğrultusunda 10 - 14 E serisinde seçilecek harf yükseklikleri esas alınarak boyutlandırılmalıdır.**

Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde varsa Devlet Yolu Numarası, Uluslararası Yol Numarası ve Otoyol Numarası ile gerekli görülen hallerde figürlere yer verilir. Bu levhalarda kullanılan yol numaraları, genel olarak levha yazı serisinden 4 seri daha düşük olacaktır.

Örnek Levha 1: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan diğer bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 54)

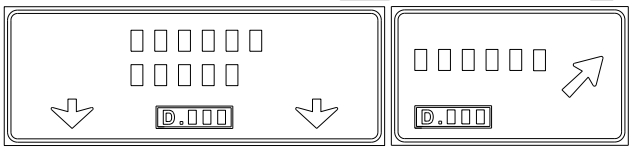

Örnek Levha 2: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan diğer bir yola geçişte kullanılacak levha örneği. (Girilen yolun imar yolu olması durumunda ikinci bölümdeki iç bordür olmayacaktır.) (Bkz. Şekil 54)

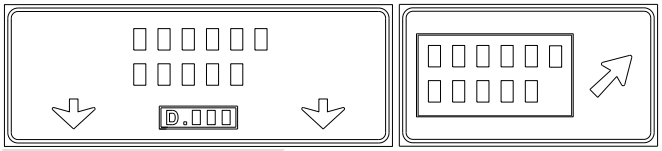

Örnek Levha 3: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan otoyola geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 54)

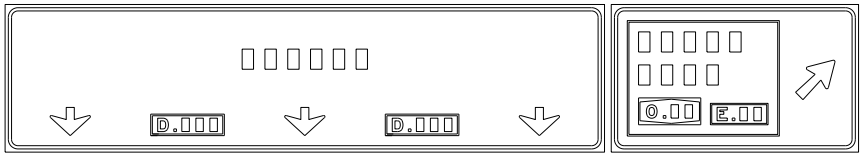

Örnek Levha 4: Ayrılma şeridi bulunmayan bir devlet yolundan diğer bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 55)

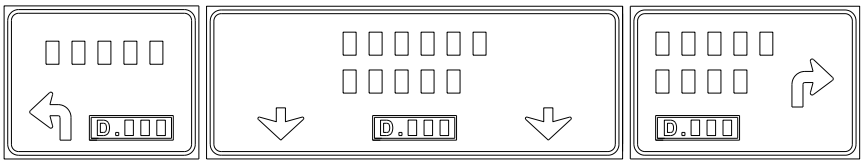

Örnek Levha 5: Ayrılma şeridi bulunmayan diğer bir yoldan bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 55)

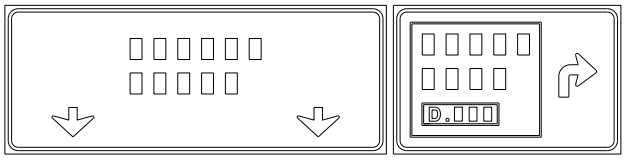

Örnek Levha 6: Yolun sadece solunda ayrılma şeridi bulunan bir imar yolundan diğer bir imar yoluna veya diğer yollara geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 55)

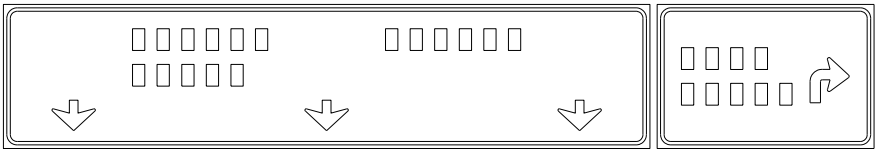

Örnek Levha 7: Yolun sadece sağında ayrılma şeridi bulunan bir imar veya diğer yollardan bir devlet yoluna ve imar yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 56)

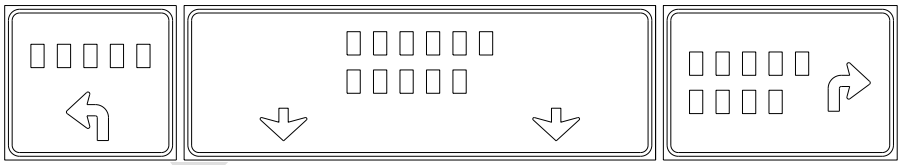

Örnek Levha 8: Ayrılma şeridi bulunmayan bir devlet yolundan diğer bir yola ve bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 57)

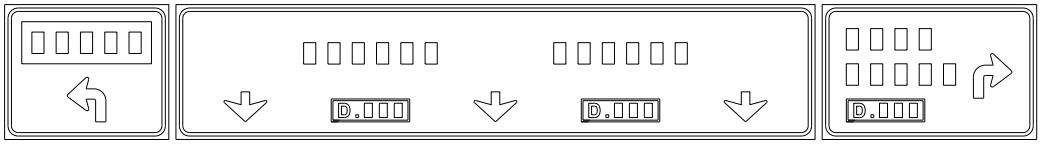

(B-1c) KONSOLA ASILAN (T ve L TİPİ) YÖN LEVHALARI

Genel:

Bir konsola asılarak kullanılan (T ve L tipi) Yön Levhaları, kavşaklarda kavşak içi yön levhaları yerine kullanılabilir.

Kaplama Üstü Yön Levhalarının kullanımı için gereken şartlar, bu levhalar içinde aranmalıdır.

Bir kavşakta aynı yön için, hem kaplama üstü yön levhası, hem de konsola asılı T ve L tipi levhalar kullanılmamalı, sürücüler açısından yararlı olacağı düşünülen levha tercih edilmelidir. Ancak, çok yüksek trafik hacmi (≥20.000), karmaşık köprülü kavşak tasarımı, yüksek hızlı trafik ve yüksek kamyon oranının bulunduğu kesimlerde kaplama üstü yön levhaları ile birlikte kullanılabilir. Sayılan nedenlerle kaplama üstü yön levhası ve konsola aslı T ve L tipi levhaların birlikte kullanılması durumunda, levhaların birbirlerinin görüşünü engellememesi sağlanmalıdır.

Bu levhalar üzerinde verilecek mesajlar konusunda Kavşak Öncesi Yön Levhaları bölümüne bakınız.

Konum:

Konsola asılan T ve L tipi yön levhaları, ayrılma şeridi bulunan yollarda fiziksel burun içerisine, diğer kesimlerde ise sürücülerin görebilecekleri en uygun kesime yerleştirilmelidir.

T Tipi Konsol L Tipi Konsol

Boyutlandırma:

Kaplama Üstü Yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına, yoldaki proje veya işletme hızına ve taşıt yoğunluğuna bağlı olarak değişmektedir. **Kaplama Üstü Yön Levhaları, yukarıda belirtilen esaslar doğrultusunda 10 - 14 E serisinde seçilecek harf yükseklikleri esas alınarak boyutlandırılmalıdır.**

Kavşak içlerinde kullanılacak konsola asılan T ve L tipi yön levhası levhaları üzerinde yol numarası kullanımına gerek bulunmamaktadır.

(B-1d) REFÜJ ORTASI YÖN LEVHALARI

Genel:

Refüj Ortası Yön Levhaları, çok şeritli bölünmüş yollardan ayrılmalarda, sadece ayrım yönündeki mesajları içeren bilgi levhalarıdır. Kavşak Öncesi Yön Levhalarının ayrım yönünde verilen mesajların teyidi amacıyla, genel olarak devlet yolu-otoyol kavşakları ile otoyollardan ayrılmalarda kullanılır.

Refüj Ortası Yön Levhaları üzerinde ayrımdan girilecek olan devlet yolu, otoyol ve varsa Uluslararası yol numaralarına yer verilir.

Refüj Ortası Yön Levhaları konusunda daha fazla bilgi için Erişme Kontrollü Karayollarında Trafik İşaretleme Standartları Kitabına bakınız.

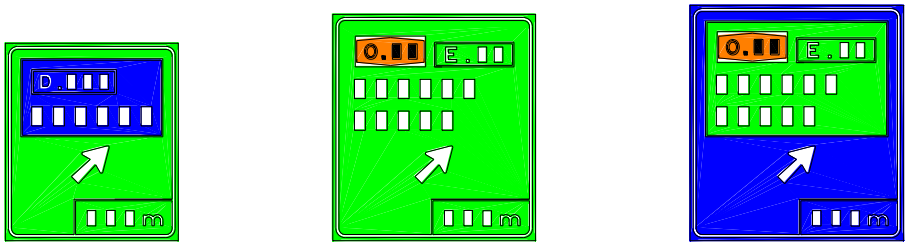

(B-2) ÇIKIŞI OLAMAYAN YOL KAVŞAKLARININ İŞARETLENMESİ

B-2a

B-2b

B-2c

Bu işaret levhaları, sürücülerin kavşaklara yaklaşırken çıkışı olmayan yollara dönerek trafik güvenliğini tehlikeye atmamaları amacıyla kavşak yaklaşımlarında kullanılabilir.

(B-3) İLERİDEKİ KAVŞAKTA SOLA DÖNÜŞ YASAĞINI GÖSTEREN YÖN LEVHASI

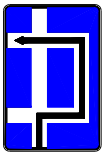

Bu işaret levhası, bir sonraki kavşakta sola dönüşün yasak olması halinde, sola dönmek için takip edilecek güzergahı belirtmek amacıyla söz konusu kavşaktan önce gelen kavşakta kullanılabilir.

(B-4) KAVŞAK ÖNCESİ ŞERİT SEÇİMİ LEVHASI

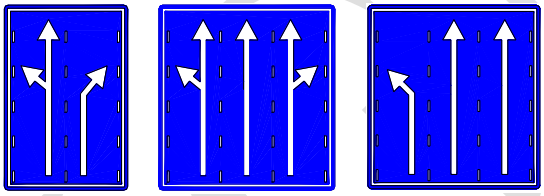

Bu işaret levhası, aynı yönde birden fazla şerit bulunan yollarda yatay işaretleme ile getirilen şerit disiplini takviye amacıyla kavşak yaklaşımında şerit seçiminin yapılabilmesi amacıyla kullanılabilir.

Bu işaret levhasında, çıkış şeritlerinin sayısı ve yönü şematik olarak belirtilmelidir. Şehir içlerinde ve dışında kullanılabilecek bu işaret levhalarının, üçten fazla şerit olan kavşaklarda kullanılmaması gerekir. Üçten fazla şerit olan kavşaklarda bu işaret levhası yerine gerekli şartların olması durumunda Kaplama Üstü Yön Levhaları kullanılmalıdır.

Konum :

Kavşak Öncesi Şerit Seçimi Levhalarının kavşak öncesinde, sürücülerin uygun şeride girmek zorunda oldukları noktaya konulmaları gerekir. Bu işaret levhaları normal olarak yolun sağ tarafına monte edilir. Ancak, eğer uygun ise, yolun sol tarafına veya yolun her iki tarafına da monte edilebilirler.

25.4- DİĞER YÖN LEVHALARI

KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHALARI

Genel:

Kavşak yaklaşımlarında kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarının ayrım yönünde verilen mesajları, kavşak içinde kullanılan Kavşak İçi Yön Levhaları ile teyit edilir.

Kavşak İçi Yön Levhaları, meskun mahallerde ön bilgi levhaları olmaksızın tek olarak da kullanılabilir. Ayrıca, meskun mahal dışında bile olsa, köprülü olarak düzenlenen kavşaklarda, il ve ilçe merkezi olmaksızın diğer yerleşim merkezlerinin adı da ön uyarı olmaksızın tek olarak Kavşak İçi Yön levhası ile belirtilebilir.

Özellikle meskun mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarında, ayrımlarda sürücüler açısından bir tereddüt oluşmadığı sürece ana doğrultudan ulaşılacak merkezler için Kavşak İçi Yön Levhası düzenlenmez.

Kavşak İçi Yön Levhaları, oklu, parmak ve dikdörtgen levha içinde parmak levha olmak üzere üç şekilde imal edilebilirler.

a- Oklu Levhalar:

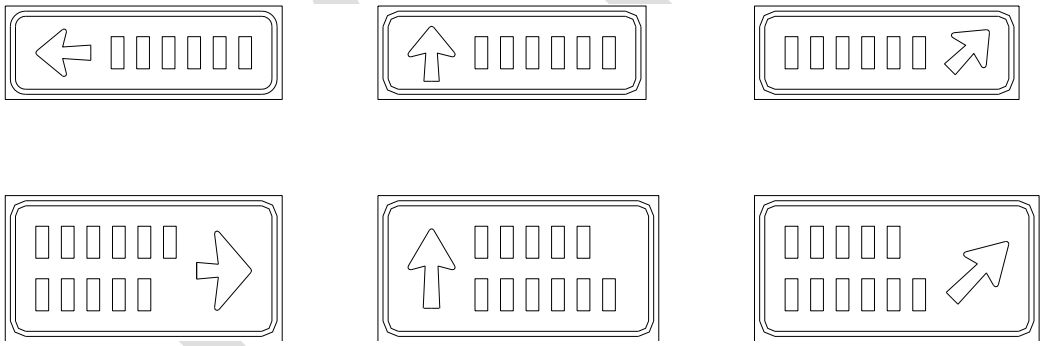

Genellikle meskun mahal içlerinde kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarıdır. **Levha bünyesinde bulunan okların ayrım yönünde olması gerekmektedir**.

Oklu Kavşak İçi Yön Levhaları, yoğun yerleşme merkezleri içindeki kavşaklarda, daha iyi bir görüş imkanı sağlaması, montaj kolaylığı, yeknesaklığı ve işin tekniği yönünden bir konsol üzerine asılarak veya bir direk üzerinde yükseltilerek de monte edilebilir.

Oklu Kavşak İçi Yön levhaları, meskun mahaller içinde ikiden fazla mesajın verilmesinin zorunlu olduğu durumlarda birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda dört mesaja kadar yer verilebilir. Levha ebatları en uzun mesaja göre düzenlenir.

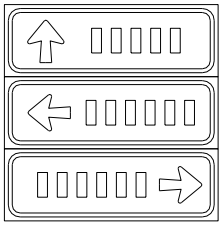

b- Dikdörtgen Levha İçinde Parmak Levhalar

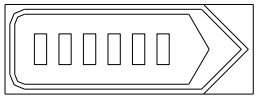

Bu levhalar, meskun mahallerde kullanılan oklu levhaların alternatifi olup, hızın yüksek olduğu kesimlerde, okun sürücüler tarafından fark edilemeyeceği durumlarda tercih edilmelidir. Bu tip levhalar, özellikle görüşün yetersiz olduğu kesimlerde, bir konsol üzerine asılarak meskun mahaller dışında da kullanılabilir.

c- Parmak Levhalar

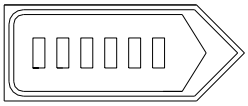

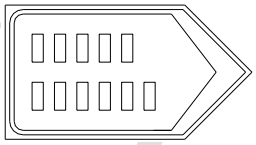

Genellikle meskun mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarıdır.

Renkler:

Levha zemin renkleri, girilecek yolun imar yolu olması halinde beyaz, devlet ve il yolu olması halinde mavi, turistik yol olması halinde kahverengi, otoyol olması durumunda ise yeşil renk olacaktır.

Konum:

Kavşak İçi Yön Levhaları, ayrılma şeridi bulunan yollarda fiziksel burun içerisine, diğer kesimlerde ise sürücülerin görebilecekleri en uygun kesime yerleştirilmelidir. (Şekil 61)

Kavşak İçi Yön Levhaları yerleştirilirken, görüşün kapanmamasına özellikle dikkat edilmelidir. Gerekirse, levhalar bir konsol üzerine asılarak monte edilmelidir. Aşağıda bu levhaların monte edilmeleri ile ilgili örnekler verilmiştir.

KGM

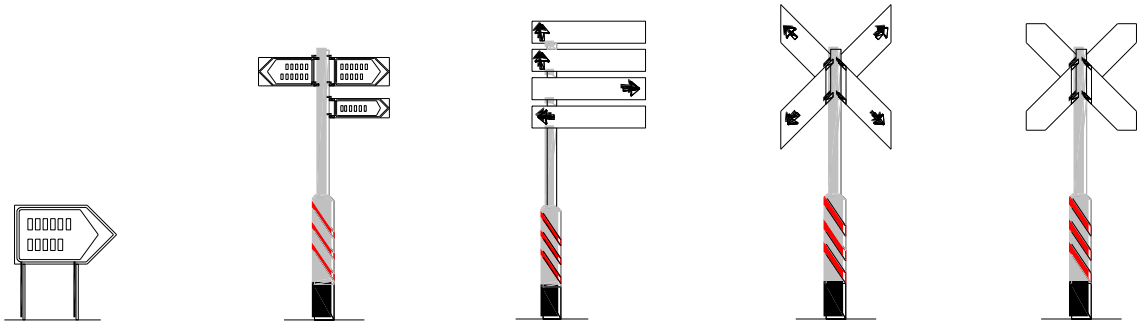

Örnek montaj şekillerinden soldan birinci ve ikincisi meskun mahal dışında, diğerleri yerleşim birimleri içlerinde tercih edilmelidir. Ayrıca, kavşaklarda kullanım yerlerine göre uygun olan montaj şekli seçilmelidir.

Aşağıdaki şekilde yerleşim birimi içindeki dörtlü bir kavşakta bu levhaların kullanım yeri ve montaj şekli ile ilgili bir örnek verilmiştir. Levhaların iki taraflı olarak imal edilmeleri durumunda 1 ve 4 veya 2 ve 3 nolu kesimlerden birisi tercih edilmelidir. Diğer kavşak tiplerindeki kullanımları ile ilgili olarak Şekil 60'da gösterilen esaslar dahilinde en uygun montaj şekillerinden birisi ve yeri seçilmelidir.

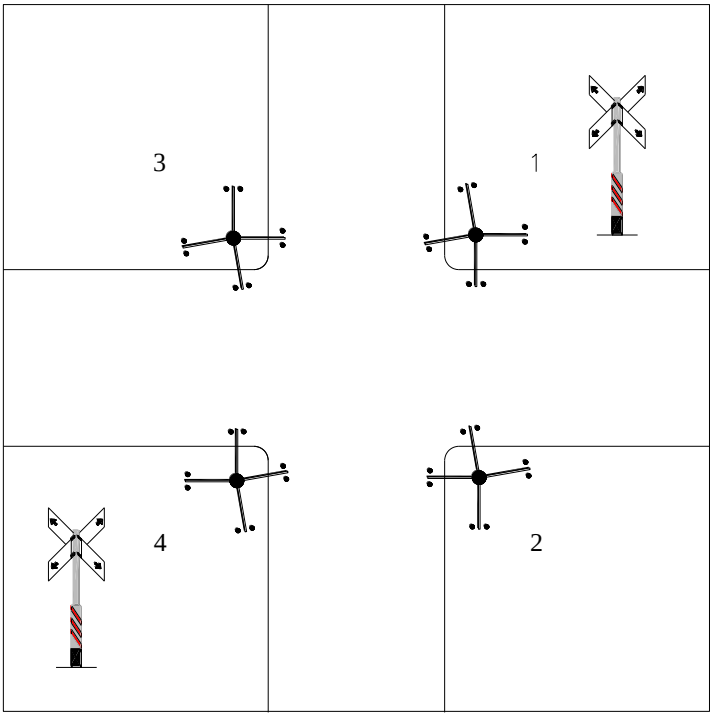

Aynı yol üzerinden ulaşılabilecek merkezlerin isimlerine, bir levha içinde ve iki satır halinde yer verilir. Bir Kavşak İçi Yön Levhasında ikiden fazla mesaja yer verilemez.

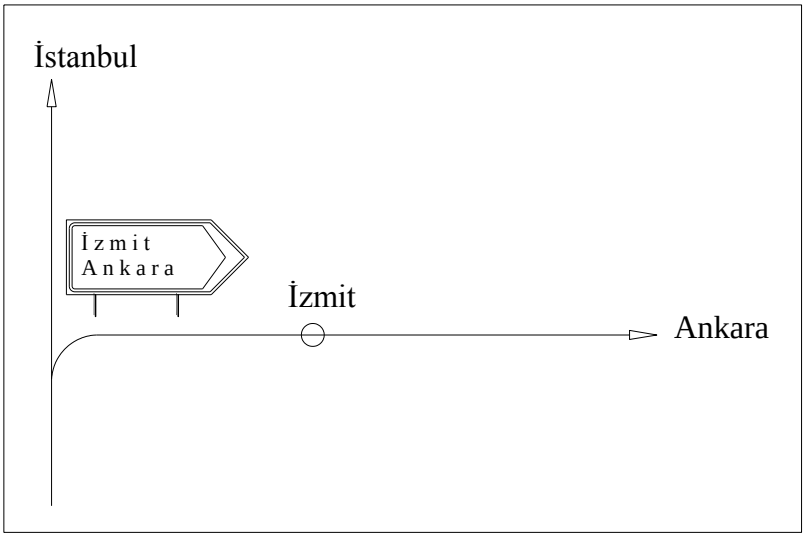

Şekil 58: Çift satırlı Kavşak İçi Yön Levhası kullanım örneği

Ayrı yol üzerinden ulaşılan merkezlerin isimleri, iki ayrı levha üzerinde belirtilir. Aynı yönü gösteren Kavşak İçi Yön Levhalarının uzunlukları birbirinden farklı olarak düzenlenemez.

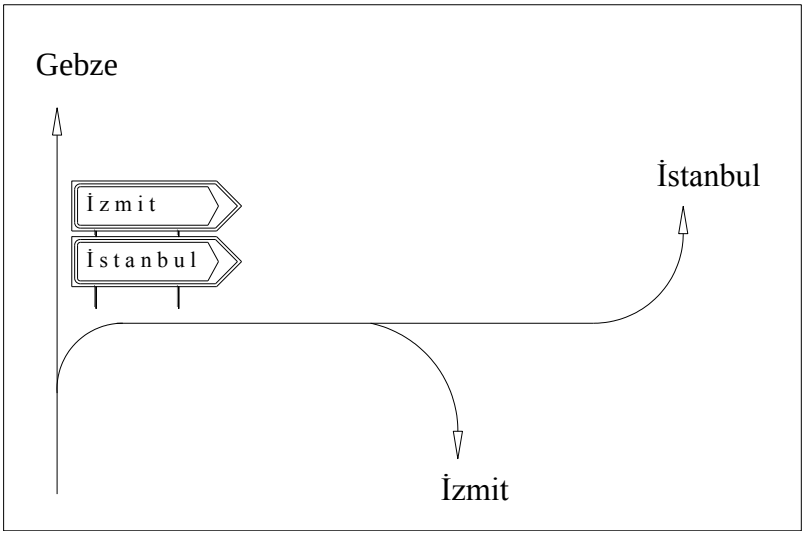

Şekil 59: Tek satırlı Kavşak İçi Yön Levhası kullanım örneği

Boyutlandırma:

Kavşak İçi Yön Levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına bağlı olarak değişmektedir.

Kavşak İçi Yön Levhaları, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak boyutlandırılmakla birlikte **Bölüm 25.2.3'de açıklanan esaslar dahilinde boyutlandırması gerekmektedir.**

Aşağıda Kavşak İçi Yön Levhalarının yerleştirilmesine ait örnekler verilmiştir.

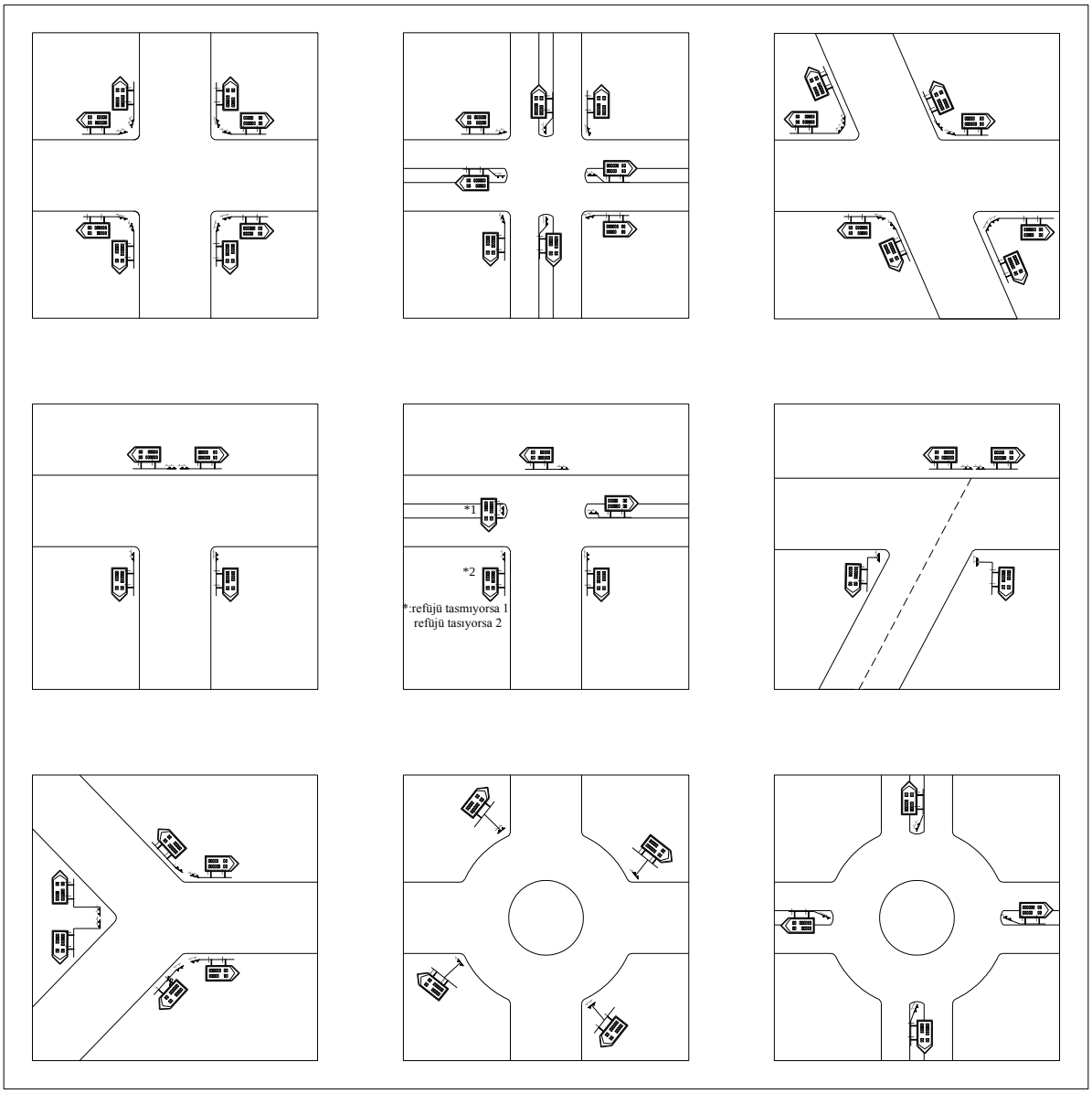

Şekil 60: Meskun mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarının yerleştirilmelerini gösteren örnek

(B-5a) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Yerleşim Yeri)

Bu işaret levhası, adı geçen yerleşim yerine ok yönünden ulaşılacağını bildirir.

Levha zemin renkleri, adı geçen yerleşim birimine ulaşılan yolun, imar yolu olması halinde beyaz, devlet ve il yolu olması halinde mavi, turistik yol olması halinde kahverengi, otoyol olması durumunda ise yeşil renk olacaktır.

Şehir Merkezleri:

B-9a ve B-9b nolu işaret levhaları ile belirlenen yerleşim birimlerinin merkezi, standart olarak 6-E serisinde boyutlandırılmış, beyaz zemin rengi üzerinde siyah renkte iç bordür ve yazılardan oluşan aşağıdaki kavşak içi yön levhası ile belirtilir.

(B-5b) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Turistik Mahal)

Bu işaret levhası, ok yönünde belirtilen mesafede bir turistik mahal (ören yeri) olduğunu bildirir.

Turistik mahaller (ören yerleri), Kültür Bakanlığının görüşleri doğrultusunda belirlenir.

Bir yerleşim biriminin tümünün (il-ilçe-belde-köy gibi) veya sahil şeridindeki yerleşim birimlerinin turistik mahal olarak işaretlenmemesi gerekir. **Ancak, yüzülebilir bir plaja sahip yerleşim birimine yapılan yönlendirmelerde, yolun durumuna göre mavi veya beyaz zeminli bilgi levhaları bünyesinde yüzme figürüne yer verilebilir.**

Bu işaret levhasının yazı serisi, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak boyutlandırılmakla birlikte **Bölüm 25.2.3'de açıklanan esaslar dahilinde boyutlandırması gerekmektedir.**

(B-6) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Havaalanı-Havalimanı)

Bu işaret levhası, işaret edilen yönde bir havaalanı veya bir havalimanına ulaşılacağını gösterir.

Sivil hava trafiğine açık birden fazla havaalanı bulunan meskun mahallerde, trafik işaret levhası bünyesinde havaalanının ismine de (Atatürk Havalimanı, Sabiha Gökçen Havalimanı gibi) yer verilir.

Uluslararası hava trafiğine açık alanlar için havalimanı, diğer alanlar için havaalanı yazılacaktır.

Oklu kavşak içi yön levhalarında kullanılan uçak figürü, kullanılan ok ile aynı doğrultuda yerleştirilmelidir. (Bkz. Şekil 61)

Havaalanı veya havalimanına bir imar yolu ile ulaşılması durumunda, beyaz zemin rengi üzerinde siyah iç bordür, harf ve rakamlarla, bir devlet veya imar yolu ile ulaşılması durumunda mavi zemin rengi üzerinde beyaz iç bordür, harf ve rakamlarla gösterilir.

Bu işaret levhası, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak boyutlandırılmakla birlikte **Bölüm 25.2.3'de açıklanan esaslar dahilinde boyutlandırması gerekmektedir.**

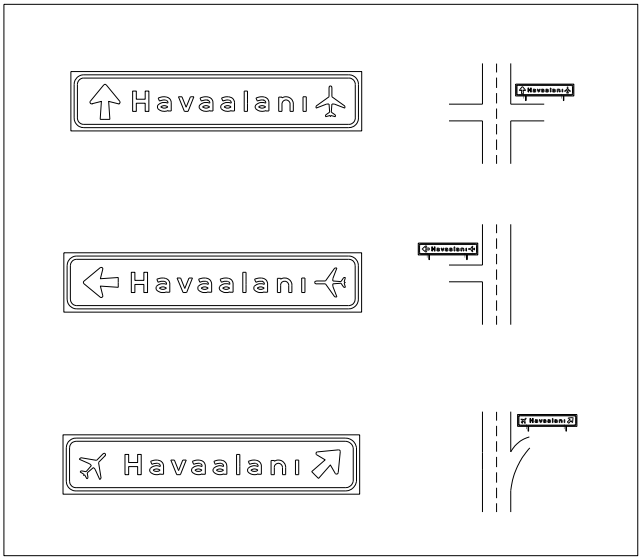

Şekil 61: Oklu Kavşak İçi Yön Levhalarında Uçak figürünün kullanımı ile ilgili örnek.

(B-7) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Kamp Yeri)

Bu işaret levhası, belirtilen mesafede bir kamp alanı olduğunu bildirir ve kamp alanına yönlendirme için kullanılır.

Bu işaret levhasının kullanılabilmesi için, kamp alanında B-33 nolu Kamp Yeri işaret levhasında belirtilen hizmet tesislerinin bulunması gerekir.

Bu işaret levhasında, ayrımdan kamp alanına olan mesafe 5-E serisinde belirtilir.

25.5- YER ve SINIR LEVHALARI

Yer ve sınır işaretleri, karayolunda seyir halinde bulunanların karayolu üzerindeki yerleşme birimleri ile mülki ve idari bölümde sınırları ve Türkiye'de uygulanmakta olan hız sınırları hakkında bilgi edinmelerini sağlar.

(B-8a) TÜRKİYE DEVLET SINIRI LEVHASI

Bu işaret levhası, sınır kapılarımızdan yurdumuza giriş yapan sürücülere Türkiye'ye geldiklerini bildirir.

Bu işaret levhası, karayolu ile ulaşılan sınır kapıları girişinde kullanılacak ve levha 10-E serisinde standart olarak boyutlandırılacaktır.

KGM

(B-8b) İL SINIRI LEVHASI

Bu işaret levhaları, belirtilen il sınırına girilmekte olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, il sınırları başlangıcında kullanılacak, Karayolları Teşkilatına ait sınır levhalarının çakışmaları halinde aynı direklere monte edilebilecektir. Bu işaret levhaları 5-E serisinde standart olarak boyutlandırılacaktır.

(B-8c) TÜRKİYE HIZ SINIRLARI LEVHASI

Bu işaret levhası, sınır kapılarımızdan veya uluslararası hava trafiğine açık havalimanlarından, yurdumuza giriş yapanlara Türkiye'de uygulanmakta olan hız sınırlarını bildirir.

Bu işaret levhası, karayolu ile ulaşılan sınır kapıları girişleri ile uluslar arası deniz trafiğine açık limanlar ve havalimanları çıkışlarında kullanılacaktır.

KGM

25.6- MESKUN MAHAL İSİM LEVHALARI

Meskun Mahal Levhaları, meskun mahal başlangıç ve bitimlerini bildirmek amacı ile kullanılır.

Bu işaret levhaları aynı zamanda, aksine bir Azami Hız Sınırı levhası kullanılmamış ise Meskun Mahal Levhası ile birlikte 50 Km/saatlik hız sınırının başladığını ve yine aksine bir azami hız sınırı levhası kullanılmamış ise Meskun Mahal Sonu İşaret Levhalarına kadar bu hız sınırının geçerli olduğunu belirtirler. Bu bakımdan, meskun mahal başlangıçlarında ayrıca 50 Km/saatlik azami hız sınırlaması işaret levhalarının kullanımına gerek bulunmamaktadır.

Meskun mahal levhaları ile karayolu üzerindeki İl ve İlçe Merkezleri ile Bucak, Belde ve Köyler gösterilir.

Konum:

Meskun Mahal Levhasının konulmasına esas olmak üzere, meskun mahallin başlangıcının tespitinde, o yerleşim biriminin mücavir alan sınırı değil, yerleşimin başladığı ve yaya hareketlerinin görüldüğü kesimler esas alınmalıdır.

Bu işaret levhalarının yerlerinin iyi tespit edilmemesi veya yerleşimin dolayısıyla yaya hareketlerinin yoğun olmamasına rağmen hız sınırının yükseltilmemesi, sürücülerin bu işaret levhasının anlamına riayet etmemelerine yol açmaktadır. Bunun önüne geçebilmek bakımından yaya hareketlerinin yoğun olmadığı kesimlerde azami hız sınırlarının yükseltilmesi gerekmektedir. (Bkz. Şekil 62-63-64-65)

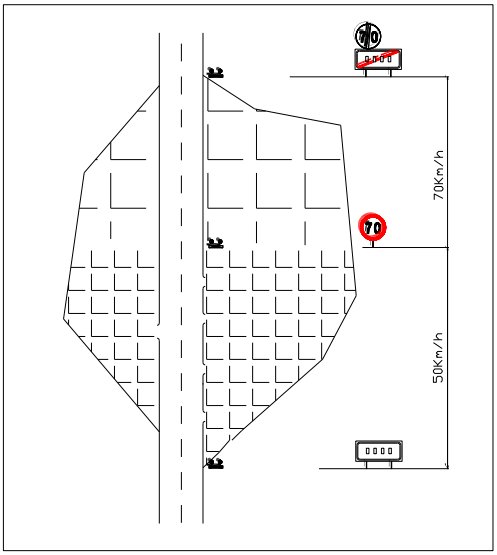

Şekil 62: Meskun mahalde hız limitlerinin yükseltilmesi ile ilgili örnek.

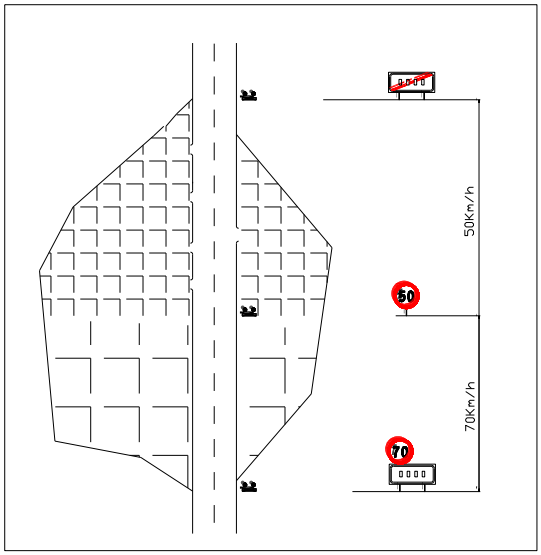

Şekil 63: Meskun mahalde hız limitlerinin yükseltilmesi ile ilgili örnek.

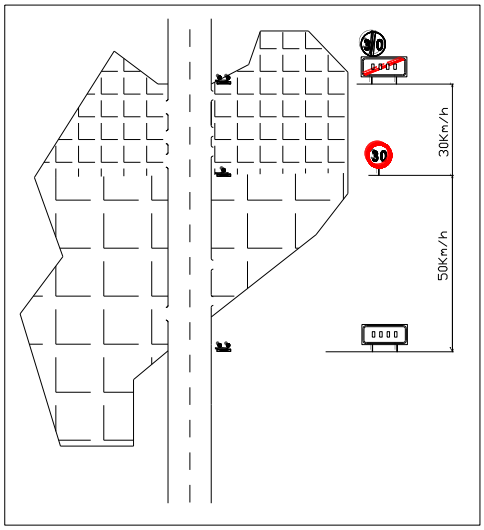

Şekil 64: Meskun mahalde hız limitlerinin düşürülmesi ile ilgili örnek.

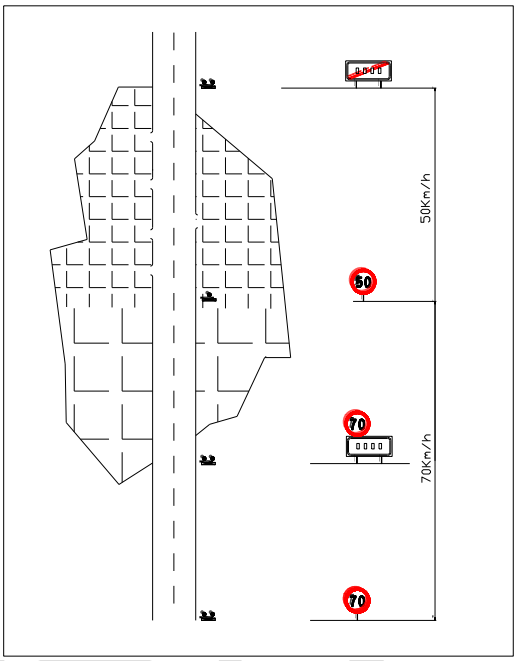

Şekil 65: Meskun mahal öncesinde düşürülen hız limitinin meskun mahalde bir süre devamı ile ilgili örnek.

Boyutlandırma:

Bu işaret levhaları, **25.2.3- Yazı Serileri** bölümünde açıklanan esaslar dahilinde boyutlandırılır.

Meskun Mahal Levhalarından İl Merkezlerini gösteren levhalarda, İl Merkezi nüfusu ve Rakım, İlçe Merkezini gösteren levhalarda İlçe Merkezi nüfusu, Bucak, Belde ve Köyleri gösteren levhalarda ise sadece o yerleşim biriminin ismine yer verilir.

Nüfus değerlerinde en son sayım sonuçları alınacak, bu sonuçlar;

100 000'e kadar olan değerler 100'ün katları ile,
100 000'den büyük değerler 1000'in katları ile yuvarlatılacaktır.

Meskun Mahal Levhaları ile Meskun Mahal Sonu Levhaları aşağıdaki örneklere göre düzenlenir.

(B-9a) MESKUN MAHAL (İL MERKEZİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir il merkezine girilmekte olduğunu, ilin nüfus ve deniz seviyesinden yüksekliği ile azami hız sınırının 50 Km/Saat olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur. Nüfus ve Rakım yazı serisi, İlin yazı serisinden 2 seri düşük olacaktır.

(B-9b) MESKUN MAHAL (İLÇE MERKEZİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir ilçe merkezine girilmekte olduğunu ve ilçe nüfusu ile birlikte azami hız sınırının 50 Km/Saat olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur. Nüfus yazı serisi, İlçenin yazı serisinden 2 seri düşük olacaktır.

(B-9c) MESKUN MAHAL (BUCAK-BELDE-KÖY) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir bucak-belde-köy merkezine girilmekte olduğunu ve azami hız sınırının 50 Km/Saat olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

KGM

(B-10a) MESKUN MAHAL SONU (İL MERKEZİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir il merkezi meskun mahallinin ve azami hız sınırı 50 Km/Saatin sona erdiğini bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

(B-10b) MESKUN MAHAL SONU (İLÇE MERKEZİ) LEVHASI

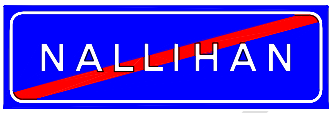

Bu işaret levhası, bir ilçe merkezi meskun mahallinin ve azami hız sınırı 50 Km/Saatin sona erdiğini olduğunu bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

(B-10c) MESKUN MAHAL SONU (BUCAK-BELDE-KÖY) LEVHASI

Bu işaret levhası, bir Bucak-Belde-Köy merkezi meskun mahallinin ve azami hız sınırı 50 Km/Saatin sona erdiğini bildirir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunur.

KGM

25.7- COĞRAFİ BİLGİ LEVHALARI

Bu işaret levhaları, yol kenarındaki göl, nehir ve dağ konusunda sürücüleri bilgilendirmek için kullanılır.

Bu işaret levhaları, Yazı Serileri bölümünde açıklanan esaslar dahilinde boyutlandırılır. Ancak, çay ve dere gibi küçük akarsular üzerinde kullanılan köprü ve nehir levhaları ile sürücüler tarafından çok önemli bulunmayacak diğer coğrafi bilgi levhaları, belirlenen yazı serisinden 2 seri daha düşük ebatta boyutlandırılabilir.

(B-11a) COĞRAFİ BİLGİ (DAĞ GEÇİDİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, dağ geçitlerini ve yüksekliklerini belirtmek için kullanılır.

(B-11b) COĞRAFİ BİLGİ (KÖPRÜ-NEHİR) LEVHASI

Bu işaret levhası, nehir geçişlerindeki köprülerde nehirlerin adlarını belirtmek için kullanılır.

Bu işaret levhasının, sadece nehir geçişlerinde kullanılan köprülerde kullanılması gerekir. Ancak, altından geçen bir nehir olmasa dahi Malabadi, Akköprü, Gülüşkür, Hasankeyf vb. gibi önemli köprü isimleri de bu levhalarda belirtilmelidir. Bir nehrin üstündeki önemli köprülerde nehir isminin altında parantez içinde gösterilir.

(B-11c) COĞRAFİ BİLGİ (DAĞ) LEVHASI

Bu işaret levhası, yolun adı geçen dağdan geçmekte olduğunu belirtmek için kullanılır.

KGM

(B-11d) COĞRAFİ BİLGİ (GÖL) LEVHASI

Bu işaret levhası, yol kenarındaki veya göl geçişlerindeki köprülerde göllerin adlarını belirtmek için kullanılır.

25.8- KARAYOLLARI TEŞKİLATINA AİT BİLGİ LEVHALARI

Karayolları teşkilatına ait bilgi levhaları, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk sahası başlangıcı ile bitimini, Bölge Müdürlükleri ile Şube Şefliklerinin sınırları ile Bölge Müdürlüğü, Şube Şefliği, Bakımevi, Şantiye ve dinlenme parklarının bulunduğu yerleri gösterir.

Bu levhalar, standart olarak 5-E serisinde boyutlandırılacaktır. Ancak B-12c, B-12d, B-12h ve B-12i nolu levhalarda görüleceği üzere uzun isimler için 4-E serisi kullanılabilir.

Karayolları Teşkilatına ait bilgi levhaları, turuncu zemin rengi üzerinde siyah harf ve rakamlarla gösterilir.

(B-12a) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Bölge Merkezi)

Bu işaret levhası, Bölge Müdürlükleri sahasına girişlerde kullanılabilir.

(B-12b) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Şube Merkezi)

Bu işaret levhası, Şube Şeflikleri sahasına girişlerde kullanılabilir.

KGM

(B-12c) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Bakımevi)

Bu işaret levhası, Bakımevleri sahasına girişlerde kullanılabilir.

(B-12d) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Şantiye)

Bu işaret levhası, yolun yapımından sorumlu olan Şantiye Şefliğini bildirmek amacıyla kullanılabilir.

(B-12e) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Dinlenme Parkı)

Bu işaret levhası, yolun kenarındaki dinlenme parkını bildirmek amacıyla kullanılabilir.

(B-12f) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Bölge Sınırı)

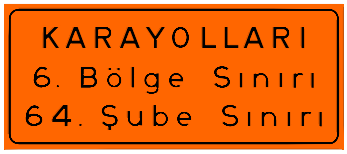

Bu işaret levhası, girilmekte olan yoldan sorumlu olan teşkilatın Bölge Müdürlüğü ile bu Bölge Müdürlüğüne bağlı Şube Şefliği sınırını bildirmek amacıyla, bir Bölge

Müdürlüğü yolundan diğer bir Bölge Müdürlüğünün yoluna girerken sınırda kullanılabilir.

(B-12g) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Şube Sınırı)

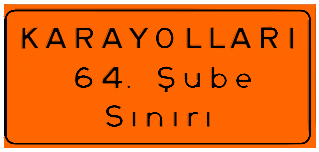

Bu işaret levhası, seyir halinde bulunulan yoldan sorumlu olan teşkilatın Şube Şefliği sınırını bildirmek amacıyla, Şube Şeflikleri sınırlarında kullanılabilir.

(B-12h) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Sorumluluk Sınırı Başlangıcı)

Bu işaret levhaları, özellikle il merkezleri çıkışlarında, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk sahası başlangıcını bildirmek amacıyla kullanılabilir.

(B-12i) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Sorumluluk Sınırı Sonu)

Bu işaret levhaları, özellikle il merkezlerine girişlerde, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk sahası sonunu bildirmek amacıyla kullanılabilir.

KGM

25.9- UZAKLIK LEVHALARI

Genel:

Uzaklık levhaları, karayolu üzerinde bulunan yerleşim birimlerine olan mesafeler hakkında sürücülere bilgi verirler.

Uzaklık levhaları, Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları ile Mesafe Levhaları olmak üzere iki levha grubundan oluşur.

Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları ile Mesafe Levhalarının saptanmasında;

- Yerleşim biriminin çevresinde, çevre yolu niteliğinde otoyolu veya devlet yolu varsa seyir halinde bulunulan yolun, bu yollar ile oluşturduğu kavşak,
- Çevre yolu yoksa seyir halinde bulunulan yolun, devlet yolu, il yolu veya yerleşim birimi içindeki ana cadde niteliği taşıyan en yakın belediye yolu ile oluşturduğu kavşak esas alınarak mesafeler belirlenmelidir.

Yukarıda sayılan çevre yolu, devlet yolu ve il yollarının kastedilen yerleşim birimine uzak olmaları ve o yerleşim birimi ile aralarında illiyet bağının bulunmaması durumunda, yerleşim birimi içindeki ana cadde niteliği taşıyan en yakın belediye yolu ile oluşturduğu kavşak esas alınarak mesafeler belirlenmelidir.

Diğer işaret levhalarında olduğu gibi uzaklık levhaları konusunda da Karayolları Bölge Müdürlükleri koordinasyon içerisinde bulunmalı, bir Bölgeden diğerine geçişlerde uzaklık levhalarında verilen mesafelerde farklılıklar bulunmamalı ve levha üzerinde bir kez verilen mesaj, o yere varılıncaya kadar olan bütün yol boyunca takip eden işaret levhalarında gösterilmelidir.

(B-13a) MESKUN MAHAL VE KAVŞAK ÇIKIŞI MESAFE LEVHALARI

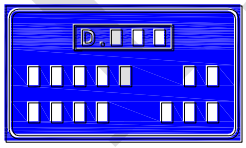

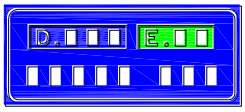

Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe levhaları, daha önce Kavşak Öncesi Yön levhası üzerinde belirtilmiş olan mesajları teyit etmek üzere il ve ilçe çıkışları ile Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağındaki yolların oluşturduğu kavşakların çıkışlarında kullanılır. Bu işaret levhaları üzerinde, aşağıda belirtilen esaslar dahilinde en fazla 3 yerleşim biriminin ismine yer verilebilir. Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhalarında ayrıca yol numarası da gösterilmelidir.

Ekspres yol veya benzer özellikte bir yol olmadığı sürece şehir içinde normal olarak bu işaret levhası kullanılmaz.

Konum:

Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları, normal olarak B-10a,b nolu Meskun Mahal Sonu levhaları ile Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağındaki yolların oluşturduğu kavşakların çıkışına 250 metre mesafeden daha yakına konulamaz. Kavşak çıkışı, kavşak nedeniyle oluşan geometrik değişikliğin son bulduğu noktadır.

Yerleşme merkezleri çıkışlarında, 1 kilometreden daha az bir mesafede mesafe levhası konulması gereken bir kavşak olması durumunda, yerleşme merkezi çıkışında bu işaret levhası kullanılmayacak, levha sadece kavşak çıkışlarında kullanılacaktır. Böyle bir kavşağın yerleşme merkezi içinde olması durumunda da bu işaret levhası kavşak çıkışında değil, yerleşme merkezi çıkışında kullanılacaktır.

Otoyollarda birbirine 5 kilometreden, diğer yollarda 3 kilometreden daha yakın olan kavşaklarda, Kavşak Çıkışı Mesafe Levhası en sondaki kavşak çıkışında kullanılır. Bu mesafenin tahkikinde, bir önceki kavşakta geometrik değişikliğin son bulduğu, sonraki kavşakta ise geometrik değişikliğin başladığı noktalar esas alınır.

Boyutlandırma:

Bu işaret levhaları, kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinde boyutlandırılır.

Verilecek Mesajların Seçimi:

a) En yakın yerleşim biriminin İlçe merkezi olması halinde, üstte en yakın ilçe merkezine olan uzaklık, ortada en yakın il merkezine olan uzaklık, altta da o yol güzergahı üzerindeki büyük il merkezine olan uzaklık,

b) En yakın yerleşim biriminin il merkezi olması halinde, bu il merkezine olan uzaklık ve altta da o yol güzergahı üzerindeki büyük il merkezine olan uzaklık,

c) Büyük il merkezi yaklaşımlarında, arada başka bir ilçe veya il merkezinin bulunmaması halinde, sadece büyük il merkezine olan uzaklık,

d) Ulaşılacak son noktada büyük il merkezi yok ise o yol güzergahında varsa üstte ilçe merkezine, altta il merkezine olan uzaklık, ilçe merkezi yok ise sadece yakın il merkezine olan uzaklık,

e) Güzergah üzerinde ulaşılabilecek il merkezi olmaması durumunda, sadece ulaşılacak olan ilçe merkezine olan uzaklık belirtilir. Birden fazla ilçe olması durumunda sadece yakın iki ilçe merkezine olan uzaklık, kilometre cinsinden belirtilir.

f) Otoyollarından ulaşılan büyük yerleşim merkezlerinde ana güzergah olarak belirlenen ve bu güzergahtan ulaşılan merkeze olan uzaklık Kavşak Çıkışı ve Ara Mesafe Levhalarında belirtilir. Tali güzergah olarak tespit edilen otoyoldan ulaşılacak merkeze olan uzaklık, aynı Kavşak Çıkışı ve Ara Mesafe Levhaları bünyesinde olmak üzere bir bordürle ayrılarak uzaklığa bağlı olmaksızın levhaların alt kısmında belirtilir. Bu tip yollarda, mesafeler levhaların üst kısmında en yakın ilçe merkezine, sonra il merkezine, sonra ana güzergahtan ulaşılan büyük merkeze olan uzaklık ve tali otoyoldan ulaşılacak merkeze olan uzaklık olmak üzere dört mesafeye yer verilir.

g) Otoyoldan ayrılarak bir devlet yolu ile ulaşılan illere olan uzaklıklar ise, Kavşak Çıkışı ve Ara Mesafe Levhaları ile aynı direklere konulacak ayrı bir levha ile belirtilir.

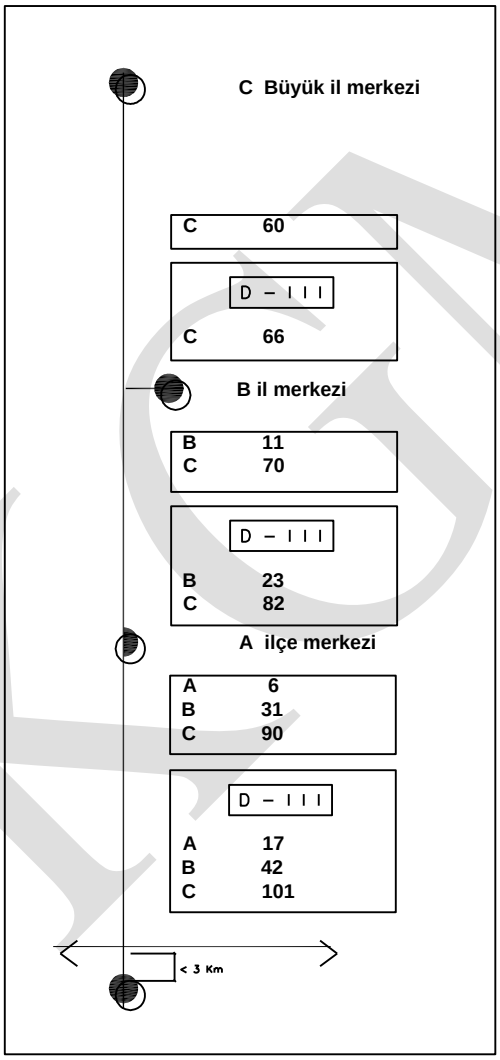

Şekil 66: Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe levhaları ile bir sonraki Mesafe Levhalarının kullanımını gösteren örnek

KGM

Uzaklık levhalarında yer alacak İlçe veya İl merkezlerine olan mesafe değerlerinin saptanmasında;

- Yerleşim biriminin çevresinde, çevre otoyolu veya devlet yolu niteliğinde çevre yolu varsa, seyir halinde bulunulan yolun bu çevre yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak,

- Çevre yolu yoksa, bu yerleşim biriminin otoyol tarafında kalan kesiminden geçen devlet yolu ile otoyol bağlantı yolunun teşkil etmiş olduğu kavşak, devlet yolu yoksa, yerleşim biriminin otoyol tarafında kalan kesiminden geçen il yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak, il yolu da yoksa yerleşim birimindeki ana cadde niteliğini taşıyan en yakın belediye yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak esas alınır. Ancak, çevre otoyolu olan metropol niteliğindeki merkezlerin dışındaki yerleşim birimlerinde uygulamaya esas alınacak kavşakların o yerleşim birimi ile doğrudan ilgili olması gereklidir. Bu bakımdan, bu ve benzeri gibi yerleşim birimlerinin yaklaşımında, otoyolu bağlantı yolu ile devlet yolu veya il yolunun teşkil etmiş olduğu kavşaklar yerleşim birimine uzak ve bu nedenle yerleşim birimi ile illiyet bağı yok ise bu taktirde; otoyolu bağlantı yolunun devlet veya il yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak esas alınmamalı, devlet veya il yolunun ana cadde niteliği taşıyan en yakın belediye yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak esas alınmak suretiyle uygulama yapılmalıdır.

(B-13b) MESAFE LEVHALARI

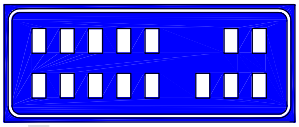

Bu işaret levhası, Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhalarında belirtilen yerleşim birimlerine olan uzaklıkları bildirir.

Konum:

Mesafe Levhaları, Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhalarından sonra, bu levhalarda yer alan ve en altta verilen yerleşim birimine ilişkin değerin son rakamının "sıfır" değerine indirgenmesinden sonra, otoyollarda her 20 km.de bir, diğer yollarda her 10 km. de bir tekrar edilir.

"Sıfır" değerine indirgeme işlemi için aşağıdaki örneğe bakınız.

Meskun Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhası	Mesafe Levhası	Mesafe Levhası
En altta verilen yerleşim merkezi		
281-4 km.	270 km.	260 km.
285-9 km.	280 Km.	270 km.

Son rakam:	**1 - 4**	**ise**	**km 270**	**260**
Son rakam:	**5 - 9**	**ise**	**km 280**	**270** olacaktır.

Boyutlandırma:

Bu işaret levhaları, E-Serisi bölümünde açıklanan esaslar dahilinde bulunacak harf yüksekliklerine göre boyutlandırılır.

25.10- DİĞER BİLGİ LEVHALARI

(B-14a) YAYA GEÇİDİ

Bu işaret levhası, konulduğu yerin yaya geçidi olduğunu, sürücülerin bu kesimden geçerken daha dikkatli davranmaları ve yaya geçidinden geçen yayalara ilk geçiş hakkını vermeleri gerektiğini bildirir.

İşletme hızının 50 km/saat den fazla olması halinde yaya geçidi tesis edilmemeli veya gerekli işaretlemeler yapılarak hız 50 km/saate düşürülmelidir. (Bkz. Şekil 7)

Bu işaret levhası, yolun her iki tarafına da hitap edecek şekilde kullanılmalı ve kullanıldığı yol kesiminde, yaya geçidi çizgileri çizilmelidir.

Yaya Geçidi işaret levhası, sinyalize kontrollü kavşak ve yaya geçitlerinde kullanılmamalıdır.

Aynı kesimde hem yaya geçidi, hem de okul geçidi ihtiyacının bulunması durumunda, sadece yaya geçidi işaretlemesi yapılmalıdır.

Bir yaya geçidi tesis edilmeden önce, dikkatli bir mühendislik çalışmasının yapılması gerekir. Yaya geçidinin amacı, bir karayolunun geçilebilmesi için güvenli bir alan sağlamaktır. Ancak, konum, trafik hacmi ve hızı, geçitten geçen yaya sayısı vs. kriterlerin göz önünde bulundurulmaması halinde, yaya geçidi, yayalar için güvenlikten ziyade tehlike yaratabilir.

KGM

Yaya geçidinin gerekli olup olmadığına karar vermede aşağıdaki grafikten yararlanılabilir. Bununla birlikte, hız limiti, görüş uzaklığı, yayalar içindeki çocuk ve yaşlıların oranı, vb. gibi unsurların da göz önünde bulundurulması gerekir.

Ayrıca,

- *Hastane bölgesi içinden geçen bir yolda,*
- *Okul giriş çıkışlarında,*
- *Ticari merkezlerin içinden geçen bir yolda,*
- *Yoğun konut kullanımını ortadan ikiye bölen bir yolda,*
- *Taşıt yoğunluğunun en yoğun olduğu saatlerde yapılan 4 saatlik sayımlarda ağır taşıt adedinin 300'ü geçmesi durumunda,*
- *Yıl içindeki yaya ve araç sayısındaki değişmelerde 4 aylık değerler yaya geçidi yapılmasını gerektiriyorsa,*

- *100 metrelik bir yol kesiminde 3 yıl içinde yaya kazalarının çok olması durumunda,*

aşağıdaki grafikte verilen araç ve yaya sayısal değerleri sağlanmasa dahi ihtiyaç durumunda yaya geçidi yapılmalıdır.

Yaya geçidinin gerekli olup olmadığına karar verilmesinde tavsiye edilen ortalama değerler

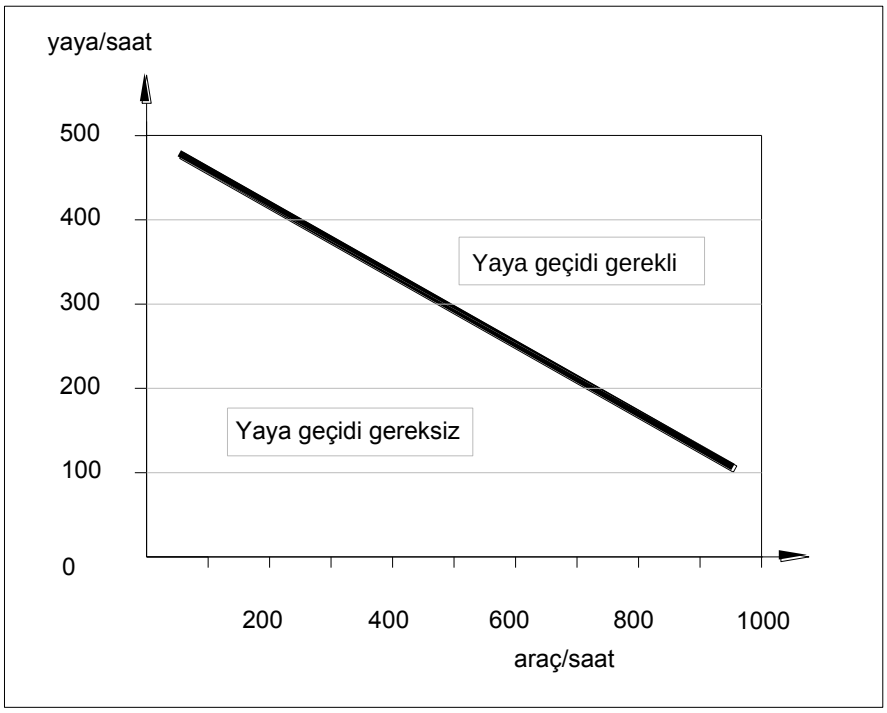

İki yönlü yollarda 900 araç/saat, bölünmüş yollarda 1500 araç/saat ve 500 yaya/saat ve üzerindeki araç ve yaya yoğunluklarında ***yaya alt veya üst geçidi*** *yapılabilir.*

10 metreden daha geniş yollarda hemzemin yaya geçidi tesis edilmemeli veya yol içinde yayaların güvenliği bakımından adalar yapıldıktan sonra yaya geçidi tesis edilmesine önem verilmelidir. (Bkz. Şekil 68)

Yaya geçidinin gerekli olup olmadığını tespiti yapılırken, yaya ve araç trafiğinin en yoğun olduğu saatler göz önünde bulundurulmalı, ölçümler yaya geçidi yapılması düşünülen kesimin her iki yönde 50 metresini kapsayacak şekilde yapılmalıdır.

Konum:
Yaya geçidi levhaları, yaya geçidi çizgilerinden 0.50 metre önce kullanılmalıdır.

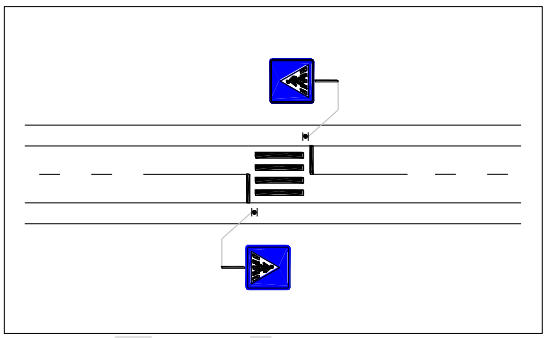

Şekil 67:İki yönlü bir yol.
İşaret levhaları yolun her iki yönüne de bakacak şekilde yerleştirilmelidir.

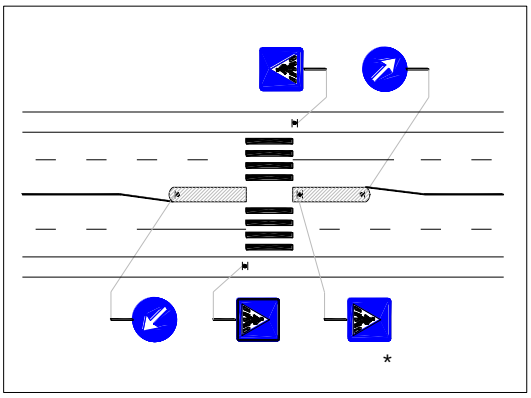

Şekil 68:Dört şeritli ve iki yönlü olan ve ortada bir ada bulunan yol.
Yaya Geçidi işaret levhaları yolun her iki yönüne de bakacak şekilde yerleştirilmelidir.
Not: * işaretli levhanın aynı yönde birer şeridi bulunan yollarda kullanılmasına gerek yoktur.

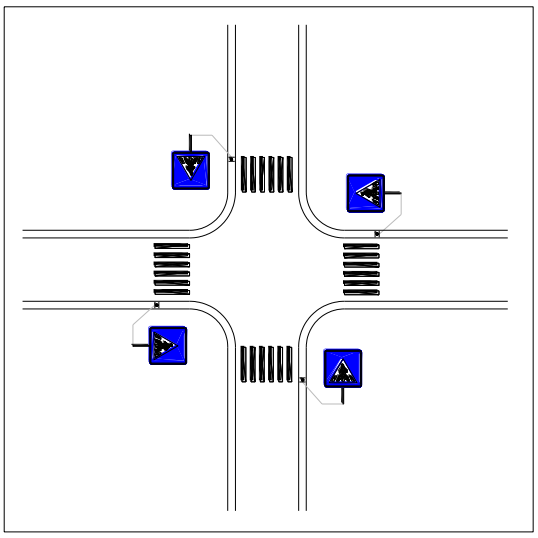

Şekil 69:Kavşak girişinde yaya geçitleri bulunan dörtlü bir kavşak. Levhaların yalnız yolun sağında kullanılması gerekir. Yaya geçidi işaret levhaları yolun her iki yönüne de bakacak şekilde yerleştirilmelidir.

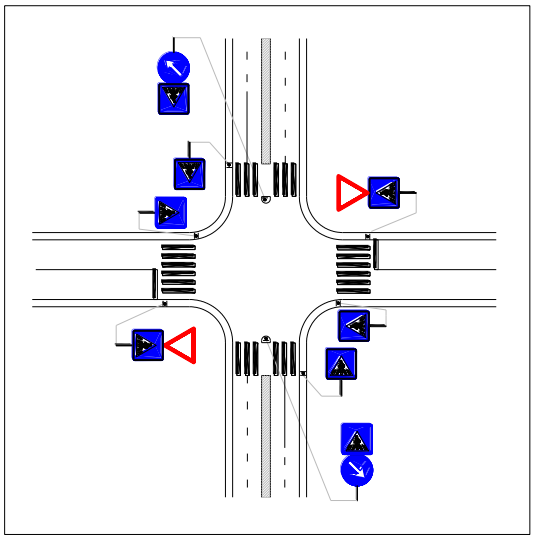

Şekil 70: Bölünmüş yol ve iki yönlü yolların oluşturduğu dörtlü bir kavşak. Yaya Geçidi İşaret levhaları sadece yolun sağında ve trafik adası üzerinde kullanılmalı, yolun solunda kullanılmamalıdır. Yaya geçidi işaret levhaları yolun her iki yönüne de bakacak şekilde yerleştirilmelidir.

(B-14b) OKUL GEÇİDİ

Bu işaret levhası, konulduğu yerde çocukların geçebileceğini ve sürücülerin bu kesimden geçerken daha dikkatli davranmaları, okul geçidinden geçen çocuk ve yayalara ilk geçiş hakkını vermeleri gerektiğini bildirir.

İşletme hızının 50 km/saat den fazla olması halinde okul geçidi tesis edilmemeli veya gerekli işaretlemeler yapılarak hız 50 km/saate düşürülmelidir. (Bkz. Şekil 7)

Bu işaret levhaları, yolun her iki tarafına da hitap edecek şekilde kullanılmalı ve kullanıldığı yol kesiminde, yaya geçidi çizgileri çizilmelidir.

Okul Geçidi işaret levhası, sinyalize kontrollü kavşak ve yaya geçitlerinde kullanılmamalıdır.

Aynı kesimde hem yaya geçidi, hem de okul geçidi ihtiyacının bulunması durumunda, sadece yaya geçidi işaretlemesi yapılmalıdır.

Bu işaret levhasının gerekli olup olmadığını tespiti yapılırken, B-14a nolu işaret levhasında sözü edilen kriterler göz önünde bulundurulmalıdır.

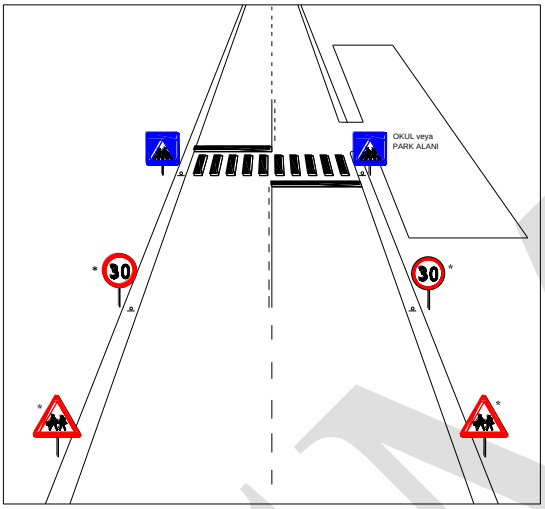

Şekil 71: Meskun mahalde Okul Geçidi işaret levhasının kullanım örneği

Not: 30 Km/saat Azami Hız işaret levhasının kullanımı zorunlu değildir. Ancak, güvenliği artırmak için kullanılabilir. T-12 nolu ön uyarı levhası her durumda kullanılmaz. T-12 nolu levhanın kullanımı konusunda ilgili bölüme bakınız.

Konum:
Okul Geçidi levhaları, yaya geçidi çizgilerinden 0.50 metre önce kullanılmalıdır.

YAYA BÖLGELERİNİN İŞARETLENMESİ

B-14c **B-14d** **B-14e** **B-1df**

Günün belirli saatlerindeki kısıtlamalarda kullanılacak levhalar

İstisnasız kısıtlamalarda kullanılacak levhalar

Bu işaret levhaları, konuldukları yol bölümünün yaya bölgesi olduğunu ve taşıtların bu bölgeye giremeyeceğini veya sadece izin verilen durumlarda girilebileceğini bildirir.

B-14c ve B-14d nolu işaret levhalarının günün belirli saatlerinde yapılan kısıtlamalarda, B-14e ve B-14f nolu işaret levhalarının istisnasız kısıtlamalarda kullanılmaları gerekir.

B-14e ve B-14f nolu işaret levhalarında istisna edilen aracın figürü ile hariç

(B-15) HASTANE

Bu işaret levhası, hastane olduğunu ve sürücülerin bu yol kesimini geçerken gürültü yapmamaya çalışmaları gerektiğini belirtir.

Hastane işaret levhasının 24 saat açık olan acil hastanelerinin yerini göstermek üzere kullanılması gerekir.

Acili olmayan hastaneler ile İlk Yardım İstasyonlarının işaretlenmesinde B-23 nolu İlk Yardım işaret levhasının kullanılması gerekir.

Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi, gerekli olduğunda, üzerinde hastaneye giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-16) TEK YÖNLÜ YOL

Bu işaret levhası, üzerinde konulduğu yolun tek yönlü yol olduğunu gösterir.

Tek Yönlü Yol işaret levhası sadece, girişe TT-4 nolu Taşıt Giremez işaret levhasının konulmuş olması halinde kullanılabilir.

Bu levha sürücülere, tek yönlü yola girerken, ya yolun başında ya da bu yolu kesen herhangi bir yoldan bu yola girişte, levhadaki okun belirttiği yönü izlemek zorunda olduklarını bildirir.

Konum:
Bu işaret levhası tek yönlü yola hemen hemen paralel bir konumda ve ilgili sürücülerin görebileceği biçimde yerleştirilmelidir. Sürücüler tarafından görülebilirliğini artırmak amacıyla bu işaret levhası yoldan yaklaşık 0.80 - 1.20 metre yükseğe monte edilebilir.

KGM

Aşağıda (B-16) “Tek Yönlü Yol İşaret Levhasının konumlandırılmasına ilişkin bazı örneklere yer verilmiştir.

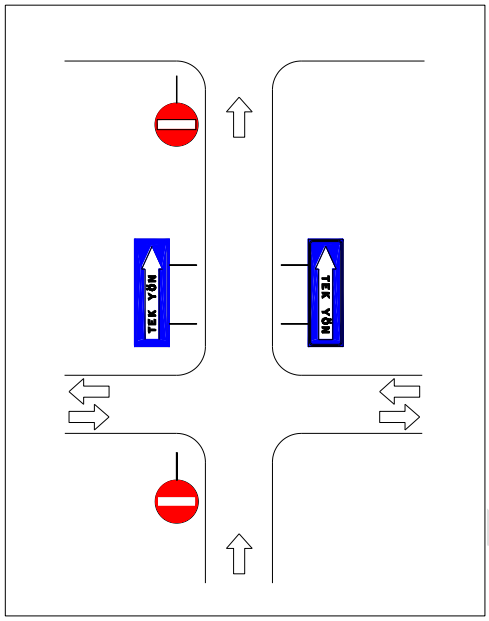

Şekil 72:Tek yönlü yolu kesen iki yönlü bir yolun oluşturduğu dörtlü kavşak

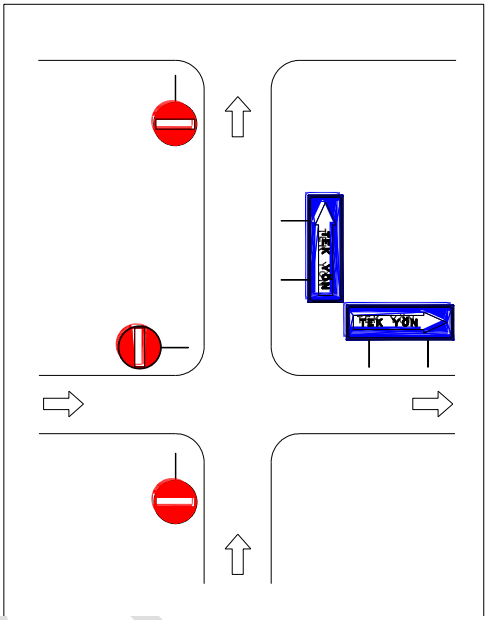

Şekil 73: Tek yönlü iki yolun kesiştiği kavşak

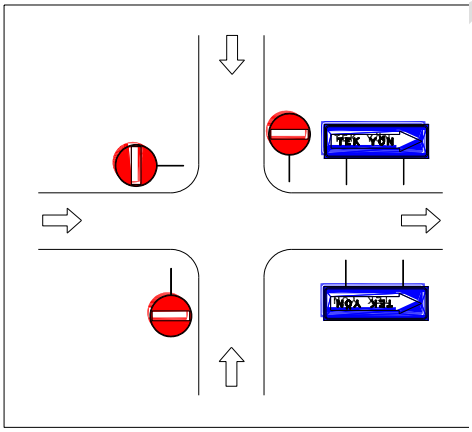

Şekil 74: Tek yönlü bir yol ile her iki yönden yaklaşmakta olan diğer iki tek yönlü yolun kesiştiği kavşak

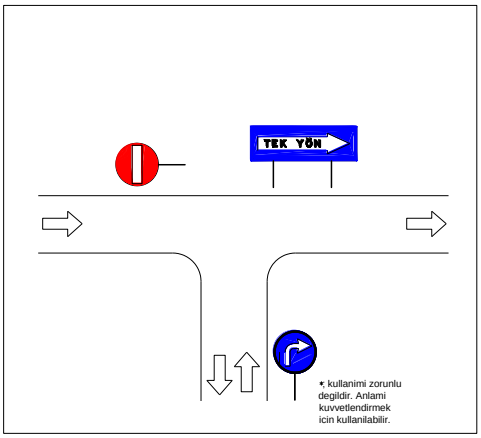

Şekil 75: Tek yönlü bir yol ile iki yönlü bir yolun kesiştiği kavşak

(B-17) İLERİ ÇIKMAZ YOL

Bu işaret levhası, ileride çıkmaz yol olduğunu bildirir ve çıkışı olmayan yolların girişlerinde kullanılır.

(B-18) OTOYOL BAŞLANGICI VE YASAKLARI

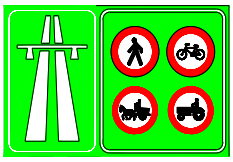

Bu işaret levhası, bir otoyola girilmekte olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasından sonra otoyollarda kullanılacak bilgi levhalarının zemin rengi yeşil olacaktır.

Bu işaret levhası, otoyollarla benzer özellikteki diğer yolların girişlerinde kullanılmaz.

(B-19) OTOYOL SONU

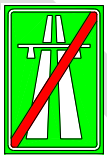

Bu işaret levhası, bir otoyolun sona erdiğini bildirir.

Otoyol Sonu işaret levhasından sonra kullanılacak bilgi levhalarının zemin rengi, girilen yolun özelliği göz önüne alınarak mavi, beyaz veya kahverengi renk olacaktır.

Bu işaret levhası, otoyollarla benzer özellikteki diğer yolların çıkışlarında kullanılmaz.

KGM

(B-20) MOTORLU TAŞIT YOLU BAŞLANGICI

Bu işaret levhası, trafik kurallarının bir otoyolla aynı olduğu bir yola girilmekte olduğunu bildirir.

Motorlu Taşıt Yolu Başlangıcı işaret levhası, otoyola girişlerde kullanılmaz.

(B-21) MOTORLU TAŞIT YOLU SONU

Bu işaret levhası, trafik kurallarının bir otoyolla aynı olduğu yolun sona erdiğini bildirir.

Motorlu Taşıt Yolu Sonu işaret levhası, otoyoldan çıkışlarda kullanılmaz.

(B-22) DURAK

Bu işaret levhası, konulduğu yol kesiminde yolcu indirme-bindirme durağı olduğunu bildirir.

KGM

(B-23) İLK YARDIM

Bu işaret levhası, bir ilk yardım merkezi olduğunu ve sürücülerin bu yol kesimini geçerken gürültü yapmamaya çalışmaları gerektiğini belirtir.

İlk Yardım işaret levhası, ilk yardım temin edilebilecek küçük bir hastane ya da doktorun bulunduğu yeri göstermek üzere kullanılmalıdır. Bu işaret levhasının acil hizmeti veren hastaneleri göstermek için kullanılmaması gerekir. Bunun yerine bu tür acil hizmeti veren hastaneleri göstermek için B-15 nolu Hastane İşaret levhasının kullanılması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde ilk yardım istasyonuna giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-24) TAMİRHANE

Bu işaret levhası, yol kenarında tamirhane olduğunu bildirir.

Tamirhane işaret levhası, tamirhaneye giden yolu göstermek için kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde tamirhaneye giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-25) TELEFON

Bu işaret levhası, yol kullanıcılarının yararlanabileceği bir telefon olduğunu bildirir.

Telefon işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde telefonun bulunduğu yeri gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

KGM

(B-26) AKARYAKIT İSTASYONU

Bu işaret levhası, bir akaryakıt istasyonunu bildirir.

Akaryakıt İstasyonu işaret levhası, akaryakıt istasyonuna giden yolu göstermek üzere kullanılabilir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde akaryakıt istasyonuna giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

Bu işaret ayrıca otoyollarda servis ve park alanlarının işaretlenmesinde sembol olarak da yer alabilir.

(B-27) OTEL veya MOTEL

Bu işaret levhası, yol kenarında bir otel olduğunu bildirir.

Otel veya Motel işaret levhası, otele giden yolu göstermek üzere kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde otele giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-28) LOKANTA

Bu işaret levhası, bir lokanta olduğunu bildirir.

Lokanta işaret levhası, lokantaya giden yolu göstermek üzere kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde tesise giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

Bu işaret ayrıca otoyollarda servis ve park alanlarının işaretlenmesinde sembol olarak da yer alabilir.

KGM

(B-29) ÇAYHANE VEYA KAFETERYA

Bu işaret levhası yol kenarında mola verilebilecek yer olduğunu bildirir.

Çayhane veya Kafeterya işaret levhası, sadece sandviç, kahve, çay, vs. hafif yiyecek ve içeceklerin bulunduğu kafe, çayevi, snack bar gibi tesislere giden yolu göstermek amacıyla kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde tesise giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

Bu işaret ayrıca otoyollarda servis ve park alanlarının işaretlenmesinde sembol olarak da yer alabilir.

(B-30) ÇEŞME

Bu işaret levhası yol kenarında çeşme olduğunu bildirir.

Çeşme işaret levhası, sadece yoldaki trafiği aksatmayacak şekilde araçların durup yararlanabileceği, içilebilecek veya kullanılabilecek su olduğunu göstermek amacıyla kullanılabilir. Çeşmeden akan suyun içilebilir özellikte olmaması durumunda bu işaret levhası kullanılmamalıdır.

Bu işaret levhası, görüşün kapalı oluğu kesimlerde veya tesisler bünyesinde bulunan çeşmeleri işaretlemek için kullanılmaz.

(B-31) PİKNİK YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında piknik alanının olduğunu gösterir.

Piknik Yeri işaret levhası, piknik alanına giden yolu göstermek üzere kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde piknik alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

KGM

İşaret levhası ile gösterilmesi onaylanan piknik alanının masa, sandalye ve çöp kutuları ile donatılmış olması gerekir. Piknik alanının çocukların güvenli bir biçimde oynayabilecekleri ve trafiğin piknik alanını kullanan kişileri rahatsız etmeyeceği şekilde taşıt yolundan ayrılmış olması gerekir. Piknik alanına giriş ve çıkış güvenli bir biçimde düzenlenmelidir.

(B-32) YÜRÜYÜŞ BAŞLANGICI

Bu işaret levhası, yol kenarında yürüme parkuru olduğunu bildirir ve yürüme parkuru başlangıcında kullanılır.

(B-33) KAMP YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında kamp alanı olduğunu bildirir.

Kamp Yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, bir kamp alanının kampçılar için gerekli hizmet tesisleri ile, söz gelişi duş, tuvalet, vs., donatılmış olması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde kamp alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-34) KARAVANLI KAMP YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında karavan alanı olduğunu bildirir.

Karavanlı Kamp Yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, karavan alanın konuk karavan sahiplerine özel park alanları, karavanın elektrik şebekesine

bağlanmasını sağlayacak tesisat, karavandan temizlik malzemelerini boşaltma imkanı, su depolarını doldurma imkanı gibi hizmetleri verecek ekipmanlar ile donatılmış olması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde karavan alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-35) ÇADIRLI VE KARAVANLI KAMP YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında kamp ve karavan alanı olduğunu bildirir.

Çadırlı ve Karavanlı Kamp Yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, kamp alanında B-34 ve B-35 nolu işaretlerde açıklanan hizmetlerin kamp sakinlerine sağlanması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde kamp alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-36) GENÇLİK KAMPI

Bu işaret levhası yol kenarında gençlik kampı olduğunu gösterir.

Gençlik kampı, özellikle seyahatleri esnasında basit ve ucuz konaklama bulmak isteyen gençlerin konaklaması için öngörülen bir tür konaklama tesisidir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde gençlik kampına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

KGM

(B-37) ÖNCELİĞİ OLAN YÖN

Bu işaret levhası iki aracın yan yana geçemeyecek kadar dar olduğu yol kesimlerinde, bu yönden gelen araçların daralan kesimden öncelikle geçiş yapma hakkına sahip olduğunu bildirir.

Önceliği olan Yön işaret levhası sadece, karşı yönde TT-3 nolu Karşıdan Gelene Yol Ver levhasının dikilmiş olması halinde kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 4-5-6)

Not : Kırmızı ok daima aşağıya bakıyor olmalıdır.

(B-38) ANA YOL

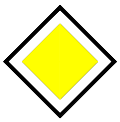

Bu işaret levhası, sürücülere ana yol üzerinde seyretmekte olduklarını bildirir ve kavşağın diğer kollarından yaklaşmakta olan sürücülerin, ana yol üzerindeki bütün taşıtlara yol vermek zorunda olduklarını belirtir.

Taşıt yoğunluğu diğer yollara nazaran fazla olan transit yollar, şehir içindeki ana caddeler ile transit trafiğin söz konusu olduğu diğer cadde ve yollar, ana yol olarak belirlenebilir.

Birbirini kesen iki ana yolun oluşturduğu kavşaklarda, taşıt yoğunluğu daha az olan yolun kavşak yaklaşımında B-39 nolu işaret levhası ile ana yolun sona erdiği belirtilir ve kavşakta Dur ya da Yol Ver levhası kullanılır. Bu gibi hallerde Dur ya da Yol Ver levhalarına ilişkin ön uyarıda bulunulabilir. (Bkz. Şekil 76)

Bir ana yol ile ana yol özelliği taşımayan tali bir yolun oluşturduğu kavşaklarda ve şehir içlerinde, tali yol yaklaşımında B-39 nolu işaret levhası kullanılmaksızın, kavşakta Dur ya da Yol Ver levhası kullanılır. (Bkz. Şekil 77)

Bu işaret levhası, kavşak öncesinde kullanılmış ise aynı anlama geldiği için ayrıca T-22 nolu Ana yol- Tali Yol işaret levhalarının kullanılmasına gerek bulunmamaktadır.

KGM

Özellikle transit trafiğe hitap eden kavşaklarda tesis edilen sinyalizasyon sistemlerinin, herhangi bir nedenle arızalanıp devre dışı kalabileceği göz önüne alınarak sinyalizasyon direkleri üzerinde veya şekildeki gibi yaya kaldırımı tarafında olmak kaydı ile yan tarafta, B-38 nolu Ana Yol işaret levhası veya T-22a,b,c, nolu işaret levhalarından uygun olanlarından birisi ve tali yolda Yol Ver veya Dur işaret levhaları kullanılabilir. Bu işaret levhalarının şekildeki gibi kullanılması durumunda, işaret levhalarının alt kesiminden kaldırıma olan mesafe en az 2.00 metre olmalıdır.

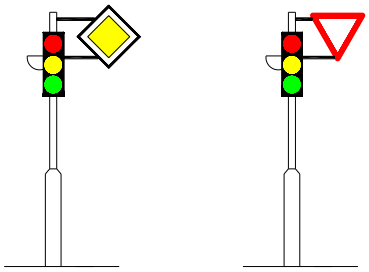

Konum :

Bu işaret levhası, yolun başlangıcına konulmalı ve her kavşaktan sonra tekrarlanmalıdır. Ana yol levhası, kavşak öncesinde de konulabilir. Bu durumda, levha kavşağa 50 metre mesafede kullanılmalı ve levhanın altında kavşak konumuna uygun (PL-11) paneli bulunmalıdır. Ancak, ana yolun doğru giden güzergah olması durumunda ayrıca ilave panel kullanımına gerek bulunmamaktadır. (Bkz. Şekil 76-77)

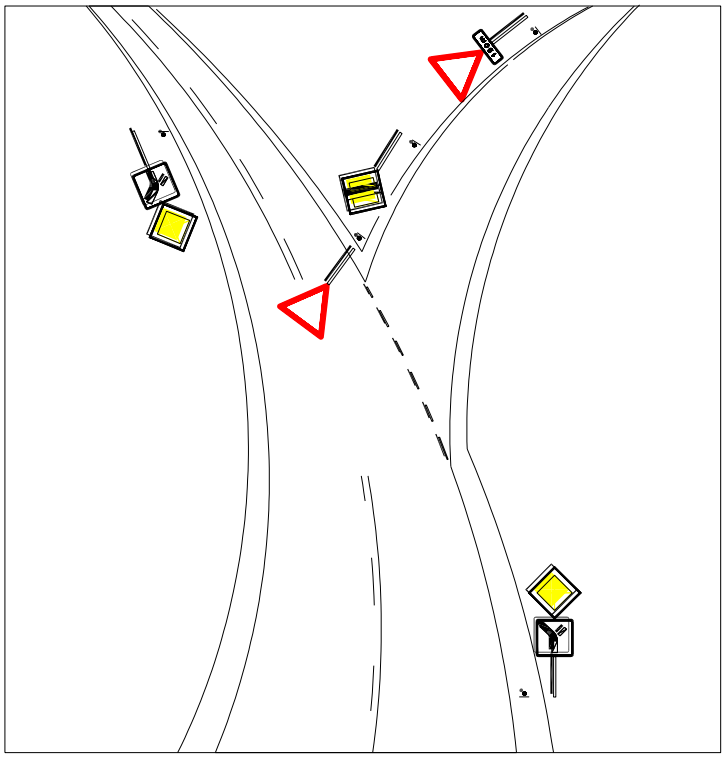

Şekil 76: İki ana yolun oluşturduğu kavşakta B-38 ve B-39 nolu levhalar ile TT-1 nolu levhanın ön uyarılı olarak kullanımı

Not: Kavşakta Dur işaret levhası bulunması durumunda yaklaşımda kullanılan TT-1 nolu levhanın altında PL-4 nolu panel kullanılır.

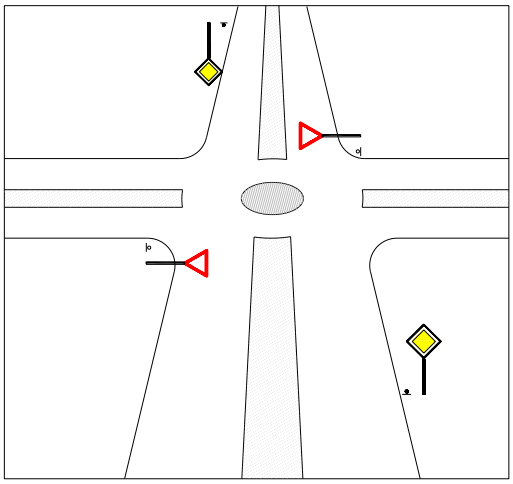

Şekil 77: Adalı bir kavşakta Ana Yol levhasının kullanımına ilişkin örnek (B-38 nolu işaret levhasının yerine T-22a nolu işaret levhası kullanılabilir.)

(B-39) ANA YOL SONU

Bu işaret levhası anayolun sona erdiğini belirtir.

Konum:
Bu işaret levhası, tali yoldan kavşağa yaklaşımda, kavşağa 50 metre mesafede kullanılır. Gerekli görülen hallerde, yolun solunda da kullanılabilir.

Ana Yol Sonu işaret levhası, gerekli görülen durumlarda PL-2 ilave paneli ile birlikte ön uyarılı olarak da kullanılabilir.

(B-40) JANDARMA

Bu işaret levhası, bir jandarma karakolu olduğunu bildirir.

Jandarma işaret levhası, yakın mesafede bulunan jandarma karakollarını belirtmek amacıyla kullanılabilir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde jandarma karakoluna giden yönü gösteren oklu bir ilave panel de eklenebilir.

KGM

(B-41) POLİS

Bu işaret levhası, bir polis merkezi olduğunu bildirir.

Polis işaret levhası, yakın mesafede bulunan polis merkezlerini belirtmek amacıyla kullanılabilir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde polis merkezine giden yönü gösteren oklu bir ilave panel de eklenebilir.

(B-42) YANGIN TEHLİKESİ

Bu işaret levhası, konulduğu kesimde yangın tehlikesi bulunduğunu bildirir.

Yangın Tehlikesi işaret levhası, yol kenarındaki ağaçlık alanlarda ve kuru otların bulunduğu kesimlerde yangın tehlikesi olduğunu belirtmek amacıyla kullanılabilir.

Yangın tehlikesi, uzun bir yol kesimi için geçerli ise, işaret levhasının altında uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır. (Örneğin 2 km gibi).

(B-43) RADYO

Bu işaret levhası, konulduğu kesimde verilen frekansta yol durumu ve trafik ile ilgili radyo yayını bulunduğunu bildirir.

Radyo işaret levhası, sadece yol durumu ile ilgili radyo yayınlarının bulunduğu kesimlerde kullanılabilir.

KGM

(B-44) TURİZM DANIŞMA

Bu işaret levhası, turizm danışma bürosu olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde turizm danışma bürosuna giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

YAYA ALT-ÜST GEÇİTLERİNİN İŞARETLENMESİ

(B-45a) YAYA ALT GEÇİDİ

(B-45b) YAYA ÜST GEÇİDİ

Bu işaret levhası, konulduğu yerde yaya alt-üst geçidi olduğunu ve yayaların bu geçitleri kullanmalarının zorunlu olduğunu bildirir.

İki yönlü yollarda 900 araç/saat, bölünmüş yollarda 1500 araç/saat ve 500 yaya/saat ve üzerindeki araç ve yaya yoğunluklarında **yaya alt veya üst geçidi** yapılabilir.

(B-46) YÜZME YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında yüzme yeri olduğunu bildirir.

Yüzme yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, yüzme yerinde duş, tuvalet gibi gerekli hizmet tesislerinin olması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde yüzme yerine giden yönü gösteren oklu bir ilave panel de eklenebilir.

KGM

(B-47) YÜZÜLMEZ

Bu işaret levhası, Yüzme Yeri işaret levhası ile belirtilen yüzülecek kesimin sona erdiğini bildirir.

(B-48) BÖLÜNMÜŞ YOL ÖNCESİ YÖN LEVHASI

Bu işaret levhası, yolun ileride bölünmüş yol durumuna geçeceğini bildirir ve bölünmüş yollar öncesinde sürücülerin gitmek zorunda oldukları yolu belirtmek amacıyla kullanılır.

Bu levha ile birlikte refüj başında kullanılması gerekli olan diğer işaret levhaları da kullanılmalıdır.

Bu işaret levhası, işletme hızının düşük olduğu meskun mahal içlerinde kullanılmayabilir.

Gerek görülmesi durumunda bu işaret levhasının konulduğu kesim ile bölünmüş yol başlangıcı arasındaki mesafe ilave bir panelle (300 m. gibi) belirtilebilir.

(B-49) TÜNEL

Bu işaret levhası, bir tünele girilmekte olduğunu ve sürücülerin farlarını yakmalarının yararlı olabileceğini bildirir.

Görüşün açık olduğu kesimlerde tünel girişinde, kapalı ve kısıtlı olduğu kesimlerde tünelden uzaklaşacak şekilde kullanılmalıdır.

Sürücüler açısından merak edilebilecek hallerde, tünelin adına levha bünyesinde yer verilebilir ve uzunluğunu gösteren ilave bir panelde kullanılabilir. Ayrıca, bu işaret levhası ile birlikte farların yanması gerektiğini ifade eden PL-4 nolu ilave bir panel kullanılmalıdır.

KGM

ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI

B-50a

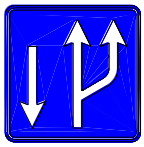

B-50b

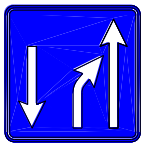

B-50c

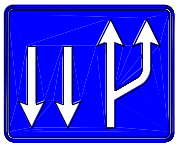

B-50d

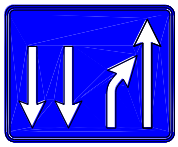

B-50e

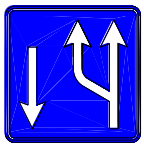

B-50f

B-50g

Bu işaret levhaları, ilave şeritlerin (tırmanma şeritlerinin) başlangıç ve bitimlerini bildirir. İlave şeritlerin başlangıcı veya bitimlerinden Tablo:9 da belirtilen mesafeler kadar önce PL-2 ilave paneli ile birlikte kullanılır. (Bkz. Şekil 78-79-80)

B-51a

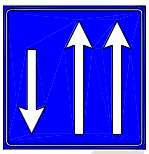

B-51b

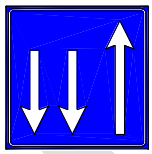

B-51c

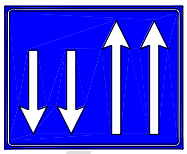

B-51d

Bu işaret levhaları, seyir yönündeki ve karşı yönden gelen trafiğe tahsis edilen şerit veya şeritlerin bildirilmesi amacıyla kullanılır. İlave şeritlerin normal genişliklerine ulaştığı kesimlerde ilave şeridin uzunluğunu gösteren PL-1 süreklilik paneli ile birlikte kullanılır. Bu işaret levhaları, işaretleme mühendisi tarafından belirlenecek belirli aralıklarla tekrar edilebilir. (Bkz. Şekil 78-79-80)

Aşağıda gösterilen şerit düzenleme levhaları üzerinde, gösterilen şeridi kullanması yasaklanan taşıtlar (ör : kamyon), genişliği (ör : 2.30 m) verilenden fazla olan taşıtların girmesinin yasaklandığı şeritler ile şeritler üzerinde uygulanacak azami hız sınırlamaları belirtilebilir. Ayrıca, bu işaret levhaları üzerinde, mecburi asgari hız sınırları da gösterilebilir. (Bkz. Şekil 81)

Oklar üzerine ilave edilen bu işaretler, orijinal dizayn ve renklerde olmak koşulu ile küçük ebatlarda olabilir.

Yapım, bakım ve onarım sahalarında kullanılabilecek bu levhalar, sarı zemin rengi üzerinde siyah oklardan oluşur.

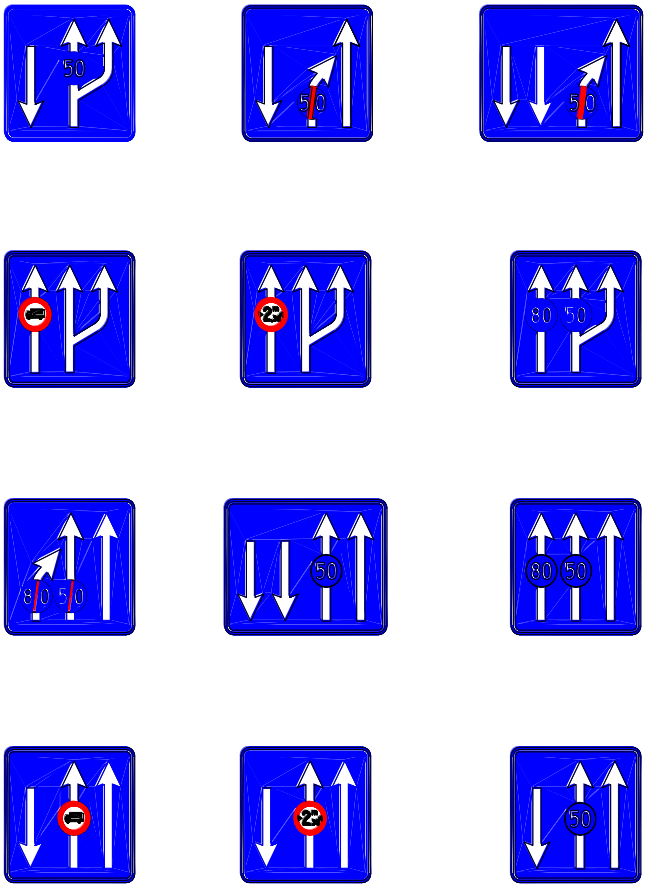

(B-52) İKİ YÖNLÜ YOL

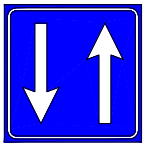

Bu işaret levhası, konulduğu kesimden itibaren iki yönlü trafiğin işlediğini belirtir.

İki Yönlü Yol levhası, tek yönlü yol kesiminin geçici ya da sürekli olarak iki yönlü yola dönüştüğü zaman kullanılacaktır. Uzun süreli tek yönlü yol kesiminden iki yönlü yola geçişlerde T-19 nolu İki Yönlü Trafik işaret levhasının teyidi olarak iki yönlü yolun başladığı kesimde B-52 nolu işaret levhası kullanılır. Ancak kısa süreli tek yönlü bir yoldan iki yönlü yola geçişlerde (bördür taşları ile düzenlenen kavşak giriş-çıkışları gibi) B-52 nolu işaret levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır. Bu durumda, refüj sonu hizasında yolun sağında T-19 işaret levhasının kullanılması yeterlidir. (Bkz. T-19 nolu İki Yönlü Trafik Levhası)

U DÖNÜŞLERİNİN İŞARETLENMESİ

B-53a **B-53b** **B-53c**

Bu işaret levhaları, U dönüşü sağlamak üzere tesis edilmiş kavşakların işaretlenmesinde kullanılır.

B-53a nolu işaret levhası, dönüş adalı U dönüşü kavşak yaklaşımlarında, B-53b nolu işaret levhası sola sığınmalı U dönüşü kavşak yaklaşımlarında, B-53c nolu işaret levhası sağa sığınmalı U dönüşü kavşak yaklaşımlarında, Tablo 9 ‘da verilen mesafelerde, yolun sağında ve solunda kullanılır. Özellikle üç ve daha fazla şeritli yollarda kullanılacak U dönüşü işaret levhalarının, Trafik İşaretleri Elkitabı 2’de belirtilen ölçülerin 1,5 katı oranında büyütülerek Tablo 9 ‘da belirtilen mesafelerin öncesinde (Ör: 300-400m gibi) kullanılmalı, altında PL-2 mesafe paneli ile dönüş yapılacak kesime olan mesafe belirtilmelidir.

(B-54) KARAYOLLARI BİLGİ LEVHASI

Bu işaret levhası, Karayolları bakım ağına dahil yollar üzerinde, karayolu ile ilgili sorunların, otoyollar üzerinde karayolu ile ilgili sorunlar ve arızalan araçlarla ilgili sorunların ilgililere bildirilmesi amacıyla kullanılabilir.

KGM

KAÇIK RAMPALARININ İKARETLENMESİ

B-55a

B-55b

B-55c

B-55d

B-55e

Bu ikaret levhaları, uzun mesafeli inik eğimli yollarda, kamyon vb. yük taşıyan araç frenlerinin esnemesi vb. nedenlerle tutmaması durumları göz önüne alınarak, bu araçları durdurmak amacı ile özel olarak tesis edilen kaçık rampalarının ikaretlenmesi amacıyla kullanılır.

Kaçık rampasının tesis şekline göre B-54a veya B-54b nolu levhalardan birisi yolun sağında, rampa bakılgacına 200 metre mesafede kullanılır. Bu levha, gerek görülürse yolun solunda da tekrar edilebilir. Rampa bakılgacına 500 metre mesafede ve gerek görülmesi halinde 1000 metre mesafede (B-54c) nolu trafik ikaret levhası yolun sağında kullanılır. Kaçık rampası bakılgacında rampanın sağında ve solunda (B-54d ve B-54e) nolu ikaret levhaları konulur. (krokiye bkz).

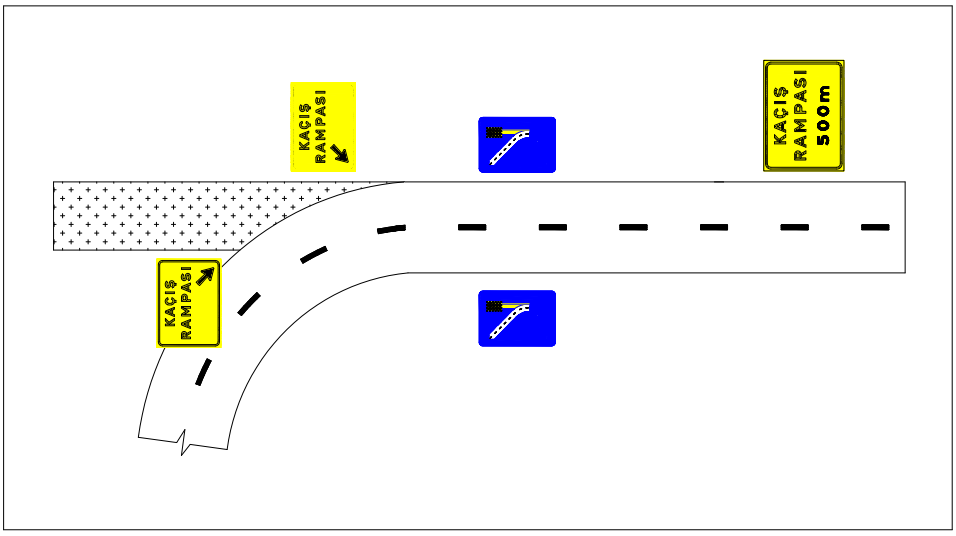

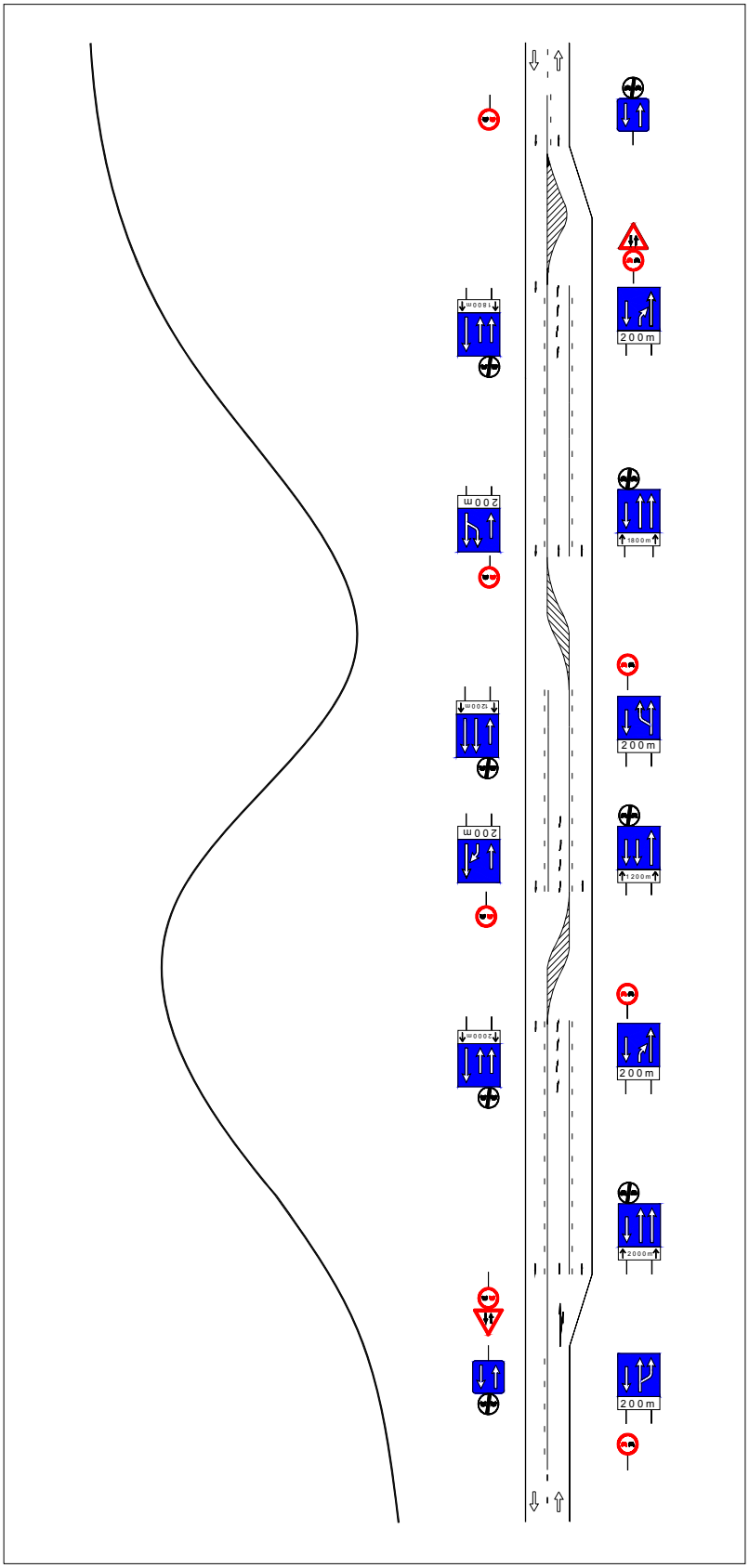

Şekil 78: Tırmanma şeritlerinin işaretlenmesi (2 şeritten 3 şeride ve tekrar 2 şeride değişmesi durumu)

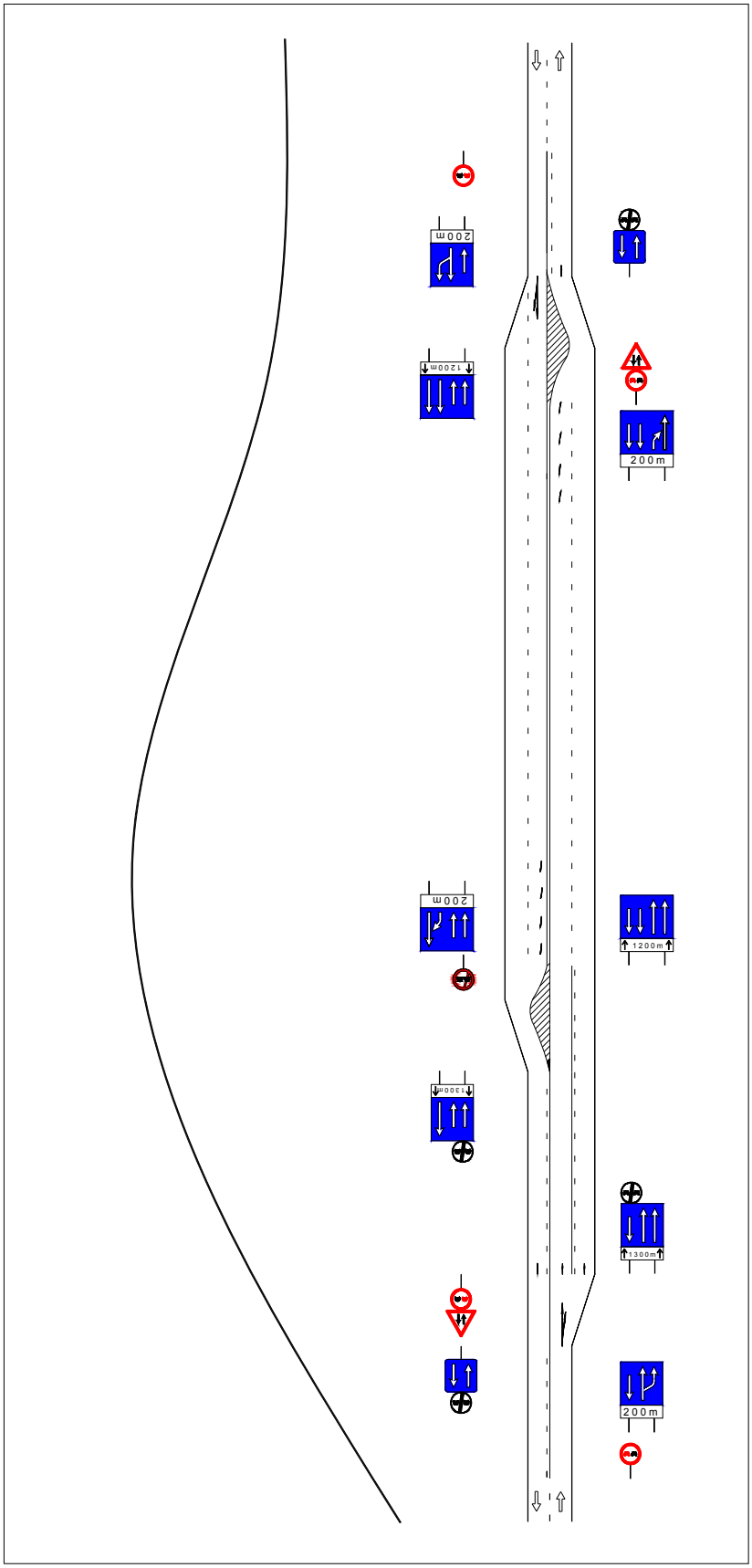

Şekil 79: Tırmanma şeritlerinin işaretlenmesi (2 şeritten 3 şeride,3 şeritten 4 şeride ve tekrar 2 şeride değişmesi durumu)

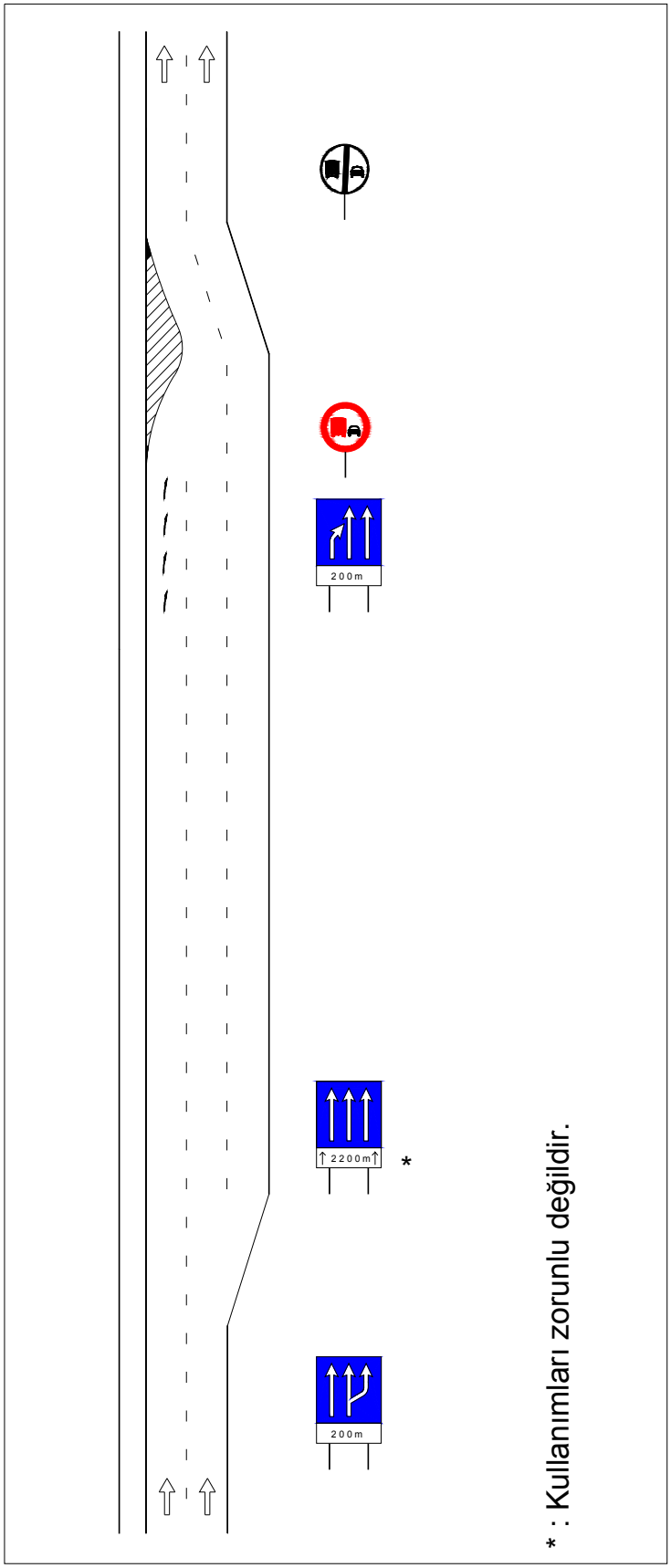

Şekil 80: Tırmanma şeritlerinin işaretlenmesi (aynı yönde 3 şerit)

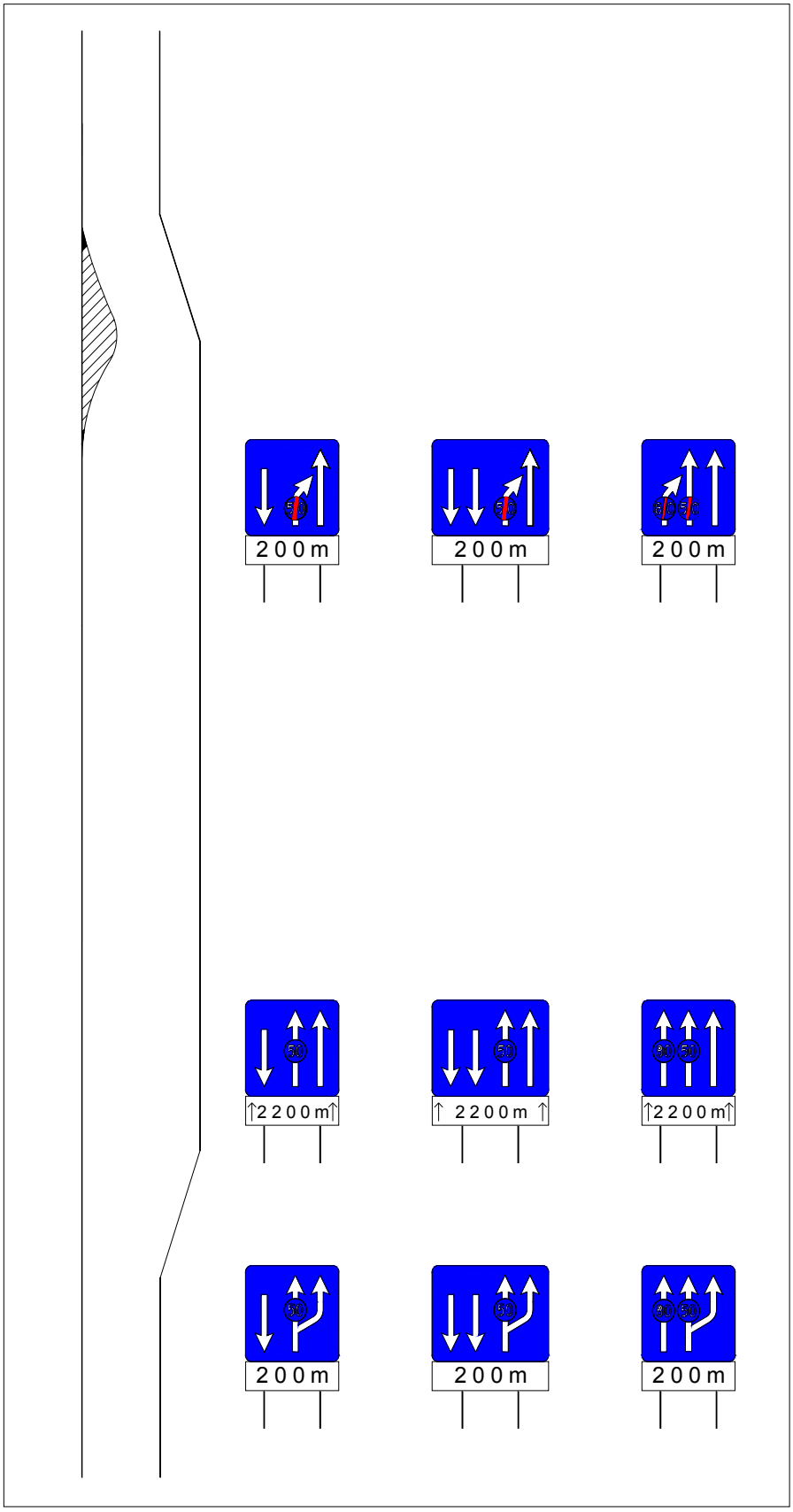

Şekil 81: Şerit Düzenleme Levhaları üzerinde mecburi asgari hız sınırlaması uygulaması (Yol durumuna uygun olan 3 işaret levhası kullanılır)

26- DURAKLAMA VE PARK ETME İŞARETLERİ (P - GURUBU)

Genel:

Duraklama ve Park Etme işaretleri, sürücülerin araçlarını park edebilecekleri ya da durdurabilecekleri yerlerin denetim ve düzenlenmesinde kullanılmalıdır. Bazı cadde ve yollarda park etmiş durumdaki araçlar tehlikelere ya da başka sorunlara sebep olabilir. Bu nedenle, bu tür yerlerde park etmenin yasaklanması veya düzenlenmesi gerekir. Bazı yol kesimlerinde ise araçların durdurulması dahi kabul edilemez tehlike ve problemlere yol açabilir. Bu tür kesimlerde de duraklama ve park etmenin yasaklanması gerekir. -

Sürücülerin araçlarını park etmelerinin sorun yaratabileceği cadde, sokak ve alanlara park etmelerinin önüne geçilebilmesi amacıyla, park alanlarının düzenlenmesi ve sürücülerin bu park yerlerine yönlendirilmesi gerekir. Park yapılabilecek alanların, Park işaret levhası ile gösterilmesi gerekir.

Duraklama ve Park etme işaret levhalarından herhangi biri kullanılmadan önce dikkatli bir mühendislik etüdünün yapılması gerekir. Söz konusu işaret levhaların aşırı kullanımı bunlara uyulma oranını azaltacak, dolayısıyla asıl amaçtan uzaklaşılmış olacaktır.

Park Etmek Yasaktır ve Duraklama ve Park Etmek Yasaktır işaret levhaları ile belirtilen park yasağı, aksine bir işaret levhası olmaması durumunda, levhanın konulmuş olduğu noktada başlar ve trafiğin seyir yönündeki bir sonraki kavşakta sona erer.

Yasaklamanın bir sonraki kavşaktan daha önce sona ermesi halinde, yasaklamanın geçerli olduğu uzunluğun yasaklama levhasının altına konulan panel levha (PL- 10) ile belirtilmesi gerekir.

Cadde, sokak gibi yollarda, Park işaret levhası ile belirtilen park edebilme izni de, aksine bir işaret yoksa, bir sonraki kavşağa kadar devam eder.

Tüm P grubu işaret levhaları için geçerli kural, işaret levhası ile belirtilmiş olan bir yasaklama ya da düzenleme, bu işaret levhası ile bir sonraki kavşak arasına konulmuş aynı türden bir işaret levhası varsa, sona erer.

Duraklama ve Park Etme Yasağı, yolun yalnızca bu işaretin konulduğu kenarı için geçerli olacaktır. Yani, bir yasaklama ya da düzenleme tek yönlü bir yolun sadece sol tarafı için geçerli olacaksa, bununla ilgili işaret levhasının da yolun sol tarafına konulması gerekir.

(P-1) PARK ETMEK YASAKTIR

Bu işaret levhası, park etmenin yasak olduğunu ve sadece yolcu indirme, bindirme, yük alma ve boşaltma için araçların durmasına izin verilebildiğini bildirir.

Aksini gösteren (PL-1) veya (PL-8) ilave panelleri kullanılmamış olması durumunda, bu işaret levhası ile belirtilen park yasağı bir sonraki kavşağa kadar geçerlidir.

Yasaklamanın sadece günün belirli saatlerinde geçerli olması durumunda, levhanın altında, yasaklamanın uygulandığı saatleri gösteren panel levha (PL-9) konulmalıdır.

Park yasağının sadece belli araç sınıfları için geçerli olması durumunda ise, levhanın altında, yasaklamaya tabi olan araç sınıfının (kamyon – otobüs gibi) sembolünü gösteren panel levha (PL-10) konulmalıdır.

Park yasağından belli araç sınıflarının hariç tutulmak istenmesi durumunda, hariç tutulan araç figürünü içeren panel levha üzerinde Hariç yazan panel levha (PL-10) kullanılmalıdır.

(P-2) DURAKLAMAK VE PARK ETMEK YASAKTIR

Bu işaret levhası duraklamanın ve park etmenin yasak olduğunu bildirir.

Aksini gösteren (PL-1) veya (PL-8) ilave panelleri kullanılmamış olması durumunda, bu işaret levhası ile belirtilen park yasağı bir sonraki kavşağa kadar geçerlidir.

Yasaklamanın sadece günün belirli saatlerinde geçerli olması durumunda, levhanın altında, yasaklamanın uygulandığı saatleri gösteren panel levha (PL-9) konulmalıdır.

Duraklama ve park yasağı istisnası normal olarak hiç bir araç sınıfına tanınmamalıdır.

KGM

PARK YERLERİNİN İŞARETLENMESİ

P-3a	P-3b	P-3c	P-3d	P-3e

Bu işaret levhaları, işaretin bulunduğu yerde park yapılabileceğini ve park şeklini bildirir.

P-3a nolu işaret levhası, bir cadde ya da yol boyunca park yapılmasına izin vermek üzere kullanılabileceği gibi otoparkların girişlerinde de kullanılabilir.

Park mekanları için park metrelerin kullanılması halinde P-3a nolu işaret levhalarının kullanılmasına gerek yoktur. Bunun yerine park metrenin üzerine, üzerinde P harfi olan bir etiket ile park ücretini belirtir yazı iliştirilmelidir. Park süresinin kısıtlı olması ve park ücretinin günün sadece belli saatlerinde geçerli olması halinde, bu durumunda etiket üzerinde belirtilmesi gerekir.

Park imkanı belli bir süre ile sınırlandırılmış (2 saat gibi) ise veya sadece günün belli saatlerinde park edilmesine izin verilmiş (19.00-06.00 gibi) ise , bu durumun panel levha (PL-9) ile belirtilmesi gerekir.

Özürlü kişiler için park alanlarında ayrılmış olan kesimlerde kullanılan park yeri levhalarının altında da (PL-6) nolu panel levhasının kullanılması gerekir.

Kaldırım üzerine veya kısmen kaldırım üzerine gelecek şekilde park yapılmasına izin verilen kesimler, P3b,c,d,e nolu işaret levhalarından uygun olan birisi ile belirlenmelidir. Kaldırım üzerine park edilmesine izin verilen kesimlerde yaya hareketlerinin engellenmemesine dikkat edilmelidir..

KGM

27- YAPIM BAKIM ONARIM İŞARETLERİ (YB - GRUBU)

Genel:

Bu grup işaret levhaları,sadece yapım, bakım ve onarım sahalarında kullanılan sarı zemin rengi üzerinde kullanılan standart işaret levhaları ile şerit düzenleme levhaları ve çalışmanın çeşidini bildiren bilgi levhalarından oluşur.

Yapım, bakım ve onarım sahalarında kullanılan standart işaret levhaları, sarı zemin rengi üzerinde standart renk ve ebatlarında kullanılır. Bu bakımdan, bu işaret levhalarına ayrıca bir standart numarası verilmemiştir. Genel olarak bakım onarım sahalarında kullanılan şerit düzenleme levhaları ile bant değiştirme levhaları ve bilgi levhalarına bir standart numarası verilmiş olup, detaylı bilgi için Yapım Bakım ve Onarım Sahalarında İşaretleme Standartları Kitabına bakınız.

Yol Yapım, Bakım ve Onarım Sahalarında Kullanılan Standart İşaret Levhalarından Örnekler:

(T-15) YOLDA ÇALIŞMA

(T-16) IŞIKLI İŞARET CİHAZI

(TT-29) AZAMİ HIZ SINIRLAMASI

(TT-3) KARŞIDAN GELENE YOL VER

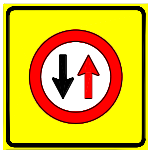

YAPIM, BAKIM BİLGİ LEVHALARI:

YB-1a

YB-1b

YB-1c

YB-1d

KGM

(YB-2) İHALELİ İŞLER BİLGİ LEVHASI:

(YB-3) YAYA YÖNLENDİRME LEVHASI:

ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI:

YB-4a

YB-4b

YB-4c

YB-4d

YB-5a

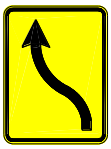

YB-5b

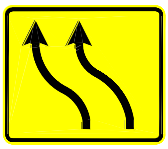

YB-5c

YB-6a

YB-6b

YB-6c

YB-6d

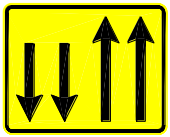

ŞERİT AKTARIMI LEVHALARI:

YB-7a

YB-7b

YB-7c

YB-7d

28- PANELLER (PL- GRUBU)

Genel:

Paneller, trafik işaret levhalarında verilen mesajların tamamlayıcısıdır. Gerekli hallerde standart trafik işaret levhalarının ve gerektiğinde bilgi levhalarının altına yerleştirilir ve bu işaret levhalarının atıfta bulundukları tehlike, yasaklama ve kısıtlamalar ile bilgilerin açıklanması ve detaylandırılması amacıyla kullanılır.

Tehlike uyarı işaretlerinin kastettikleri tehlikeye Tablo:9 de verilen mesafelerde kullanılması durumunda, işaret levhalarının altında ayrıca panel kullanılmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak bazı durumlarda, tehlike uyarı işaretleri Tablo:1 de verilen mesafelerden daha önce veya ön uyarılı olarak birden fazla kullanılabilir. Bu durumda, panellerin ilgili işaret levhalarının her birinin altında kullanılması zorunludur.

Tasarım:

Paneller, beyaz zemin üzerine siyah harf, rakam, bordür, ok ve sembollerden oluşmaktadır.

Boyutlandırma:

Standart trafik işaret levhaları ile birlikte kullanılacak panellerden uygun boyutta olanları Trafik İşaretleri Elkitabı (II)'den seçilmelidir. Farklı boyutlandırılmayan paneller tüm işaret levhalarında verilen ebatlarda kullanılacaktır.

Değişken ebatlı standart bilgi levhalarının altında kullanılan panel levhalar, levha yazı serisinin en az yarısı büyüklüğünde olmak üzere levha genişliğinde boyutlandırılırlar.

PL-1: Süreklilik Paneli

Bu panel levha, (.....Km. veya m. boyunca) anlamını taşır.

T-2a,b, T-3a,b,c, T-4a,b,c, T-7a, T-8, T-9, T-10, T-14a,b, T-17, T-18, T-19, T-20, T-36, T-37, TT-28, TT-30, B-42, B-51, P-1, P-2, P-3a,b,c ve YB-6a,b,c,d nolu standart trafik işaret levhaları ile tünel ve viyadük isim levhalarının altında kullanılabilir.

Süreklilik panellerinin uzun bir mesafeyi göstermesi durumunda (Ör. 20 km. gibi), bu panel levha ilgili işaret levhası ile birlikte tehlikenin sonuna kalan mesafeyi gösterecek şekilde belirli aralıklarla (1-2-3 km. gibi) tekrar edilmelidir.

PL-2: Mesafe Paneli

Bu panel levha, bir tehlikeye veya (B) grubu işaretleri ile aktarılan bilgiye olan mesafeyi gösterir.

T-1 den T-26 ya kadar ve T-36 ile T-37 nolu bütün (T) grubu işaretleri, TT-1, TT-3 ve TT-26 nolu Trafik Tanzim işaretleri, B-1, B-3, B-4, B-5, B-6, B-7, B-8, B-9, B-10, B-11, B-12, B-13, B-37, B-38, B-39 nolu levhalar hariç, diğer standart bilgi işaretleri ve YB-4a,b,c,d nolu Yapım Bakım Onarım işaretleri ile kullanılabilir.

PL-3: Yön Panelleri

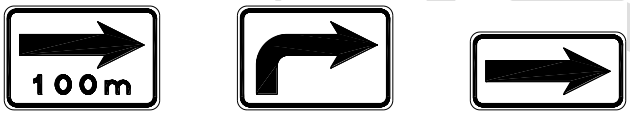

Bu panel levha, (B) grubu işaretleri ile birlikte atıfta bulunduğu bilginin yola göre yönü ve uzaklığını gösterir.

B-15, B-22, B-23, B-24, B-25, B-26, B-27, B-28, B-29, B-30, B-31, B-32, B-33, B-34, B-35, B-36, B-40, B-41, B-44 ve P-3a nolu standart trafik işaret levhaları ile kullanılabilir.

PL-4: Far Paneli

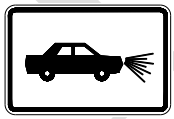

Bu panel levha, karayolu üzerindeki tünellere girişte farların yakılması gerektiğini bildirir ve B-49 nolu işaret levhası ile kullanılabilir.

Tünel aydınlatılmış ise bu panelin kullanılmasına gerek yoktur.

KGM

PL-5: Dur Paneli

Bu panel levha, yüksek yaklaşım hızı bulunan tali yollardan ana yola yaklaşımlarda, kavşakta DUR işaret levhası kullanılmış ise ön uyarı olarak TT-1 nolu Yol Ver işaret levhası ile birlikte kullanılabilir.

PL-6: Özürlü Sürücü Paneli

Bu panel levha, P-3a nolu Park yeri levhası ile birlikte özürlü sürücülere tahsis edilen park yerlerini belirtmek amacıyla kullanılabilir.

PL-7: Yağış Panelleri

Bu panel levhalardan şemsiye figürlü olanı, kaplamadaki aşınma nedeniyle yağmur ve siste kayganlaşan yol kesimlerini belirtmek amacıyla, T-8 nolu Kaygan Yol işaret levhası ve sadece yağmur nedeniyle azami hız sınırlaması yapılması durumunda TT-29 nolu Azami Hız Sınırlaması levhası ile birlikte kullanılabilir.

Kar figürlü panel levha ise karlı havalarda zincir takma mecburiyetini belirtmek amacıyla TT-43 nolu işaret levhası ile birlikte kullanılabilir.

KGM

PL-8: Park Panelleri

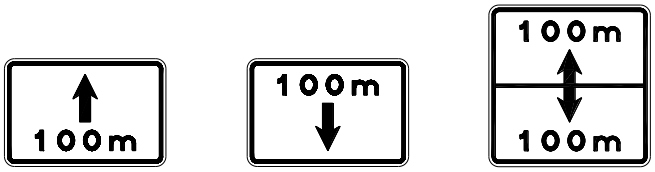

Bu panel levhalar, durma ve park etmeyi yasaklayan (P) grubu işaret levhalarından P-1 ve P-2 nolu levhalar ile birlikte yasaklamanın uzunluğu ve yönünü belirtmek amacıyla kullanılabilir.

PL-9: Süre Panelleri

Bu panel levhalar, park etmenin uygun olduğu veya yasaklandığı kesimlerde, park etmenin veya yasaklamanın hangi saatler arasında mümkün bulunduğunu belirtmek amacıyla P-1, P-2, ve P-3a,b,c,d,e nolu işaret levhaları ile birlikte kullanılabilir.

P-3a,b,c,d,e nolu işaret levhaları ile kullanılacak bu panel levhalar üzerinde (30 dakika - 2 saat) gibi sınırlı bir süre de belirtebilir.

PL-10: Taşıt Panelleri

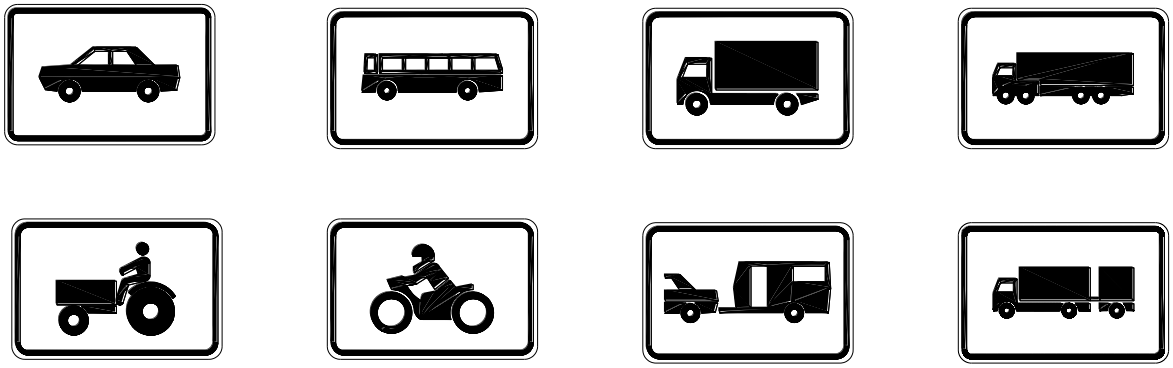

Bu panel levhalar;

- P-1 ve P-2 nolu işaret levhaları ile birlikte, hangi araçlar için park yasağı olduğunu belirtmek amacıyla, (panel levha kullanılmamış ise tüm araçlar için yasaktır anlamı taşır)

- P-3 nolu Park Yeri işaret levhası ile birlikte, park yerinden yararlanabilecek araçların gösterilmesi amacıyla, (park yerinden tüm araçlar yararlanabiliyorsa panel levhaya gerek yoktur)

- TT-35a,b,c,g,h nolu mecburi yön gösteren işaret levhaları ile birlikte, belli türdeki araçların yönlendirilmesi amacıyla,

- TT-5 nolu Taşıt Trafiğine Kapalı Yol işaret levhası ile birlikte, o yola girmesi yasaklanan araçları göstermek amacıyla kullanılabilir.

Bu panel levhalardan en çok iki tanesi bir işaret levhasının altında kullanılabilir.

Park yerinden yararlanamayacak araçlar ile park yasağı dışında tutulan araçlar, ilgili araç figürü üstüne “Hariç” yazılarak belirlenir.

PL-11: Anayol Panelleri

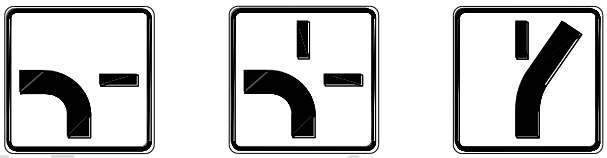

Bu panel levhalar, B-38 nolu Anayol işaret levhası ile birlikte kavşağın şekli ve anayolun yönünü belirtmek amacıyla kullanılır.

Kavşağın yapısına göre yukarıda verilen örneklerden farklı paneller üretilebilir. Ancak, anayolun doğru giden güzergah olması durumunda panel kullanımına gerek bulunmamaktadır.

PL-12:Hayvan Panelleri

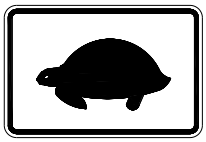

Bu panel levha, sürücülerin beklentileri dışında aniden yolda karşılaşabilecekleri kaplumbağa vb. hayvanları nedeniyle oluşabilecek tehlikeyi uyarmak amacıyla T-20 nolu Dikkat levhasının altında kullanılır.

Tehlikenin kaplumbağa dışında bir hayvan olması durumunda ilgili hayvan figürü kullanılmalıdır.

29- KONTROL KESİM LEVHALARI

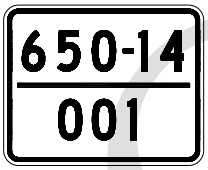

Kontrol kesim levhaları, Karayolları Genel Müdürlüğü bakım ağına dahil yollar üzerinde, yolu tanımlamak ve yoldan kaynaklanan sorunların yerinin belirlenmesi amacıya kullanılır.

Kontrol kesim levhaları, batıdan doğuya ve kuzeyden güneye olmak üzere iki yönlü yollarda yolun yalnız sağında, bölünmüş yollarda ise her iki seyir yönünde olmak üzere sağda kullanılacaktır.

Kontrol kesim levhalarının kaplama kotuna olan mesafesi; 0.60 metreden az, 1.20 metreden fazla olmayacaktır.

Trafik işaret levhaları ile aynı direk üzerinde kullanılması durumunda işaret levhası ile arasında yeterli miktarda boşluk bırakılacaktır.

KGM